

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

62 metai
2019 m. liepos 11 d.

Turinys

I Teisėkūros procedūra priimami aktai

REGLAMENTAI

- ★ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1148 dėl prekybos sprogstamųjų medžiagų pirtakais ir jų naudojimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 98/2013 ⁽¹⁾ 1
- ★ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1149, kuriuo įsteigiama Europos darbo institucija, iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 883/2004, (ES) Nr. 492/2011 ir (ES) 2016/589 ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2016/344 ⁽²⁾ 21
- ★ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1150 dėl verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo didinimo ⁽¹⁾ 57

DIREKTYVOS

- ★ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1151, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos (ES) 2017/1132 nuostatos dėl skaitmeninių priemonių ir procesų, naudojamų taikant bendrovių teisės aktus ⁽¹⁾ 80

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE.

⁽²⁾ Tekstas svarbus EEE ir Šveicarijai.

- ★ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1152 dėl skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų Europos Sąjungoje 105

- ★ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1153, kuria nustatomos taisyklės dėl paprastesnio finansinės ir kitos informacijos naudojimo tam tikrų nusikaltamų veikų prevencijos, nustatymo, tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo už jas tikslais ir kuria panaikinamas Tarybos sprendimas 2000/642/TVR 122

I

(Teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2019/1148

2019 m. birželio 20 d.

dėl prekybos sprogstamųjų medžiagų pirmtakais ir jų naudojimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 98/2013

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 98/2013 ⁽³⁾ nustatytos suderintos medžiagų arba mišinių, kurie galėtų būti netinkamai naudojami neteisėtai sprogmenų gamybai, tiekimo, įvežimo, laikymo ir naudojimo taisyklės, siekiant apriboti plačiosios visuomenės galimybes jų įsigyti ir užtikrinti, kad būtų atitinkamai pranešta apie įtartinus sandorius visoje tiekimo grandinėje;
- (2) nors Reglamentas (ES) Nr. 98/2013 padėjo sumažinti sprogstamųjų medžiagų pirmtakų keliamą grėsmę Sąjungoje, reikia sugriežtinti pirmtakų, kurie gali būti naudojami savadarbiams sprogmenims gaminti, kontrolės sistemą. Atsižvelgiant į reikiamų padaryti pakeitimų skaičių, siekiant aiškumo tikslinga Reglamentą (ES) Nr. 98/2013 pakeisti;
- (3) Reglamentu (ES) Nr. 98/2013 buvo apribota plačiosios visuomenės narių galimybė įsigyti sprogstamųjų medžiagų pirmtakų ir juos naudoti. Nepaisant to apribojimo, valstybės narės vis tiek galėjo nuspręsti suteikti plačiosios visuomenės nariams galimybę gauti tų cheminių medžiagų taikydamos licencijų išdavimo ir registravimo sistemą. Todėl valstybėse narėse sprogstamųjų medžiagų pirmtakams taikomi apribojimai ir atliekama kontrolė buvo

⁽¹⁾ OL C 367, 2018 10 10, p. 35.

⁽²⁾ 2019 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2019 m. birželio 14 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ 2013 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 98/2013 dėl prekybos sprogstamųjų medžiagų pirmtakais ir jų naudojimo (OL L 39, 2013 2 9, p. 1).

skirtingi ir tai kėlė kliūčių prekybai Sąjungoje, taip trukdant vidaus rinkai veikti. Be to, galiojančiais apribojimais ir kontrole nebuvo užtikrintas pakankamas visuomenės saugumo lygis, nes jais nebuvo tinkamai užkertamas kelias nusikaltėliams įsigyti sprogstamųjų medžiagų pirmtakų. Savadarbių sprogmenų keliamo grėsmė išliko didelė ir toliau didėja;

- (4) taigi, atsižvelgiant į terorizmo ir kitos sunkios nusikalstamos veiklos keliamą vis didėjančią grėsmę visuomenės saugumui, turėtų būti dar labiau sugriežtinta ir suderinta neteisėtos sprogmenų gamybos prevencijos sistema. Be to, tokiu sugriežtinimu ir suderinimu turėtų būti užtikrinamas laisvas sprogstamųjų medžiagų pirmtakų judėjimas vidaus rinkoje ir turėtų būti skatinama ekonominės veiklos vykdytojų konkurencija ir inovacijos, pavyzdžiui, sudarant geresnes sąlygas kurti saugesnes chemines medžiagas, kurios pakeistų sprogstamųjų medžiagų pirmtakus;
- (5) kriterijai, kuriais remiantis nustatoma, kokios priemonės turėtų būti taikomos kokiems sprogstamųjų medžiagų pirmtakams, apima su atitinkamu sprogstamųjų medžiagų pirmtaku susijusį grėsmės lygį, prekybos atitinkamu sprogstamųjų medžiagų pirmtaku apimtį ir galimybę nustatyti koncentracijos lygį, kurio nepasiekus sprogstamosios medžiagos pirmtakas dar galėtų būti naudojamas teisėtiems tikslams, kuriems jis pateiktas rinkai, ir būtų gerokai mažiau tikėtina, kad tą pirmtaką bus galima panaudoti neteisėtai sprogmenų gamybai;
- (6) plačiosios visuomenės nariams neturėtų būti leidžiama įsigyti, įvežti, laikyti ar naudoti tam tikrų sprogstamųjų medžiagų pirmtakų, kurių koncentracija siekia arba viršija ribines vertes, išreikštas procentine masine dalimi. Tačiau plačiosios visuomenės nariams turėtų būti leidžiama įsigyti, įvežti, laikyti ar naudoti tam tikrus tas ribines vertes viršijančios koncentracijos sprogstamųjų medžiagų pirmtakus teisėtais tikslais, su sąlyga, kad jie turi licenciją tą daryti. Kai pareiškėjas yra juridinis asmuo, valstybės narės kompetentinga institucija turėtų atsižvelgti į juridinio asmens ir visų asmenų, veikiančių individualiai arba kaip juridinio asmens organo nariai ir einančių vadovaujančias pareigas tame juridiniame asmenyje, remiantis įgaliojimu atstovauti juridiniam asmeniui, įgaliojimais priimti sprendimus juridinio asmens vardu arba įgaliojimais vykdyti juridinio asmens kontrolę, aplinkybes;
- (7) nėra teisėtų būdų plačiosios visuomenės nariams naudoti kai kuriuos riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtakus, kurių koncentracija viršija šiame reglamente nurodytas ribines vertes. Todėl nebeturėtų būti išduodamos licencijos kalio chloratui, kalio perchloratui, natrio chloratui ir natrio perchloratui. Turėtų būti leidžiama išduoti licencijas tik ribotam riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtakų, kuriuos naudoti plačiosios visuomenės nariams yra teisėtų būdų, skaičiui. Tokios licencijos turėtų apsiriboti tik tais pirmtakais, kurių koncentracija neviršija šiame reglamente nustatytos viršutinės ribos. Jeigu koncentracija viršija tą viršutinę ribą, neteisėtos sprogmenų gamybos rizika nusveria menką tikimybę, kad plačiosios visuomenės nariai tuos sprogstamųjų medžiagų pirmtakus naudotų teisėtais būdais – tokį patį poveikį galima pasiekti alternatyviomis arba mažesnės koncentracijos nei tie pirmtakai medžiagomis. Šiuo reglamentu taip pat turėtų būti nustatyta, į kokias aplinkybes kompetentingos institucijos turėtų būtinai atsižvelgti svarstydamos, ar išduoti licenciją. Toks reikalavimas, kartu su III priede nustatyta licencijos forma, turėtų palengvinti kitų valstybių narių išduotų licencijų pripažinimą;
- (8) kitų valstybių narių išduotų licencijų tarpusavio pripažinimą turėtų būti galima vykdyti dvišaliu arba daugiašaliu pagrindu, siekiant vieningos rinkos tikslų;
- (9) siekdami taikyti šiame reglamente nustatytus apribojimus ir kontrolę, tie ekonominės veiklos vykdytojai, profesionaliems naudotojams ar licenciją turintiems plačiosios visuomenės nariams parduodantys medžiagas, turėtų turėti galimybę remtis aukštesnėje tiekimo grandinės grandyje pateikta informacija. Todėl kiekvienas tiekimo grandinėje dalyvaujantis ekonominės veiklos vykdytojas turėtų informuoti reglamentuojamų sprogstamųjų medžiagų pirmtakų gavėją, kad plačiosios visuomenės narių teisei įsigyti, įvežti, laikyti ar naudoti tuos sprogstamųjų medžiagų pirmtakus taikomas šis reglamentas, pavyzdžiui, pritvirtinant prie pakuotės atitinkamą etiketę, patikrinant, ar atitinkama etiketė yra pritvirtinta prie pakuotės, arba įtraukiant tą informaciją į saugos duomenų lapą, parengtą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 ⁽⁴⁾ II priedą;
- (10) ekonominės veiklos vykdytojas nuo profesionalaus naudotojo skiriasi tuo, kad ekonominės veiklos vykdytojai tiekia sprogstamosios medžiagos pirmtaką kitam asmeniui, o profesionalūs naudotojai įsigyja arba įveža sprogstamosios medžiagos pirmtaką tik savo reikmėms. Profesionaliems naudotojams, kitiems ekonominės veiklos vykdytojams arba licenciją turintiems plačiosios visuomenės nariams sprogstamųjų medžiagų pirmtakus parduodantys

⁽⁴⁾ 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1).

ekonominės veiklos vykdytojai turėtų užtikrinti, kad sprogstamųjų medžiagų pirmtakų pardavime dalyvaujantys jų darbuotojai žinotų, kuriuose jų tiekiamuose gaminiuose yra sprogstamųjų medžiagų pirmtakų, pavyzdžiui, įtraukdami informaciją apie tai, kad gaminyje yra sprogstamosios medžiagos pirmtako, į gaminio brūkšninį kodą;

- (11) galimybė profesionalius naudotojus, kuriems gali būti tiekiami riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtakai, atskirti nuo plačiosios visuomenės narių, kuriems jų tiekti nebeturėtų būti galima, priklauso nuo to, ar asmuo ketina naudoti atitinkamą sprogstamosios medžiagos pirmtaką konkrečiai su to asmens prekyba, verslu ar profesija, įskaitant miškininkystę, sodininkystę ir žemės ūkio veiklą, vykdomą visą arba ne visą darbo laiką ir nebūtinai susijusią su žemės ploto, kuriame ta veikla vykdoma, dydžiu, susijusiais tikslais. Todėl ekonominės veiklos vykdytojai nebeturėtų tiekti riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtakų nei fiziniams, nei juridiniams asmenims, kurie vykdo profesinę veiklą tokiose srityse, kuriose konkretūs sprogstamųjų medžiagų pirmtakai paprastai nenaudojami profesiniais tikslais, nei fiziniams ar juridiniams asmenims, dalyvaujantiems su jokiais profesiniais tikslais nesusijusioje veikloje;
- (12) ekonominės veiklos vykdytojų darbuotojams, dalyvaujantiems sprogstamųjų medžiagų pirmtakų tiekime, turėtų būti taikomos tos pačios šiame reglamente išdėstytos taisyklės, kaip ir plačiosios visuomenės nariams, kai tie darbuotojai sprogstamųjų medžiagų pirmtakus naudoja savo asmeniniams tikslams;
- (13) ekonominės veiklos vykdytojai turėtų saugoti sandorių duomenis, kad iš esmės padėtų institucijoms užkirsti kelią naudojant savadarbius sprogmenis įvykdomiems sunkiems nusikaltimams, juos aptikti, tirti, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už juos, taip pat tikrinti atitiktį šiam reglamentui. Šiuo tikslu svarbu nustatyti visus subjektus tiekimo grandinėje ir visus klientus, ar tai būtų plačiosios visuomenės nariai, profesionalūs naudotojai, ar ekonominės veiklos vykdytojai. Kadangi neteisėta gamyba gali būti vykdoma ir savadarbiai sprogmenys galėtų būti naudojami tik praėjus reikšmingam laiko tarpui po sprogstamųjų medžiagų pirmtakų pardavimo, sandorių duomenys turėtų būti saugomi tiek, kiek būtina, proporcinga ir tikslinga tyrimų atlikimui palengvinti, atsižvelgiant į vidutinius tikrinimo laikotarpius;
- (14) šis reglamentas taip pat turėtų būti taikomas ekonominės veiklos vykdytojams, vykdančiams veiklą internetu, įskaitant tuos vykdytojus, kurie veiklą vykdo elektroninėse prekyvietėse. Todėl ekonominės veiklos vykdytojai, vykdančys veiklą internetu, taip pat turėtų apmokyti savo darbuotojus ir turėtų turėti tinkamas procedūras įtartiems sandoriams aptikti. Be to, jie turėtų tiekti riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtakus plačiosios visuomenės nariui tik tose valstybėse narėse, kurios paliko galioti arba nustato licencijavimo tvarką pagal šį reglamentą, ir tik patikrinę, ar tas plačiosios visuomenės narys turi galiojančią licenciją. Patikrinęs galimo kliento tapatybę, pavyzdžiui, naudodamasis Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 910/2014 ^(?) numatytais mechanizmais, ekonominės veiklos vykdytojas turėtų patikrinti, ar numatomam sandoriui yra išduota licencija, pavyzdžiui, fiziškai patikrindamas licenciją sprogstamųjų medžiagų pirmtakų pristatymo metu arba, galimam klientui sutikus, susisiekdamas su licenciją išdavusios valstybės narės kompetentinga institucija. Ekonominės veiklos vykdytojai, vykdančys veiklą internetu, taip pat kaip ir ekonominės veiklos vykdytojai, vykdančys veiklą ne internetu, turėtų reikalauti profesionalių naudotojų pateikti galutinio naudojimo deklaracijas;
- (15) elektroninės prekyvietės veikia tik kaip tarpininkai tarp ekonominės veiklos vykdytojų ir plačiosios visuomenės narių, profesionalių naudotojų arba kitų ekonominės veiklos vykdytojų. Todėl elektroninės prekyvietės neturėtų pateikti į ekonominės veiklos vykdytojo sąvokos apibrėžtį ir neturėtų būti reikalaujama, kad jos apmokytų riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtakų pardavime dalyvaujančius savo darbuotojus apie pareigas, kylančias pagal šį reglamentą, arba tikrintų jų tapatybę ir, atitinkamais atvejais, galimo kliento licenciją, arba reikalautų galimo kliento pateikti kitą informaciją. Tačiau, atsižvelgiant į pagrindinį elektroninių prekyviečių vaidmenį sudarant sandorius internetu, be kita ko, dėl reglamentuojamų sprogstamųjų medžiagų pirmtakų pardavimo, jos turėtų aiškiai ir veiksmingai informuoti savo naudotojus, kurie naudodamiesi jų paslaugomis siekia tiekti reglamentuojamus sprogstamųjų medžiagų pirmtakus, apie jų pareigas pagal šį reglamentą. Be to, elektroninės prekyvietės turėtų imtis priemonių, kad padėtų užtikrinti, kad jų naudotojai laikytųsi jiems nustatytų pareigų dėl patikrinimo, pavyzdžiui, pasiūlydamos priemonių, skirtų licencijų tikrinimui palengvinti. Atsižvelgiant į tai, kad elektroninių prekyviečių svarba visų rūšių tiekimo atžvilgiu vis didėja, ir į šio įsigijimo šaltinio svarbą, be kita ko, terorizmo tikslais, elektroninėms prekyvietėms turėtų būti taikomos tokios pačios aptikimo pareigos ir pareigos pranešti kaip ir ekonominės veiklos vykdytojams, o įtartinų sandorių aptikimo procedūros turėtų būti tinkamai pritaikytos specifinei internetinei aplinkai;

^(?) 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB (OL L 257, 2014 8 28, p. 73).

- (16) pagal šį reglamentą elektroninėms prekyvietėms taikoma pareiga neturėtų prilygti bendrai stebėsenos pareigai. Šiame reglamente elektroninėms prekyvietėms turėtų būti nustatytos tik specifinės pareigos, susijusios su jų interneto svetainėse arba naudojantis jų kompiuterijos paslaugomis vykstančių įtartinų sandorių aptikimu ir pranešimu. Elektroninės prekyvietės neturėtų būti laikomos atsakingomis, remiantis šiuo reglamentu, už sandorius, kurie nebuvo aptikti, nepaisant to, kad elektroninėje prekyvietėje yra įdiegtos tinkamos, pagrįstos ir proporcingos tokių įtartinų sandorių aptikimo procedūros;
- (17) šiuo reglamentu reikalaujama, kad ekonominės veiklos vykdytojai praneštų apie įtartinus sandorius, neatsižvelgiant į tai, ar galimas klientas yra plačiosios visuomenės narys, profesionalus naudotojas, ar ekonominės veiklos vykdytojas. Su reglamentuojamais sprogstamųjų medžiagų pirtakais susijusios pareigos, įskaitant pareigą pranešti apie įtartinus sandorius, turėtų būti taikomos visoms I ir II prieduose išvardytoms cheminėms medžiagoms, neatsižvelgiant į jų koncentraciją. Tačiau gaminiams, kuriuose yra tik toks mažas sprogstamųjų medžiagų pirtakų kiekis ir pirtakai yra tokiuose sudėtinguose mišiniuose, kad iš jų išgauti sprogstamųjų medžiagų pirtakus techniškai yra nepaprastai sunku, šis reglamentas neturėtų būti taikomas;
- (18) siekiant pagerinti šio reglamento taikymą, ir ekonominės veiklos vykdytojai, ir valdžios institucijos turėtų numatyti tinkamą mokymą, kaip vykdyti pareigas pagal šį reglamentą. Valstybės narės turėtų turėti tikrinimo institucijas, reguliariai vykdyti informuotumo didinimo priemones, pritaikytas pagal kiekvieno skirtingo sektoriaus specifiką, ir palaikyti nuolatinį dialogą su ekonominės veiklos vykdytojais visuose tiekimo grandinės lygmenyse, įskaitant internetu veikiančius ekonominės veiklos vykdytojus;
- (19) nusikaltėlių neteisėtai sprogmenų gamybai naudojamų cheminių medžiagų pasirinkimas gali sparčiai kisti. Todėl turėtų būti galima, prireikus – skubos tvarka, šiuo reglamentu nustatytą pareigą pranešti taikyti ir kitoms cheminėms medžiagoms. Siekiant atsižvelgti į galimus pokyčius, susijusius su cheminių medžiagų kaip sprogstamųjų medžiagų pirtakų netinkamu naudojimu, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais iš dalies keičiamas šis reglamentas, pakeičiant ribines vertes, kurias viršijus tam tikros pagal šį reglamentą ribojamos cheminės medžiagos negali būti tiekiamos plačiosios visuomenės nariams, ir į sąrašą įtraukiant kitas chemines medžiagas, kurių atveju turi būti pranešama apie įtartinus sandorius. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros⁽⁶⁾ nustatytais principais. Visų pirma, siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (20) siekiant spręsti klausimus, susijusius su cheminėmis medžiagomis, kurios dar nėra išvardytos I arba II priede, tačiau dėl kurių valstybei narei atsiranda pagrįstų priežasčių manyti, kad jos galėtų būti panaudotos neteisėtai sprogmenų gamybai, turėtų būti numatyta apsaugos sąlyga dėl atitinkamos Sąjungos procedūros taikymo. Be to, atsižvelgiant į specifinius pavojus, kurių klausimas turi būti sprendžiamas šiame reglamente, tikslinga leisti valstybėms narėms tam tikromis aplinkybėmis patvirtinti apsaugos priemones, be kita ko, dėl cheminių medžiagų, kurių atžvilgiu jau taikomos priemonės pagal šį reglamentą. Be to, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama toliau taikyti nacionalines priemones, apie kurias jos jau yra informavusios Komisiją arba jai yra pranešusios pagal Reglamento (ES) Nr. 98/2013 13 straipsnį;
- (21) reglamentavimo sistema būtų supaprastinta atitinkamus į saugumą orientuotus amonio nitrato tiekimo apribojimus iš Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 įtraukus į šį reglamentą. Dėl tos priežasties Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priedas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

⁽⁶⁾ O L L 123, 2016 5 12, p. 1.

- (22) šiuo reglamentu reikalaujama, kad įtartinų sandorių atveju asmens duomenys būtų tvarkomi ir vėliau atskleidžiami trečiosioms šalims. Toks tvarkymas ir atskleidimas reiškia, kad gali būti kišamasi į pagrindines teises – teisę į privatų gyvenimą ir teisę į asmens duomenų apsaugą. Atitinkamai turėtų būti užtikrinta, kad būtų tinkamai apsaugota viena iš pagrindinių teisių – teisė į asmenų, kurių asmens duomenys yra tvarkomi taikant šį reglamentą, asmens duomenų apsaugą. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 ⁽⁷⁾ reglamentuojamas pagal šį reglamentą vykdomas asmens duomenų tvarkymas. Todėl su licencijos išdavimu ir pranešimu apie įtartinus sandorius susijęs asmens duomenų tvarkymas turėtų būti vykdomas laikantis Reglamento (ES) 2016/679, įskaitant bendruosius duomenų apsaugos principus – teisėtumo, sąžiningumo ir skaidrumo, tikslų apribojimo, duomenų kiekio mažinimo, tikslumo, saugojimo trukmės apribojimo, vientisumo ir konfidencialumo principus, taip pat reikalavimą deramai paisyti duomenų subjekto teisių;
- (23) Komisija, remdamasi efektyvumo, veiksmingumo, aktualumo, suderinamumo ir ES pridėtinės vertės kriterijais, turėtų atlikti šio reglamento vertinimą. Tas vertinimas turėtų sukurti pagrindą atlikti galimų tolesnių priemonių poveikio vertinimus. Informacija turėtų būti renkama reguliariai, siekiant įvertinti šį reglamentą;
- (24) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. plačiosios visuomenės narių galimybių įsigyti sprogstamųjų medžiagų pirmtakų apribojimo, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl siūlomo apribojimo masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (25) Reglamentas (ES) Nr. 98/2013 turėtų būti panaikintas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomos suderintos cheminių medžiagų arba mišinių, kurie galėtų būti netinkamai naudojami neteisėtai sprogmenų gamybai, tiekimo, įvežimo, laikymo ir naudojimo taisyklės, siekiant apriboti plačiosios visuomenės narių galimybes įsigyti tų cheminių medžiagų arba mišinių, taip pat užtikrinti, kad būtų tinkamai pranešama apie įtartinus sandorius visoje tiekimo grandinėje.

Šis reglamentas nedaro poveikio kitoms griežtesnėms Sąjungos teisės nuostatomis dėl I ir II prieduose išvardytų cheminių medžiagų.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas I ir II prieduose išvardytoms cheminėms medžiagoms, taip pat mišiniams ir cheminėms medžiagoms, kurių sudėtyje yra tų cheminių medžiagų.
2. Šis reglamentas netaikomas:
 - a) gaminiams, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 3 straipsnio 3 punkte;
 - b) pirotechnikos gaminiams, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/29/ES ⁽⁸⁾ 3 straipsnio 1 punkte;

⁽⁷⁾ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

⁽⁸⁾ 2013 m. birželio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/29/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su pirotechnikos gaminių tiekimu rinkai, suderinimo (OL L 178, 2013 6 28, p. 27).

- c) nekomerciniam naudojimui skirtiems pirotechnikos gaminiams, kurie pagal nacionalinę teisę skirti naudoti ginkluotiesiems pajėgoms, teisėsaugos institucijoms arba priešgaisrinėms tarnyboms;
- d) pirotechnikos įrangai, patenkančiai į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/90/ES ⁽⁹⁾ taikymo sritį;
- e) pirotechnikos gaminiams, skirtiems naudoti orlaivių ir erdvėlaivių pramonėje;
- f) specialiai žaislams skirtoms kapsulėms su sprogstamąja medžiaga,
- g) vaistams, kai jie teisėtai tiekiami plačiosios visuomenės nariui pagal gydytojo receptą vadovaujantis taikoma nacionaline teise.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) cheminė medžiaga – cheminė medžiaga, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 3 straipsnio 1 punkte;
- 2) mišinys – cheminis mišinys, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 3 straipsnio 2 punkte;
- 3) gaminys – gaminys, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 3 straipsnio 3 punkte;
- 4) tiekimas – mokamas arba nemokamas tiekimas;
- 5) įvežimas – cheminės medžiagos įvežimas į valstybės narės teritoriją, nepriklausomai nuo jos paskirties vietos Sąjungoje, iš kitos valstybės narės arba iš trečiosios valstybės, taikant bet kurią muitinės procedūrą, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 952/2013 ⁽¹⁰⁾, įskaitant tranzitą;
- 6) naudojimas – naudojimas, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 3 straipsnio 24 punkte;
- 7) įtartinas sandoris – sandoris, susijęs su reglamentuojamais sprogstamųjų medžiagų pirmtakais, kurio atveju, atsižvelgus į visus susijusius veiksnius, yra pagrįstų priežasčių įtarti, kad atitinkama cheminė medžiaga arba mišinys yra skirti neteisėtai sprogstamųjų medžiagų gamybai;
- 8) plačiosios visuomenės narys – fizinis ar juridinis asmuo, kuris veikia siekdamas tikslių, nesusijusių su to asmens prekyba, verslu ar profesija;

⁽⁹⁾ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/90/ES dėl laivų įrenginių, kuria panaikinama Tarybos direktyva 96/98/EB (OL L 257, 2014 8 28, p. 146).

⁽¹⁰⁾ 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL L 269, 2013 10 10, p. 1).

- 9) profesionalus naudotojas – fizinis asmuo, juridinis asmuo, viešasis subjektas arba tokių asmenų ar subjektų grupė, kurie gali įrodyti, kad jiems riboto naudojimo sprogstamosios medžiagos pirmtako reikia tikslais, susijusiais su jų prekyba, verslu ar profesija, įskaitant žemės ūkio veiklą, vykdomą visą arba ne visą darbo dieną ir nebūtinai susijusią su žemės ploto, kuriame vykdoma ta žemės ūkio veikla, dydžiu, su sąlyga, kad tokie tikslai neapima to riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtako tiekimo kitam asmeniui;
- 10) ekonominės veiklos vykdytojas – fizinis asmuo, juridinis asmuo, viešasis subjektas arba tokių asmenų ar subjektų grupė, kurie rinkai tiek ne internetu, tiek internetu, be kita ko, elektroninėse prekyvietėse, tiekia reglamentuojamus sprogstamųjų medžiagų pirmtakus;
- 11) elektroninė prekyvietė – tarpininkavimo paslaugos teikėja; ta paslauga sudaro sąlygas ekonominės veiklos vykdytojams ir plačiosios visuomenės nariams, profesionaliems naudotojams arba kitiems ekonominės veiklos vykdytojams sudaryti sandorius dėl reglamentuojamų sprogstamųjų medžiagų pirmtakų pardavimo internetu arba sudarant paslaugų sutartis elektroninės prekyvietės interneto svetainėje arba ekonominės veiklos vykdytojo interneto svetainėje, kurioje naudojamos elektroninės prekyvietės teikiamos kompiuterijos paslaugos;
- 12) riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtakas – į I priede pateiktą sąrašą įtraukta cheminė medžiaga, kurios koncentracija yra didesnė nei atitinkama ribinė vertė, nustatyta I priede pateiktos lentelės 2 skiltyje, įskaitant mišinį arba kitą cheminę medžiagą, kurios sudėtyje yra į tame priede pateiktą sąrašą įtraukta cheminė medžiaga, kurios koncentracija yra didesnė nei atitinkama ribinė vertė;
- 13) reglamentuojamas sprogstamųjų medžiagų pirmtakas – į I arba II priede pateiktą sąrašą įtraukta cheminė medžiaga, įskaitant mišinį arba kitą medžiagą, kurių sudėtyje yra į tuose prieduose pateiktus sąrašus įtraukta cheminė medžiaga, išskyrus iš daugiau kaip 5 sudedamųjų dalių sudarytus homogeninius mišinius, kuriuose kiekvienos į I arba II priede pateiktą sąrašą įtrauktos cheminės medžiagos koncentracija yra mažesnė nei 1 % masinės dalies;
- 14) žemės ūkio veikla – žemės ūkio produktų gamyba, veisimas ar auginimas, įskaitant derliaus nuėmimą, melžimą, gyvūnų veisimą ir ūkinių gyvūnų laikymą arba žemės ūkio paskirties žemės ploto geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės palaikymą, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 ⁽¹⁾ 94 straipsnyje.

4 straipsnis

Laisvas judėjimas

Jeigu šiame reglamente arba kituose Sąjungos teisės aktuose nenumatyta kitaip, valstybės narės negali uždrausti, apriboti ar kliudyti tiekti reglamentuojamo sprogstamosios medžiagos pirmtako, remdamosi su neteisėtos sprogmenų gamybos prevencija susijusiomis priežastimis.

5 straipsnis

Tiekimas, įvežimas, laikymas ir naudojimas

1. Riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtakai negali būti tiekami plačiosios visuomenės nariams, taip pat jie negali jų įvežti, laikyti arba naudoti.
2. 1 dalyje nustatytas apribojimas taip pat taikomas mišiniams, kurių sudėtyje yra I priede išvardytų chloratų arba perchloratų, jei tų cheminių medžiagų bendra koncentracija mišinyje viršija bet kurios iš tų cheminių medžiagų ribinę vertę, nustatytą I priede pateiktos lentelės 2 skiltyje.
3. Valstybė narė gali palikti galioti arba sukurti licencijavimo tvarką, kuria plačiosios visuomenės nariams leidžiama tiekti, įvežti, laikyti arba naudoti tam tikrus riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtakus, kurių koncentracija neviršija atitinkamų I priedo lentelės 3 skiltyje nustatytų viršutinių ribinių verčių.

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL L 347, 2013 12 20, p. 549).

Pagal tokias licencijavimo tvarkas plačiosios visuomenės narys gauna, o pateikus jam prašymą – pateikia licenciją įsigyti, įvežti, laikyti arba naudoti riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtakus. Tokias licencijas pagal 6 straipsnį išduoda valstybės narės, kurioje ketinama įsigyti, įvežti, laikyti arba naudoti tą riboto naudojimo sprogstamosios medžiagos pirmtaką, kompetentinga institucija.

4. Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai apie visas priemones, kurių jos imasi siekdamas įgyvendinti 3 dalyje numatytą licencijavimo tvarką. Pranešime nurodomi riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtakai, kurių atžvilgiu valstybė narė nustato licencijavimo tvarką pagal 3 dalį.

5. Komisija viešai paskelbia priemonių, apie kurias valstybės narės pranešė pagal 4 dalį, sąrašą.

6 straipsnis

Licencijos

1. Kiekviena valstybė narė, kuri išduoda licencijas plačiosios visuomenės nariams, kurie turi teisėtą interesą įsigyti, įvežti, laikyti arba naudoti riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtakus, nustato licencijų išdavimo taisykles pagal 5 straipsnio 3 dalį. Svarstydama, ar išduoti licenciją, valstybės narės kompetentinga institucija atsižvelgia į visas susijusias aplinkybes, visų pirma į:

a) įrodomą riboto naudojimo sprogstamosios medžiagos pirmtako poreikį ir planuojamo jo naudojimo teisėtumą;

b) mažesnės koncentracijos riboto naudojimo sprogstamosios medžiagos pirmtako arba alternatyvių cheminių medžiagų, kuriomis būtų pasiektas panašus poveikis, prieinamumą;

c) pareiškėjo aplinkybes, įskaitant informaciją apie jo teistumą bet kurioje Sąjungos vietoje,

d) pasiūlytą saugojimo tvarką, kuria būtų užtikrinta, kad riboto naudojimo sprogstamosios medžiagos pirmtakas būtų laikomas saugiai.

2. Kompetentinga institucija atsisako išduoti licenciją, jeigu ji turi pagrįstų priežasčių abejoti planuojamo naudojimo teisėtumu arba plačiosios visuomenės nario ketinimu naudoti riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtaką teisėtai tikslais.

3. Kompetentinga institucija gali pasirinkti, ar apriboti licencijos galiojimą išduodama vienkartinę licenciją arba daugkartinę licenciją. Licencijos galiojimo laikotarpis neturi viršyti trejų metų. Kompetentinga institucija, prieš baigiantis nustatytam licencijos galiojimo laikui, gali prašyti, kad licencijos turėtojas įrodytų, kad tebesilaikoma sąlygų, kuriomis ta licencija buvo išduota. Licencijoje nurodomi riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtakai, dėl kurių išduota licencija.

4. Kompetentinga institucija gali reikalauti, kad pareiškėjai sumokėtų paraiškos išduoti licenciją mokesť. Tokie mokesčiai neturi viršyti paraiškos nagrinėjimo išlaidų.

5. Kompetentinga institucija gali licenciją sustabdyti arba atšaukti, jeigu ji turi pagrįstų priežasčių manyti, kad nebesilaikoma sąlygų, kuriomis ta licencija buvo išduota. Kompetentinga institucija nedelsdama praneša licencijų turėtojams apie jų licencijų sustabdymą arba atšaukimą, išskyrus atvejus, kai tai pakenktų vykdomiems tyrimams.

6. Skundus dėl kompetentingos institucijos sprendimų, taip pat ginčus dėl atitikties licencijos išdavimo sąlygoms nagrinėja atitinkama įstaiga, atsakinga už tokių skundų ir ginčų nagrinėjimą pagal nacionalinę teisę.

7. Valstybė narė gali pripažinti kitų valstybių narių pagal šį reglamentą išduotas licencijas.
8. Valstybės narės gali naudoti III priede nustatytą licencijos formą.
9. Kompetentinga institucija gauna informaciją apie pareiškėjo ankstesnį teistumą kitose valstybėse narėse, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalies c punkte, per sistemą, nustatytą Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/315/TVR⁽¹²⁾. To pamatinio sprendimo 3 straipsnyje nurodytos centrinės institucijos pateikia atsakymus į prašymus suteikti tokią informaciją per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos.

7 straipsnis

Tiekimo grandinės dalyvių informavimas

1. Ekonominės veiklos vykdytojas, kuris tiekia kitam ekonominės veiklos vykdytojui riboto naudojimo sprogstamosios medžiagos pirtaką, informuoja tą ekonominės veiklos vykdytoją, kad plačiosios visuomenės nariams išsigyjant, įvežant, laikant ar naudojant tą riboto naudojimo sprogstamosios medžiagos pirtaką taikomi 5 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatyti apribojimai.

Ekonominės veiklos vykdytojas, kuris tiekia kitam ekonominės veiklos vykdytojui reglamentuojamą sprogstamosios medžiagos pirtaką, informuoja tą ekonominės veiklos vykdytoją, kad plačiosios visuomenės nariams išsigyjant, įvežant, laikant ar naudojant tą reguliuojamą sprogstamosios medžiagos pirtaką taikomos 9 straipsnyje nustatytos pareigos pranešti.

2. Ekonominės veiklos vykdytojas, kuris tiekia reglamentuojamą sprogstamosios medžiagos pirtaką profesionaliam naudotojui arba plačiosios visuomenės nariui, užtikrina ir turi būti pasirengęs 11 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms tikrinimo institucijoms įrodyti, kad reglamentuojamų sprogstamųjų medžiagų pirtakų pardavime dalyvaujantys jo darbuotojai:

- a) žino, kuriuose jo tiekiamuose gaminiuose yra reglamentuojamų sprogstamųjų medžiagų pirtakų,
- b) yra gavę nurodymus, susijusius su pagal 5–9 straipsnius nustatytais pareigomis.

3. Elektroninė prekyvietė imasi priemonių užtikrinti, kad jos naudotojai, kurie naudodamiesi jos paslaugomis tiekia reglamentuojamus sprogstamųjų medžiagų pirtakus, būtų informuojami apie jų pareigas pagal šį reglamentą.

8 straipsnis

Patikrinimas pardavimo metu

1. Ekonominės veiklos vykdytojas, kuris tiekia riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirtaką plačiosios visuomenės nariui pagal 5 straipsnio 3 dalį, kiekvieno sandorio atveju patikrina to plačiosios visuomenės nario tapatybę įrodymą ir licenciją laikydamasis valstybės narės, kurioje tiekiamas tas riboto naudojimo sprogstamosios medžiagos pirtakas, nustatytos licencijavimo tvarkos ir riboto naudojimo sprogstamosios medžiagos pirtako kiekį įrašo į licenciją.

2. Siekdamas patikrinti, ar galimas klientas yra profesionalus naudotojas arba kitas ekonominės veiklos vykdytojas, ekonominės veiklos vykdytojas, tiekiantis riboto naudojimo sprogstamosios medžiagos pirtaką profesionaliam naudotojui arba kitam ekonominės veiklos vykdytojui, kiekvieno sandorio atveju prašo toliau nurodytos informacijos, nebent toks to galimo kliento patikrinimas jau atliktas vienų metų laikotarpiu prieš to sandorio datą, o sandoriu reikšmingai nenukrypstama nuo ankstesnių sandorių:

- a) galimam klientui atstovauti įgalioto asmens tapatybės įrodymo;
- b) kokia yra galimo kliento vykdoma prekyba, jo verslas ar profesija, kartu nurodant bendrovės pavadinimą, adresą ir pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo kodą ar bet kurį kitą aktualų bendrovės registracijos numerį, jei turima,

⁽¹²⁾ 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2009/315/TVR dėl valstybių narių keitimosi informacija iš nuosprendžių registro organizavimo ir turinio (OL L 93, 2009 4 7, p. 23).

c) kaip galimas klientas planuoja naudoti riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirtakus.

Valstybės narės gali naudoti IV priede pateiktą kliento pareiškimo šabloną.

3. Siekdamas patikrinti, kaip planuojama naudoti riboto naudojimo sprogstamosios medžiagos pirtaką, ekonominės veiklos vykdytojas įvertina, ar planuojamas naudojimas yra suderinamas su galimo kliento vykdoma prekyba, jo verslu ar profesija. Ekonominės veiklos vykdytojas gali atsisakyti sudaryti sandorį, jei jis turi pagrįstų priežasčių abejoti riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirtako planuojamo naudojimo teisėtumu arba plačiosios visuomenės nario ketimu naudoti tą pirtaką teisėtu tikslu. Ekonominės veiklos vykdytojas praneša apie tokius sandorius arba tokius bandymus sudaryti sandorius pagal 9 straipsnį.

4. Siekdamas patikrinti, kaip laikomasi šio reglamento, taip pat užkirsti kelią neteisėtai sprogmenų gamybai ir aptikti jos atvejų, ekonominės veiklos vykdytojai 1 ir 2 dalyse nurodytą informaciją saugo 18 mėnesių nuo sandorio dienos. Tuo laikotarpiu nacionalinių tikrinimo institucijų arba teisėsaugos institucijų prašymu joms sudaromos galimybės patikrinti tą informaciją.

5. Elektroninė prekyvietė imasi priemonių padėti užtikrinti, kad jos naudotojai, kurie naudodamiesi jos paslaugomis tiekia riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirtakus, laikytųsi pagal šį straipsnį jiems nustatytų pareigų.

9 straipsnis

Pranešimas apie įtartinus sandorius, dingimą ir vagystes

1. Siekiant užkirsti kelią neteisėtai sprogmenų gamybai ir aptikti jos atvejų, ekonominės veiklos vykdytojai ir elektroninės prekyvietės praneša apie įtartinus sandorius. Ekonominės veiklos vykdytojai ir elektroninės prekyvietės tai daro atsižvelgę į visas aplinkybes, ypač tuo atveju, jeigu galimas klientas elgiasi vienu arba daugiau iš šių būdų:

- a) aiškiai nenurodo planuojamo reglamentuojamų sprogstamųjų medžiagų pirtakų naudojimo;
- b) nežino planuojamo reglamentuojamų sprogstamųjų medžiagų pirtakų naudojimo arba negali jo įtikinamai paaiškinti;
- c) ketina pirkti teisėtam naudojimui neįprastą reglamentuojamų sprogstamųjų medžiagų pirtakų kiekį, neįprastą jų derinį arba neįprastos koncentracijos medžiagų;
- d) nenori pateikti tapatybės ar gyvenamosios vietos įrodymo arba, kai tinkama, nurodyti savo, kaip profesionalaus naudotojo arba ekonominės veiklos vykdytojo, statuso;
- e) reikalauja taikyti neįprastus mokėjimo būdus, įskaitant atsiskaitymą didelėmis grynųjų pinigų sumomis.

2. Ekonominės veiklos vykdytojai ir internetinės prekyvietės taiko tinkamas, pagrįstas ir proporcingas procedūras, kuriomis siekiama aptikti įtartinus sandorius ir kurios pritaikytos prie konkrečios aplinkos, kurioje tiekiami reglamentuojamų sprogstamųjų medžiagų pirtakai.

3. Kiekviena valstybė narė įsteigia vieną ar daugiau nacionalinių ryšių palaikymo centrų su aiškiai nurodytais telefono numeriu ir el. pašto adresu, internetine forma arba bet kuria kita veiksminga priemone, kuriuos naudojant būtų galima pranešti apie įtartinus sandorius bei reikšmingus dingimo atvejus ir vagystes. Nacionaliniai ryšių palaikymo centrai veikia 24 valandas per parą, 7 dienas per savaitę.

4. Ekonominės veiklos vykdytojai ir internetinės prekyvietės gali atsisakyti sudaryti įtartiną sandorį. Jie per 24 valandas nuo tada, kai nusprendė, kad sandoris įtartinas, praneša apie įtartiną sandorį arba bandymą sudaryti įtartiną sandorį. Pranešdami apie tokius sandorius, jie valstybės narės, kurioje buvo sudarytas įtartinas sandoris arba buvo bandoma jį sudaryti, nacionaliniam ryšių palaikymo centrui, jei įmanoma, nurodo kliento tapatybę ir visą turimą informaciją, dėl kurios jie nusprendė, kad sandoris yra įtartinas.

5. Ekonominės veiklos vykdytojai ir profesionalūs naudotojai praneša apie reikšmingus reglamentuojamų sprogstamųjų medžiagų pirtakų dingimo atvejus ir vagystes per 24 valandas nuo aptikimo valstybės narės, kurioje įvyko dingimas arba vagystė, nacionaliniam ryšių palaikymo centrui. Spręsdami, ar dingimas arba vagystė yra reikšmingi, jie atsižvelgia į tai, ar pagal visas atvejo aplinkybes medžiagos kiekis yra neįprastas.

6. Plačiosios visuomenės nariai, įsigiję riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirtakų pagal 5 straipsnio 3 dalį, praneša apie reikšmingus riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirtakų dingimo atvejus ir vagystes per 24 valandas nuo aptikimo valstybės narės, kurioje įvyko dingimas arba vagystė, nacionaliniam ryšių palaikymo centrui.

10 straipsnis

Mokymas ir informuotumo didinimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų tinkamų išteklių mokymams, skirtiems tam, kad teisėsaugos institucijos, pirmojo reagavimo pajėgos ir muitinės, vykdydamos savo funkcijas, sugebėtų atpažinti reglamentuojamų sprogstamųjų medžiagų pirtakus ir laiku bei tinkamai reaguotų į įtartiną veiklą, ir užtikrina, kad jie būtų rengiami. Valstybės narės gali paprašyti Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo ir mokymo agentūros (CEPOL), įsteigtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2015/2219⁽¹³⁾, surengti papildomus specialius mokymus.

2. Valstybės narės bent kartą per metus vykdo informuotumo didinimo priemones, pritaikytas pagal kiekvieno skirtingo reglamentuojamų sprogstamųjų medžiagų pirtakus naudojančio sektoriaus specifiką.

3. Siekdamas sudaryti palankesnes bendradarbiavimo sąlygas ir užtikrinti, kad visi suinteresuotieji subjektai veiksmingai įgyvendintų šį reglamentą, valstybės narės rengia reguliarius mainus tarp teisėsaugos institucijų, nacionalinių priežiūros institucijų, ekonominės veiklos vykdytojų, elektroninių prekyviečių ir sektorių, kuriuose naudojami reglamentuojamų sprogstamųjų medžiagų pirtakai, atstovų. Ekonominės veiklos vykdytojai yra atsakingi už informacijos, kaip pagal šį reglamentą turi būti tiekiami sprogstamųjų medžiagų pirtakai, teikimą savo darbuotojams ir darbuotojų informuotumo šiuo klausimu didinimą.

11 straipsnis

Nacionalinės tikrinimo institucijos

1. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad veiktų kompetentingos institucijos, kurios tikrintų ir kontroliuotų, ar tinkamai taikomi 5–9 straipsniai (toliau – nacionalinės tikrinimo institucijos).

2. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad nacionalinės tikrinimo institucijos turėtų išteklius ir tyrimo įgaliojimus, reikalingus siekiant užtikrinti tinkamą jų užduočių administravimą pagal šį reglamentą.

12 straipsnis

Gairės

1. Komisija reguliariai teikia atnaujintas gaires, skirtas padėti cheminių medžiagų tiekimo grandinės dalyviams ir kompetentingoms institucijoms sudaryti palankesnes kompetentingų institucijų ir ekonominės veiklos vykdytojų bendradarbiavimo sąlygas. Komisija konsultuojasi su Sprogstamųjų medžiagų pirtakų nuolatinio komiteto dėl visų gairių projektų ir jų atnaujinimų. Gairėse visų pirma pateikiama:

a) informacija, kaip atlikti patikrinimus;

b) informacija, kaip taikyti šiame reglamente nustatytus apribojimus ir tikrinimus reglamentuojamų sprogstamųjų medžiagų pirtakams, kuriuos nuotoliniu būdu užsako plačiosios visuomenės nariai arba profesionalūs naudotojai;

⁽¹³⁾ 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/2219 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūros (CEPOL) ir kurio pakeičiamas ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2005/681/TVR (OL L 319, 2015 12 4, p. 1).

- c) informacija dėl galimų priemonių, kurias turi patvirtinti elektroninės prekyvietės siekdamas užtikrinti, kad būtų laikomasi šio reglamento;
 - d) informacija, kaip kompetentingoms institucijoms ir nacionaliniams ryšių palaikymo centrams tarpusavyje ir tarp valstybių narių keistis aktualia informacija;
 - e) informacija, kaip atpažinti įtartinus sandorius ir apie juos pranešti;
 - f) informacija apie saugojimo tvarką, kuria užtikrinama, kad reglamentuojamų sprogstamųjų medžiagų pirmtakas būtų laikomas saugiai,
 - g) kita informacija, kurią galima laikyti naudinga.
2. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad 1 dalyje numatytos gairės būtų reguliariai platinamos taip, kaip kompetentingoms institucijoms atrodo tinkama laikantis gairių tikslų.
 3. Komisija užtikrina, kad 1 dalyje nurodytos gairės būtų prieinamos visomis oficialiosiomis Sąjungos kalbomis.

13 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų pažeidus šį reglamentą, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad tos sankcijos būtų įgyvendinamos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.

14 straipsnis

Apsaugos sąlyga

1. Kai valstybė narė turi pagrįstų priežasčių manyti, kad konkreti I arba II priede nenurodyta cheminė medžiaga galėtų būti naudojama neteisėtai sprogmenų gamybai, ji gali apriboti arba uždrausti tos cheminės medžiagos arba mišinių ar cheminių medžiagų, kurių sudėtyje yra tos cheminės medžiagos, tiekimą, įvežimą, laikymą ir naudojimą, arba gali nustatyti, kad dėl tos cheminės medžiagos turi būti taikomos pareigos pranešti pagal 9 straipsnį.
2. Kai valstybė narė turi pagrįstų priežasčių manyti, kad konkreti I priede nurodyta cheminė medžiaga galėtų būti naudojama neteisėtai sprogmenų gamybai taikant koncentracijos lygį, lygų I priede pateiktos lentelės 2 ar 3 skiltyje nustatytoms ribinėms vertėms arba žemesnę už jas, ji gali labiau apriboti arba uždrausti tos cheminės medžiagos tiekimą, įvežimą, laikymą ir naudojimą nustatydamą žemesnę ribinę vertę.
3. Kai valstybė narė turi pagrįstų priežasčių nustatyti ribinę vertę, kurią viršijus II priede nurodytai cheminei medžiagai turi būti taikomi apribojimai, kurie kitu atveju taikomi riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtakams, ji gali apriboti arba uždrausti tos cheminės medžiagos tiekimą, įvežimą, laikymą ir naudojimą nustatydamą tą ribinę vertę.
4. Valstybė narė, kuri pagal 1, 2 arba 3 dalį taiko cheminėms medžiagoms apribojimus arba draudimus, apie tokius apribojimus arba draudimus nedelsdama praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms ir nurodo priežastis.
5. Valstybė narė, kuri pagal 1, 2 arba 3 dalį taiko cheminėms medžiagoms apribojimus arba draudimus, didina ekonominės veiklos vykdytojų ir elektroninių prekyviečių jos teritorijoje informuotumą apie tokius apribojimus arba draudimus.
6. Gavusi 4 dalyje nurodytą informaciją, Komisija nedelsdama išnagrinėja, ar reikia parengti priedų pakeitimus pagal 15 straipsnio 1 dalį arba parengti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo būtų iš dalies keičiami priedai. Atitinkama valstybė narė, kai tinkama, iš dalies pakeičia arba panaikina savo nacionalines priemones, kad būtų atsižvelgta į tokius tų priedų pakeitimus.

7. Nedarant poveikio 6 daliai, Komisija, pasikonsultavusi su atitinkama valstybe narė ir, jei tinkama, su trečiosiomis šalimis, gali priimti sprendimą, kad tos valstybės narės priimta priemonė yra nepagrįsta, ir reikalauti, kad ta valstybė narė tą laikinąją priemonę atšauktų arba iš dalies pakeistų. Komisija priima tokius sprendimus per 60 dienų nuo 4 dalyje nurodytos informacijos gavimo. Atitinkama valstybė narė didina ekonominės veiklos vykdytojų ir elektroninių prekyviečių savo teritorijoje informuotumą apie tokius sprendimus.

8. Priemonėms, apie kurias valstybės narės informavo Komisiją arba jai pranešė anksčiau nei 2021 m. vasario 1 d. pagal Reglamento (ES) Nr. 98/2013 13 straipsnį, šis straipsnis įtakos neturi.

15 straipsnis

Priedų dalinis keitimas

1. Komisija pagal 16 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas šis reglamentas, dėl:
 - a) I priedo ribinių verčių keitimo, kiek tai būtina, siekiant atsižvelgti į pokyčius, susijusius su netinkamu cheminių medžiagų kaip sprogstamųjų medžiagų pirmtakų naudojimu, arba remiantis moksliniais tyrimais ir bandymais;
 - b) cheminių medžiagų įtraukimo į II priedą, kai būtina siekiant atsižvelgti į pokyčius, susijusius su netinkamu cheminių medžiagų kaip sprogstamųjų medžiagų pirmtakų naudojimu.

Komisija, rengdama tuos deleguotuosius aktus konsultuojasi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, visų pirma su chemijos pramonės ir mažmeninės prekybos sektoriaus atstovais.

Jei netikėtai pasikeičia cheminių medžiagų netinkamo naudojimo neteisėtai sprogmenų gamybai rizikos vertinimas ir yra priežasčių, dėl kurių privaloma skubėti, pagal šį straipsnį priimtiems deleguotiesiems aktams taikoma 17 straipsnyje numatyta procedūra.

2. Dėl kiekvieno I priede nurodytų ribinių verčių pakeitimo ir dėl kiekvienos naujos cheminės medžiagos, kuri turi būti įtraukiama į II priedą, Komisija priima atskirą deleguotąjį aktą. Kiekvienas deleguotasis aktas grindžiamas analize, kuria patvirtinama, kad mažai tikėtina, jog dėl pakeitimo susidarys neproporcinga našta ekonominės veiklos vykdytojams ar vartotojams, tinkamai atsižvelgiant į siekiamus tikslus.

16 straipsnis

Igaliojimų delegavimas

1. Igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 15 straipsnyje nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2019 m. liepos 31 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudjimosi deleguotaisiais igaliojimais ataskaitą. Deleguotieji igaliojimai savaime pratęsiami tokios pačios trukmės laikotarpiais, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kuriuo metu atšaukti 15 straipsnyje nurodytus deleguotuosius igaliojimus. Sprendimu dėl igaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.

5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

6. Pagal 15 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus tam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva tas laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

17 straipsnis

Skubos procedūra

1. Pagal šį straipsnį priimti deleguotieji aktai įsigalioja nedelsiant ir taikomi, jei nepareiškama 2 dalyje nurodytų prieštaravimų. Pranešime Europos Parlamentui ir Tarybai apie deleguotąjį aktą nurodomos skubos procedūros taikymo prielaidos.

2. Europos Parlamentas arba Taryba, laikydamiesi 16 straipsnio 6 dalyje nurodytos procedūros, gali pareikšti prieštaravimų dėl deleguotojo akto. Tokiu atveju Komisija, gavusi pranešimą apie Europos Parlamento arba Tarybos sprendimą pareikšti prieštaravimų, nedelsdama panaikina aktą.

18 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dalinis pakeitimas

Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priede pateiktos lentelės 58 įrašo (Amonio nitratas (AN)) 2 skilties 2 ir 3 dalys išbraukiamos.

19 straipsnis

Ataskaitų teikimas

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2022 m. vasario 2 d. ir po to kasmet pateikia Komisijai informaciją apie:

a) įtartinų sandorių, reikšmingų dingimo atvejų ir vagysčių, apie kuriuos buvo pranešta, skaičių;

b) paraiškų išduoti licenciją, gautų taikant licencijavimo tvarką, kurią jos paliko galioti arba nustatė pagal 5 straipsnio 3 dalį, skaičių ir išduotų licencijų skaičių, taip pat dažniausiai pasitaikančias priežastis, dėl kurių atsisakoma išduoti licencijas;

c) informuotumo didinimo priemonės, nurodytas 10 straipsnio 2 dalyje;

d) atliktus tikrinimus, kaip nurodyta 11 straipsnyje, įskaitant tikrinimų skaičių ir tikrintų ekonominės veiklos vykdytojų skaičių.

2. Perduodamos Komisijai 1 dalies a, c ir d punktuose nurodytą informaciją, valstybės narės atskirai nurodo, kurios ataskaitos, priemonės ir tikrinimai susiję su internetu vykdoma veikla ir kurios susiję su ne internetu vykdoma veikla.

20 straipsnis

Stebėsenos programa

1. Komisija ne vėliau kaip 2020 m. rugpjūčio 1 d. parengia išsamią šiuo reglamentu sukuriama vertės, rezultatų ir poveikio stebėsenos programą.

2. Stebėsenos programoje nustatomos duomenų ir kitų būtinų įrodymų rinkimo priemonės ir periodiškumas. Joje nurodomi veiksmai, kurių turi imtis Komisija ir valstybės narės tiems duomenims bei kitiems įrodymams rinkti ir analizuoti.
3. Valstybės narės teikia Komisijai duomenis ir kitus įrodymus, reikalingus stebėsenai vykdyti.

21 straipsnis

Vertinimas

1. Komisija ne vėliau kaip 2026 m. vasario 2 d. atlieka šio reglamento vertinimą ir pateikia pagrindinių išvadų ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui. Vertinimas atliekamas vadovaujantis Komisijos geresnio reglamentavimo gairėmis.
2. Valstybės narės teikia Komisijai informaciją, reikalingą tai ataskaitai parengti.

22 straipsnis

Panaikinimas

1. Reglamentas (ES) Nr. 98/2013 panaikinamas nuo 2021 m. vasario 1 d.
2. Nuorodos į panaikintą Reglamentą (ES) Nr. 98/2013 laikomos nuorodomis į šį reglamentą.

23 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. Jis taikomas nuo 2021 m. vasario 1 d.
3. Nepaisant 2 dalies, licencijos, kurios buvo teisėtai išduotos pagal Reglamentą (ES) Nr. 98/2013, toliau galioja iki ant tų licencijų nurodytos galiojimo datos pabaigos arba iki 2022 m. vasario 2 d., atsižvelgiant į tai, kuri iš tų datų yra ankstesnė.
4. Paraiškos dėl 3 dalyje nurodytų licencijų atnaujinimo, pateiktos 2021 m. vasario 1 d. arba po tos dienos, pateikiamos laikantis šio reglamento.
5. Nepaisant 5 straipsnio 1 dalies, plačiosios visuomenės nariams anksčiau nei 2021 m. vasario 1 d. teisėtai įsigytus riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtakus leidžiama turėti, įvežti ir naudoti iki 2022 m. vasario 2 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2019 m. birželio 20 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

A. TAJANI

Tarybos vardu

Pirmininkas

G. CIAMBA

I PRIEDAS

RIBOTO NAUDOJIMO SPROGSTAMŲ MEDŽIAGŲ PIRMTAKAI

Cheminių medžiagų, kurios negali būti tiekiamos visuomenės nariams ir kurių jie negali įvežti, laikyti ar naudoti – grynų arba esančių mišinių ar cheminių medžiagų sudėtyje, – išskyrus atvejus, kai jų koncentracija lygi 2 skiltyje nustatytiems ribinėms vertėms arba jų neviršija, ir dėl kurių per 24 valandas reikia pranešti apie įartinus sandorius bei reikšmingus dingimo atvejus ir vagystes, sąrašas:

1. Cheminės medžiagos pavadinimas ir Cheminių medžiagų santrumpų tarybos registro numeris (CAS RN)	2. Ribinė vertė	3. Viršutinė ribinė vertė licencijavimui pagal 5 straipsnio 3 dalį	4. Kombinuotosios nomenklatūros (KN) kodas, skirtas tiksliai apibrėžtos cheminės sandaros junginiams, atitinkantiems atitinkamai KN 28 arba 29 skirsnio 1 pastabos reikalavimus ⁽¹⁾	5. Kombinuotosios nomenklatūros (KN) kodas, skirtas mišiniui be sudedamųjų dalių (pvz., gyvsidabrio, brangiųjų arba retųjų žemių metalų arba radioaktyviųjų medžiagų), kuri naudojamant nustatoma klasifikacija pagal kitą KN kodą ⁽¹⁾
Nitrato rūgštis (CAS RN 7697-37-2)	3 % masinė dalis	10 % masinė dalis	ex 2808 00 00	ex 3824 99 96
Vandenilio peroksidas (CAS RN 7722-84-1)	12 % masinė dalis	35 % masinė dalis	2847 00 00	ex 3824 99 96
Sieros rūgštis (CAS RN 7664-93-9)	15 % masinė dalis	40 % masinė dalis	ex 2807 00 00	ex 3824 99 96
Nitrometanas (CAS RN 75-52-5)	16 % masinė dalis	100 % masinė dalis	ex 2904 20 00	ex 3824 99 92
Amonio nitratas (CAS RN 6484-52-2)	azoto masinei daliai, palyginti su amonio nitratu, esant 16 % ⁽²⁾	Licencijų išdavimas neleidžiamas	3102 30 10 (vandeninis tirpalas) 3102 30 90 (kiti)	ex 3824 99 96
Kalio chloratas (CAS RN 3811-04-9)	40 % masinė dalis	Licencijų išdavimas neleidžiamas	ex 2829 19 00	ex 3824 99 96
Kalio perchloratas (CAS RN 7778-74-7)	40 % masinė dalis	Licencijų išdavimas neleidžiamas	ex 2829 90 10	ex 3824 99 96
Natrio chloratas (CAS RN 7775-09-9)	40 % masinė dalis	Licencijų išdavimas neleidžiamas	2829 11 00	ex 3824 99 96
Natrio perchloratas (CAS RN 7601-89-0)	40 % masinė dalis	Licencijų išdavimas neleidžiamas	ex 2829 90 10	ex 3824 99 96

⁽¹⁾ Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/1925⁽¹⁾. Atmaujintus KN kodus žr. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87⁽²⁾ I priedo vėlesniuose pakaitimuose.

⁽²⁾ 16 % azoto masinė dalis, palyginti su amonio nitratu, atitinka 45,7 % amonio nitrato, neskaitant pritenaišų.

⁽¹⁾ 2017 m. spalio 12 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/1925, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo I priedas (OL L 282, 2017 10 31, p. 1).

⁽²⁾ 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo (OL L 256, 1987 9 7, p. 1).

II PRIEDAS

SPROGSTAMŲJŲ MEDŽIAGŲ PIRMTAKAI, APIE KURIUOS REIKIA PRANEŠTI

Grynų cheminių medžiagų arba mišinių ar cheminių medžiagų sudėtyje esančių cheminių medžiagų, dėl kurių per 24 valandas turi būti pranešama apie įtartinus sandorius bei reikšmingus dingimo atvejus ir vagystes, sąrašas:

1. Cheminės medžiagos pavadinimas ir Cheminių medžiagų santrumpų tarnybos registro numeris (CAS RN)	2. Kombinuotosios nomenklūros (KN) kodas ⁽¹⁾	3. Kombinuotosios nomenklūros (KN) kodas, skirtas mišiniui be sudedamųjų dalių (pvz., gyvsidabrio, brangiųjų arba retųjų žemių metalų arba radioaktyviųjų medžiagų), kuri naudojam nustatoma klasifikacija pagal kitą KN kodą ⁽¹⁾
Heksaminas (CAS RN 100-97-0)	ex 2933 69 40	ex 3824 99 93
Acetonas (CAS RN 67-64-1)	2914 11 00	ex 3824 99 92
Kalio nitratas (CAS RN 7757-79-1)	2834 21 00	ex 3824 99 96
Natrio nitratas (CAS RN 7631-99-4)	3102 50 00	ex 3824 99 96
Kalcio nitratas (CAS RN 10124-37-5)	ex 2834 29 80	ex 3824 99 96
Kalcio amonio nitratas (CAS RN 15245-12-2)	ex 3102 60 00	ex 3824 99 96
Magnis, milteliai (CAS RN 7439-95-4) ⁽²⁾ ⁽³⁾	ex 8104 30 00	
Magnio nitratas heksahidratas (CAS RN 13446-18-9)	ex 2834 29 80	ex 3824 99 96
Aliuminis, milteliai (CAS RN 7429-90-5) ⁽²⁾ ⁽³⁾	7603 10 00 ex 7603 20 00	

⁽¹⁾ Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/1925. Atnaujintus KN kodus žr. Reglamento (EEB) Nr. 2658/87 I priedo vėlesniuose pakeitimuose.

⁽²⁾ Dalelių dydis mažesnis kaip 200 μm.

⁽³⁾ Kaip cheminė medžiaga arba mišiniuose, kuriuose aliuminis arba magnis sudaro ne mažiau kaip 70 % masinės dalies.

III PRIEDAS

LICENCIJOS FORMA

Plačiosios visuomenės nario licencijos įsigyti, įvežti, laikyti ir naudoti riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtakus, kaip nurodyta 6 straipsnio 8 dalyje, forma.

<p>1. Plačiosios visuomenės narys (vardas, pavardė ir adresas)</p> <p>Vardas, pavardė:</p> <p>Tapatybės dokumento numeris:</p> <p>Adresas:</p> <p>Šalis:</p> <p>Tel.:</p> <p>El. paštas:</p>
<p>2. Licencijos numeris:</p>
<p>3. Vienkartinio ar daugkartinio naudojimo licencija (pažymėkite)</p> <p>☐ riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtako vienkartinis įsigijimas, įvežimas, laikymas ir naudojimas riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtako (-ų) pavadinimas:</p> <p>didžiausias kiekis:</p> <p>didžiausia koncentracija:</p> <p>licencijuotas naudojimas:</p> <p>☐ riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtako daugkartinis įsigijimas, įvežimas, laikymas ir naudojimas riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtako (-ų) pavadinimas:</p> <p>didžiausias laikomas kiekis bet kuriuo metu:</p> <p>didžiausia koncentracija:</p> <p>licencijuotas naudojimas:</p>
<p>4. Jeigu skiriasi nuo 1 langelyje pateiktos informacijos ir jeigu reikalaujama pagal nacionalinę teisę, riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtako (-ų) laikymo adresas:</p>
<p>5. Jeigu skiriasi nuo 1 langelyje pateiktos informacijos ir jeigu reikalaujama pagal nacionalinę teisę, riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtako (-ų) naudojimo adresas:</p>
<p>6. Nurodykite, ar riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtaką (-us) ketinama tiekti ar naudoti (arba ir tiekti, ir naudoti) kitoje valstybėje narėje nei ta valstybė narė, kuri išdavė šią licenciją, arba už Europos ekonominės erdvės ribų:</p> <p>☐ taip</p> <p>☐ ne</p> <p>Adresas:</p> <p>Laikotarpis, per kurį pateikiamas (-mi) arba naudojamas (-mi) (arba ir pateikiami, ir naudojami) riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtakas (-ai):</p>

IV PRIEDAS

KLIENTO PAREIŠKIMAS

dėl riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtako konkretaus naudojimo ar naudojimū, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2019/1148 ⁽¹⁾

(užpildyti didžiosiomis raidėmis) (*)

Toliau pasirašęs asmuo,

Vardas, pavardė (klientas): _____

Tapatybės įrodymas (numeris, išdavusi institucija): _____

Įgaliotasis atstovas:

Bendrovė (pagrindinė): _____

Pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo kodas ar kitas bendrovės identifikavimo numeris (**) / Adresas:

Prekybos veikla / verslo sritis / profesija: _____

Gaminio prekinis pavadinimas	Riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtakas	CAS Nr.	Kiekis (kg/litras)	Koncentracija	Planuojamas naudojimas

Patvirtinu, kad komercinis gaminys ir cheminė medžiaga ar mišinys, kurio sudėtyje jos yra, bus naudojamas tik nurodytai paskirčiai, kuri bet kuriuo atveju yra teisėta, ir bus parduodamas arba tiekiamas kitam klientui tik jei jie pateiks tokią pačią naudojimo deklaraciją, laikydamiesi Reglamente (ES) 2019/1148 nustatytų apribojimų dėl tiekimo plačiosios visuomenės nariams.

Parašas: _____ Vardas, pavardė: _____

Pareigos: _____ Data: _____

⁽¹⁾ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1148 dėl prekybos sprogstamųjų medžiagų pirmtakais ir jų naudojimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 98/2013 (OL L 186, 2019 7 11, p. 1).

(*) Cheminių medžiagų lentelę galite papildyti reikiamomis eilutėmis.

(**) Ekonominės veiklos vykdytojo PVM mokėtojo kodą galite patikrinti Komisijos interneto svetainėje naudodamiesi PVM informacijos mainų sistema (VIES). Atsižvelgdamos į nacionalines duomenų apsaugos taisykles, kai kurios valstybės narės taip pat pateiks su pateiktu PVM mokėtojo kodu susijusį pavadinimą ir adresą, kurie nurodyti nacionalinėse duomenų bazėse.

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2019/1149

2019 m. birželio 20 d.

kuriuo įsteigiama Europos darbo institucija, iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 883/2004, (ES) Nr. 492/2011 ir (ES) 2016/589 ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2016/344

(Tekstas svarbus EEE ir Šveicarijai)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 46 ir 48 straipsnius,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) laisvas darbuotojų judėjimas, įsisteigimo laisvė ir laisvė teikti paslaugas yra esminiai Sąjungos vidaus rinkos principai, įtvirtinti Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV);
- (2) pagal Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 3 straipsnį Sąjunga turi kurti itin konkurencingą socialinės rinkos ekonomiką, kuria siekiama visiško užimtumo ir socialinės pažangos, ir skatinti socialinį teisingumą ir apsaugą, moterų ir vyrų lygybę, kartų solidarumą bei kovoti su diskriminacija. Pagal SESV 9 straipsnį Sąjunga, nustatydamą ir įgyvendindama savo politiką ir veiklą, turi atsižvelgti į reikalavimus, susijusius su didelio užimtumo skatinimu, tinkamos socialinės apsaugos užtikrinimu, kova su socialine atskirtimi, taip pat su aukšto lygio švietimo, mokymo ir žmogaus sveikatos apsaugos skatinimu;
- (3) 2017 m. lapkričio 17 d. Geteborge įvykusiame socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikime deramo darbo vietų ir ekonomikos augimo klausimais Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija drauge paskelbė apie Europos socialinių teisių ramstį. Tame aukščiausiojo lygio susitikime buvo pabrėžta, kad pirmenybė turėtų būti teikiama žmonėms, kad reikia toliau plėtoti Sąjungos socialinį aspektą ir skatinti konvergenciją dirbant visais lygmenimis; tai patvirtinta ir Europos Vadovų Tarybos išvadose, pateiktose po jos 2017 m. gruodžio 14 ir 15 d. susitikimo;
- (4) Bendroje deklaracijoje dėl 2018–2019 m. ES teisėkūros prioritetų Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija įsipareigojo imtis veiksmų, kuriais būtų stiprinamas Sąjungos socialinis aspektas tobulinant socialinės apsaugos sistemų koordinavimą, apsaugant darbuotojus nuo rizikos sveikatai darbo vietoje, užtikrinant sąžiningas sąlygas visiems Sąjungos darbo rinkų dalyviams taikant modernizuotas darbuotojų komandiravimo taisykles ir toliau gerinant tarpvalstybinį Sąjungos teisės vykdymo užtikrinimą;

⁽¹⁾ OL C 440, 2018 12 6, p. 128.

⁽²⁾ OL C 461, 2018 12 21, p. 16.

⁽³⁾ 2019 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2019 m. birželio 13 d. Tarybos sprendimas.

- (5) siekiant apsaugoti mobiliųjų darbuotojų teises ir skatinti sąžiningą bendrovių, visų pirma mažųjų ir vidutinių įmonių (toliau – MVĮ), konkurenciją, itin svarbu gerinti tarpvalstybinį Sąjungos teisės darbo jėgos judumo srityje vykdymo užtikrinimą ir spręsti piktnaudžiavimo atvejus;
- (6) turėtų būti įsteigta Europos darbo institucija (toliau – Institucija), kuri padėtų didinti teisingumą ir pasitikėjimą vidaus rinka. Institucijos tikslai turėtų būti aiškiai apibrėžti, daugiausia dėmesio skiriant nedideliam užduočių skaičiui, siekiant užtikrinti, kad turimi ištekliai būtų naudojami kuo veiksmingiau tose srityse, kuriose Institucija gali suteikti didžiausią pridėtinę vertę. Tuo tikslu Institucija turėtų padėti valstybėms narėms ir Komisijai gerinti prieigą prie informacijos, turėtų remti taisyklių laikymąsi ir valstybių narių bendradarbiavimą užtikrinant nuoseklų, veiksmingą ir efektyvų Sąjungos teisės, susijusios su darbo jėgos judumu Sąjungoje, taikymą ir vykdymą ir socialinės apsaugos sistemų Sąjungoje koordinavimą, ir turėtų tarpininkauti bei padėti rasti sprendimus ginčų atveju;
- (7) labai svarbu fiziniams asmenims ir darbdaviams, ypač MVĮ, pagerinti prieigą prie informacijos apie jų teises ir pareigas darbo jėgos judumo, laisvo paslaugų judėjimo ir socialinės apsaugos koordinavimo srityse, kad jie galėtų pasinaudoti visomis vidaus rinkos galimybėmis;
- (8) Institucija turėtų vykdyti veiklą darbo jėgos judumo visoje Sąjungoje ir socialinės apsaugos koordinavimo srityse, įskaitant laisvą darbuotojų judėjimą, darbuotojų komandiravimą ir itin mobiliųjų darbuotojų paslaugas. Ji taip pat turėtų stiprinti valstybių narių bendradarbiavimą kovojant su nedeklaruojamu darbu ir kitais reiškiniais, dėl kurių kyla pavojus tinkamam vidaus rinkos veikimui, pavyzdžiui, pašto dėžutės funkcijas atliekančiais subjektais ir fiktyviu savarankišku darbu, nedarant poveikio valstybių narių kompetencijai priimti sprendimus dėl nacionalinių priemonių. Kai Institucija, vykdydama savo veiklą, sužino apie įtariamus pažeidimus Sąjungos teisės srityse, pavyzdžiui, darbo sąlygų ar sveikatos ir saugos taisyklių pažeidimus, arba apie išnaudojimą darbe, ji turėtų apie juos pranešti atitinkamų valstybių narių nacionalinėmis institucijomis ir, prireikus, Komisijai bei kitiems kompetentingiems Sąjungos organams ir su jais bendradarbiauti;
- (9) Institucijos veiklos sritis turėtų apimti konkrečius šiame reglamente išvardytus Sąjungos aktus, įskaitant jų pakeitimus. Tuo atveju, jei būtų priimti kiti Sąjungos teisės aktai, susiję su darbo jėgos judumu Sąjungoje, tas sąrašas turėtų būti papildytas;
- (10) visapusiškai bendradarbiaudama su Sąjungos institucijomis bei organais ir valstybėmis narėmis, vykdant savo užduotis Institucija turėtų aktyviai prisidėti prie Sąjungos ir nacionalinių pastangų darbo jėgos judumo visoje Sąjungoje ir socialinės apsaugos koordinavimo srityje, tačiau turėtų vengti veiklos dubliavimo ir turėtų skatinti sinergiją bei papildomumą;
- (11) Institucija turėtų prisidėti prie Sąjungos teisės, patenkančios į šio reglamento taikymo sritį, taikymo ir vykdymo užtikrinimo palengvinimo ir tų nuostatų vykdymo užtikrinimo įgyvendinant visuotinai taikytinas kolektyvines sutartis, atsižvelgiant į valstybių narių praktiką, rėmimo. Tuo tikslu Institucija turėtų sukurti bendrą Sąjungos interneto svetainę, kad būtų galima prieiti prie visų atitinkamų Sąjungos ir nacionalinių interneto svetainių, sukurtų laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/67/ES⁽⁴⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/54/ES⁽⁵⁾. Nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 883/2004⁽⁶⁾ įsteigtos Socialinės apsaugos sistemų koordinavimo administracinės komisijos (toliau – Administracinė komisija) užduotims ir veiklai, Institucija taip pat turėtų padėti koordinuoti socialinės apsaugos sistemas;

⁽⁴⁾ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/67/ES dėl Direktyvos 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje vykdymo užtikrinimo ir kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 dėl administracinio bendradarbiavimo per Vidaus rinkos informacinę sistemą (IMI reglamentas) (OL L 159, 2014 5 28, p. 11).

⁽⁵⁾ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/54/ES dėl priemonių, kad darbuotojai galėtų lengviau naudotis laisvo darbuotojų judėjimo teisėmis (OL L 128, 2014 4 30, p. 8).

⁽⁶⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL L 166, 2004 4 30, p. 1).

- (12) tam tikrais atvejais, siekiant patenkinti konkrečių sektorių poreikius, kaip antai tarptautinio transporto, įskaitant kelių, geležinkelių, jūrų, vidaus vandens kelių transportą ir aviaciją, buvo priimti konkretaus sektoriaus Sąjungos teisės aktai. Šio reglamento taikymo srityje Institucija taip pat turėtų nagrinėti tokio konkretaus sektoriaus Sąjungos teisės taikymo aspektus tiek, kiek ji susijusi su tarpvalstybiniu darbo jėgos judumu ir socialine apsauga. Turėtų būti atliekamas periodinis Institucijos veiklos sričių vertinimas, visų pirma, ar jos veikla turėtų būti išplėsta apimant kitus Sąjungos teisės aktus, kuriais atsižvelgiama į konkretaus sektoriaus, susijusio su tarptautiniu transportu, poreikius, ir, prireikus, peržiūra;
- (13) Institucijos veikla turėtų būti susijusi su asmenimis, kuriems taikoma Sąjungos teisė, patenkanti į šio reglamento taikymo sritį, įskaitant darbuotojus, savarankiškai dirbančius asmenis ir darbo ieškančius asmenis. Tokiais asmenimis turėtų būti laikomi ir Sąjungos bei trečiųjų valstybių piliečiai, teisėtai gyvenantys Sąjungoje, pavyzdžiui komandiruoti darbuotojai, bendrovės viduje perkelti asmenys ar ilgalaikiai gyventojai bei jų šeimos nariai laikantis Sąjungos teisės, kuria reglamentuojamas jų judumas Sąjungoje;
- (14) įsteigus Instituciją neturėtų būti sukurta naujų teisių ar pareigų fiziniams asmenims ar darbdaviams, įskaitant ekonominės veiklos vykdytojus ir ne pelno organizacijas, nes institucijos veikla turėtų būti susijusi su tokiais asmenimis ir darbdaviais tiek, kiek jiems taikoma Sąjungos teisė, patenkanti į šio reglamento taikymo sritį. Dėl aktyvesnio bendradarbiavimo vykdymo užtikrinimo srityje neturėtų būti nei užkraunama pernelyg didelė administracinė našta mobiliesiems darbuotojams arba darbdaviams, ypač MVĮ, nei atgrasoma nuo darbo jėgos judumo;
- (15) kad sąžininga ir veiksminga vidaus rinka teiktų naudos fiziniams asmenims ir darbdaviams, Institucija turėtų padėti valstybėms narėms remti galimybes darbo jėgos judumui ar galimybes teikti paslaugas ir samdyti bet kurioje Sąjungos vietoje, įskaitant galimybes naudotis tarpvalstybinio judumo paslaugomis, pavyzdžiui, darbo, stažuotės ar pameistrystės vietų paklausos ir pasiūlos tarpvalstybinės atitikties nustatymo paslauga ir tokiomis judumo iniciatyvomis kaip „Tavo pirmasis EURES darbas“ ar „ErasmusPro“. Institucija taip pat turėtų prisidėti prie informacijos, įskaitant informaciją apie Sąjungos teisėje numatytas teises ir pareigas, skaidrumo didinimo ir galimybių fiziniams asmenims ir darbdaviams gauti paslaugas gerinimo, bendradarbiaujant su kitomis Sąjungos informacijos tarnybomis, pavyzdžiui, „Jūsų Europos patarėju“, ir visapusiškai išnaudojant portalą „Jūsų Europa“, kuris taps bendrųjų skaitmeninių vartų, sukurtų Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1724 (7), pagrindu, ir užtikrinant jame teikiamos informacijos nuoseklumą;
- (16) tuo tikslu Institucija turėtų bendradarbiauti su kitų susijusių Sąjungos iniciatyvų vykdytojais ir tinklais, visų pirma su Europos valstybinių užimtumo tarnybų tinklu, Europos įmonių tinklu, „Border Focal Point“, SOLVIT ir Vyresniųjų darbo inspektorių komitetu, taip pat su atitinkamomis nacionalinėmis tarnybomis, pavyzdžiui, įstaigomis, atsakingomis už lygių galimybių skatinimą ir už Sąjungos darbuotojų ir jų šeimos narių rėmimą, kurias valstybės narės paskyrė pagal Direktyvą 2014/54/ES. Institucija turėtų pakeisti Komisiją Europos užimtumo tarnybų tinklo (toliau – EURES) Europos koordinavimo centro, įsteigto Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/589 (8), valdymo atžvilgiu, be kita ko, nustatant naudotojų poreikius ir komercinius reikalavimus, susijusius su EURES portalo veiksmingumu ir atitinkamomis informacinių technologijų (toliau – IT) paslaugomis, išskyrus IT paslaugų teikimą, IT infrastruktūros veikimą ir plėtotę, kuriais ir toliau rūpinsis Komisija;
- (17) siekiant užtikrinti sąžiningą, paprastą ir veiksmingą Sąjungos teisės taikymą ir užtikrinti jos vykdymą, Institucija turėtų remti valstybių narių bendradarbiavimą ir laiku vykdomus informacijos mainus. Drauge su kitais Institucijos darbuotojais nacionalinių ryšių palaikymo pareigūnai turėtų padėti valstybėms narėms užtikrinti, kad būtų laikomasi bendradarbiavimo pareigos, paspartinti tarpusavio mainus taikant procedūras, kuriomis siekiama sumažinti vėlavimą, ir užmegzti ryšius su kitais nacionaliniais ryšių biurais, įstaigomis ir kontaktiniais centrais, įsteigtais pagal Sąjungos teisę. Institucija turėtų skatinti taikyti novatoriškus rezultatyvaus bei veiksmingo tarpvalstybinio bendradarbiavimo metodus, įskaitant tokias elektroninių duomenų mainų priemones kaip Elektroninių socialinės apsaugos informacijos mainų sistema ir Vidaus rinkos informacinė sistema (toliau – IMI), ir prisidėti prie tolesnio procedūrų skaitmeninimo bei gerinti IT priemones, naudojamas nacionalinių institucijų informacijos mainams;

(7) 2018 m. spalio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1724, kuriuo sukuriama bendrieji skaitmeniniai vartai, skirti suteikti prieigą prie informacijos, procedūrų ir pagalbos bei problemų sprendimo paslaugų, ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 (OL L 295, 2018 11 21, p. 1).

(8) 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/589 dėl Europos užimtumo tarnybų tinklo (EURES) darbuotojų galimybių naudotis judumo skatinimo paslaugomis ir geresnės darbo rinkų integracijos ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 492/2011 ir (ES) Nr. 1296/2013 (OL L 107, 2016 4 22, p. 1).

- (18) siekdama padidinti valstybių narių pajėgumus užtikrinti asmenų, kurie naudojami laisvo judėjimo teise, apsaugą ir šalinti tarpvalstybinius pažeidimus, susijusius su Sąjungos teise, patenkančia į šio reglamento taikymo sritį, Institucija turėtų remti nacionalines institucijas, atliekančias suderintus ir bendrus patikrinimus, be kita ko, palengvindama patikrinimų įgyvendinimą pagal Direktyvos 2014/67/ES 10 straipsnį. Tie patikrinimai turėtų būti vykdomi valstybės narės prašymu arba Institucijai pasiūlius ir valstybei narei sutikus. Institucija turėtų teikti strateginę, logistinę ir techninę pagalbą valstybėms narėms, dalyvaujančioms suderintuose arba bendruose patikrinimuose, visapusiškai laikydamosi konfidencialumo reikalavimų. Patikrinimai turėtų būti vykdomi gavus atitinkamos valstybės narės sutikimą ir laikantis valstybės narės, kurioje jie atliekami, nacionalinės teisės ar praktikos. Valstybės narės turėtų imtis tolesnių veiksmų dėl suderintų ir bendrų patikrinimų rezultatų pagal nacionalinę teisę ar praktiką;
- (19) suderinti ir bendri patikrinimai neturėtų pakeisti nacionalinių kompetencijų ar joms pakenkti. Nacionalinės institucijos taip pat turėtų būti visapusiškai įtrauktos į tokių patikrinimų procesą ir turėtų turėti visus įgaliojimus. Jeigu profesinės sąjungos yra atsakingos už patikrinimus nacionaliniu lygmeniu, suderinti ir bendri patikrinimai turėtų būti atliekami gavus atitinkamų socialinių partnerių sutikimą ir bendradarbiaujant su jais;
- (20) kad galėtų nustatyti naujas darbo jėgos judumo ir socialinės apsaugos koordinavimo tendencijas, problemas ar spragas, Institucija turėtų, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir, kai tinkama, socialiniais partneriais, plėtoti analitinių ir rizikos vertinimo pajėgumus. Be kita ko, ji turėtų gebėti atlikti darbo rinkos analizes ir tyrimus bei tarpusavio vertinimą. Institucija turėtų stebėti potencialų įgūdžių ir tarpvalstybinio darbo jėgos judėjimo disbalansą ir galimą poveikį teritorinei sanglaudai. Institucija taip pat turėtų prisidėti prie rizikos vertinimo, nurodyto Direktyvos 2014/67/ES 10 straipsnyje. Institucija turėtų užtikrinti sinergiją ir veiklos papildomumą su Sąjungos agentūromis, tarnybomis ar tinklais. Tai, be kita ko, reiškia, kad jie turėtų siekti gauti SOLVIT ir panašių tarnybų duomenis apie konkreitiems sektoriams kylančius iššūkius ir pasikartojančias problemas darbo jėgos judumo srityje, kuriai taikomas šis reglamentas. Institucija taip pat turėtų supaprastinti ir racionalizuoti duomenų rinkimo veiklą, vykdomą pagal Sąjungos teisę, patenkančią į šio reglamento taikymo sritį. Jokių naujų ataskaitų teikimo pareigų valstybėms narėms dėl to neturi būti nustatyta;
- (21) kad padidintų nacionalinių institucijų pajėgumus darbo jėgos judumo ir socialinės apsaugos koordinavimo srityje ir pagerintų Sąjungos teisės, patenkančios į šio reglamento taikymo sritį, taikymo nuoseklumą, Institucija turėtų joms teikti veiklos pagalbą, be kita ko, rengdama praktines gaires, sukurdamą mokymo ir tarpusavio mokymosi programas, įskaitant programas darbo inspekcijoms, skirtas tokioms problemoms, kaip fiktyvus savarankiškas darbas ir piktnaudžiavimas komandiravimu, spręsti, remdama savitarpio pagalbos projektus, skatindama darbuotojų mainus, pavyzdžiui, kaip numatyta Direktyvos 2014/67/ES 8 straipsnyje, ir padėdama valstybėms narėms organizuoti informuotumo didinimo kampanijas, kuriose asmenys ir darbdaviai būtų informuojami apie savo teises ir pareigas. Institucija turėtų skatinti gerosios praktikos ir žinių mainus, sklaidą ir įsisavinimą, bei skatinti tarpusavio supratimą apie įvairias nacionalines sistemas ir praktiką;
- (22) Institucija turėtų plėtoti užduoties užtikrinti sąžiningą darbo jėgos judumą ir siekio spręsti nedeklaruojamo darbo problemą sinergiją. Šio reglamento tikslais žodžiai „spręsti“ nedeklaruojamo darbo problemą reiškia nedeklaruojamo darbo prevenciją, atgrasymą nuo jo ir kovą su juo, taip pat skatinimą deklaruoti nedeklaruojamą darbą. Remdamasi Europos platformos, skirtos bendradarbiavimui sprendžiant nedeklaruojamo darbo problemą gerinti, įsteigtos Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu (ES) 2016/344⁽⁹⁾, žiniomis ir darbo metodais, Institucija, dalyvaujant socialiniams partneriams, turėtų įsteigti nuolatinę darbo grupę taip pat pavadintą „Platforma“, skirtą sustiprinti bendradarbiavimą sprendžiant nedeklaruojamo darbo problemą. Institucija turėtų užtikrinti sklandų esamos platformos, įsteigtos Sprendimu (ES) 2016/344, veiklos perdavimą naujai Institucijos darbo grupei;
- (23) Institucija turėtų atlikti tarpininkavimo vaidmenį. Valstybėms narėms turėtų būti suteikta teisė atskirais ginčų atvejais kreiptis į Instituciją ir prašyti jos tarpininkauti, kai joms nepavyksta išspręsti ginčų tiesioginiu būdu arba vykdam dialogą. Tarpininkaujant turėtų būti sprendžiami tik valstybių narių ginčai, o asmenys ir darbdaviai, patiriantys problemų, naudojantis Sąjungos teisėmis, turėtų ir toliau kreiptis į nacionalines ir Sąjungos tarnybas, atsakančias už tokių problemų sprendimą, pavyzdžiui, tinklą SOLVIT, kuriam Institucija turėtų perduoti tokius klausimus. Tinklui SOLVIT taip pat turėtų būti suteikta galimybė kreiptis į Instituciją, kad ši apsvarstytų probleminius atvejus, kurių negalima išspręsti dėl nacionalinių administracijų skirtumų. Institucija turėtų atlikti tarpininkavimo vaidmenį nedarydama poveikio Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – Teisingumo Teismas) kompetencijai, susijusiai su Sąjungos teisės aiškinimu, ir nedarydama poveikio Administracinės komisijos kompetencijai;

⁽⁹⁾ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2016/344 dėl Europos platformos, skirtos bendradarbiavimui sprendžiant nedeklaruojamo darbo problemą gerinti, sukūrimo (OL L 65, 2016 3 11, p. 12).

- (24) Europos sąveikumo sistemoje pateikiama principų ir rekomendacijų, kaip būtų galima pagerinti sąveikumo užtikrinimo veiklos valdymą ir viešųjų paslaugų teikimą, užmegzti organizacijų ir tarpvalstybinius ryšius, supaprastinti ištinio skaitmeninio keitimosi duomenimis procesus ir užtikrinti, kad sąveikumo principai būtų remiami tiek esamais, tiek naujais teisės aktais. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime (ES) 2015/2240 ⁽¹⁰⁾ nurodyta Europos bazinė sąveikumo architektūra yra tipiška struktūra, kurią sudaro principai ir gairės, taikomi įgyvendinant sąveikumo sprendimus. Tiek Europos sąveikumo sistema, tiek Europos bazinė sąveikumo architektūra turėtų padėti Institucijai priimti sprendimus, susijusius su sąveikumo klausimais;
- (25) Institucija turėtų siekti teikti Sąjungai ir nacionaliniams suinteresuotiesiems subjektams geresnę prieigą prie informacijos ir paslaugų internete bei sudaryti palankesnes sąlygas jų tarpusavio keitimuisi informacija. Todėl Institucija turėtų skatinti visais įmanomais atvejais naudotis skaitmeninėmis priemonėmis. Be IT sistemų ir interneto svetainių, skaitmeninės priemonės, pavyzdžiui, interneto platformos ir duomenų bazės, yra vis svarbesnės tarpvalstybinio darbo jėgos judumo rinkoje. Taigi tokios priemonės yra naudingos siekiant užtikrinti lengvą prieigą prie atitinkamos informacijos internete ir sudaro palankesnes sąlygas Sąjungos ir nacionalinių suinteresuotųjų subjektų keitimuisi informacija apie jų tarpvalstybinę veiklą;
- (26) Institucija turėtų siekti, kad interneto svetainės ir mobiliosios programos, sukurtos šiame reglamente nustatytoms užduotims vykdyti, atitiktų atitinkamus Sąjungos prieinamumo reikalavimus. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/2102 ⁽¹¹⁾ valstybės narės privalo užtikrinti, kad jų viešųjų institucijų interneto svetainės būtų prieinamos vadovaujantis principais, kad jos yra suvokiamos, gali būti naudojamos, suprantamos ir tvarios ir kad jos atitiktų tos direktyvos reikalavimus. Ta direktyva netaikoma Sąjungos institucijų, organų, tarnybų ir agentūrų interneto svetainėms ar jų mobiliosioms programoms. Tačiau Institucija turėtų stengtis laikytis toje direktyvoje išdėstytų principų;
- (27) Institucija turėtų būti valdoma ir veikti pagal 2012 m. liepos 19 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Europos Komisijos bendro pareiškimo dėl decentralizuotų agentūrų principus;
- (28) lygybės principas yra vienas iš pagrindinių Sąjungos teisės principų. Pagal šį principą moterų ir vyrų lygybė užtikrinama visose srityse, įskaitant įdarbinimą, darbą ir atlyginimą. Visos šalys turėtų siekti, kad Valdančiojoje taryboje ir Suinteresuotųjų subjektų grupėje būtų proporcingas moterų ir vyrų skaičius. Valdančioji taryba to tikslo turėtų siekti ir rinkdama savo pirmininką bei pirmininko pavaduotojus (kartu paėmus);
- (29) siekiant užtikrinti veiksmingą Institucijos veikimą, Valdančiojoje taryboje turėtų būti atstovaujama valstybėms narėms ir Komisijai. Europos Parlamentas ir Sąjungos lygmens pramonės sektorių socialinių partnerių organizacijos, kurios vienodai atstovauja profesinėms sąjungoms ir darbdavių organizacijoms bei atitinkamai atstovaujančios MVĮ, taip pat gali siūlyti atstovus į Valdančiąją tarybą. Nustatant Valdančiosios tarybos sudėtį, įskaitant pirmininko ir pirmininko pavaduotojo rinkimą, turėtų būti paisoma lyčių pusiausvyros, patirties ir kvalifikacijos principų. Siekiant rezultatyvaus ir veiksmingo Institucijos veikimo, Valdančioji taryba turėtų priimti metinę darbo programą, vykdyti funkcijas, susijusias su Institucijos biudžetu, priimti Institucijai taikytinas finansines taisykles, paskirti vykdomąjį direktorių ir nustatyti procedūras, kurių vykdomasis direktorius turėtų laikytis priimdamas sprendimus, susijusius su Institucijos veiklos užduotimis. Trečiųjų valstybių atstovai, kurie taiko Sąjungos taisykles, patenkančias į šio reglamento taikymo sritį, turėtų galėti dalyvauti Valdančiosios tarybos posėdžiuose stebėtojų teisėmis;
- (30) išskirtiniais atvejais, kai būtina išlaikyti didžiausią įmanomą konfidencialumo lygį, Europos Parlamento paskirtas nepriklausomas ekspertas ir įvairių Sąjungos lygmens pramonės sektorių socialinių partnerių organizacijų atstovai neturėtų dalyvauti Valdančiosios tarybos svarstymuose. Tokia nuostata turėtų būti aiškiai apibrėžta Valdančiosios tarybos darbo tvarkos taisyklėse ir būti taikoma tik neskelbtinai informacijai atskirais atvejais, siekiant užtikrinti, kad nebūtų nederamai ribojamas veiksmingas eksperto ir atstovų darbas Valdančiojoje taryboje;
- (31) siekiant užtikrinti Institucijos administracinį valdymą apskritai ir Institucijai pavestų užduočių vykdymą, turėtų būti paskirtas vykdomasis direktorius. Kiti darbuotojai gali pavaduoti vykdomąjį direktorių, jei manoma, kai tai būtina siekiant užtikrinti kasdienį Institucijos valdymą, laikantis Institucijos vidaus taisyklių ir nekuriant papildomų vadovaujamų pareigų;

⁽¹⁰⁾ 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2015/2240, kuriuo nustatoma Europos viešojo administravimo institucijų, įmonių ir piliečių sąveikumo sprendimų ir bendrų struktūrų programa (programa ISA²), kaip viešojo sektoriaus modernizavimo priemonė (OL L 318, 2015 12 4, p. 1).

⁽¹¹⁾ 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2102 dėl viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumo (OL L 327, 2016 12 2, p. 1).

- (32) nedarant poveikio Komisijos įgaliojimams, Valdančioji taryba ir vykdomasis direktorius pareigas turėtų vykdyti visiškai nepriklausomai ir veikti viešojo intereso labui;
- (33) Institucija turėtų per specialią Suinteresuotųjų subjektų grupę tiesiogiai naudotis atitinkamų suinteresuotųjų subjektų ekspertinėmis žiniomis tose srityse, kurios patenka į šio reglamento taikymo sritį. Tų grupių nariai turėtų būti Sąjungos lygmens socialinių partnerių, įskaitant pripažintus Sąjungos sektorių socialinius partnerius, atstovaujančius sektoriams, kuriems darbo jėgos judumo klausimai yra ypač svarbūs, atstovai. Suinteresuotųjų subjektų grupei turėtų būti iš anksto pateikiama informacija ir ji, gavusi prašymą arba savo iniciatyva, turėtų galėti teikti savo nuomones Institucijai. Vykdydama savo veiklą, Suinteresuotųjų subjektų grupė tinkamai atsižvelgs į Socialinės apsaugos sistemų koordinavimo patariamojo komiteto, įsteigto Reglamentu (EB) Nr. 883/2004, ir Laisvo darbuotojų judėjimo patariamojo komiteto, įsteigto Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 492/2011⁽¹²⁾, nuomonę ir naudosis jų ekspertinėmis žiniomis;
- (34) siekiant užtikrinti visišką Institucijos savarankiškumą ir nepriklausomumą, jai turėtų būti skiriamas nepriklausomas biudžetas, daugiausia finansuojamas įplaukomis iš Sąjungos bendrojo biudžeto, savanoriškais finansiniais valstybių narių įnašais ir trečiųjų valstybių, dalyvaujančių Institucijos veikloje, įnašais. Išimtiniais ir tinkamai pagrįstais atvejais jai taip pat turėtų būti suteikta galimybė sudaryti delegavimo susitarimus ar gauti *ad hoc* dotacijas ir imti mokesčių už leidinius ir bet kokias kitas Institucijos paslaugas;
- (35) Institucijos veiklai reikalingas vertimo paslaugas turėtų teikti Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras (toliau – Vertimo centras). Institucija turėtų bendradarbiauti su Vertimo centru, kad būtų nustatyti kokybės, terminų laikymosi ir konfidencialumo rodikliai, aiškiai nurodyti Institucijos poreikiai ir prioritetai bei nustatytos skaidrios ir objektyvios vertimo proceso procedūros;
- (36) taikant šį reglamentą asmens duomenys turėtų būti tvarkomi vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679⁽¹³⁾ arba Reglamentu (EB) Nr. 2018/1725⁽¹⁴⁾, atsižvelgiant į tai, kuris iš jų taikomas. Tai reiškia, kad reikia nustatyti atitinkamas technines ir organizacines priemones, kad būtų įvykdytos tais reglamentais nustatytos pareigos, visų pirma priemonės, susijusias su duomenų tvarkymo teisėtumu, duomenų tvarkymo veiklos saugumu, informacijos teikimu ir duomenų subjektų teisėmis;
- (37) kad būtų užtikrintas Institucijos veiklos skaidrumas, Institucijai turėtų būti taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001⁽¹⁵⁾. Pagal SESV 228 straipsnį Europos ombudsmeniui turėtų būti suteikta teisė tikrinti Institucijos veiklą;
- (38) Institucijai turėtų būti taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013⁽¹⁶⁾ ir ji turėtų prisijungti prie 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Europos Bendrijų Komisijos tarpinsticijinio susitarimo dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (toliau – OLAF) atliekamų vidaus tyrimų;
- (39) Instituciją priimanči valstybė narė turėtų sudaryti kuo palankesnes sąlygas, kad būtų užtikrintas tinkamas Institucijos veikimas;
- (40) siekiant užtikrinti atviras ir skaidrias darbo sąlygas ir vienodą požiūrį į darbuotojus, Institucijos darbuotojams ir vykdomajam direktoriui turėtų būti taikomi Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatai ir kitų Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygos, nustatyti Tarybos reglamente (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68⁽¹⁷⁾ (toliau atitinkamai – Pareigūnų tarnybos nuostatai ir Įdarbinimo sąlygos), įskaitant profesinę paslaptį ar kitus lygiaverčius konfidencialumo išpareigojimus reglamentuojančias taisykles;

⁽¹²⁾ 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 492/2011 dėl laisvo darbuotojų judėjimo Sąjungoje (OL L 141, 2011 5 27, p. 1).

⁽¹³⁾ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

⁽¹⁴⁾ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

⁽¹⁵⁾ 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, 2001 5 31, p. 43).

⁽¹⁶⁾ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 18.9.2013, p. 1).

⁽¹⁷⁾ OL L 56, 1968 3 4, p. 1.

- (41) neperžengiant atitinkamos kompetencijos ribų, Institucija turėtų bendradarbiauti su Sąjungos agentūromis, visų pirma su užimtumo ir socialinės politikos sričių agentūromis – Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondu (toliau – EUROFOUND), Europos profesinio mokymo plėtros centru (toliau – CEDEFOP), Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra (toliau – EU-OSHA) ir Europos mokymo fondu (toliau – ETF), o kovos su organizuotu nusikalstamumu ir prekyba žmonėmis srityje – su Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (toliau – Europolu) ir Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra (toliau – Eurojustu), ir naudotis jų ekspertinėmis žiniomis bei maksimaliai padidinti sinergiją. Vykdamas tokį bendradarbiavimą turėtų būti užtikrintas koordinavimas, skatinama sinergija ir vengiama jų vykdomos veiklos dubliavimo;
- (42) Institucija ir Administracinė komisija turėtų glaudžiai bendradarbiauti socialinės apsaugos koordinavimo srityje, kad būtų pasiekta sinergija ir išvengta dubliavimo;
- (43) siekdama, kad būtų vykdoma esamų įstaigų veikla šio reglamento taikymo srityje, Institucija turėtų perimti Techninio laisvo darbuotojų judėjimo komiteto, įsteigto Reglamentu (ES) Nr. 492/2011 užduotis, Darbuotojų komandiravimo ekspertų komiteto, įsteigto Komisijos sprendimu 2009/17/EB⁽¹⁸⁾, užduotis, įskaitant keitimąsi informacija apie administracinį bendradarbiavimą, pagalbą įgyvendinimo ir tarpvalstybinio vykdymo užtikrinimo klausimais, ir platformos sukurtos Sprendimu (ES) 2016/344, užduotis. Institucijai pradėjus veikti, tos įstaigos turėtų nustoti veikusios. Valdančioji taryba gali nuspręsti sudaryti specialias darbo grupes ar ekspertų grupes;
- (44) Socialinės apsaugos sistemų koordinavimo patariamasis komitetas ir Laisvo darbuotojų judėjimo patariamasis komitetas veikia kaip socialinių partnerių ir vyriausybės atstovų konsultacijų forumai. Institucija turėtų prisidėti prie jų darbo ir gali dalyvauti jų posėdžiuose;
- (45) kad būtų atsižvelgta į naują institucinę sąrangą, reglamentai (EB) Nr. 883/2004, (ES) Nr. 492/2011 ir (ES) 2016/589 turėtų būti iš dalies pakeisti, o Sprendimas (ES) 2016/344 – panaikintas, kai tik Institucija pradės veikti;
- (46) Institucija turėtų gerbti SESV aiškiai pripažįstamą nacionalinių darbo santykių sistemų įvairovę ir socialinių partnerių nepriklausomumą. Dalyvavimas Institucijos veikloje nedaro poveikio nei valstybių narių kompetencijai, išsipareigojimams ir atsakomybei pagal, *inter alia*, atitinkamas ir taikytinas Tarptautinės darbo organizacijos (toliau – TDO) konvencijas, kaip antai Konvenciją Nr. 81 dėl darbo inspekcijos pramonėje ir prekyboje, nei valstybių narių įgaliojimams reglamentuoti nacionalinius darbo santykius, tarpininkauti sprendžiant šios srities klausimus ir vykdyti stebėseną, visų pirma kiek tai susiję su kolektyvinių derybų teise ir teise imtis kolektyvinių veiksmų;
- (47) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. savo taikymo srityje padėti užtikrinti sąžiningą darbo jėgos judumą visoje Sąjungoje ir padėti valstybėms narėms ir Komisijai koordinuoti Sąjungoje socialinės apsaugos sistemas, valstybės narės negali deramai pasiekti, jei veiksmai nederinami, o dėl tarpvalstybinio tos veiklos pobūdžio ir dėl aktyvesnio valstybių narių bendradarbiavimo būtinybės, tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (48) šiuo reglamentu laikomasi pagrindinių teisių ir principų, patvirtintų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, kaip pripažinta ES sutarties 6 straipsnyje,

⁽¹⁸⁾ 2008 m. gruodžio 19 d. Komisijos sprendimas 2009/17/EB, kuriuo įsteigiamas darbuotojų komandiravimo ekspertų komitetas (OL L 8, 2009 1 13, p. 26).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

PRINCIPAI

1 straipsnis

Įsteigimas, dalykas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu įsteigiama Europos darbo institucija (toliau – Institucija).

2. Institucija padeda valstybėms narėms ir Komisijai joms veiksmingai visoje Sąjungoje taikyti su darbo jėgos judumu susijusią Sąjungos teisę bei užtikrinti jos vykdymą ir koordinuoti Sąjungoje socialinės apsaugos sistemas. Institucija veikia šio reglamento 4 dalyje išvardintų Sąjungos aktų taikymo srityje, įskaitant visus tais aktais grindžiamas direktyvas, reglamentus ir sprendimus, ir visus kitus teisiškai privalomus Sąjungos aktus, kuriais Institucijai pavedamos užduotys.

3. Šiuo reglamentu nedaroma poveikio naudojimuisi valstybių narių ir Sąjungos lygmeniu pripažintomis pagrindinėmis teisėmis, įskaitant teisę ar laisvę streikuoti arba imtis kitų veiksmų, numatytų konkrečiose valstybių narių darbo santykių sistemose, laikantis nacionalinės teisės arba praktikos. Juo taip pat nedaroma poveikio teisei derėtis dėl kolektyvinių susitarimų, juos sudaryti ir užtikrinti jų vykdymą ar imtis kolektyvinių veiksmų pagal nacionalinę teisę arba praktiką.

4. Institucijos vykdomos veiklos sritis apima šiuos Sąjungos aktus, įskaitant būsimus šių aktų pakeitimus:
 - a) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 96/71/EB ⁽¹⁹⁾;

 - b) Direktyvą 2014/67/ES;

 - c) Reglamentą (EB) Nr. 883/2004 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 987/2009 ⁽²⁰⁾, įskaitant Tarybos reglamentų (EEB) Nr. 1408/71 ⁽²¹⁾ ir (EEB) Nr. 574/72 ⁽²²⁾ nuostatas, tiek, kiek jos vis dar taikomos, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 1231/2010 ⁽²³⁾ ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 859/2003 ⁽²⁴⁾, išplečiantį Reglamentų (EEB) Nr. 1408/71 ir (EEB) Nr. 574/72 nuostatų taikymą trečiųjų šalių piliečiams, kuriems jos dar netaikomos dėl jų pilietybės;

 - d) Reglamentą (ES) Nr. 492/2011;

⁽¹⁹⁾ 1996 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje (OL L 18, 1997 1 21, p. 1).

⁽²⁰⁾ 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 987/2009, nustatantis Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo įgyvendinimo tvarką (OL L 284, 2009 10 30, p. 1).

⁽²¹⁾ 1971 m. birželio 14 d. Tarybos Reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje (OL L 149, 1971 7 5, p. 2).

⁽²²⁾ 1972 m. kovo 21 d. Tarybos Reglamentas (EEB) Nr. 574/72, nustatantis Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, įgyvendinimo tvarką (OL L 74, 1972 3 27, p. 1).

⁽²³⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1231/2010, kuriuo išplečiamas Reglamento (EB) Nr. 883/2004 ir Reglamento (EB) Nr. 987/2009 taikymas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems tie reglamentai dar netaikomi tik dėl jų pilietybės (OL L 344, 2010 12 29, p. 1).

⁽²⁴⁾ 2003 m. gegužės 14 d. Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 859/2003 išplečiantis Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 ir Reglamento (EEB) Nr. 574/72 nuostatų taikymą trečiųjų šalių piliečiams, kuriems jos dar netaikomos dėl jų pilietybės (OL L 124, 2003 5 20, p. 1).

- e) Direktyvą 2014/54/ES;
- f) Reglamentą (ES) 2016/589;
- g) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 561/2006 ⁽²⁵⁾;
- h) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/22/EB ⁽²⁶⁾;
- i) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1071/2009 ⁽²⁷⁾.

5. Institucijos veiklos sritis apima šio reglamento nuostatas, susijusias su valstybių narių bendradarbiavimu siekiant spręsti nedeklaruojamo darbo problemą.

6. Šiuo reglamentu gerbiama valstybių narių kompetencija, susijusi su 4 dalyje išvardytų Sąjungos teisės aktų taikymu ir vykdymo užtikrinimu.

Juo nedaroma poveikio asmenų arba darbdavių pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę ar praktiką suteiktoms teisėms ir nustatytoms pareigoms, nei pagal tą teisę atsirandančioms nacionalinių institucijų teisėms ir pareigoms, nei socialinių partnerių nepriklausomumui, kaip pripažįstama SESV.

Šiuo reglamentu nedaroma poveikio galiojantiems valstybių narių dvišaliams susitarimams ir administracinio bendradarbiavimo susitarimams, visų pirma tiems susitarimams, kurie susiję su suderintais ir bendrais patikrinimais.

2 straipsnis

Tikslai

Institucijos tikslai – padėti užtikrinti sąžiningą darbo jėgos Sąjungoje judumą ir padėti valstybėms narėms ir Komisijai Sąjungoje koordinuoti socialinės apsaugos sistemas. Tuo tikslu savo veiklos srityje, kaip nurodyta 1 straipsnyje, Institucija:

- a) palengvina prieigą prie informacijos apie teises ir pareigas, susijusias su darbo jėgos judumu visoje Sąjungoje, bei prieigą prie atitinkamų paslaugų;
- b) lengvina ir stiprina valstybių narių bendradarbiavimą atitinkamos Sąjungos teisės vykdymo užtikrinimo visoje Sąjungoje srityje, be kita ko, sudaro palankesnes sąlygas suderintiems ir bendriems patikrinimams;
- c) tarpininkauja ir padeda rasti sprendimą kilus tarpvalstybiniam valstybių narių ginčui ir
- d) remia valstybių narių bendradarbiavimą sprendžiant nedeklaruojamo darbo problemą.

3 straipsnis

Teisinis statusas

1. Institucija yra juridinio asmens statusą turinti Sąjungos įstaiga.

⁽²⁵⁾ 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 561/2006 dėl tam tikrų su kelių transportu susijusių socialinių teisės aktų suderinimo ir iš dalies keičiantis Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 3821/85 ir (EB) Nr. 2135/98 bei panaikinantį Reglamentą (EEB) Nr. 3820/85 (OL L 102, 2006 4 11, p. 1).

⁽²⁶⁾ 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/22/EB dėl būtiniausių sąlygų Tarybos reglamentams (EEB) Nr. 3820/85 ir (EEB) Nr. 3821/85 dėl su kelių transporto veikla susijusių socialinių teisės aktų įgyvendinti ir panaikinti Direktyvą 88/599/EEB (OL L 102, 2006 4 11, p. 35).

⁽²⁷⁾ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1071/2009, nustatantis bendrąsias profesinės vežimo kelių transportu veiklos sąlygų taisykles ir panaikintis Tarybos direktyvą 96/26/EB (OL L 300, 2009 11 14, p. 51).

2. Kiekvienoje valstybėje narėje Institucija naudojami plačiausiu teisnumu, suteikiamu juridiniams asmenims pagal jų nacionalinę teisę. Visų pirma ji gali išigyti kilnojamojo ir nekilnojamojo turto, juo disponuoti ir būti šalimi teismo procese.

II SKYRIUS

INSTITUCIJOS UŽDUOTYS

4 straipsnis

Institucijos užduotys

Siekdama tikslų Institucija atlieka šias užduotis:

- a) palengvina prieigą prie informacijos ir koordinuoja EURES laikydamasi 5 ir 6 straipsnių;
- b) palengvina valstybių narių bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija siekiant nuosekliai, rezultatyviai ir veiksmingai taikyti atitinkamą Sąjungos teisę ir užtikrinti jos vykdymą, remiantis 7 straipsniu;
- c) koordinuoja ir remia suderintus ir bendrus patikrinimus laikydamasi 8 ir 9 straipsnių;
- d) atlieka analizę ir rizikos vertinimą su tarpvalstybinio darbo jėgos judumu susijusiais klausimais laikydamasi 10 straipsnio;
- e) padeda valstybėms narėms stiprinti pajėgumus, kiek tai susiję su veiksmingu atitinkamos Sąjungos teisės taikymu ir jos vykdymo užtikrinimu laikydamasi 11 straipsnio;
- f) remia valstybes nares sprendžiant nedeklaruojamo darbo problemą laikydamasi 12 straipsnio;
- g) tarpininkauja valstybių narių ginčiuose dėl atitinkamos Sąjungos teisės taikymo laikydamasi 13 straipsnio.

5 straipsnis

Informacija apie darbo jėgos judumą

Institucija didina asmenims, darbdaviams ir socialinių partnerių organizacijoms teikiamos bendro pobūdžio informacijos, susijusios su jų teisėmis ir pareigomis, atsirandančiomis dėl 1 straipsnio 4 dalyje išvardytų Sąjungos aktų, pasiūlą, kokybę ir prieinamumą, kad būtų sudarytos palankios sąlygos darbo jėgos judumui visoje Sąjungoje. Tuo tikslu Institucija:

- a) padeda teikti atitinkamą informaciją apie asmenų teises ir pareigas tarpvalstybinio darbo jėgos judumo atvejais, be kita ko, per bendrą Sąjungos masto interneto svetainę, kuri veikia kaip bendras portalas, skirtas gauti prieigą prie informacijos šaltinių ir paslaugų Sąjungos ir nacionaliniu lygmeniu visomis Sąjungos oficialiosiomis kalbomis, įsteigtą Reglamentu (ES) Nr. 2018/1724;
- b) remia valstybes nares taikant Reglamentą (ES) 2016/589;
- c) padeda valstybėms narėms vykdyti išsipareigojimus suteikti prieigą ir skleisti informaciją apie laisvą darbuotojų judėjimą, visų pirma kaip nustatyta Direktyvos 2014/54/ES 6 straipsnyje ir Reglamento (ES) 2016/589 22 straipsnyje, apie socialinės apsaugos sistemų koordinavimą, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 883/2004 76 straipsnio 4 ir 5 dalyse, ir apie komandiruotus darbuotojus, kaip nustatyta Direktyvos 2014/67/ES 5 straipsnyje, be kita ko, pateikdama nuorodas į tokius nacionalinius informacijos šaltinius, kaip bendros oficialiosios nacionalinės interneto svetainės;

- d) padeda valstybėms narėms gerinti atitinkamų nacionalinių informavimo šaltinių ir paslaugų tikslumą, išsamumą ir naudojimo patogumą, laikantis kokybės kriterijų, nustatytų Reglamente (ES) 2018/1724;
- e) padeda valstybėms narėms racionalizuoti informacijos ir paslaugų, susijusių su savanorišku tarpvalstybiniu judumu, teikimą asmenims ir darbdaviams;
- f) padeda kompetentingoms įstaigoms, paskirtoms pagal Direktyvą 2014/54/ES, bendradarbiauti, kad jos galėtų asmenims ir darbdaviams teikti su darbo jėgos judumu vidaus rinkoje susijusią informaciją, gaires ir pagalbą.

6 straipsnis

EURES koordinavimas

Siekiant padėti valstybėms narėms teikti paslaugas asmenims ir darbdaviams per EURES, pvz., darbo, stažuotės ar pameistrystės vietų pasiūlos ir CV tarpvalstybinės atitikties nustatymą, ir taip sudaryti palankesnes sąlygas darbo jėgos judumui visoje Sąjungoje, Institucija valdo EURES Europos koordinavimo centrą, įsteigtą pagal Reglamento (ES) 2016/589 7 straipsnį.

Europos koordinavimo centras, kurį valdo Institucija, vykdo savo pareigas pagal Reglamento (ES) 2016/589 8 straipsnį, išskyrus techninių operacijų ir EURES portalo plėtotės bei susijusių IT paslaugų veiklos valdymą, kurį ir toliau vykdytų Komisija. Institucija, vykdomajam direktoriui prisiimant atsakomybę, kaip nustatyta šio reglamento 22 straipsnio 4 dalies n punkte, užtikrina, kad ši veikla visiškai atitiktų taikytinų duomenų apsaugos teisės aktų reikalavimus, įskaitant reikalavimą paskirti duomenų apsaugos pareigūną pagal šio reglamento 36 straipsnį.

7 straipsnis

Valstybių narių bendradarbiavimas ir informacijos mainai

1. Institucija palengvina valstybių narių bendradarbiavimą ir informacijos mainų spartą bei remia veiksmingą bendradarbiavimo pareigos laikymąsi, įskaitant pareigą keistis informacija, kaip apibrėžta Sąjungos teisėje, patenkančioje į šio reglamento taikymo sritį.

Tuo tikslu Institucija visų pirma:

- a) vienos ar daugiau valstybių narių prašymu padeda nacionalinėms institucijoms nustatyti atitinkamus kitų valstybių narių nacionalinių institucijų kontaktinius centrus;
- b) vienos ar daugiau valstybių narių prašymu palengvina tolesnę veiklą, susijusią su nacionalinių institucijų prašymais ir informacijos mainais, teikdama logistinę ir techninę pagalbą, įskaitant vertimo raštu ir žodžiu paslaugas, ir dalydamasi informacija apie bylų statusą;
- c) skatina ir dalinasi geriausia praktika bei padeda ją skleisti tarp valstybių narių;
- d) atitinkamais atvejais, vienos ar daugiau valstybių narių prašymu, palengvina ir remia tarpvalstybines vykdymo užtikrinimo procedūras, susijusias su sankcijomis ir baudomis, kurios patenka į šio reglamento taikymo sritį pagal 1 straipsnį;
- e) du kartus per metus praneša Komisijai apie neišspręstus valstybių narių prašymus ir sprendžia, ar tuos prašymus perduoti spręsti pagal tarpininkavimo procedūrą pagal 13 straipsnio 2 dalį.

2. Vienos ar daugiau valstybių narių prašymu ir vykdydama savo užduotis, Institucija teikia informaciją, kad padėtų atitinkamai valstybei narei veiksmingai taikyti Sąjungos aktus, kurie priskiriami Institucijos kompetencijai.

3. Institucija skatina nacionalines institucijas keičiantis informacija naudotis elektroninėmis priemonėmis ir procedūromis, įskaitant IMI sistemą.

4. Institucija skatina vadovautis novatorišku požiūriu į rezultatyvų ir veiksmingą tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir skatina išnaudoti valstybių narių elektroninių mainų mechanizmų ir duomenų bazių panaudojimo potencialą, kad būtų lengviau prieiti prie duomenų tikruoju laiku ir nustatyti sukčiavimo atvejus; ji taip pat gali siūlyti galimus tų mechanizmų ir duomenų bazių patobulinimus. Institucija teikia Komisijai tų elektroninių mainų mechanizmų ir duomenų bazių tolesnės plėtros ataskaitas.

8 straipsnis

Suderintų ir bendrų patikrinimų koordinavimas ir rėmimas

1. Vienos ar daugiau valstybių narių prašymu, Institucija koordinuoja ir remia suderintus arba bendrus patikrinimus Institucijos kompetencijai priskiriamose srityse. Institucija taip pat gali savo iniciatyva pasiūlyti atitinkamų valstybių narių institucijoms atlikti suderintą arba bendrą patikrinimą.

Norint atlikti suderintus ir bendrus patikrinimus turi būti gautas atitinkamų valstybių narių sutikimas.

Nacionalinio lygmens socialinių partnerių organizacijos gali pranešti Institucijai apie atitinkamus atvejus.

2. Šio reglamento tikslais:

- a) suderinti patikrinimai – patikrinimai, vienu metu atliekami dviejose arba daugiau valstybių narių dėl susijusių atvejų, kai kiekviena nacionalinė institucija veikia savo teritorijoje, ir, kai tinkama, padedant Institucijos darbuotojams;
- b) bendri patikrinimai – patikrinimai, atliekami valstybėje narėje, dalyvaujant vienos ar daugiau kitų susijusių valstybių narių nacionalinėms institucijoms, ir, kai tinkama, padedant Institucijos darbuotojams.

3. Laikydamosi lojalaus bendradarbiavimo principo, valstybės narės stengiasi dalyvauti suderintuose arba bendruose patikrinimuose.

Norint atlikti suderintus arba bendrus patikrinimus turi būti gautas išankstinis visų dalyvaujančių valstybių narių sutikimas, o apie tokį sutikimą pranešama per nacionalinius ryšių palaikymo pareigūnus, paskirtus pagal 32 straipsnį.

Jeigu viena ar daugiau valstybių narių nesutinka dalyvauti suderintame arba bendrame patikrinime, kitų valstybių narių nacionalinės institucijos tokį patikrinimą atlieka tik dalyvaujančiose valstybėse narėse. Nusprendusios nedalyvauti valstybės narės informaciją apie tokį patikrinimą laiko konfidencialia.

4. Jeigu valstybė narė nusprendžia nedalyvauti suderintame arba bendrame patikrinime, Institucija nustato ir patvirtina sąlygas, kad būtų užtikrinti atitinkami tolesni veiksmai.

Tokiais atvejais atitinkama valstybė narė raštu, be kita ko, elektroninėmis priemonėmis, nepagrįstai nedelsdama informuoja Instituciją ir kitas susijusias valstybes nares apie savo sprendimo priežastis ir galbūt apie priemones, kurių ji ketina imtis, kad išspręstų bylą, ir, kai sužino, apie tokių priemonių rezultatus. Institucija gali pasiūlyti, kad valstybė narė, kuri nedalyvavo suderintame arba bendrame patikrinime, pati savanoriškai atliktų patikrinimą.

5. Valstybės narės ir Institucija informaciją apie planuojamą patikrinimą laiko konfidencialia trečiųjų šalių atžvilgiu.

9 straipsnis

Suderintų ir bendrų patikrinimų tvarka

1. Dalyvaujančių valstybių narių ir Institucijos susitarime vykdyti suderintą arba bendrą patikrinimą nustatomos to patikrinimo vykdymo nuostatos ir sąlygos, įskaitant patikrinimo aprėptį ir tikslą ir, prireikus, Institucijos darbuotojų dalyvavimo patikrinime tvarką. Į susitarimą gali būti įtraukta nuostata, kuriomis leidžiama, kad suderinti arba

bendri patikrinimai, dėl jų susitarus ir juos suplanavus, pradedami ilgai nedelsiant. Laikydamosi Sąjungos teisės ir nacionalinės teisės ar praktikos, Institucija parengia susitarimo šabloną.

2. Suderinti ir bendri patikrinimai vykdomi laikantis valstybių narių, kuriose atliekami patikrinimai, teisės ar praktikos. Visa su tokiais patikrinimais susijusi tolesnė veikla vykdoma laikantis atitinkamų valstybių narių teisės ar praktikos.

3. Suderinti ir bendri patikrinimai vykdomi taip, kad būtų veiksmingi veiklos požiūriu. Tuo tikslu valstybės narės patikrinimo susitarimais suteikia kitos valstybės narės pareigūnams, dalyvaujantiems tokiuose patikrinimuose, atitinkamą vaidmenį ir statusą, laikydamosi valstybės narės, kurioje atliekamas patikrinimas, teisės ar praktikos.

4. Institucija valstybėms narėms, vykdančioms suderintus arba bendrus patikrinimus, teikia konceptualią, logistinę ir techninę pagalbą ir, prireikus, teikia teisinę ekspertinę pagalbą, jeigu atitinkamos valstybės narės to paprašo, įskaitant vertimo raštu ir žodžiu paslaugas.

5. Institucijos darbuotojai gali dalyvauti patikrinime kaip stebėtojai, teikti logistinę pagalbą ir dalyvauti suderintuose arba bendruose patikrinimuose, jei buvo gautas išankstinis valstybės narės, kurios teritorijoje jie, laikydami valstybės narės teisės ar praktikos, teiktų savo pagalbą, sutikimas.

6. Valstybės narės nacionalinės institucijos, atliekančios suderintus arba bendrus patikrinimus, ne vėliau kaip per šešis mėnesius po to, kai užbaigiamas patikrinimas, praneša Institucijai apie patikrinimo rezultatus toje valstybėje narėje ir apie suderinto arba bendro patikrinimo vykdymą apskritai.

7. Per suderintus arba bendrus patikrinimus surinktą informaciją turi būti įmanoma naudoti kaip įrodymus atitinkamų valstybių narių teismo procesuose, laikantis tos valstybės narės teisės ar praktikos.

8. Informacija apie Institucijos koordinuojamus suderintus ir bendrus patikrinimus ir valstybių narių bei Institucijos teikiama informacija, kaip nurodyta 8 straipsnio 2 ir 3 dalyse, įtraukiama į ataskaitas, kurios Valdančiajai tarybai turi būti teikiamos du kartus per metus. Tokios ataskaitos taip pat siunčiamos Suinteresuotųjų subjektų grupei, tinkamai apdorojus neskelbtiną informaciją. Metinė Institucijos patikrinimų, kuriuos Institucija parėmė, ataskaita įtraukiama į Institucijos metinės veiklos ataskaitą.

9. Tais atvejais, kai Institucija, vykdydama suderintus arba bendrus patikrinimus arba bet kokią kitą savo veiklą, sužino apie įtariamus Sąjungos teisės pažeidimus, ji gali, kai tinkama, pranešti apie juos atitinkamai valstybei narei ir Komisijai.

10 straipsnis

Darbo jėgos judumo analizė ir rizikos vertinimas

1. Institucija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir, kai tinkama, socialiniais partneriais, vertina su darbo jėgos judumu ir socialinės apsaugos koordinavimu susijusią riziką ir atlieka atitinkamą analizę. Atliekant rizikos vertinimą ir analizę nagrinėjamos tokios temos kaip darbo rinkos disbalansas, konkrečiam sektoriui kylantys iššūkiai ir pasikartojančios problemos, o Institucija taip pat gali atlikti išsamias tikslines analizes ir tyrimus, skirtus konkrečioms klausimams nagrinėti. Atlikdama rizikos vertinimą ir analizes Institucija, kiek įmanoma, naudoja atitinkamus ir aktualius esamų tyrimų statistinius duomenis ir užtikrina veiklos papildomumą su Sąjungos agentūromis ar tarnybomis ir nacionalinėmis institucijomis, agentūromis arba tarnybomis, bei remiasi jų ekspertinėmis žiniomis be kita ko, tokiose srityse kaip kova su sukčiavimu, išnaudojimu, diskriminacija, įgūdžių poreikių prognozavimas, sveikata ir sauga darbe.

2. Institucija rengia valstybių narių, kurios sutiko dalyvauti, tarpusavio vertinimus siekdama:

- a) išnagrinėti klausimus, sunkumus ir konkrečias problemas, kurių galėtų atsirasti įgyvendinant ir praktiškai taikant Sąjungos teisę Institucijos kompetencijos srityje, ir užtikrinant praktinį jos vykdymą;
 - b) didinti fiziniams asmenims ir verslo įmonėms teikiamų paslaugų nuoseklumą;
 - c) gerinti žinias apie skirtingas sistemas ir praktiką, taip pat tarpusavio supratimą apie jas, ir įvertinti skirtingų politinių priemonių, įskaitant prevencijos ir atgrasymo priemones, veiksmingumą.
3. Kai užbaigiamas rizikos vertinimas ar kito tipo analizė, Institucija pateikia Komisijai ir tiesiogiai susijusioms valstybėms narėms vertinimo rezultatus ir nurodo, kokiomis priemonėmis būtų galima šalinti nustatytus trūkumus.

Institucija į savo metines ataskaitas, skirtas Europos Parlamentui ir Komisijai, taip pat įtraukia vertinimo rezultatų santrauką.

4. Institucija, prireikus, kaupia valstybių narių parengtus ir pateiktus statistinius duomenis tose Sąjungos teisės srityse, kurios priskiriamos Institucijos kompetencijos sričiai. Taip Institucija siekia racionalizuoti dabartinę tų sričių duomenų rinkimo veiklą, kad būtų išvengta duomenų rinkimo dubliavimo. Prireikus taikomas 15 straipsnis. Institucija palaiko ryšius su Komisija (Eurostatu) ir prireikus dalijasi duomenų rinkimo veiklos rezultatais.

11 straipsnis

Pajėgumų didinimo rėmimas

Institucija padeda valstybėms narėms didinti pajėgumus, taip siekdama skatinti nuoseklų Sąjungos teisės vykdymo užtikrinimą visose 1 straipsnyje išvardytose srityse. Institucija visų pirma vykdo šią veiklą:

- a) bendradarbiaudama su nacionalinėmis institucijomis ir, prireikus, su socialiniais partneriais, rengia bendras valstybėms narėms ir socialiniams partneriams skirtas neprivalomas gaires, įskaitant tarpvalstybinių patikrinimų gaires, taip pat bendras terminų apibrėžtis ir sąvokas, remdamasi atitinkamu nacionalinio ir Sąjungos lygmens darbu;
- b) skatina ir remia savitarpio pagalbą, organizuojant tarpusavio ar grupinę veiklą, taip pat nacionalinių institucijų darbuotojų mainų ir delegavimo programas;
- c) skatina patirties ir gerosios praktikos, įskaitant atitinkamų nacionalinių institucijų bendradarbiavimo pavyzdžius, mainus ir sklaidą;
- d) rengia sektorines ir tarpsektorines mokymo programas, be kita ko, skirtas darbo inspekcijoms, ir specialią mokymo medžiagą, be kita ko, naudojantis internetiniais mokymosi metodais;
- e) remia informuotumo didinimo kampanijas, įskaitant asmenų ir darbdavių, visų pirma MVI, informavimo apie jų teises, pareigas ir galimybes kampanijas.

12 straipsnis

Europos platforma, skirta bendradarbiavimui sprendžiant nedeklaruojamo darbo problemą gerinti

1. Pagal 16 straipsnio 2 dalį įsteigta Europos platforma, skirta bendradarbiavimui sprendžiant nedeklaruojamo darbo problemą gerinti (toliau – Platforma) remia Institucijos veiklą sprendžiant nedeklaruojamo darbo problemą šiomis priemonėmis:

- a) gerindama valstybių narių atitinkamų institucijų ir kitų susijusių subjektų bendradarbiavimą, kad būtų veiksmingiau ir rezultatyviau sprendžiamos įvairių formų nedeklaruojamo darbo ir su juo siejamo apgaulingai deklaruojamo darbo, įskaitant fiktyvų savarankišką darbą, problemos;
- b) sustiprindama valstybių narių skirtingų atitinkamų institucijų ir subjektų gebėjimą spręsti su tarpvalstybiniais nedeklaruojamo darbo aspektais susijusias problemas ir tuo būdu padėdama užtikrinti vienodas sąlygas;
- c) didindama visuomenės informuotumą apie su nedeklaruojamu darbu susijusias problemas ir apie tai, kad būtina kuo skubiau imtis tinkamų veiksmų, taip pat ragindama valstybes nares dėti daugiau pastangų nedeklaruojamo darbo problemai spręsti;
- d) vykdydama priede nurodytą veiklą.

2. Platforma skatina valstybes nares tarpusavyje bendradarbiauti šiomis priemonėmis:

- a) keičiantis geriausia praktika ir informacija;
- b) kaupiant ekspertines žinias ir atliekant analizę, kartu vengiant dubliavimo;
- c) skatinant taikyti novatoriškus veiksmingo ir rezultatyvaus tarpvalstybinio bendradarbiavimo metodus ir sudarant palankesnes sąlygas tai daryti, taip pat vertinant patirtį;
- d) padedant horizontaliuoju lygmeniu suprasti su nedeklaruojamu darbu susijusius klausimus.

3. Platformą sudaro:

- a) kiekvienos valstybės narės skiriamas vienas vyresnysis atstovas;
- b) Komisijos atstovas;
- c) ne daugiau kaip keturi įvairių Sąjungos lygmens pramonės sektorių socialinių partnerių organizacijų atstovai, kuriuos skiria tos organizacijos, ir kurie vienodai atstovauja profesinėms sąjungoms ir darbdavių organizacijoms.

4. Platformos posėdžiuose gali dalyvauti toliau nurodyti suinteresuotieji subjektai stebėtojo teisėmis ir į jų indėlį turi būti tinkamai atsižvelgiama:

- a) ne daugiau kaip 14 socialinių partnerių organizacijų atstovų iš sektorių, kuriuose dažnai pasitaiko nedeklaruojamo darbo atvejų, kuriuos skiria tos organizacijos ir kurie vienodai atstovauja profesinėms sąjungoms ir darbdavių organizacijoms;
- b) po vieną EUROFOUND, EU-OSHA ir TDO atstovą;
- c) po vieną visų trečiųjų Europos ekonominės erdvės valstybių atstovą.

Platformos posėdžiuose gali būti kviečiami dalyvauti kiti nei pirmoje pastraipoje nurodyti stebėtojai ir į jų indėlį turi būti tinkamai atsižvelgiama.

Platformai pirmininkauja Institucijos atstovas.

13 straipsnis

Tarpininkavimas valstybėms narėms

1. Institucija gali padėti rasti sprendimą kilus dviejų ar daugiau valstybių narių ginčui dėl atskirų Sąjungos teisės taikymo šio reglamento taikymo srityse atvejų, nedarant poveikio Teisingumo Teismo įgaliojimams. Tokio tarpininkavimo tikslas – suderinti skirtingus valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, požiūrius ir priimti neprivalomą nuomonę.
2. Jei valstybėms narėms, kurios yra ginčo šalys, nepavyksta išspręsti ginčo tiesiogiai ir vykdant tarpusavio dialogą, vienai ar daugiau susijusių valstybių narių paprašius Institucija pradeda tarpininkavimo procedūrą. Institucija taip pat gali pasiūlyti pradėti tarpininkavimo procedūrą savo iniciatyva. Tarpininkavimas vykdomas tik gavus visų valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, sutikimą.
3. Pirmuoju tarpininkavimo etapu vykdomas procesas, kuriame dalyvauja valstybės narės, kurios yra ginčo šalys, ir tarpininkas, kuris bendru sutarimu priima neprivalomą nuomonę. Valstybių narių, Komisijos ir Institucijos ekspertai pirmajame tarpininkavimo etape gali dalyvauti kaip patarėjai.
4. Jei pirmuoju tarpininkavimo etapu nerandama sprendimo, Institucija pradeda antrąjį tarpininkavimo etapą Tarpininkavimo komisijoje, jei visos valstybės narės, kurios yra ginčo šalys, sutinka.
5. Tarpininkavimo komisija, kurią sudaro valstybių narių ekspertai, išskyrus valstybių narių, ginčo šalių, ekspertus, bando suderinti valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, požiūrius ir sutaria dėl neprivalomos nuomonės. Komisijos ir Institucijos ekspertai antrajame tarpininkavimo etape gali dalyvauti kaip patarėjai.
6. Valdančioji taryba patvirtina tarpininkavimo procedūros taisykles, įskaitant taisykles dėl darbo tvarkos ir tarpininkų skyrimo, taikytinų terminų, valstybių narių, Komisijos ir Institucijos ekspertų dalyvavimo ir dėl galimybės Tarpininkavimo komisijai posėdžiauti iš kelių narių sudarytomis grupėmis.
7. Valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, dalyvavimas abiejuose tarpininkavimo etapuose yra savanoriškas. Jeigu tokia valstybė narė nusprendžia tarpininkavimo procedūroje nedalyvauti, ji per 6 dalyje nurodytose procedūros taisyklėse nustatytą laikotarpį raštu, taip pat elektroninėmis priemonėmis, informuoja Instituciją ir kitas valstybes nares, kurios yra ginčo šalys, apie savo sprendimo priežastis.
8. Kreipdamosi dėl tarpininkavimo, valstybės narės užtikrina, kad visi su byla susiję asmens duomenys būtų paversti anoniminiais taip, kad nebebūtų įmanoma nustatyti duomenų subjekto tapatybės. Institucija netvarko su byla susijusių asmenų asmens duomenų jokių tarpininkavimo procedūros etapų.
9. Bylos, kurios nagrinėjamos nacionalinio ar Sąjungos lygmens teisme, Institucijos tarpininkavimo procedūrai neperduodamos. Jeigu tarpininkavimo procedūros metu pradedamas teismo procesas, tarpininkavimo procedūra sustabdoma.
10. Tarpininkavimu nedaromas poveikis Administracinės komisijos kompetencijai, įskaitant visus jos priimamus sprendimus. Tarpininkaujant atsižvelgiama į visus svarbius Administracinės komisijos sprendimus.

11. Jeigu ginčas visiškai ar iš dalies susijęs su socialinės apsaugos klausimais, Institucija apie tai informuoja Administracinę komisiją.

Siekdamos užtikrinti sklandų bendradarbiavimą, koordinuoti veiksmus abipusiu susitarimu ir išvengti dvigubo tarpininkavimo tais atvejais, kurie susiję ir su socialinės apsaugos, ir su darbo teisės klausimais, Administracinė komisija ir Institucija sudaro bendradarbiavimo susitarimą.

Administracinei komisijai paprašius ir valstybėms narėms, kurios yra ginčo šalys, pritarus, Institucija klausimą dėl socialinės apsaugos perduoda Administracinei komisijai pagal Reglamento (EB) Nr. 883/2004 74a straipsnio 2 dalį. Tarpininkavimas gali būti tęsiamas sprendžiant su socialine apsauga nesusijusius klausimus.

Valstybės narės, kuri yra ginčo šalis, prašymu, Institucija klausimą dėl socialinės apsaugos koordinavimo perduoda svarstyti Administracinei komisijai. Tas klausimas gali būti perduodamas bet kuriuo tarpininkavimo etapu. Tarpininkavimas gali būti tęsiamas sprendžiant su socialine apsauga nesusijusius klausimus.

12. Per tris mėnesius nuo neprivalomos nuomonės priėmimo valstybės narės, kurios yra ginčo šalys, Institucijai praneša, kokių priemonių jos ėmėsi siekdamos atsižvelgti į nuomonę, arba, jei jos nesiėmė priemonių - nurodo priežastis kodėl jos nesiėmė tų veiksmų.

13. Institucija du kartus per metus praneša Komisijai apie jos vykdyto tarpininkavimo rezultatus ir nurodo atvejus, kai veiksmų nesiimta.

14 straipsnis

Bendradarbiavimas su agentūromis ir specializuotomis įstaigomis

Vykdydama visą savo veiklą Institucija siekia užtikrinti bendradarbiavimą, sąveiką ir papildomumą su kitomis decentralizuotomis Sąjungos agentūromis ir specializuotomis įstaigomis, pavyzdžiui, su Administracine komisija, ir vengti veiklos dubliavimo. Tuo tikslu Institucija gali sudaryti bendradarbiavimo susitarimus su atitinkamomis Sąjungos agentūromis, kaip antai CEDEFOP, EUROFOUND, EU-OSHA, ETF, Europolu ir Eurojustu.

15 straipsnis

Sąveikumas ir informacijos mainai

Institucija koordinuoja, plėtoja ir taiko sąveikumo sistemas, kad užtikrintų informacijos mainus tarp valstybių narių ir su pačia Institucija. Tos sąveikumo sistemos grindžiamos ir remiamos Europos sąveikumo sistema ir Europos bazine sąveikumo architektūra, kaip nustatyta Sprendime (ES) 2015/2240.

III SKYRIUS

INSTITUCIJOS ORGANIZAVIMAS

16 straipsnis

Administravimo ir valdymo struktūra

1. Institucijos administravimo ir valdymo struktūrą sudaro:

a) Valdančioji taryba;

b) vykdomasis direktorius;

c) Suinteresuotųjų subjektų grupė.

2. Institucija gali steigti darbo grupes ar ekspertų grupes, kurias sudarytų valstybių narių arba Komisijos atstovai ar išorės ekspertai, atrinkti surengus atrankos procedūrą, arba jų derinys, kurie vykdytų specifines užduotis arba spęstų specifines politikos srities klausimus. Ji įsteigia kaip nuolatinę darbo grupę 12 straipsnyje numatytą Platformą ir 13 straipsnyje numatytą Tarpininkavimo komisiją.

Tokių darbo grupių ir ekspertų grupių darbo tvarkos taisykles nustato Institucija, pasikonsultavusi su Komisija.

17 straipsnis

Valdančiosios tarybos sudėtis

1. Į Valdančiosios tarybos sudėtį įeina:

a) po vieną narį iš kiekvienos valstybės narės;

b) du Komisijai atstovaujantys nariai;

c) vienas Europos Parlamento paskirtas nepriklausomas ekspertas;

d) keturi Sąjungos lygmens pramonės sektorių socialinių partnerių organizacijų atstovai, kurie vienodai atstovauja profesinėms sąjungoms ir darbdavių organizacijoms.

Tik pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodyti nariai turi teisę balsuoti.

2. Kiekvienas Valdančiosios tarybos narys turi pakaitinį narį. Nariui nedalyvaujant, jam atstovauja pakaitinis narys.

3. Narius, nurodytus 1 dalies pirmos pastraipos a punkte ir pakaitinius narius skiria jų valstybė narė.

Komisija skiria 1 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytus narius.

Europos Parlamentas skiria 1 dalies pirmos pastraipos c punkte nurodytą ekspertą.

Sąjungos lygmens pramonės sektorių socialinių partnerių organizacijos skiria savo atstovus, o Europos Parlamentas skiria savo nepriklausomą ekspertą, prieš tai patikrinę, ar nėra interesų konflikto.

Valdančiosios tarybos nariai ir jų pakaitiniai nariai skiriami remiantis jų žiniomis 1 straipsnyje nurodytose srityse, taip pat į atitinkamus vadovavimo, administracinio darbo ir biudžeto valdymo įgūdžius.

Siekdamos užtikrinti Valdančiosios tarybos darbo tęstinumą, visos joje atstovaujamos šalys deda pastangas, kad jų atstovai keistųsi kuo rečiau. Visos šalys siekia, kad Valdančiojoje taryboje būtų proporcingas moterų ir vyrų skaičius.

4. Kiekvienas narys ir pakaitinis narys, pradėdamas eiti pareigas, pasirašo rašytinį pareiškimą, kuriuo patvirtina, kad jis nėra interesų konflikto situacijoje. Kiekvienas narys ir pakaitinis narys atnaujina savo pareiškimą, kai pasikeičia su bet koku interesų konfliktu susijusios aplinkybės. Institucija pareiškimus ir atnaujintus pareiškimus skelbia savo interneto svetainėje.

5. Narių ir pakaitinių narių kadencija – ketveri metai. Ta kadencija gali būti pratęsta.
6. Trečiųjų valstybių, kurios taiko Sąjungos teisę šio reglamento taikymo srityse, atstovai Valdančiosios tarybos posėdžiuose ir svarstymuose gali dalyvauti stebėtojų teisėmis.
7. EUROFOUND atstovas, EU-OSHA atstovas, CEDEFOP atstovas ir Europos mokymo fondo atstovas gali būti kviečiami dalyvauti Valdančiosios tarybos posėdžiuose stebėtojų teisėmis, siekiant užtikrinti didesnę agentūrų veiksmingumą ir geresnę jų sąveiką.

18 straipsnis

Valdančiosios tarybos funkcijos

1. Valdančioji taryba visų pirma:
 - a) teikia strategines gaires ir stebi Agentūros veiklą;
 - b) dviejų trečdalių teisę balsuoti turinčių narių balsų dauguma patvirtina Institucijos metinį biudžetą ir vykdo kitas su Institucijos biudžetu susijusias funkcijas pagal IV skyrių;
 - c) vertina ir priima konsoliduotąją metinę Institucijos veiklos ataskaitą, įskaitant įvykdytų užduočių apžvalgą, ir kasmet ne vėliau kaip liepos 1 d. pateikia ją Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams bei viešai paskelbia konsoliduotąją metinę veiklos ataskaitą;
 - d) priima Institucijai taikomas finansines taisykles pagal 29 straipsnį;
 - e) atsižvelgdama į įgyvendintinų priemonių sąnaudas ir naudą, patvirtina sukčiavimo rizikai proporcingą kovos su sukčiavimu strategiją;
 - f) priima savo narių ir nepriklausomų ekspertų bei Suinteresuotųjų subjektų grupės, Institucijos darbo grupių ir ekspertų grupių, nurodytų 16 straipsnio 2 dalyje, narius, taip pat deleguotus nacionalinius ekspertus ir kitus darbuotojus, kurie nėra Institucijoje įdarbinti, kaip nurodyta 33 straipsnyje, interesų konfliktų prevencijos ir valdymo taisykles ir kasmet savo interneto svetainėje skelbia Valdančiosios tarybos narių interesų deklaracijas;
 - g) remdamasi poreikių analize, priima ir reguliariai atnaujina komunikacijos ir sklaidos planus, nurodytus 36 straipsnio 3 dalyje, ir reguliariai juos atnaujina;
 - h) priima savo darbo tvarkos taisykles;
 - i) priima tarpininkavimo procedūros taisykles pagal 13 straipsnį;
 - j) įsteigia darbo grupes ir ekspertų grupes pagal 16 straipsnio 2 dalį ir priima jų darbo tvarkos taisykles;
 - k) vadovaudamasi 2 dalimi, Institucijos darbuotojų atžvilgiu naudojami įgaliojimai, kurie paskyrimų tarnybai suteikti Tarnybos nuostatais ir kurie tarnybai, įgaliotai sudaryti darbo sutartis, suteikti įdarbinimo sąlygomis (toliau – paskyrimų tarnybos įgaliojimai);

- l) vadovaudamasi Tarnybos nuostatų 110 straipsniu, priima Pareigūnų tarnybos nuostatų ir Įdarbinimo sąlygų įgyvendinimo taisykles;
- m) prireikus nustato vidaus audito pajėgumus;
- n) vadovaudamasi 31 straipsniu, skiria vykdomąjį direktorių ir, prireikus, pratęsia jo kadenciją arba atleidžia jį iš pareigų;
- o) laikydamasi Pareigūnų tarnybos nuostatų ir Įdarbinimo sąlygų, skiria apskaitos pareigūną, kuris vykdo pareigas visiškai nepriklausomai;
- p) nustato Suinteresuotųjų subjektų grupės, įsteigtos pagal 23 straipsnį, narių ir pakaitinių narių atrankos tvarką ir skiria tuos narius ir pakaitinius narius;
- q) gavusi vidaus arba išorės audito ataskaitų ir vertinimų, taip pat OLAF tyrimų išvadas ir rekomendacijas, užtikrina, kad būtų imamasi tinkamų tolesnių veiksmų;
- r) atsižvelgdama į Institucijos veiklos poreikius ir patikimą finansų valdymą, priima visus sprendimus dėl Institucijos vidaus komitetų ir kitų įstaigų sukūrimo ir, prireikus, jų keitimo;
- s) patvirtina Institucijos bendrojo programavimo dokumento projektą, nurodytą 24 straipsnyje, prieš pateikdama jį Komisijos nuomonei gauti;
- t) gavusi Komisijos nuomonę priima bendrąjį programavimo dokumentą dviejų trečdalių balsavimo teisę turinčių Valdančiosios tarybos narių balsų dauguma ir laikydamasi 24 straipsnio.

2. Vadovaudamasi Tarnybos nuostatų 110 straipsniu, Valdančioji taryba priima Tarnybos nuostatų 2 straipsnio 1 dalimi ir Įdarbinimo sąlygų 6 straipsniu grindžiamą sprendimą, kuriuo atitinkami paskyrimų tarnybos įgaliojimai deleguojami vykdomajam direktoriui ir nustatomos deleguotų įgaliojimų sustabdymo sąlygos. Vykdomajam direktoriui leidžiama tuos įgaliojimus perdeleguoti.

3. Prireikus dėl išskirtinių aplinkybių Valdančioji taryba gali sprendimu laikinai sustabdyti vykdomajam direktoriui deleguotus paskyrimų tarnybos įgaliojimus ir vykdomojo direktoriaus perdeleguotus įgaliojimus, ir jais naudotis pati arba juos perduoti vienam iš savo narių arba kitam nei vykdomasis direktorius darbuotojui.

19 straipsnis

Valdančiosios tarybos pirmininkas

1. Valdančioji taryba iš savo teisę balsuoti turinčių narių renka pirmininką ir jo pavaduotoją ir siekia lyčių pusiausvyros. Pirmininkas ir pirmininko pavaduotojas renkami dviejų trečdalių teisę balsuoti turinčių Valdančiosios tarybos narių balsų dauguma.

Jeigu pirmuoju balsavimu nepasiekiami dviejų trečdalių daugumos, rengiamas antrasis balsavimas, kuriame pirmininkas ir pirmininko pavaduotojas renkami paprasta teisę balsuoti turinčių Valdančiosios tarybos narių balsų dauguma.

Jei pirmininkas negali eiti savo pareigų, jį automatiškai pakeičia pirmininko pavaduotojas.

2. Pirmininko ir pirmininko pavaduotojo kadencija trunka trejus metus. Jų kadencija gali būti pratęsta vieną kartą. Tačiau jei bet kuriuo kadencijos metu jie netenka Valdančiosios tarybos nario statuso, tą pačią dieną automatiškai baigiasi ir jų kadencija.

20 straipsnis

Valdančiosios tarybos posėdžiai

1. Valdančiosios tarybos posėdžius šaukia pirmininkas.
2. Pirmininkas organizuoja svarstymus pagal darbotvarkės punktus. 17 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c ir d punktuose nurodyti nariai nedalyvauja svarstant klausimus, susijusius su neskelbtina informacija nagrinėjant atskirus atvejus, kaip nurodyta Valdančiosios tarybos darbo tvarkos taisyklėse.
3. Institucijos vykdomasis direktorius svarstymuose dalyvauja be teisės balsuoti.
4. Valdančiosios tarybos eiliniai posėdžiai vyksta bent du kartus per metus. Be to, ji susirenka į posėdį pirmininko iniciatyva, Komisijos arba ne mažiau kaip trečdaliu savo narių prašymu.
5. Valdančioji taryba bent kartą per metus rengia posėdžius su Suinteresuotųjų subjektų grupe.
6. Valdančioji taryba gali pakviesti bet kurią kitą asmenį ar organizaciją, įskaitant Suinteresuotųjų subjektų grupės narius, kurių nuomonė gali būti svarbi, dalyvauti posėdžiuose stebėtojo teisėmis.
7. Pagal darbo tvarkos taisykles Valdančiosios tarybos nariams ir jų pakaitiniams nariams posėdžiuose gali padėti patarėjai arba ekspertai.
8. Institucija teikia Valdančiajai tarybai sekretoriato paslaugas.

21 straipsnis

Valdančiosios tarybos balsavimo taisyklės

1. Nedarant poveikio 18 straipsnio 1 dalies b ir t punktams ir 19 straipsnio 1 daliai bei 31 straipsnio 8 daliai, Valdančioji taryba sprendimus priima teisę balsuoti turinčių narių balsų dauguma.
2. Kiekvienas teisę balsuoti turintis narys turi vieną balsą. Jeigu teisę balsuoti turintis narys nedalyvauja, jo pakaitinis narys turi teisę pasinaudoti jo teise balsuoti.
3. Institucijos vykdomasis direktorius dalyvauja svarstymuose be teisės balsuoti.
4. Valdančiosios tarybos darbo tvarkos taisyklėse nustatoma išsamesnė balsavimo tvarka, visų pirma aplinkybės, kuriomis vienas narys gali veikti kito nario vardu, taip pat aplinkybės, kuriomis taikoma balsavimo raštu procedūra.

22 straipsnis

Vykdomojo direktoriaus pareigos

1. Vykdomasis direktorius atsako už Institucijos valdymą ir siekia Institucijoje užtikrinti lyčių pusiausvyrą. Vykdomasis direktorius yra atskaitingas Valdančiajai tarybai.
2. Gavęs prašymą, vykdomasis direktorius Europos Parlamentui pateikia savo pareigų vykdymo ataskaitą. Taryba gali paprašyti, kad vykdomasis direktorius pateiktų savo pareigų vykdymo ataskaitą.

3. Vykdomasis direktorius yra Institucijos teisinis atstovas.
4. Vykdomasis direktorius atsako už Institucijai šiuo reglamentu nustatytų užduočių įgyvendinimą, visų pirma:
 - a) Institucijos einamosios veiklos administravimą;
 - b) Valdančiosios tarybos priimtų sprendimų įgyvendinimą;
 - c) bendrojo programavimo dokumento projekto rengimą ir jo pateikimą Valdančiajai tarybai tvirtinti;
 - d) bendrojo programavimo dokumento įgyvendinimą ir atsiskaitymą už jo įgyvendinimą Valdančiajai tarybai;
 - e) konsoliduotosios metinės Institucijos veiklos ataskaitos projekto rengimą ir jo pateikimą Valdančiajai tarybai vertinti ir priimti;
 - f) tolesnių veiksmų plano rengimą atsižvelgiant į vidaus arba išorės audito ataskaitų bei vertinimų išvadas ir OLAF tyrimus, taip pat pažangos ataskaitų teikimą Komisijai du kartus per metus ir reguliarių pažangos ataskaitų teikimą Valdančiajai tarybai;
 - g) Sąjungos finansinių interesų apsaugą taikant sukčiavimo, korupcijos ir kitos neteisėtos veiklos prevencijos priemones, atliekant veiksmingus patikrinimus, ir, jeigu nustatoma pažeidimų, susigrąžinant netinkamai išmokėtas sumas ir prireikus imantis veiksmingų, proporcingų ir atgrasomų administracinių, įskaitant finansines, sankcijų;
 - h) Institucijos kovos su sukčiavimu strategijos rengimą ir pateikimą Valdančiajai tarybai tvirtinti;
 - i) Institucijai taikytinų finansinių taisyklių projekto rengimą ir pateikimą Valdančiajai tarybai;
 - j) Institucijos pajamų ir išlaidų sąmatos projekto, įtraukiamo į Institucijos bendrąjį programavimo dokumentą, rengimą ir biudžeto vykdymą;
 - k) sprendimų dėl žmogiškųjų išteklių valdymo priėmimą pagal 18 straipsnio 2 dalyje nurodytą sprendimą;
 - l) sprendimų dėl Institucijos vidaus struktūrų priėmimą, įskaitant, kai reikia, funkcijų, kurios gali apimti kasdienį Institucijos administravimą, patikėjimą pavaduotojui, ir prireikus sprendimų keitimą, atsižvelgiant į Institucijos veiklos ir patikimo biudžeto valdymo poreikius;
 - m) kai taikytina, bendradarbiavimą su Sąjungos agentūromis ir bendradarbiavimo susitarimų su jomis sudarymą;
 - n) Valdančiosios tarybos nustatytų priemonių, kuriomis užtikrinama, kad Institucija taikytų Reglamentą (ES) 2018/1725, įgyvendinimą;
 - o) Valdančiosios tarybos informavimą apie Suinteresuotųjų subjektų grupės pateiktus pasiūlymus.

5. Vykdomasis direktorius sprendžia, ar būtina, kad vienoje arba daugiau valstybių narių dirbtų vienas arba daugiau Institucijos darbuotojų, ir ar būtina steigti ryšių palaikymo biurą Briuselyje, kad Institucija toliau bendradarbiautų su atitinkamomis Sąjungos institucijomis ir organais. Prieš nusprenddamas įsteigti vietos skyrių ar ryšių palaikymo tarnybą vykdomasis direktorius gauna išankstinį Komisijos, Valdančiosios tarybos ir valstybės narės, kurioje vietos skyrius turi būti įsteigtas, pritarimą. Veiklos, kurią vykdys skyrius, sritis sprendime nustatoma taip, kad būtų išvengta nebūtinų išlaidų ir Institucijos administracinių funkcijų dubliavimo. Gali prireikti su valstybe nare, kurioje turi būti įsteigti vietos skyrius ar ryšių palaikymo tarnyba, sudaryti susitarimą dėl būstinės.

23 straipsnis

Suinteresuotųjų subjektų grupė

1. Siekiant palengvinti konsultacijas su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais ir pasinaudoti ekspertinėmis jų žiniomis tose srityse, kurioms taikomas šis reglamentas, įsteigiama suinteresuotųjų subjektų grupė. Prie Institucijos įsteigta Suinteresuotųjų subjektų grupė atlieka patariamąją funkciją.

2. Suinteresuotųjų subjektų grupė, kuriai iš anksto suteikiama informacija, gavusi Institucijos prašymą arba savo iniciatyva, gali pateikti nuomones Institucijai dėl:

a) klausimų, susijusių su Sąjungos teisės tose srityse, kurioms taikomas šis reglamentas, taikymu ir vykdymo užtikrinimu, įskaitant tarpvalstybinio darbo jėgos judumo analizes ir rizikos vertinimus, kaip nurodyta 10 straipsnyje;

b) konsoliduotosios metinės Institucijos veiklos ataskaitos projekto, nurodyto 18 straipsnyje;

c) bendrojo programavimo dokumento projekto, nurodyto 24 straipsnyje.

3. Suinteresuotųjų subjektų grupei pirmininkauja vykdomasis direktorius; ji posėdžiauja bent du kartus per metus vykdomojo direktoriaus iniciatyva arba Komisijos prašymu.

4. Suinteresuotųjų subjektų grupę sudaro du Komisijos atstovai ir dešimt Sąjungos lygmens socialinių partnerių atstovų, vienodai atstovaujančių profesinėms sąjungoms ir darbdavių organizacijoms, įskaitant pripažintus Sąjungos sektorių socialinius partnerius, atstovaujančius sektoriams, kuriuose darbo jėgos judumo klausimas yra ypač svarbus.

5. Suinteresuotųjų subjektų grupės narius ir pakaitinius narius nurodo atitinkamos jų organizacijos ir skiria Valdančioji taryba. Pakaitinius narius skiria Valdančioji taryba, laikydamosi tų pačių sąlygų, kokios taikomos skiriant narius, ir jie automatiškai pakeičia nedalyvaujančius arba savo pareigų negalinčius eiti narius. Kiek įmanoma, laikomasi lyčių pusiausvyros ir siekiama adekvataus atstovavimo MVĮ.

6. Institucija teikia Suinteresuotųjų subjektų grupei sekretoriato paslaugas. Suinteresuotųjų subjektų grupė dviejų trečdalių teisę balsuoti turinčių narių balsų dauguma priima savo darbo tvarkos taisykles. Darbo tvarkos taisykles tvirtina Valdančioji taryba.

7. Suinteresuotųjų subjektų grupė gali kviešti į savo posėdžius ekspertus arba atitinkamų tarptautinių organizacijų atstovus.

8. Institucija viešai skelbia Suinteresuotųjų subjektų grupės nuomones, patarimus ir rekomendacijas bei konsultacijų su ja rezultatus, išskyrus atvejus, kai taikomi konfidencialumo reikalavimai.

IV SKYRIUS

INSTITUCIJOS BIUDŽETO SUDARYMAS IR STRUKTŪRA

1 SKIRSNIS

Institucijos bendrasis programavimo dokumentas

24 straipsnis

Metinis ir daugiametis programavimas

1. Vykdomasis direktorius kasmet parengia bendrojo programavimo dokumento projektą, kuriame pateikiamas daugiametis ir metinis programavimas, kaip nustatyta Komisijos deleguotajame reglamente (ES) Nr. 1271/2013 ⁽²⁸⁾, atsižvelgiant į Komisijos nustatytas gaires ir į visus Suinteresuotųjų subjektų grupės patarimus.

2. Valdančioji taryba kasmet ne vėliau kaip lapkričio 30 d. patvirtina 1 dalyje nurodytą bendrojo programavimo dokumento projektą. Ne vėliau kaip kitų metų sausio 31 d. ji perduoda jį ir visas paskesnes atnaujintas to dokumento versijas Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai.

Galutinai priėmus bendrąjį Sąjungos biudžetą, bendrasis programavimo dokumentas prireikus atitinkamai pakoreguojamas ir tampa galutiniu.

3. Metinėje darbo programoje nustatomi išsamūs tikslai ir numatomi rezultatai, įskaitant veiklos rezultatų rodiklius. Į ją taip pat įtraukiamas finansuotinių veiksmų aprašas ir nurodomi kiekvienam veiksmui skiriami finansiniai ir žmogiškieji ištekliai. Metinė darbo programa turi derėti su 4 dalyje nurodyta daugiamete darbo programa. Joje aiškiai nurodoma, kokios užduotys buvo įtrauktos, pakeistos arba išbrauktos, palyginti su ankstesniais finansiniais metais. Jei Institucijai paskiriama nauja užduotis, patenkanti į šio reglamento taikymo sritį, Valdančioji taryba iš dalies keičia priimtą metinę darbo programą.

Bet kokie esminiai metinės darbo programos pakeitimai priimami laikantis tokios pačios procedūros, kaip priimant pirmąją metinę darbo programą. Valdančioji taryba gali perduoti vykdomajam direktoriui įgaliojimus atlikti neesminius metinės darbo programos pakeitimus.

4. Daugiametėje darbo programoje nustatomas bendras strateginis programavimas, įskaitant tikslus, numatomus rezultatus ir veiklos rezultatų rodiklius. Joje taip pat nurodoma kiekvienos veiklos finansinių ir žmogiškųjų išteklių, kurių reikia nustatytiems tikslams pasiekti, sąmata.

Strateginis programavimas, kai tikslinga, atnaujinamas, visų pirma atsižvelgiant į 40 straipsnyje nurodyto įvertinimo rezultatus.

25 straipsnis

Biudžeto sudarymas

1. Vykdomasis direktorius kasmet parengia preliminarų kitų finansinių metų Institucijos pajamų ir išlaidų sąmatos projektą, į kurį įtraukia etatų planą, ir perduoda jį Valdančiajai tarybai.

2. Preliminarus sąmatos projektas grindžiamas 24 straipsnio 3 dalyje nurodyto metinio programavimo dokumento tikslais ir numatomais rezultatais ir jį rengiant atsižvelgiama į finansinius išteklius, būtinus tiems tikslams ir numatomiems rezultatams pasiekti, laikantis rezultatais grindžiamo biudžeto sudarymo principo.

⁽²⁸⁾ 2013 m. rugsėjo 30 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1271/2013 dėl finansinio pagrindų reglamento, taikomo įstaigoms, nurodytoms Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 208 straipsnyje (OL L 328, 2013 12 7, p. 42).

3. Remdamasi šiuo preliminariu sąmatos projektu, Valdančioji taryba priima kitų finansinių metų Institucijos pajamų sąmatos projektą ir ne vėliau kaip kiekvienų metų sausio 31 d. išsiunčia jį Komisijai.
4. Komisija sąmatos projektą kartu su Sąjungos bendrojo biudžeto projektu išsiunčia biudžeto valdymo institucijai. Institucija taip pat gali susipažinti su šiuo sąmatos projektu.
5. Remdamasi šiuo sąmatos projektu, Komisija į Sąjungos bendrojo biudžeto projektą, kurį SESV 313 ir 314 straipsniuose nustatyta tvarka teikia biudžeto valdymo institucijai, įtraukia sąmatas, jos nuomone, reikalingas etatų planui, ir įnašo, kuris bus mokamas iš bendrojo biudžeto, sumą.
6. Biudžeto valdymo institucija patvirtina Institucijai skiriamo įnašo iš Sąjungos bendrojo biudžeto asignavimus.
7. Biudžeto valdymo institucija tvirtina Institucijos etatų planą.
8. Valdančioji taryba priima Institucijos biudžetą. Jis tampa galutiniu po to, kai galutinai priimamas Sąjungos bendrasis biudžetas, ir prireikęs jis atitinkamai pakoreguojamas.
9. Statybų projektų, galinčių turėti reikšmingą poveikį Institucijos biudžetui, atžvilgiu taikomas Deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1271/2013.

2 SKIRSNIS

Institucijos biudžeto pateikimas, vykdymas ir kontrolė

26 straipsnis

Biudžeto struktūra

1. Visų Institucijos pajamų ir išlaidų sąmata rengiama kiekvienais finansiniais metais ir pateikiama Institucijos biudžete. Finansiniai metai atitinka kalendorinius metus.
2. Turi būti užtikrintas Institucijos biudžeto pajamų ir išlaidų balansas.
3. Nedarant poveikio kitiems ištekliams, Institucijos pajamas sudaro:
 - a) į Sąjungos bendrąjį biudžetą įtrauktas Sąjungos įnašas;
 - b) savanoriški valstybių narių finansiniai įnašai;
 - c) trečiųjų valstybių, dalyvaujančių Institucijos darbe, kaip numatyta 42 straipsnyje, įnašas;
 - d) galimas Sąjungos finansavimas, teikiamas sudarant delegavimo susitarimus ar *ad hoc* dotacijos pagal 29 straipsnyje nurodytas Institucijos finansines taisykles, ir pagal atitinkamų Sąjungos politikos rėmimo priemonių nuostatas;
 - e) mokesčiai už leidinius ar bet kokias kitas Institucijos teikiamas paslaugas.

4. Institucijos išlaidas sudaro darbuotojų darbo užmokestis, administracinės ir infrastruktūros išlaidos ir veiklos išlaidos.

27 straipsnis

Biudžeto vykdymas

1. Institucijos biudžetą vykdo vykdomasis direktorius.
2. Vykdomasis direktorius kasmet perduoda biudžeto valdymo institucijai visą informaciją, reikalingą vertinimo procedūrų išvadoms parengti.

28 straipsnis

Finansinių ataskaitų teikimas ir biudžeto įvykdymo patvirtinimas

1. Institucijos apskaitos pareigūnas išsiunčia Komisijos apskaitos pareigūnui ir Audito Rūmams finansinių metų (N metų) preliminarines finansines ataskaitas ne vėliau kaip kitų finansinių metų kovo 1 d. (N + 1 metai).
2. Ne vėliau kaip N + 1 metų kovo 31 d. Institucijos apskaitos pareigūnas Komisijos apskaitos pareigūnui nustatytu būdu ir formatu taip pat pateikia konsolidavimo tikslais reikalingą apskaitos informaciją.
3. Ne vėliau kaip N + 1 metų kovo 31 d. Institucija išsiunčia Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams N metų biudžeto ir finansų valdymo ataskaitą.
4. Gavęs Audito Rūmų pastabas dėl Institucijos N metų preliminarių finansinių ataskaitų, apskaitos pareigūnas savo atsakomybe parengia Institucijos galutines finansines ataskaitas. Vykdomasis direktorius jas pateikia Valdančiajai tarybai, kad ji pareikštų nuomonę.
5. Valdančioji taryba pateikia nuomonę dėl Agentūros N metų galutinių finansinių ataskaitų.
6. Ne vėliau kaip N + 1 metų liepos 1 d. Institucijos apskaitos pareigūnas N metų galutines finansines ataskaitas kartu su Valdančiosios tarybos nuomone nusiunčia Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams.
7. Nuoroda į interneto puslapius, kuriuose pateikiamos Institucijos galutinės finansinės ataskaitos, *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbiama ne vėliau kaip N + 1 metų lapkričio 15 d.
8. Ne vėliau kaip N + 1 metų rugsėjo 30 d. vykdomasis direktorius nusiunčia Audito Rūmams atsakymą į jų metinėje ataskaitoje pateiktas pastabas. Šį atsakymą vykdomasis direktorius taip pat nusiunčia Valdančiajai tarybai ir Komisijai.
9. Europos Parlamento prašymu vykdomasis direktorius pateikia jam visą informaciją, kurios reikia, kad būtų užtikrinta sklandi N metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 ⁽²⁹⁾ 261 straipsnio 3 dalį.
10. Iki N + 2 metų gegužės 15 d. Europos Parlamentas, remdamasis Tarybos kvalifikuota balsų dauguma priimta rekomendacija, patvirtina vykdomajam direktoriui, kad N finansinių metų biudžetas įvykdytas.

⁽²⁹⁾ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

29 straipsnis

Finansinės taisyklės

Pasikonsultavusi su Komisija, Valdančioji taryba priima Institucijai taikomas finansines taisykles. Jos negali nukrypti nuo Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1271/2013, išskyrus atvejus, kai nukrypti reikia specialiai dėl Institucijos veiklos ir yra gautas išankstinis Komisijos pritarimas.

V SKYRIUS

DARBUOTOJAI

30 straipsnis

Bendroji nuostata

Institucijos darbuotojams taikomi Pareigūnų tarnybos nuostatai ir Įdarbinimo sąlygos ir Sąjungos institucijų susitarimu priimtos Pareigūnų tarnybos nuostatų ir Įdarbinimo sąlygų įgyvendinimo taisyklės.

31 straipsnis

Vykdomasis direktorius

1. Vykdomasis direktorius yra įdarbinamas pagal Įdarbinimo sąlygų 2 straipsnio a punktą kaip Institucijos laikinasis darbuotojas.
2. Vykdomąjį direktorių skiria Valdančioji taryba iš Komisijos pasiūlytų kandidatų sąrašo po atviros ir skaidrios atrankos procedūros. Atrinktas kandidatas kviečiamas padaryti pareiškimą Europos Parlamente ir atsakyti į Parlamento narių klausimus. Dėl to keitimosi nuomonėmis neturi nepagrįstai užtrukti vykdomojo direktoriaus paskyrimo procesas.
3. Sudarant sutartį su vykdomuoju direktoriumi Institucijai atstovauja Valdančiosios tarybos pirmininkas.
4. Vykdomojo direktoriaus kadencija trunka penkerius metus. Iki to laikotarpio pabaigos Komisija atlieka vertinimą, kuriame atsižvelgiama į vykdomojo direktoriaus veiklos rezultatų įvertinimą ir į būsimas Institucijos užduotis ir iššūkius.
5. Remdamasi 4 dalyje nurodytu vertinimu, Valdančioji taryba gali vykdomojo direktoriaus kadenciją pratęsti vieną kartą ne ilgesniam kaip penkerių metų laikotarpiui.
6. Vykdomasis direktorius, kurio kadencija pagal 5 dalį buvo pratęsta, pasibaigus visam laikotarpiui nebegali dalyvauti kitoje atrankos į tas pačias pareigas procedūroje.
7. Vykdomasis direktorius gali būti atleistas iš pareigų tik Valdančiosios tarybos sprendimu. Priimdama tokį sprendimą, Valdančioji taryba atsižvelgia į Komisijos atliktą vykdomojo direktoriaus veiklos rezultatų vertinimą, kaip nurodyta 4 dalyje.
8. Sprendimus dėl vykdomojo direktoriaus skyrimo, jo kadencijos pratęsimo arba atleidimo iš pareigų Valdančioji taryba priima dviejų trečdalių teisę balsuoti turinčių narių balsų dauguma.

32 straipsnis

Nacionaliniai ryšių palaikymo pareigūnai

1. Kiekviena valstybė narė paskiria vieną nacionalinį ryšių palaikymo pareigūną kaip į Instituciją deleguotą nacionalinį ekspertą, kuris dirba jos būstinėje pagal 33 straipsnį.
2. Nacionaliniai ryšių palaikymo pareigūnai prisideda prie Institucijos užduočių vykdymo, be kita ko, palengvindami 7 straipsnyje nustatytą bendradarbiavimą ir informacijos mainus ir teikdami paramą vykdant 8 straipsnyje nustatytus patikrinimus ir juos koordinuodami. Jie taip pat veikia kaip nacionaliniai kontaktiniai asmenys, kurie tiesiogiai arba per nacionalines institucijas atsako į savo valstybės narės klausimus ir į su jų valstybe nare susijusius klausimus.
3. Nacionaliniai ryšių palaikymo pareigūnai turi teisę savo valstybės narės prašyti visos atitinkamos informacijos, kaip numatyta šiame reglamente, ir ją gauti, visapusiškai laikydamiesi savo valstybės narės nacionalinės teisės ar praktikos, visų pirma kiek tai susiję su duomenų apsauga ir konfidencialumo taisyklėmis.

33 straipsnis

Deleguotieji nacionaliniai ekspertai ir kiti darbuotojai

1. Be nacionalinių ryšių palaikymo pareigūnų, Institucija daugelyje savo veiklos sričių gali naudotis kitų deleguotųjų nacionalinių ekspertų ar kitų darbuotojų, kurie nėra Institucijos darbuotojai, paslaugomis.
2. Valdančioji taryba priima sprendimą, kuriame nustatomos nacionalinių ekspertų, įskaitant ir nacionalinių ryšių palaikymo pareigūnų, delegavimo taisyklės.

VI SKYRIUS

BENDROSIOS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34 straipsnis

Privilegijos ir imunitetai

Institucijai ir jos darbuotojams taikomas Protokolas Nr. 7 dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų.

35 straipsnis

Kalbų vartojimo tvarka

1. Institucijai taikomos Tarybos reglamento Nr. 1⁽³⁰⁾ nuostatos.
2. Institucijos veiklai reikalingas vertimo paslaugas teikia Vertimo centras.

36 straipsnis

Skaidrumas, asmens duomenų apsauga ir komunikacija

1. Institucijos saugomiems dokumentams taikomas Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001. Valdančioji taryba per šešis mėnesius nuo pirmo posėdžio dienos priima išsamias Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 taikymo taisykles.
2. Valdančioji taryba nustato priemones, kad būtų įvykdytos Reglamentu (ES) 2018/1725 nustatytos pareigos, visų pirma susijusios su Institucijos duomenų apsaugos pareigūno paskyrimu ir duomenų tvarkymo teisėtumu, duomenų tvarkymo saugumu, informacijos teikimu ir duomenų subjektų teisėmis.

⁽³⁰⁾ 1958 m. balandžio 15 d. Reglamentas Nr. 1, nustatantis kalbas, kurios turi būti vartojamos Europos ekonominėje bendrijoje (OL 17, 1958 10 6, p. 385).

3. Institucija gali savo iniciatyva užsiimti komunikacijos veikla savo kompetencijos srityje. Komunikacijos veiklai skiriami išteklių neturi trukdyti veiksmingai vykdyti 4 straipsnyje nurodytų užduočių. Komunikacijos veikla vykdoma laikantis atitinkamų Valdanciosios tarybos priimtų komunikacijos ir sklaidos planų.

37 straipsnis

Kova su sukčiavimu

1. Siekdama palengvinti pagal Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 numatytą kovą su sukčiavimu, korupcija ir kita neteisėta veikla, Institucija ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo tos dienos, kurią Institucija ima veikti, prisijungia prie 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Bendrijų Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl OLAF atliekamų vidaus tyrimų ir priima atitinkamas visiems Institucijos darbuotojams taikytinas nuostatas naudodama to susitarimo priede pateiktą šabloną.

2. Audito Rūmams suteikiami įgaliojimai atlikti visų dotacijų gavėjų, rangovų ir subrangovų, iš Institucijos gavusių Sąjungos lėšų, dokumentų auditą ir auditą vietoje.

3. OLAF gali atlikti tyrimus, įskaitant patikras ir inspektavimus vietoje, laikydamasi Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ir Tarybos reglamente (Euratomas, EB) Nr. 2185/96⁽³¹⁾ nustatytų nuostatų ir procedūrų, siekdama nustatyti, ar vykdant pagal Institucijos finansuojamą dotacijos susitarimą, dotacijos sprendimą ar sutartį, nebūta sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų, darančių poveikį Sąjungos finansiniams interesams.

4. Nedarant poveikio 1, 2 ir 3 dalims, į Institucijos bendradarbiavimo susitarimus su trečiosiomis valstybėmis bei tarptautinėmis organizacijomis, sutartis, dotacijų susitarimus bei dotacijų sprendimus įtraukiamos nuostatos, kuriomis Audito Rūmams ir OLAF aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti tokį auditą ir tyrimus, atsižvelgiant į jų atitinkamą kompetenciją.

38 straipsnis

Įslaptintos informacijos ir neskelbtinos neįslaptintos informacijos apsaugos taisyklės

Institucija priima savo saugumo taisykles, kurios turi būti lygiavertės Komisijos saugumo taisyklėms, kuriomis užtikrinama Europos Sąjungos įslaptintos informacijos ir neskelbtinos neįslaptintos informacijos saugumas, kaip nustatyta Komisijos sprendimuose (ES, Euratomas) 2015/443⁽³²⁾ ir (ES, Euratomas) 2015/444⁽³³⁾. Institucijos saugumo taisyklės apima, *inter alia*, keitimosi tokia informacija, jos tvarkymo ir saugojimo nuostatas.

39 straipsnis

Atsakomybė

1. Institucijos sutartinę atsakomybę reglamentuoja atitinkamai sutarčiai taikoma teisė.

2. Teisingumo Teismo jurisdikcijai priklauso priimti sprendimus pagal bet kurią Institucijos sudarytos sutarties arbitražinę išlygą.

3. Nesutartinės atsakomybės atveju Institucija pagal bendrojo teisės principus, bendrus valstybių narių teisei, atlygina žalą, kurią padaro jos padaliniai arba jos darbuotojai eidami savo pareigas.

4. Teisingumo Teismas turi jurisdikciją spręsti ginčus dėl žalos atlyginimo, kaip nurodyta 3 dalyje.

⁽³¹⁾ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

⁽³²⁾ 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/443 dėl saugumo Komisijoje (OL L 72, 2015 3 17, p. 41).

⁽³³⁾ 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/444 dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 72, 2015 3 17, p. 53).

5. Asmeninę Institucijos darbuotojų atsakomybę jos atžvilgiu reglamentuoja jiems taikomų Pareigūnų tarnybos nuostatų ar Įdarbinimo sąlygų nuostatos.

40 straipsnis

Vertinimas ir peržiūra

1. Ne vėliau kaip 2024 m. rugpjūčio 1 d., o vėliau – kas penkerius metus Komisija vertina Institucijos veiklos, susijusios su jos tikslais, įgaliojimais ir užduotimis, rezultatus. Visų pirma, vertinama patirtis, įgyta taikant 13 straipsnyje nustatytą tarpininkavimo procedūrą. Taip pat vertinama, ar yra poreikis keisti Institucijos įgaliojimus ir jos veiklos sritį, įskaitant veiklos srities išplėtimą siekiant, kad ji apimtų konkretaus sektoriaus poreikius, ir tokio pakeitimo finansinis poveikis, taip pat atsižvelgiant į tose srityse Sąjungos agentūrų atliktą darbą. Vertinant išnagrinėjamos tolesnės sinergijos ir veiklos derinimo su agentūrų, veikiančių užimtumo ir socialinės politikos srityse, veikla galimybės. Atitinkamais atvejais šio vertinimo pagrindu Komisija gali pateikti pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kad būtų peržiūrėta šio reglamento taikymo sritis.

2. Komisija, nusprendusi, kad, atsižvelgiant į Institucijos tikslus, įgaliojimus ir užduotis, jos veiklos tęsti nebetikslinga, gali siūlyti šį reglamentą atitinkamai pakeisti arba panaikinti.

3. Komisija vertinimo išvadas pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Valdančiajai tarybai. Vertinimo rezultatai skelbiami viešai.

41 straipsnis

Administraciniai tyrimai

Europos ombudsmenas turi teisę vykdyti Institucijos veiklos tyrimus pagal SESV 228 straipsnį.

42 straipsnis

Bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis

1. Tiek, kiek būtina šiame reglamente išdėstytiems tikslams pasiekti ir nedarant poveikio valstybių narių ir Sąjungos institucijų kompetencijai, Institucija gali bendradarbiauti su trečiųjų valstybių kompetentingomis institucijomis ir su tarptautinėmis organizacijomis.

Tuo tikslu Institucija, gavusi Valdančiosios tarybos leidimą, kurį patvirtina Komisija, gali sudaryti darbo susitarimus su trečiųjų valstybių kompetentingomis institucijomis ir su tarptautinėmis organizacijomis. Dėl tų susitarimų negali atsirasti teisinių įpareigojimų Sąjungai ar valstybėms narėms.

2. Institucijos veikloje gali dalyvauti trečiosios valstybės, kurios tuo tikslu yra sudariusios susitarimus su Sąjunga.

Remiantis atitinkamomis pirmoje pastraipoje nurodytų susitarimų nuostatomis, parengiama tvarka, kurioje konkrečiai įvardijamas tų atitinkamų trečiųjų valstybių dalyvavimo Institucijos veikloje pobūdis, mastas ir būdas, be kita ko, su dalyvavimu Institucijos vykdomose iniciatyvose, finansiniais įnašais ir darbuotojais susijusios nuostatos. Tų susitarimų nuostatos dėl darbuotojų visais atvejais turi atitikti Pareigūnų tarnybos nuostatus ir Įdarbinimo sąlygas.

3. Sudarydama tinkamą darbinį susitarimą su Institucijos vykdomuoju direktoriumi, Komisija užtikrina, kad Institucija veiktų pagal savo įgaliojimus ir esamą institucinę struktūrą.

43 straipsnis

Susitarimas dėl būstinės ir veiklos sąlygos

1. Susitarime dėl būstinės, kuri Institucija sudaro su valstybe nare, kurioje yra jos būstinė, Valdančiajai tarybai davus sutikimą ir ne vėliau kaip 2021 m. rugpjūčio 1 d., nustatomos reikiamos nuostatos dėl Institucijos įkurdinimo priimančiojoje valstybėje narėje, taip pat specialiosios taisyklės, priimančiojoje valstybėje narėje taikytinos vykdomajam direktoriui, Valdančiosios tarybos nariams, Institucijos darbuotojams ir jų šeimos nariams.
2. Instituciją priimanti valstybė narė sudaro sąlygas, kurių reikia Institucijai sklandžiam ir tinkamam veikimui užtikrinti, įskaitant daugiakalbį europinį darbuotojų vaikų švietimą ir tinkamą transporto infrastruktūrą.

44 straipsnis

Institucijos veiklos pradžia

1. Institucija pradeda veikti, turėdama pajėgumų savo biudžetui vykdyti, ne vėliau kaip 2021 m. rugpjūčio 1 d.
2. Kol Institucija pradės veikti, už Institucijos įsteigimą ir pirminę veiklą atsako Komisija. Tuo tikslu:
 - a) iki tol, kol savo pareigas pradės eiti pagal 31 straipsnį Valdančiosios tarybos paskirtas vykdomasis direktorius, Komisija gali paskirti savo pareigūną laikinuoju vykdomuoju direktoriumi, einančiu vykdomajam direktoriui pavestas pareigas;
 - b) nukrypstant nuo 18 straipsnio 1 dalies k punkto, iki 18 straipsnio 2 dalyje nurodyto sprendimo priėmimo laikinasis vykdomasis direktorius naudojasi paskyrimų tarnybos įgaliojimais;
 - c) Komisija gali pasiūlyti pagalbą Institucijai, visų pirma deleguodama Komisijos pareigūnus Institucijos veiklai vykdyti, vadovaujant laikinajam vykdomajam direktoriui arba vykdomajam direktoriui;
 - d) laikinasis vykdomasis direktorius, gavęs Valdančiosios tarybos pritarimą, gali leisti atlikti visus mokėjimus, kurie yra padengti asignavimais Institucijos biudžete, ir gali sudaryti sutartis, įskaitant darbo sutartis pagal priimtą Institucijos etatų planą.

45 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 883/2004 daliniai pakeitimai

Reglamentas (EB) Nr. 883/2004 iš dalies keičiamas taip:

- 1) 1 straipsnyje įterpiamas šis punktas:

„na) Europos darbo institucija – įstaiga, įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1149 (*). ir nurodyta 74a straipsnyje;

(*) 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1149, kuriuo įsteigiama Europos darbo institucija, iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 883/2004, (ES) Nr. 492/2011 ir (ES) 2016/589 ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2016/344 (OL L 186, 2019 7 11, p. 21).“;

2) įterpiamas šis straipsnis:

„74a straipsnis

Europos darbo institucija

1. Nedarant poveikio Administracinės komisijos užduotims ir veiklai, Europos darbo institucija, laikydama savo Reglamentu (ES) 2019/1149 nustatytų užduočių, padeda taikyti šį reglamentą. Administracinė komisija bendradarbiauja su Europos darbo institucija, siekdama bendru sutarimu koordinuoti veiksmus ir išvengti bet kokio veiklos dubliavimo. Tuo tikslu ji sudaro bendradarbiavimo susitarimą su Europos darbo institucija.

2. Administracinė komisija gali paprašyti Europos darbo institucijos perduoti su socialine apsauga susijusį klausimą, dėl kurio tarpininkaujama, pagal Reglamento (ES) 2019/1149 13 straipsnio 11 dalies trečią pastraipą.“.

46 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 492/2011 daliniai pakeitimai

Reglamentas (ES) Nr. 492/2011 iš dalies keičiamas taip:

1) 26 straipsnis papildomas šia pastraipa:

„Europos darbo institucija, įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1149 (*), dalyvauja stebėtojo teisėmis Patariamojo komiteto posėdžiuose ir prireikus teikia technines ir ekspertines žinias;

(*) 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1149, kuriuo įsteigiama Europos darbo institucija, iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 883/2004, (ES) Nr. 492/2011 ir (ES) 2016/589 ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2016/344 (OL L 186, 2019 7 11, p. 21)“;

2) 29–34 straipsniai išbraukiami nuo tos datos, kurią Institucija ima veikti pagal šio reglamento 44 straipsnio 1 dalį;

3) 35 straipsnis pakeičiamas taip:

„35 straipsnis

Toliau taikomos 1968 m. lapkričio 8 d. galiojusios Patariamojo komiteto darbo tvarkos taisyklės.“;

4) 39 straipsnis pakeičiamas taip:

„39 straipsnis

Patariamojo komiteto administracinės išlaidos įtraukiamos į Europos Sąjungos bendrojo biudžeto skyrių, susijusį su Komisija.“.

47 straipsnis

Reglamento (ES) 2016/589 daliniai pakeitimai

Reglamentas (ES) 2016/589 iš dalies keičiamas taip:

1) 1 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) a punktas pakeičiamas taip:

„a) EURES tinklo, kuriame dalyvauja Komisija, Europos darbo institucija ir valstybės narės, veiklos organizavimo;“;

b) b punktas pakeičiamas taip:

„b) Komisijos, Europos darbo institucijos ir valstybių narių bendradarbiavimo dalijantis atitinkamais turimais duomenimis apie laisvas darbo vietas, darbo prašymus ir gyvenimo aprašymus;“;

c) f punktas pakeičiamas taip:

„f) EURES tinklo populiarinimo Sąjungos lygmeniu, pasitelkiant veiksmingas komunikacijos priemones, kurių imasi Komisija, Europos darbo institucija ir valstybės narės.“;

2) 3 straipsnis papildomas šiuo punktu:

„8) Europos darbo institucija – įstaiga, įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1149 (*).

(*) 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1149, kuriuo įsteigiama Europos darbo institucija, iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 883/2004, (ES) Nr. 492/2011 ir (ES) 2016/589 ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2016/344 (OL L 186, 2019 7 11, p. 21).“;

3) 4 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Neįgaliesiems užtikrinamas EURES portale pateiktos informacijos prieinamumas ir nacionaliniu lygmeniu teikiamų paramos paslaugų prieinamumas. Komisija, Europos koordinavimo centras ir EURES nariai bei partneriai, atsižvelgdami į savo atitinkamus įsipareigojimus, nustato priemones, kad tai būtų užtikrinta.“;

4) 7 straipsnio 1 dalis iš dalies keičiama taip:

a) a punktas pakeičiamas taip:

„a) Europos koordinavimo centras – Europos darbo institucijoje įsteigtas centras, kurio užduotis – padėti EURES tinklui vykdyti savo veiklą;“;

b) papildoma šiuo punktu:

„e) Komisija.“;

5) 8 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis iš dalies keičiama taip:

i) įžanginė formuluotė pakeičiama taip:

„Europos koordinavimo centras padeda EURES tinklui vykdyti veiklą. Europos koordinavimo centras, glaudžiai bendradarbiaudamas su NKC ir Komisija, visų pirma plėtoja ir vykdo šią veiklą.“;

ii) a punkto i papunktis pakeičiamas taip:

„i) kaip EURES portalo ir susijusių IT paslaugų sistemų savininkas nustato naudotojų poreikius ir komercinius reikalavimus, apie kuriuos praneša Komisijai portalo veikimo ir plėtotos tikslais, taip pat sistemas ir procedūras, skirtas keisti informacija apie laisvas darbo vietas, darbo prašymais, gyvenimo aprašymais bei patvirtinamaisiais dokumentais ir kita informacija, bendradarbiaujant su kitomis atitinkamomis Sąjungos informavimo ir konsultavimo tarnybomis ar tinklais ir pagal kitas iniciatyvas.“;

b) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Europos koordinavimo centrą administruoja Europos darbo institucija. Europos koordinavimo centras reguliariai palaiko dialogą su Sąjungos lygmens socialinių partnerių atstovais.“;

c) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Europos koordinavimo centras, pasikonsultavęs su 14 straipsnyje nurodyta koordinavimo grupe ir su Komisija, parengia savo daugiamečių darbo programas.“;

6) 9 straipsnio 2 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) bendradarbiavimą su Komisija, Europos darbo institucija ir valstybėmis narėmis tarpininkavimo darbuotojams ir darbdaviams srityje pagal III skyriuje nustatytą sistemą.“;

7) 14 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Koordinavimo grupę sudaro Komisijos, Europos koordinavimo centro ir NKC atitinkamo lygmens atstovai.“;

8) 16 straipsnio 6 dalis pakeičiama taip:

„6. Valstybės narės kartu su Komisija ir Europos koordinavimo centru išnagrinėja visas galimybes pirmumą užpildant laisvas darbo vietas teikti Sąjungos piliečiams, siekiant išlaikyti darbo jėgos pasiūlos ir paklausos pusiausvyrą Sąjungoje. Valstybės narės gali patvirtinti tam tikslui būtinas priemones.“;

9) 19 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės bendradarbiauja tarpusavyje, su Komisija bei su Europos koordinavimo centru, kad užtikrintų nacionalinių sistemų ir Komisijos parengto Europos klasifikatoriaus suderinamumą. Komisija nuolat informuoja valstybes nares apie Europos klasifikatoriaus rengimą.“;

10) 29 straipsnis pakeičiamas taip:

„29 straipsnis

Keitimasis informacija apie srautus ir modelius

Komisija ir valstybės narės, remdamosi Europos darbo institucijos ataskaitomis, naudodamosi Eurostato statistiniais duomenimis ir turimais nacionaliniais duomenimis, stebi darbo jėgos judumo Sąjungoje srautus ir modelius ir tą informaciją skelbia viešai.“.

48 straipsnis

Panaikinimas

Sprendimas (ES) 2016/344 panaikinamas nuo tos datos, kurią Institucija ima veikti pagal šio reglamento 44 straipsnio 1 dalį.

Nuorodos į panaikintą Sprendimą laikomos nuorodomis į šį reglamentą.

49 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2019 m. birželio 20 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
A. TAJANI

Tarybos vardu
Pirmininkas
G. CIAMBA

PRIEDAS

PLATFORMOS, ĮSTEIGTOS PAGAL 16 STRAIPSNIO 2 DALĮ, VEIKLA

Padėdama Institucijai siekti nedeklaruojamo darbo problemos sprendimo tikslų, Platforma visų pirma siekia:

- 1) gilinti žinias apie nedeklaruojamą darbą, įskaitant jo priežastis, regioninius skirtumus ir tarpvalstybinius aspektus, taikydama bendras terminų apibrėžtis ir sąvokas, įrodymais grindžiamas vertinimo priemones ir skatindama atlikti lyginamąją analizę; gilinti tarpusavio supratimą apie įvairias nedeklaruojamo darbo problemos sprendimo sistemas ir praktiką ir atlikti politikos priemonių, įskaitant prevencines priemones ir baudžiamąsias sankcijas, veiksmingumo analizę;
 - 2) sudaryti palankesnes sąlygas valstybių narių ir, kai taikytina, trečiųjų valstybių įvairių formų bendradarbiavimui, pavyzdžiui, keitimuisi darbuotojais, naudojimuisi duomenų bazėmis, bendros veiklos ir bendrų mokymų organizavimui, ir toki bendradarbiavimą vertinti, taip pat sukurti informacijos mainų, siekiant gerinti administracinį bendradarbiavimą, sistemą, naudojant specialų nedeklaruojamo darbo modulį pagal IMI sistemą;
 - 3) kurti veiksmingų informacijos ir patirties mainų priemones, pavyzdžiui, žinių banką, ir parengti vykdymo užtikrinimo gaires, geriausios praktikos vadovus, bendrus patikrinimų siekiant kovoti su nedeklaruojamu darbu principus ir vykdyti bendrą veiklą, pavyzdžiui, Europos kampanijas; įvertinti tokių priemonių taikymo patirtį;
 - 4) parengti mokymosi programą siekiant nustatyti gerąją praktiką visose srityse, susijusiose su nedeklaruojamo darbo problemos sprendimu, ir rengti tarpusavio vertinimus, skirtus valstybių narių, pasirinkusių dalyvauti tokiuose vertinimuose, pažangai sprendžiant nedeklaruojamo darbo problemą stebėti;
 - 5) keistis nacionalinių institucijų Sąjungos teisės aktų taikymo patirtimi, kiek tai susiję su nedeklaruojamo darbo problemos sprendimu.
-

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2019/1150

2019 m. birželio 20 d.

dėl verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo didinimo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydamiESI įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) internetinės tarpininkavimo paslaugos labai padeda skatinti verslumą ir naujus verslo modelius, prekybą ir inovacijas, o tai gali pagerinti vartotojų gerovę, be to, šiomis paslaugomis vis labiau naudojamosi privačiame ir viešajame sektoriuose. Jos užtikrina galimybę patekti į naujas rinkas, taip pat siūlo komercinių galimybių, leidžiančių įmonėms išnaudoti vidaus rinkos pranašumus. Tos paslaugos leidžia vartotojams Sąjungoje pasinaudoti tais pranašumais, visų pirma didesniu prekių ir paslaugų pasirinkimu, jomis taip pat prisidedama prie siūlomos konkurencingos kainodaros internete, tačiau dėl jų kyla ir problemų, kurias reikia spręsti siekiant užtikrinti teisinį tikrumą;
- (2) internetinės tarpininkavimo paslaugos gali būti labai svarbios įmonių, besinaudojančių tokiomis paslaugomis vartotojams pasiekti, komercinei sėkmei. Todėl, siekiant visapusiškai pasinaudoti interneto platformų ekonomikos teikiama nauda, svarbu, kad įmonės galėtų pasitikėti internetinėmis tarpininkavimo paslaugų platformomis, su kuriomis jos užmezga komercinius santykius. Tai svarbu iš esmės dėl to, kad sandoriai vis dažniau sudaromi naudojantis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis, o šią plėtrą skatina didelis netiesioginis duomenimis grindžiamas tinklo poveikis, todėl tokie verslo klientai, visų pirma labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės (toliau – MVĮ), tampa vis labiau priklausomi nuo tokių paslaugų, kad galėtų pasiekti vartotojus. Didėjant šiai priklausomybei, tų paslaugų teikėjai dažnai turi didesnę derybinę galią, todėl jie iš tikrųjų gali elgtis vienašališkai ir nesąžiningai, o tai gali pakenkti teisėtiems jų verslo klientų ir, netiesiogiai, Sąjungos vartotojų interesams. Pavyzdžiui, jie verslo klientams gali vienašališkai taikyti praktiką, kuri smarkiai nukrypsta nuo gero komercinio elgesio arba prieštarauja geros valios ir sąžiningos dalykinės praktikos principams. Šiame reglamente aptariamai tokie galimi trukdžiai interneto platformų ekonomikoje;
- (3) vartotojai pritaria internetinių tarpininkavimo paslaugų naudojimui. Konkurencinga, sąžininga ir skaidri interneto ekosistema, kurioje įmonės elgiasi atsakingai, taip pat yra būtina vartotojų gerovei. Interneto platformų ekonomikos skaidrumo ir pasitikėjimo ja užtikrinimas įmonių tarpusavio santykiuose galėtų netiesiogiai padėti padidinti ir vartotojų pasitikėjimą interneto platformų ekonomika. Tačiau tiesioginis interneto platformų ekonomikos vystymosi poveikis vartotojams aptiriamas kitų sričių Sąjungos teisės aktuose, visų pirma vartotojų *acquis*;

⁽¹⁾ OL C 440, 2018 12 6, p. 177.

⁽²⁾ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2019 m. birželio 14 d. Tarybos sprendimas.

- (4) panašiai ir interneto paieškos sistemos gali būti svarbus lankytojų srauto šaltinis įmonėms, siūlančioms prekes ar paslaugas vartotojams interneto svetainėse, todėl gali labai paveikti tokių bendrovių interneto svetainių naudotojų, siūlančių savo prekes ar paslaugas internetu vidaus rinkoje, komercinę sėkmę. Šiuo klausimu interneto paieškos sistemų teikėjų vykdomas interneto svetainių, įskaitant svetaines, kuriose bendrovių interneto svetainių naudotojai siūlo savo prekes ir paslaugas vartotojams, reitingo nustatymas turi didelį poveikį vartotojų pasirinkimui ir tų bendrovių interneto svetainių naudotojų komercinei sėkmei. Todėl, net ir nesant sutartinių santykių su bendrovių interneto svetainių naudotojais, interneto paieškos sistemų teikėjai gali iš tikrųjų elgtis vienašališkai ir nesąžiningai, o tai gali pakenkti teisėtiems bendrovių interneto svetainių naudotojų ir, netiesiogiai, Sąjungos vartotojų interesams;
- (5) internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų ir verslo klientų santykių pobūdis taip pat galėtų lemti ribotas verslo klientų teisių gynimo galimybes, kai dėl vienašalių tų paslaugų teikėjų veiksmų kyla ginčas. Daugeliu atvejų tie paslaugų teikėjai nesūlo prieinamų ir veiksmingų vidinių skundų nagrinėjimo sistemų. Esami alternatyvaus neteisminio ginčų sprendimo mechanizmai dėl įvairių priežasčių taip pat gali būti neveiksmingi, įskaitant specializuotų mediatorių trūkumą ir verslo klientų nuogastavimus dėl atsakomųjų priemonių;
- (6) internetinėms tarpininkavimo paslaugoms ir interneto paieškos sistemoms, taip pat sandoriams, kuriems sąlygos sudaromos naudojantis tomis paslaugomis, savaime būdingas tarpvalstybinis potencialas ir jie yra labai svarbūs tinkamam Sąjungos vidaus rinkos veikimui šiuolaikinėje ekonomikoje. Kai kurių tų paslaugų teikėjų galimai nesąžininga ir žalinga komercinė praktika ir veiksmingų teisių gynimo mechanizmų trūkumas trukdo visapusiškai realizuoti tą potencialą ir daro neigiamą poveikį tinkamam vidaus rinkos veikimui;
- (7) Sąjungos lygmeniu reikėtų nustatyti tikslinių privalomų taisyklių rinkinį siekiant užtikrinti sąžiningą, nuspėjamą, tvarią ir patikimą internetinio verslo aplinką vidaus rinkoje. Visų pirma internetinių tarpininkavimo paslaugų verslo klientams turėtų būti užtikrintas tinkamas skaidrumas ir veiksmingos teisių gynimo galimybės visoje Sąjungoje siekiant palengvinti tarpvalstybinį verslą Sąjungoje ir taip pagerinti tinkamą vidaus rinkos veikimą bei spręsti galimo atsirandančio susiskaidymo konkrečiose srityse, kurioms taikomas šis reglamentas, problemą;
- (8) tose taisyklėse taip pat reikėtų numatyti atitinkamas sąžiningumo ir skaidrumo skatinimo priemones, ypač susijusias su bendrovių interneto svetainių naudotojų reitingo nustatymu interneto paieškos sistemų generuojamuose paieškos rezultatuose. Kartu tomis taisyklėmis turėtų būti pripažįstamos ir užtikrinamos svarbios platesnės interneto platformų ekonomikos inovacijų galimybės ir sudaromos sąlygos sveikai konkurencijai, dėl kurios vartotojams būtų sudaroma daugiau pasirinkimo galimybių. Tikslinga paaiškinti, kad šis reglamentas neturėtų daryti poveikio nacionalinei civilinei teisei, visų pirma sutarčių teisei, pavyzdžiui, taisyklėms dėl sutarties galiojimo, sudarymo, poveikio ar nutraukimo, jeigu tik nacionalinės civilinės teisės taisyklės atitinka Sąjungos teisę ir tiek, kiek atitinkamų aspektų neapima šis reglamentas. Valstybėms narėms turėtų būti palikta laisvė taikyti nacionalines teisės aktais, kuriais draudžiama vykdyti vienašališkus veiksmus ar nesąžiningą komercinę praktiką arba pagal kuriuos už tokius veiksmus ir praktiką skiriamos sankcijos tiek, kiek atitinkamų aspektų neapima šis reglamentas;
- (9) kadangi internetinės tarpininkavimo paslaugos ir interneto paieškos sistemos paprastai yra pasaulinio masto, šis reglamentas turėtų būti taikomas tų paslaugų teikėjams, neatsižvelgiant į tai, ar jie įsisteigę valstybėje narėje, ar už Sąjungos ribų, jeigu kartu įvykdomos dvi sąlygos. Pirma, verslo klientai arba bendrovių interneto svetainių naudotojai turėtų būti įsisteigę Sąjungoje. Antra, verslo klientai arba bendrovių interneto svetainių naudotojai turėtų, naudodamiesi tomis paslaugomis, siūlyti savo prekes ar paslaugas Sąjungoje esantiems vartotojams, bent jau kaip sandorio dalį. Siekiant nustatyti, ar verslo klientai arba bendrovės interneto svetainės naudotojai siūlo prekes ar paslaugas Sąjungoje esantiems vartotojams, būtina nustatyti, ar akivaizdu, kad verslo klientų arba bendrovės interneto svetainės naudotojų veikla yra nukreipta į vartotojus, esančius vienoje ar daugiau valstybių narių. Šį kriterijų reikėtų aiškinti pagal atitinkamą Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką, susijusią su Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1215/2012 ⁽³⁾ 17 straipsnio 1 dalies c punktu ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 593/2008 ⁽⁴⁾ 6 straipsnio 1 dalies b punktu. Tokie vartotojai turėtų būti Sąjungoje, tačiau jų gyvenamoji vieta nebūtinai turi būti Sąjungoje ir jie nebūtinai turi būti kurios nors valstybės narės piliečiai. Todėl šis reglamentas neturėtų būti taikomas, kai verslo klientai arba bendrovių interneto svetainių naudotojai nėra įsisteigę Sąjungoje arba kai jie yra įsisteigę Sąjungoje, bet naudojami internetinėms tarpininkavimo paslaugomis ar interneto paieškos sistemomis siūlydami prekes ar paslaugas tik už Sąjungos ribų esantiems vartotojams arba asmenims, kurie nėra vartotojai. Be to, šis reglamentas turėtų būti taikomas nepriklausomai nuo sutartims kitu atveju taikytinos teisės;

⁽³⁾ 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 351, 2012 12 20, p. 1).

⁽⁴⁾ 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinės prievolės taikytinos teisės (Roma I) (OL L 177, 2008 7 4, p. 6).

- (10) įvairiausiems įmonių ir vartotojų santykiams internetu tarpininkauja paslaugų teikėjai, teikiantys įvairias paslaugas, kurios iš esmės grindžiamos tuo pačiu ekosistemos kūrimo verslo modeliu. Kad taikymo sritis apimtų atitinkamas paslaugas, internetinės tarpininkavimo paslaugos turėtų būti apibrėžtos tiksliai ir technologiškai neutraliu būdu. Visų pirma šias paslaugas turėtų sudaryti informacinės visuomenės paslaugos, kurioms būdinga tai, kad jomis siekiama sudaryti sąlygas tiesioginiams verslo klientų ir vartotojų sandoriams, neatsižvelgiant į tai, ar galiausiai sandoriai sudaromi internetu, atitinkamo internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjo arba verslo kliento interneto portale, ne internetu, ar faktiškai apskritai nesudaromi, ir tai reiškia, kad neturėtų būti reikalaujama jokių verslo klientų ir vartotojų sutartinių santykių kaip išankstinės sąlygos, kad internetinės tarpininkavimo paslaugos būtų įtrauktos į šio reglamento taikymo sritį. Išvada, kad interneto svetaine ar paslauga siekiama sudaryti sąlygas sandoriams, apibrėžiamiems kaip internetinio tarpininkavimo paslaugos, neturėtų būti daroma tais atvejais, jei vien tik įtraukiama nereikšmingo masto paslauga. Be to, paslaugos turėtų būti teikiamos remiantis paslaugų teikėjų ir verslo klientų, kurie siūlo prekes ar paslaugas vartotojams, sutartiniais santykiais. Turėtų būti laikoma, kad tokie sutartiniai santykiai yra tada, kai abi atitinkamos šalys patvariojoje laikmenoje vienareikšmiškai išreiškia ketinimą būti saistomos, nebūtinai reikalaujant aiškaus rašytinio susitarimo;
- (11) todėl internetinių tarpininkavimo paslaugų, kurioms taikomas šis reglamentas, pavyzdžiai turėtų apimti internetines e. prekyvietes, įskaitant grindžiamas bendradarbiavimu, kuriose veikia verslo klientai, internetines taikomosios programinės įrangos paslaugas, pavyzdžiui, taikomųjų programų parduotuves, ir internetines socialinės žiniasklaidos paslaugas, nepriklausomai nuo tokioms paslaugoms teikti naudojamoms technologijoms. Šia prasme internetines tarpininkavimo paslaugas galima būtų teikti ir pasitelkiant balso asistento technologiją. Be to, neturėtų būti svarbu, ar tie verslo klientų ir vartotojų sandoriai yra susiję su kokiu nors piniginiu atsiskaitymu arba sudaromi iš dalies ne internetu. Tačiau šis reglamentas neturėtų būti taikomas tarpusavio internetinėms tarpininkavimo paslaugoms nedalyvaujant verslo klientams, grynoms verslo verslui teikiamoms internetinėms tarpininkavimo paslaugoms, kurios vartotojams nesūdomos, internetinės reklamos priemonėms ir internetiniams reklamos mainams, kuriais nesiekama palengvinti tiesioginių sandorių inicijavimo ir kurie nėra susiję su sutartiniais santykiais su vartotojais. Dėl tos pačios priežasties šis reglamentas neturėtų būti taikomas paieškos sistemų optimizavimo programinės įrangos paslaugoms ir paslaugoms, kurios iš esmės yra susijusios su reklamos blokavimo programine įranga. Šis reglamentas neturėtų apimti techninių funkcijų ir sąsajų, kurios tik sujungia aparatinę įrangą ir taikomąsias programas, nes tokios funkcijos ir sąsajos paprastai neatitinka internetinėms tarpininkavimo paslaugoms keliamų reikalavimų. Tačiau tokios funkcijos ar sąsajos gali būti tiesiogiai susisietos su tam tikromis internetinėms tarpininkavimo paslaugomis arba būti papildoma jų dalis. Tokiais atvejais atitinkamiems internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams turėtų būti keliami skaidrumo reikalavimai, kai jie taiko skirtingas sąlygas priklausomai nuo tų funkcijų ir sąsajų. Šis reglamentas neturėtų būti taikomas ir internetinėms mokėjimo paslaugoms, nes jos pačios neatitinka taikomų reikalavimų ir yra tik prekių ir paslaugų teikimo atitinkamiems vartotojams sandorių pagalbinės paslaugos;
- (12) pagal atitinkamą Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką ir atsižvelgiant į tai, kad verslo klientų priklausomumas daugiausia pastebimas internetinių tarpininkavimo paslaugų, kuriomis naudojantis pasiekiami vartotojai fiziniai asmenys, atžvilgiu, vartotojo sąvoka apibrėžiant šio reglamento taikymo sritį turėtų būti suprantama kaip apimanti tik fizinius asmenis, kai jie veikia siekdami tikslų, nesusijusių su prekyba, verslu, amatu ar profesija;
- (13) atsižvelgiant į inovacijų spartą, šiame reglamente vartojama interneto paieškos sistemos apibrėžtis turėtų būti technologiškai neutrali. Visų pirma turėtų būti suprantama, kad apibrėžtis apima ir prašymą balsu;
- (14) internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai yra linkę naudoti iš anksto suformuluotas sąlygas, todėl siekiant prireikus veiksmingai apsaugoti verslo klientus, šis reglamentas turėtų būti taikomas, jeigu sutartinių santykių sąlygos, neatsižvelgiant į šių santykių pavadinimą ar formą, vienašališkai nustatytos internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjo. Tai, ar sąlygos buvo vienašališkai nustatytos, turėtų būti įvertinta kiekvienu konkrečiu atveju atlikus bendrą vertinimą. To bendro vertinimo požiūriu santykinis atitinkamų šalių dydis, tai, ar vyko derybos, arba tai, ar tose derybose galėjo būti derėtasi dėl tam tikrų nuostatų ir jas kartu galėjo nustatyti atitinkamas teikėjas ir verslo klientas, savaime neturėtų būti lemiamas faktorius. Be to, internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams numatytas įpareigojimas užtikrinti, kad sąlygos būtų lengvai prieinamos verslo klientams, taip pat jų komercinių santykių etapu iki sutarties sudarymo, reiškia, kad verslo klientai nepraras šiuo reglamentu užtikrinamo skaidrumo, nes bet kuriuo atveju galės sėkmingai derėtis;

- (15) siekiant užtikrinti, kad pagal bendrąsias sutartinių santykių sąlygas verslo klientai galėtų nustatyti komercines internetinių tarpininkavimo paslaugų naudojimo, nutraukimo ir sustabdymo sąlygas ir kad būtų pasiektas jų verslo santykių nuspėjamumas, tos sąlygos turėtų būti surašytos paprastai ir suprantamai. Sąlygos neturėtų būti laikomos surašytomis paprastai ir suprantamai, jeigu jos yra neapibrėžtos, nekonkrečios arba jeigu joms trūksta išsamumo svarbiais komerciniais klausimais ir todėl verslo klientams neužtikrinamas pagrįstas nuspėjamumas svarbiausiais sutartinių santykių aspektais. Be to, klaidinančios formuluotės neturėtų būti laikomos paprastomis ir suprantamomis;
- (16) siekiant užtikrinti, kad verslo klientams būtų pakankamai aišku, kur ir kam parduodamos jų prekės ar paslaugos, internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai turėtų užtikrinti savo verslo klientams skaidrumą, susijusį su bet kokiais papildomais platinimo kanalais ar galimomis susijusiomis programomis, kuriais jie galėtų naudotis parduodami tas prekes ar paslaugas. Papildomi kanalai ir susijusios programos turėtų būti laikomi technologiškai neutraliais, tačiau, *inter alia*, galėtų apimti kitas interneto svetaines, taikomąsias programas ar kitas internetines tarpininkavimo paslaugas, naudojamas verslo kliento siūlomų prekių ar paslaugų pardavimui;
- (17) intelektinės nuosavybės teisių turėjimas ir kontrolė internete gali turėti didelę ekonominę reikšmę ir internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams, ir jų verslo klientams. Siekiant užtikrinti verslo klientams aiškumą ir skaidrumą bei geresnį suprantamumą, internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai į savo sąlygas turėtų įtraukti bendro pobūdžio ar, jei pageidauja, išsamesnę informaciją apie bendrą tų sąlygų poveikį verslo kliento intelektinės nuosavybės teisių turėjimui ir kontrolei, jei toks yra. Tokia informacija galėtų apimti, *inter alia*, informaciją apie bendrą logotipų, prekių ženklų ar firminių vardų naudojimą;
- (18) užtikrinti skaidrumą bendrosiose sąlygose gali būti labai svarbu skatinant darnius verslo santykius ir užkertant kelią nesąžiningam elgesiui, kuris kenkia verslo klientams. Todėl internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai taip pat turėtų užtikrinti, kad sąlygos būtų lengvai prieinamos visais komercinių santykių etapais, taip pat ir potencialiems verslo klientams iki sutarties sudarymo, ir kad apie visus šių sąlygų pakeitimus atitinkamiems verslo klientams būtų pranešama patvariojoje laikmenoje per nustatytą pagrįstą ir proporcingą, atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes, terminą, kuris yra bent 15 dienų. Proporcingi ilgesni nei 15 dienų pranešimo terminai turėtų būti nustatomi tais atvejais, kai dėl siūlomų sąlygų pakeitimų verslo klientams reikia atlikti techninius arba komercinius pritaikymus, siekiant laikytis pakeitimų, pavyzdžiui, kai reikalaujama, kad jie atliktų didelius techninius prekių ar paslaugų pritaikymus. Tas pranešimo terminas neturėtų būti taikomas, jeigu ir tiek, kiek atitinkamas verslo klientas jo aiškiai atsisako arba jeigu poreikį įgyvendinti pakeitimą nesilaikant pranešimo termino lemia paslaugų teikėjo teisinis ar reguliavimo įpareigojimas pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę. Tačiau terminas „pakeitimas“ neturėtų apimti siūlomų redakcinio pobūdžio pakeitimų, jeigu tik dėl jų nepasikeičia sąlygų turinys ir reikšmė. Reikalavimas pranešti apie siūlomus pakeitimus patvariojoje laikmenoje turėtų suteikti verslo klientams galimybę veiksmingai peržiūrėti šiuos pakeitimus vėlesniame etape. Verslo klientai turėtų turėti teisę nutraukti savo sutartį per 15 dienų nuo pranešimo apie pakeitimą gavimo, nebent sutarčiai būtų taikomas trumpesnis terminas, pavyzdžiui, pagal nacionalinę civilinę teisę;
- (19) paprastai naujų prekių ar paslaugų, įskaitant taikomąją programinę įrangą, pateikimas internetinėms tarpininkavimo paslaugoms turėtų būti laikomas aiškiais patvirtinamaisiais veiksmais, kad verslo klientas galėtų netaikyti pranešimo termino, per kurį turi būti padaryti sąlygų pakeitimai. Tačiau tais atvejais, kai pagrįstas ir proporcingas pranešimo terminas yra ilgesnis nei 15 dienų, nes dėl sąlygų pakeitimų verslo klientui reikia atlikti didelius techninius savo prekių ar paslaugų pritaikymus, neturėtų būti laikoma, kad pranešimo terminas automatiškai netaikomas, kai verslo klientas pateikia naujas prekes ar paslaugas. Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas turėtų tikėtis, kad dėl sąlygų pakeitimų verslo klientui reikės atlikti didelius techninius pritaikymus tais atvejais, kai, pavyzdžiui, pašalinamos ar pridamos visos internetinių tarpininkavimo paslaugų, prie kurių verslo klientai turėjo prieigą, funkcijos, arba kai verslo klientams gali reikėti pritaikyti savo prekes ar iš naujo programuoti savo paslaugas, kad galėtų tęsti veiklą naudodamiesi internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis;
- (20) siekiant apsaugoti verslo klientus ir abiem šalims suteikti teisinį tikrumą, reikalavimų neatitinkančios sąlygos turėtų būti niekinės ir negalios, t. y. turėtų būti laikomos niekada neegzistavusiomis, ir tai turi turėti *erga omnes* ir *ex tunc* poveikį. Tačiau tai turėtų būti taikoma tik konkrečioms reikalavimų neatitinkančioms sąlygų nuostatoms. Likusios nuostatos turėtų būti paliktos galioti ir būti vykdytinos, jeigu jas galima atskirti nuo reikalavimų neatitinkančių nuostatų. Staigūs galiojančių sąlygų pakeitimai gali labai sutrikdyti verslo klientų veiklą. Todėl, siekiant apriboti tokius neigiamus padarinius verslo klientams ir atgrasyti nuo tokio elgesio, pakeitimai, padaryti pažeidžiant pareigą per nustatytą terminą apie juos pranešti, turėtų būti niekiniai ir negalios, t. y. turėtų būti laikomi niekada neegzistavusiais, ir tai turi turėti *erga omnes* ir *ex tunc* poveikį;

- (21) siekiant užtikrinti, kad verslo klientai galėtų visapusiškai išnaudoti internetinių tarpininkavimo paslaugų siūlomas komercines galimybes, šių paslaugų teikėjai neturėtų visiškai užkirsti kelio savo verslo klientams reklamuoti savo prekinės tapatybės, kai jie teikia pasiūlymus ar pristato naudodamiesi atitinkamomis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis. Tačiau šis draudimas trukdyti neturėtų būti suprantamas kaip verslo klientų teisė vienašališkai nustatyti, kaip turėtų būti pristatomas jų pasiūlymas ar jie patys teikiant atitinkamas internetines tarpininkavimo paslaugas;
- (22) internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas gali turėti teisėtų priežasčių nuspręsti apriboti, sustabdyti arba nutraukti savo paslaugų teikimą konkrečiam verslo klientui, be kita ko, pašalindamas atskiras konkrečias verslo kliento prekes ar paslaugas iš sąrašo arba veiksmingai pašalindamas paieškos rezultatus. Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai taip pat gali apriboti atskirų verslo klientų prekių ar paslaugų nurodymą sąrašė jo nesusstabdydami, pavyzdžiui, koreguojant jų reitingą arba neigiamai paveikiant verslo kliento matomumą, kuris gali apimti jo reitingo sumažinimą. Tačiau, kadangi tokie sprendimai gali turėti reikšmingą poveikį atitinkamo verslo kliento interesams, verslo klientams prieš apribojimo ar sustabdymo įsigaliojimą arba tuo pačiu metu turėtų būti pateiktas to sprendimo motyvų pareiškimas patvariojoje laikmenoje. Siekiant sumažinti neigiamą tokių sprendimų poveikį verslo klientams, internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai taip pat turėtų suteikti galimybę išsiaiškinti faktus, dėl kurių priimtas tas sprendimas, vykdant vidinį skundų nagrinėjimo procesą, nes tai padės verslo klientams vėl užtikrinti atitiktį, jei tai įmanoma. Be to, kai internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas atšaukia sprendimą apriboti, sustabdyti arba nutraukti paslaugų teikimą, pavyzdžiui, dėl to, kad sprendimas priimtas per klaidą ar dėl to, kad sąlygų pažeidimas, dėl kurio priimtas tas sprendimas, nebuvo įvykdytas turint nesažiningų ketinimų ir buvo tinkamai ištaisytas, paslaugų teikėjas turėtų nepagrįstai nedelsdamas atstatyti paslaugų teikimą atitinkamam verslo klientui, įskaitant prieigos prie asmens duomenų ar kitų duomenų, arba ir vienu, ir kitu duomenų, kurie buvo prieinami prieš priimant sprendimą, teikimą. Iš pareiškimo apie sprendimo apriboti, sustabdyti arba nutraukti internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimą motyvus verslo klientai turėtų turėti galimybę sužinoti, ar yra galimybių ginčyti sprendimą, taip pagerinant verslo klientų galimybes prireikus siekti veiksmingai apginti savo teises.

Motyvų pareiškime turėtų būti nurodomos sprendimo priežastys, remiantis paslaugų teikėjo sąlygose iš anksto nurodytomis priežastimis, ir tinkamai nurodomos atitinkamos konkrečios aplinkybės, įskaitant trečiųjų šalių pranešimus, dėl kurių priimtas toks sprendimas. Tačiau neturėtų būti reikalaujama, kad internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas pateiktų pareiškimą apie sprendimo apriboti, sustabdyti arba nutraukti internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimą motyvus, jei tai pažeistų teisinį ar reguliavimo įpareigojimą. Be to, neturėtų būti reikalaujama pateikti motyvų pareiškimą, jei internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas gali įrodyti, jog atitinkamas verslo klientas pakartotinai pažeidė taikomas sąlygas, dėl ko buvo nutrauktas visų atitinkamų internetinio tarpininkavimo paslaugų teikimas;

- (23) visų internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimo nutraukimas ir susijęs duomenų, pateiktų internetinių tarpininkavimo paslaugų naudojimo tikslais ar sukurtų teikiant tas paslaugas, ištrynimasis yra esminės informacijos praradimas ir tai galėtų turėti didelį poveikį verslo klientams, tai taip pat galėtų pakenkti jų galimybei tinkamai naudotis kitomis jiems šiuo reglamentu suteiktomis teisėmis. Todėl internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas turėtų atitinkamam verslo klientui patvariojoje laikmenoje pateikti motyvų pareiškimą iki visų savo internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimo nutraukimo įsigaliojimo likus ne mažiau kaip 30 dienų. Tačiau šis pranešimo terminas neturėtų būti taikomas tais atvejais, kai internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjui taikomas teisinis ar reguliavimo įpareigojimas nutraukti visų savo internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimą konkrečiam verslo klientui. Lygiai taip pat 30 dienų pranešimo terminas neturėtų būti taikomas tais atvejais, kai internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas pasinaudoja nutraukimo teisėmis pagal nacionalinę teisę, laikydamasis Sąjungos teisės, pagal kurią nutraukti nedelsiant yra galima, jei, atsižvelgiant į visas konkrečias atvejo aplinkybes ir įvertinus abiejų šalių interesus, negalima pagrįstai tikėtis, kad sutartiniai santykiai tęsis iki sutarto termino pabaigos arba iki pranešimo termino pabaigos. Galiausiai, 30 dienų pranešimo terminas neturėtų būti taikomas tais atvejais, kai internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas gali įrodyti, kad sąlygos buvo keletą kartų pažeistos. Įvairios 30 dienų pranešimo termino išimtys gali būti taikomos dėl neteisėto ar netinkamo turinio, prekės ar paslaugos saugumo, klastojimo, sukčiavimo, kenkimo programine įranga, brukalų, duomenų saugumo pažeidimų ar kitų pavojų kibernetiniam saugumui arba prekės ar paslaugos tinkamumo nepilnamečiams. Siekiant užtikrinti proporcingumą, internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai turėtų, kai tai pagrįsta ir techniškai įmanoma, pašalinti iš sąrašo tik atskiras verslo kliento prekes ar paslaugas. Visų internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimo nutraukimas būtų griežčiausia priemonė;
- (24) internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų atliekamas prekių ir paslaugų reitingo nustatymas turi didelį poveikį vartotojų pasirinkimui, taigi ir verslo klientų, siūlančių tas prekes ir paslaugas vartotojams, komercinei sėkmei. Reitingas nurodo verslo klientų pasiūlymų santykinį reikšmingumą arba svarbą, kuri suteikiama paieškos rezultatams, kuriuos pateikia, organizuoja arba praneša internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai arba interneto paieškos sistemų teikėjai ir kurie gaunami naudojant algoritminę seką, reitingo nustatymo ar peržiūros mechanizmus, vizualinius akcentus ar kitas akcentavimo priemones arba jų derinį. Nuspėjamumas reiškia, kad internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai reitingus nustato nešališkai. Todėl paslaugų teikėjai turėtų iš anksto nurodyti pagrindinius parametrus, kuriais remiantis nustatomas reitingas, kad verslo klientams pagerintų nuspėjamumą,

leistų geriau suprasti, kaip veikia reitingo nustatymo mechanizmas, ir suteiktų galimybę palyginti įvairių paslaugų teikėjų reitingo nustatymo praktiką. Konkreti šio skaidrumo įpareigojimo struktūra yra svarbi verslo klientams, nes tai reiškia, kad bus nustatytas ribotas skaičius parametru, pasirenkant juos iš galbūt daug didesnio skaičiaus parametru, kurie turi tam tikrą poveikį reitingo nustatymui. Šis aprašymas nurodant motyvus turėtų padėti verslo vartotojams geriau pristatyti savo prekes ir paslaugas arba kai kurias toms prekėms ir paslaugoms būdingas savybes. Pagrindinio parametro sąvoka turėtų būti suprantama kaip reiškianti visus į reitingo nustatymo algoritmus įtrauktus bendruosius kriterijus, procesus, konkrečius ženklus ar kitus naudojamus reitingo koregavimo arba mažinimo mechanizmus;

- (25) aprašant pagrindinius reitingo nustatymą lemiančius parametrus, taip pat reikėtų apibūdinti visas galimybes verslo klientams už atlygį daryti aktyvią įtaką reitingo nustatymui, taip pat santykinį tokių priemonių poveikį. Šiuo atžvilgiu atlygis galėtų reikšti mokėjimus, atliekamus turint pagrindinį ar vienintelį tikslą pagerinti reitingą, taip pat netiesioginį atlygį, kai verslo klientas prisiima bet kokios rūšies papildomus išpareigojimus, kas galėtų turėti tokį realų poveikį, kaip antai pagalbinių paslaugų teikimą ar aukščiausios klasės požymių naudojimą. Aprašymo turinys, įskaitant pagrindinių parametru skaičių ir rūšį, gali atitinkamai smarkiai skirtis priklausomai nuo konkrečių internetinių tarpininkavimo paslaugų, tačiau juo verslo klientams turėtų būti tinkamai paaiškinama, kaip taikant reitingo nustatymo mechanizmą atsižvelgiama į konkrečių verslo kliento siūlomų prekių ir paslaugų savybes ir jų svarbą konkrečių internetinių tarpininkavimo paslaugų vartotojams. Verslo klientų prekių ar paslaugų kokybės vertinimo rodikliai, redaktorių naudojimas ir jų galimybės daryti įtaką tų prekių ar paslaugų reitingo nustatymui, atlygio poveikio reitingo nustatymui mastas, taip pat elementai, kurie nėra susiję arba yra tik nežymiai susiję su pačia preke ar paslauga, pavyzdžiui, pasiūlymo internete pateikimo forma, galėtų būti pagrindinių parametru pavyzdžiai, kurie, juos paprastai ir suprantamai išdėsčius bendrajame reitingo nustatymo mechanizmo aprašyme, turėtų padėti verslo klientams susidaryti reikiamą tinkamą supratimą apie jo veikimą;
- (26) panašiai ir nuo interneto paieškos sistemų teikėjų atliekamo interneto svetainių, visų pirma svetainių, kuriose įmonės siūlo savo prekes ir paslaugas vartotojams, reitingo nustatymo labai priklauso vartotojų pasirinkimas ir bendrovių interneto svetainių naudotojų komercinė sėkmė. Todėl interneto paieškos sistemų teikėjai turėtų pateikti pagrindinių parametru, lemiančių visų indeksuotų interneto svetainių, įskaitant bendrovių interneto svetainių naudotojų ir kitas interneto svetaines, reitingo nustatymą ir santykinę tų pagrindinių parametru, palyginti su kitais parametrais, svarbą, aprašymą. Be prekių ir paslaugų savybių ir jų svarbos vartotojams, interneto paieškos sistemų atveju šis aprašymas taip pat turėtų leisti bendrovių interneto svetainių naudotojams tinkamai suprasti, ar, kaip ir kiek atsižvelgiama į tam tikros interneto svetainės dizaino savybes, pavyzdžiui, jų optimizavimą rodyti mobiliojo ryšio įrenginiuose. Be to, jame turėtų būti paaiškintos visos bendrovių interneto svetainių naudotojų galimybės aktyviai daryti įtaką reitingo nustatymui už atlygį ir santykinis tos įtakos poveikis. Nesant interneto paieškos sistemų teikėjų ir bendrovių interneto svetainių naudotojų sutartinių santykių, tas aprašymas turėtų būti pateiktas visuomenei aiškioje ir lengvai prieinamoje vietoje atitinkamoje interneto paieškos sistemoje. Interneto svetainių vietos, kuriose naudotojų reikalaujama pradėti sesiją arba užsiregistruoti, neturėtų būti laikomos lengvai ir viešai prieinamomis.

Siekiant užtikrinti nuspėjamumą bendrovių interneto svetainių naudotojams, aprašymas taip pat turėtų būti nuolat atnaujinamas, įskaitant galimybę lengvai atpažinti visus pagrindinių parametru pakeitimus. Naujausias pagrindinių parametru aprašymas taip pat būtų naudingas interneto paieškos sistemų naudotojams, kurie nėra bendrovių interneto svetainių naudotojai. Kai kuriais atvejais interneto paieškos sistemų teikėjai gali nuspręsti konkrečiu atveju daryti įtaką reitingo nustatymui arba pašalinti konkrečią interneto svetainę iš sąrašo remdamiesi trečiųjų šalių pranešimais. Kitaip nei iš internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų, iš interneto paieškos sistemų teikėjų – dėl to, kad tarp šalių nėra jokių sutartinių santykių, – negalima tikėtis, kad jie tiesiogiai praneštų bendrovių interneto svetainių naudotojui apie dėl trečiosios šalies pranešimo pakeistą reitingavimo tvarką ar pašalinimą iš sąrašo. Nepaisant to, bendrovės interneto svetainės naudotojas turėtų turėti galimybę patikrinti pranešimo turinį, dėl kurio konkrečiu atveju buvo pakeista reitingavimo tvarka ar konkreti interneto svetainė buvo pašalinta iš sąrašo, t. y. išnagrinti šio pranešimo turinį viešai prieinamoje interneto duomenų bazėje. Tai padėtų sumažinti galimą konkurentų piktnaudžiavimą pranešimais, kurie gali būti pašalinimo iš sąrašo pagrindas;

- (27) pagal šį reglamentą iš internetinių tarpininkavimo paslaugų ar interneto paieškos sistemų teikėjų neturėtų būti reikalaujama atskleisti išsamios informacijos apie tai, kaip veikia jų reitingo nustatymo mechanizmai, įskaitant algoritmus. Lygiai taip pat neturėtų būti pakenkta jų galimybei imtis veiksmų, be kita ko, vartotojų interesais, prieš trečiųjų šalių nesąžiningą manipuliavimą reitingu. Bendru pagrindinių reitingo parametru aprašymu tie interesai turėtų būti apsaugoti, kartu suteikiant verslo klientams ir bendrovių interneto svetainių naudotojams galimybę tinkamai suprasti, kaip veikia reitingo nustatymas jų naudojamų konkrečių internetinių tarpininkavimo paslaugų ar

interneto paieškos sistemų kontekste. Todėl, norint užtikrinti, kad šio reglamento tikslas būtų pasiektas, tai, kad atsižvelgiama į internetinių tarpininkavimo paslaugų arba interneto paieškos sistemų teikėjų komercinius interesus, niekada neturėtų būti priežastis atsisakyti atskleisti pagrindinius reitingo nustatymą lemiančius parametrus. Taigi, nors šiuo reglamentu nedaroma poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai (ES) 2016/943 ⁽⁵⁾, pateikiamas prašymas turėtų būti grindžiamas bent faktiniais duomenis apie naudojamų reitingo nustatymo parametrų svarbą;

- (28) Komisija turėtų parengti gaires, kurios padėtų internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams ir internetinės paieškos sistemų teikėjams taikyti šiuo reglamentu nustatytus reitingo nustatymo skaidrumo reikalavimus. Šios pastangos turėtų padėti rasti geriausią būdą, kaip nustatyti pagrindinius reitingo nustatymą lemiančius parametrus ir pateikti juos verslo klientams bei bendrovių interneto svetainių naudotojams;
- (29) pagalbinės prekės ir paslaugos turėtų būti suprantamos kaip nedelsiant prieš pabaigiant sandorį, inicijuotą naudojantis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis, vartotojui siūlomos prekės ir paslaugos, kuriomis siekiama papildyti pirminę verslo kliento siūlomą prekę ar paslaugą. Pagalbinės prekės ir paslaugos yra produktai, kurių panaudojimas paprastai priklauso nuo pirminės prekės ar paslaugos arba yra tiesiogiai su ja susijęs. Todėl į šį terminą neturėtų būti įtraukiamos prekės ir paslaugos, kurios yra tik parduodamos kartu su konkrečia pirmine preke ar paslauga, o ne ją papildančios. Pagalbiųjų paslaugų pavyzdžiai apima konkrečios prekės taisymą ar finansinius produktus, pavyzdžiui, automobilių nuomos draudimą, kuris yra siūlomas siekiant papildyti verslo kliento siūlomas konkrečias prekes ar paslaugas. Panašiai, pagalbinės prekės gali apimti prekes, kurios papildo verslo kliento siūlomą konkretų produktą ir yra susijusios su to konkretaus produkto pagerinimu ar pritaikymu individualiems poreikiams. Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai, vartotojams siūlantys prekes ir paslaugas, papildančias verslo kliento, kuris naudojasi jų internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis, parduodamą prekę ar paslaugą, savo sąlygose turėtų aprašyti siūlomų pagalbiųjų prekių ir paslaugų pobūdį. Toks aprašymas sąlygose turėtų būti pateikiamas nepaisant to, ar pagalbinę prekę ar paslaugą teikia pats internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas ar trečioji šalis. Toks aprašymas turėtų būti pakankamai išsamus, kad verslo klientas galėtų suprasti, ar prekę ar paslaugą parduodama kaip pagalbinę verslo kliento prekę ar paslaugą. Neturėtų būti būtina į aprašymą įtraukti konkrečią prekę ar paslaugą, tačiau turėtų būti reikalaujama apibūdinti siūlomo produkto, papildančio verslo kliento pirminį produktą, pobūdį. Be to, visais atvejais turėtų būti aprašoma, ar ir kokiomis sąlygomis verslo klientui leidžiama siūlyti savo pagalbinę prekę ar paslaugą kartu su pirmine preke ar paslauga, siūloma naudojantis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis;
- (30) jeigu internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas pats siūlo tam tikras prekes arba paslaugas vartotojams, naudodamasis savo internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis arba per savo kontroliuojamą verslo klientą, jis galėtų tiesiogiai konkuruoti su kitais savo internetinių tarpininkavimo paslaugų verslo klientais, kurių nekontroliuoja, todėl paslaugų teikėjui galėtų kilti ekonominė paskata ir galimybė naudotis savo kontrole internetinėms tarpininkavimo paslaugoms, kad suteiktų techninių ar ekonominių pranašumų savo paties pasiūlymams arba pasiūlymams, teikiamiems per jo kontroliuojamą verslo klientą, tokių pranašumų nesuteikdamas konkuruojantiems verslo klientams. Toks elgesys galėtų pakenkti sąžiningai konkurencijai ir apriboti vartotojų pasirinkimą. Tokiais atvejais visų pirma svarbu tai, kad internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas veiktų skaidriai ir pateiktų tinkamą skirtingų sąlygų, kurias teisinėmis, komercinėmis ar techninėmis priemonėmis, pavyzdžiui, naudojant funkcijas, susijusias su operacinėmis sistemomis, jis gali taikyti savo siūlomoms prekėms arba paslaugoms, palyginti su verslo klientų siūlomomis prekėmis arba paslaugomis, aprašymą bei nurodytų skirtingų sąlygų taikymo priežastis. Siekiant užtikrinti proporcingumą, šis įpareigojimas turėtų būti taikomas bendrai internetinių tarpininkavimo paslaugų lygmeniu, o ne atskiroms prekėms ar paslaugoms, siūlomoms naudojantis tomis paslaugomis;
- (31) jeigu interneto paieškos sistemos teikėjas pats siūlo tam tikras prekes arba paslaugas vartotojams, naudodamasis savo interneto paieškos sistema arba per savo kontroliuojamą bendrovės interneto svetainės naudotoją, jis galėtų tiesiogiai konkuruoti su kitais jo interneto paieškos sistemas naudojančiais bendrovės interneto svetainės naudotojais, kurių nekontroliuoja. Tokiais atvejais visų pirma svarbu tai, kad interneto paieškos sistemos teikėjas veiktų skaidriai ir pateiktų skirtingų sąlygų, kurias teisinėmis, komercinėmis ar techninėmis priemonėmis jis gali taikyti savo arba jo kontroliuojamo bendrovės interneto svetainės naudotojo siūlomoms prekėms arba paslaugoms, palyginti su konkuruojančių bendrovių interneto svetainių naudotojų siūlomomis prekėmis ar paslaugomis, aprašymą. Siekiant užtikrinti proporcingumą, šis įpareigojimas turėtų būti taikomas bendrai interneto paieškos sistemų lygmeniu, o ne atskiroms prekėms ar paslaugoms, siūlomoms naudojantis tomis paslaugomis;

⁽⁵⁾ 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/943 dėl neatskleistos praktinės patirties ir verslo informacijos (komercinių paslapčių) apsaugos nuo neteisėto jų gavimo, naudojimo ir atskleidimo (OL L 157, 2016 6 15, p. 1).

- (32) siekiant užtikrinti, kad sutartiniai santykiai būtų palaikomi sąžiningai ir laikantis sąžiningos dalykinės praktikos, šiame reglamente reikėtų aptarti konkrečias sutarčių sąlygas, visų pirma tais atvejais, kai nėra derybinės galios pusiausvyros. Siekiant užtikrinti nuspėjamumą ir skaidrumą, reikia, kad verslo klientams būtų suteikta reali galimybė susipažinti su sąlygų pakeitimais, todėl jie neturėtų būti taikomi atgaline data, nebent tai būtų pagrįsta teisiniu ar reguliavimo įpareigojimu ar naudinga tiems verslo klientams. Be to, verslo klientams turėtų būti užtikrintas aiškumas dėl sąlygų, kuriomis jų sutartiniai santykiai su internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjais gali būti nutraukti. Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai turėtų užtikrinti, kad sutarties nutraukimo sąlygos visada būtų proporcingos ir jomis būtų galima pasinaudoti nepatiriant pernelyg didelių sunkumų. Galiausiai, verslo klientai turėtų būti visapusiškai informuoti apie pasibaigus sutarčiai internetinio tarpininkavimo paslaugų teikėjų toliau turimą prieigą prie informacijos, kurią verslo klientai pateikia ar sukuria naudodamiesi internetinio tarpininkavimo paslaugomis;
- (33) galimybė gauti ir naudoti duomenis, įskaitant asmens duomenis, interneto platformų ekonomikoje gali padėti sukurti didelę vertę tiek apskritai, tiek verslo klientams ir susijusioms internetinėms tarpininkavimo paslaugoms. Todėl svarbu tai, kad internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai verslo klientams pateiktų aiškų aprašymą apie jų galimybes gauti ir naudoti tam tikrų rūšių duomenis, šių galimybių pobūdį ir sąlygas. Aprašymas turėtų būti proporcingas ir, užuot išsamiai nurodžius faktinius duomenis ar jų kategorijas, gali būti pateikiama nuoroda į bendrąsias duomenų gavimo sąlygas. Tačiau aprašyme taip pat galėtų būti nustatomos konkrečios prieigos prie tam tikrų rūšių faktinių duomenų, kurie galėtų būti itin svarbūs verslo klientams, sąlygos. Tokie duomenys galėtų apimti reitingus ir verslo klientų sukauptus gautus internetinių tarpininkavimo paslaugų vertinimus. Apskritai aprašymas turėtų sudaryti sąlygas verslo klientams suprasti, ar jie gali naudoti duomenis siekdami sukurti didesnę vertę, galbūt išlaikydami trečiųjų šalių duomenų paslaugas;
- (34) verslo klientams taip pat svarbu suprasti, ar paslaugų teikėjas dalijasi su trečiosiomis šalimis duomenimis, gautais verslo klientui naudojantis internetinio tarpininkavimo paslauga. Verslo klientams visų pirma turėtų būti pranešama apie dalijimąsi duomenimis su trečiosiomis šalimis, kuris vykdomas nebūtinai siekiant užtikrinti tinkamą internetinių tarpininkavimo paslaugų veikimą, pavyzdžiui, jei paslaugų teikėjas gauna pajamų naudodamas duomenis komerciniais tikslais. Kad verslo klientai galėtų visapusiškai naudotis turimomis teisėmis daryti įtaką tokiam dalijimuisi duomenimis, internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai taip pat turėtų aiškiai nurodyti galimybes atsisakyti dalytis duomenimis, jeigu tokių galimybių esama pagal jų sutartinius santykius su verslo naudotoju;
- (35) tie reikalavimai neturėtų būti suprantami kaip įpareigojimas internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams plauti asmens ir ne asmens duomenis savo verslo klientams ar jų sieplatinti. Tačiau skaidrumo priemonėmis galėtų būti skatinama intensyviau dalytis duomenimis ir stiprinami siekiai sukurti bendrą Europos duomenų erdvę kaip pagrindinį inovacijų ir augimo šaltinį. Asmens duomenys turi būti tvarkomi pagal Sąjungos teisinę fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir teisės į privatų gyvenimą ir asmens duomenų apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje sistemą, visų pirma pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 ⁽⁶⁾, direktyvą (ES) 2016/680 ⁽⁷⁾ ir direktyvą 2002/58/EB ⁽⁸⁾;
- (36) internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai tam tikrais atvejais savo sąlygose gali riboti verslo klientų galimybę siūlyti prekes ar paslaugas vartotojams palankesnėmis sąlygomis kitomis priemonėmis nei naudojantis šiomis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis. Tokiais atvejais tie paslaugų teikėjai turėtų nurodyti tokių savo veiksmų motyvus, visų pirma nurodydami svarbiausias ekonomines, komercines ar teises apribojimų priežastis. Tačiau šio skaidrumo įpareigojimo nereikėtų suprasti kaip turinio poveikį tokių apribojimų teisėtumo vertinimui pagal kitus Sąjungos teisės aktus ar laikantis Sąjungos teisės priimtus valstybių narių teisės aktus, įskaitant dėl konkurencijos ir nesąžiningos komercinės praktikos, ir tokių teisės aktų taikymui;

⁽⁶⁾ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

⁽⁷⁾ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuriuo panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (OL L 119, 2016 5 4, p. 89).

⁽⁸⁾ 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) (OL L 201, 2002 7 31, p. 37).

- (37) tam, kad verslo klientai, įskaitant tuos, kurių naudojimas atitinkamomis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis galėjo būti apribotas, sustabdytas arba nutrauktas, galėtų pasinaudoti tiesioginėmis, tinkamomis ir veiksmingomis teisių gynimo galimybėmis, internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai turėtų numatyti vidinę skundų nagrinėjimo sistemą. Vidinė skundų nagrinėjimo sistema turėtų būti grindžiama skaidrumo ir vienodo požiūrio principais, taikomais vienodoms situacijoms, ir ja turėtų būti siekiama užtikrinti, kad didelę skundų dalį per pagrįstą laikotarpį dvišaliu pagrindu galėtų išspręsti internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas ir atitinkamas verslo klientas. Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai turėtų galėti palikti galioti savo priimtą sprendimą tiek, kiek trunka skundo nagrinėjimas. Bandymas pasiekti susitarimą naudojantis vidiniu skundų nagrinėjimo procesu nedaro poveikio internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų ar verslo klientų teisėms bet kada vykstant arba pasibaigus vidiniam skundų nagrinėjimo procesui pradėti teismo procesą. Be to, internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai turėtų skelbti ir bent kartą per metus tikrinti informaciją apie savo vidinių skundų nagrinėjimo sistemos veikimą ir veiksmingumą, kad padėtų verslo klientams suprasti, kokių pagrindinių klausimų gali kilti teikiant įvairias internetines tarpininkavimo paslaugas, ir apie galimybę dvišaliu principu greitai ir veiksmingai išspręsti klausimą;
- (38) šio reglamento reikalavimais dėl vidinių skundų nagrinėjimo sistemų siekiama internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams suteikti pakankamai lankstumo naudojant tas sistemas ir nagrinėjant individualius skundus, kad būtų kuo labiau sumažinta administracinė našta. Be to, vidinės skundų nagrinėjimo sistemos turėtų leisti internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams prireikus proporcingai sureguliuoti bet kokią nesąžiningo naudojimo, kurio kai kurie verslo klientai gali siekti pasinaudodami tomis sistemomis, klausimą. Atsižvelgiant į tokių sistemų sukūrimo ir naudojimo išlaidas, nuo tų įpareigojimų dera atleisti tuos internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjus, kurie yra mažosios įmonės, vadovaujantis atitinkamomis Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB⁽⁹⁾ nuostatomis. Toje rekomendacijoje nustatytais konsolidavimo taisyklėmis užtikrinama, kad būtų užkirstas kelias kuriuo nors būdu šiuos reikalavimus apeiti. Ta išimtis neturėtų daryti poveikio tokių įmonių teisei savanoriškai sukurti vidinę skundų nagrinėjimo sistemą, kuri atitiktų šiame reglamente nustatytus kriterijus;
- (39) žodžio „vidinė“ vartojimas neturėtų būti suprantamas kaip siekis neleisti pavesti vidinės skundų nagrinėjimo sistemos išorės paslaugų teikėjui ar kitai organizacinei struktūrai, jei toks paslaugų teikėjas ar kita organizacinė struktūra turi visus įgaliojimus ir geba užtikrinti vidinės skundų nagrinėjimo sistemos atitiktį šio reglamento reikalavimams;
- (40) mediacija gali suteikti internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams ir jų verslo klientams galimybę tinkamai išspręsti ginčus nesikreipiant į teismą ir nepradedant teismo proceso, kuris gali būti ilgas ir brangus. Todėl internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai turėtų sudaryti sąlygas mediacijai, visų pirma nurodydami bent du viešuosius arba privačiuosius mediatorius, kurių paslaugomis norėtų naudotis. Reikalavimu nurodyti mažiausią būtinų mediatorių skaičių siekiama išsaugoti mediatorių neutralumą. Už Sąjungos ribų savo paslaugas teikiantys mediatoriai turėtų būti nurodomi tik tuo atveju, jeigu užtikrinama, kad naudojantis jų paslaugomis atitinkami verslo klientai niekaip nepraras jiems pagal Sąjungos ar valstybių narių teisę suteikiamos teisinės apsaugos, įskaitant šio reglamento reikalavimus ir taikomus asmens duomenų bei komercinių paslapčių apsaugos teisės aktus. Kad tie mediatoriai būtų prieinami, sąžiningi ir spręstų ginčus kuo greičiau, veiksmingiau ir efektyviau, jie turėtų atitikti tam tikrus nustatytus kriterijus. Nepaisant to, internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams ir jų verslo klientams turėtų būti palikta laisvė kartu nurodyti mediatorių, kurių jie pasirinko po to, kai tarp jų kilo ginčas. Vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/52/EB⁽¹⁰⁾ šiame reglamente numatyta mediacija turėtų būti savanoriškas procesas, t. y. šalys pačios vadovautų šiam procesui ir galėtų jį pradėti arba nutraukti bet kuriuo metu. Nepaisant savanoriško pobūdžio, internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai turėtų sąžiningai išnagrinėti prašymus imtis reglamente numatytos mediacijos;
- (41) internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams turėtų tekti pagrįsta visų mediacijos išlaidų dalis, atsižvelgiant į visas reikšmingas konkrečios bylos aplinkybes. Tuo tikslu mediatorius turėtų siūlyti, kokia išlaidų dalis konkrečioje byloje yra pagrįsta. Atsižvelgiant į išlaidas ir administracinę naštą, susijusias su būtinybe sąlygose nurodyti mediatorius, nuo šio įpareigojimo tikslinga atleisti tuos internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjus, kurie yra mažosios įmonės, vadovaujantis atitinkamomis Rekomendacijos 2003/361/EB nuostatomis. Toje rekomendacijoje nustatytais konsolidavimo taisyklėmis užtikrinama, kad būtų užkirstas kelias kuriuo nors būdu tą įpareigojimą apeiti. Vis dėlto tai neturėtų daryti poveikio tokių įmonių teisei savo sąlygose nurodyti tuos mediatorius, kurie atitinka šiame reglamente nustatytus kriterijus;

⁽⁹⁾ 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžčių (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

⁽¹⁰⁾ 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/52/EB dėl tam tikrų mediacijos civilinėse ir komercinėse bylose aspektų (OL L 136, 2008 5 24, p. 3).

- (42) kadangi internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai visada turėtų būti įpareigoti nurodyti mediatorius, kurių paslaugomis jie norėtų naudotis, ir turėtų būti įpareigoti sąžiningai dalyvauti visuose mediacijos bandymuose, vykdomuose pagal šį reglamentą, šie įpareigojimai turėtų būti nustatyti taip, kad būtų užkirstas kelias verslo klientų piktnaudžiavimui mediacijos sistema. Verslo klientai taip pat turėtų būti įpareigoti sąžiningai dalyvauti mediacijos procese. Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai neturėtų būti įpareigoti dalyvauti mediacijos procese, kai verslo klientas pateikia skundą dėl dalyko, kurio atžvilgiu tas verslo klientas buvo anksčiau inicijavęs mediacijos procesą, ir mediatorius toje byloje nustatė, kad verslo klientas veikė nesąžiningai. Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai taip pat neturėtų būti įpareigoti dalyvauti mediacijos procese su verslo klientais, kurie nesėkmingai pakartotinai mėgino pradėti mediacijos procesą. Ši išimtinė padėtis neturėtų apriboti verslo kliento galimybes pateikti bylą mediacijai, jeigu, kaip nustatė mediatorius, mediacijos dalykas nėra susijęs su ankstesnėmis bylomis;
- (43) siekiant palengvinti ginčų, susijusių su internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimu, sprendimą naudojantis mediatorių paslaugomis Sąjungoje, Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, turėtų skatinti steigti specializuotas mediatorių organizacijas, kurių šiuo metu trūksta. Mediatorių, turinčių specializuotų žinių apie internetines tarpininkavimo paslaugas ir konkrečius pramonės sektorius, kuriuose šios paslaugos teikiamos, dalyvavimas turėtų padidinti šalių pasitikėjimą mediacijos procesu ir padidinti tikimybę, kad taikant šį procesą bus sklandžiai pasiektas teisingas ir tinkamas rezultatas;
- (44) įvairūs veiksniai, pavyzdžiui, riboti finansiniai ištekliai, atsakomųjų priemonių baimė ir išimtinis nuostatų dėl taikytinos teisės ir teismo pasirinkimas sąlygose gali apriboti esamų teismo teisinių gynimo galimybių veiksmingumą, visų pirma nuostatų, pagal kurias verslo klientai arba bendrovių interneto svetainių naudotojai veikia individualiai ir taip, kad galima nustatyti jų tapatybę. Siekiant užtikrinti veiksmingą šio reglamento taikymą, verslo klientams arba bendrovių interneto svetainių naudotojams atstovaujantioms organizacijoms, asociacijoms, taip pat tam tikroms valstybėse narėse įsteigtoms viešosioms įstaigoms turėtų būti suteikta galimybė kreiptis į nacionalinę teisumą pagal nacionalinę teisę, įskaitant nacionalinius procesinius reikalavimus. Kreipiantis į nacionalinę teisumą turėtų būti siekiama sustabdyti arba uždrausti šiame reglamente nustatytų taisyklių pažeidimus ir užkirsti kelią būsimai žalai, kuri galėtų pakenkti darniems verslo santykiams interneto platformų ekonomikoje. Siekiant užtikrinti, kad tokios organizacijos arba asociacijos veiksmingai ir tinkamai naudotųsi ta teise, jos turėtų atitikti tam tikrus kriterijus. Visų pirma, jos turi būti tinkamai įsteigtos pagal valstybės narės teisę, būti pelno nesiekiančio pobūdžio ir nuolat įgyvendinti savo tikslus. Tais reikalavimais turėtų būti užkirstas kelias bet kokiam *ad hoc* organizacijų ar asociacijų įsteigimui konkretaus veiksmo ar konkrečių veiksmų tikslu arba siekiant pelno. Be to, turėtų būti užtikrinta, kad trečiųjų šalių finansavimo teikėjai neturėtų pernelyg didelės įtakos tų organizacijų ar asociacijų sprendimų priėmimui.

Siekiant išvengti interesų konflikto, visų pirma reikėtų užkirsti kelią tam, kad organizacijoms arba asociacijoms, atstovaujantioms verslo klientams ar bendrovių interneto svetainių naudotojams, būtų daroma nederama internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų arba interneto paieškos sistemų teikėjų įtaka. Visapusiškas ir viešas informacijos apie narystę ir finansavimo šaltinį atskleidimas turėtų padėti nacionaliniams teismams įvertinti, ar tenkinami tie tinkamumo kriterijai. Atsižvelgiant į ypatingą atitinkamų viešųjų įstaigų statusą valstybėse narėse, kuriose tokios įstaigos yra įsteigtos, turėtų būti reikalaujama, kad jos, laikydamosi atitinkamų nacionalinės teisės normų, būtų konkrečiai įpareigtos pareikšti tokius ieškinius siekiant atitinkamų šalių kolektyvinių interesų arba bendrojo intereso, netaikant tų kriterijų tokioms viešosioms įstaigoms. Jokie tokie veiksmai neturėtų niekaip paveikti verslo klientų ir bendrovių interneto svetainių naudotojų teisių individualiai kreiptis į teisumą;

- (45) apie organizacijų, asociacijų ir viešųjų įstaigų, kurios, valstybių narių nuomone, turėtų būti kompetentingos pareikšti ieškinį pagal šį reglamentą, tapatybę turėtų būti pranešta Komisijai. Pranešamos valstybės narės turėtų konkrečiai nurodyti atitinkamas nacionalines nuostatas, pagal kurias buvo įsteigta organizacija, asociacija ar viešoji įstaiga, ir, kai tinkama, nurodyti atitinkamą viešąjį registrą, kuriame organizacija ar asociacija yra įregistruota. Ši papildoma galimybė valstybėms narėms paskirti įstaigas turėtų užtikrinti tam tikrą teisinį tikrumą ir nuspėjamumą, kuriuo galėtų remtis verslo klientai ir bendrovių interneto svetainių naudotojai. Tuo pačiu siekiama, kad teisminės procedūros būtų veiksmingesnės ir trumpesnės, nes tai šiame kontekste yra tinkama. Komisija turėtų užtikrinti, kad tų organizacijų, asociacijų ir viešųjų įstaigų sąrašas būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Įtraukimas į tą sąrašą turėtų būti naudojamas kaip įrodymas, kurį galima paneigti, kad organizacija, asociacija ar viešoji įstaiga

turi teisingumą pareikšti ieškinį. Tuo atveju, jei dėl paskyrimo kyla susirūpinimą keliančių klausimų, valstybė narė, paskyrusi organizaciją, asociaciją arba viešąją įstaigą, turėtų išnagrinėti tuos susirūpinimą keliančius klausimus. Organizacijos, asociacijos ir viešosios įstaigos, kurių valstybė narė nepaskyrė, turėtų turėti galimybę pareikšti ieškinį nacionaliniuose teismuose, atsižvelgiant į teismo išnagrinėjimo pagal reglamente nustatytus kriterijus rezultatus;

- (46) turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės užtikrintų tinkamą ir veiksmingą šio reglamento vykdymą. Valstybės narės jau yra įdiegusios įvairias vykdymo užtikrinimo sistemas ir jos neturėtų būti įpareigotos įkurti naujų nacionalinių vykdymo užtikrinimo institucijų. Valstybės narės turėtų turėti galimybę šio reglamento vykdymo užtikrinimą pavesti esamoms institucijoms, įskaitant teismus. Šiuo reglamentu valstybės narės neturėtų būti įpareigojamos numatyti *ex officio* vykdymo užtikrinimo arba skirti baudas;
- (47) Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, turėtų nuolat stebėti, kaip taikomas šis reglamentas. Atsižvelgdama į tai, Komisija turėtų siekti sukurti platų keitimosi informacija tinklą, pasitelkdama atitinkamas ekspertų grupes, kompetencijos centrus ir Interneto platformų ekonomikos stebėjimo centrą. Valstybės narės, paprašius, Komisijai turėtų pateikti visą turimą su tuo klausimu susijusią informaciją. Galiausiai, vykdant šią veiklą turėtų būti naudingas bendras didesnis komercinių ryšių tarp verslo klientų ir internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų bei tarp bendrovių interneto svetainių naudotojų ir interneto paieškos sistemų skaidrumas, kurio siekiama šiuo reglamentu. Komisija, siekdama veiksmingai vykdyti savo stebėsenos ir peržiūros pareigas pagal šį reglamentą, turėtų stengtis surinkti informaciją iš internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų. Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai, kai taikoma, turėtų gera valia bendradarbiauti sudarydami palankesnes sąlygas tokių duomenų rinkimui;
- (48) atitinkamų paslaugų teikėjų arba jiems atstovaujančių organizacijų ar asociacijų parengti elgesio kodeksai gali padėti tinkamai taikyti šį reglamentą, taigi turėtų būti skatinami. Rengiant tokius elgesio kodeksus, konsultuojantis su visomis atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis, turėtų būti atsižvelgiama į konkrečias atitinkamų sektorių ypatybes, taip pat į MVĮ ypatybes. Tokie elgesio kodeksai turėtų būti suformuluoti objektyviai ir nediskriminuojant;
- (49) Komisija turėtų periodiškai vertinti šį reglamentą ir atidžiai stebėti jos poveikį interneto platformų ekonomikai, visų pirma siekdama nustatyti pakeitimų poreikį, atsižvelgiant į reikšmingus techninius ar komercinius pokyčius. Į tą vertinimą turėtų būti įtrauktas poveikis verslo klientams, kuris gali atsirasti dėl bendro išimtinio nuostatų dėl taikytinos teisės ir teismo pasirinkimo, kiek tai susiję su sąlygomis, kurias vienašališkai nustato internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas. Siekiant sudaryti išsamų vaizdą apie šiame sektoriuje vykstančius pokyčius, atliekant vertinimą turėtų būti atsižvelgiama į valstybių narių ir susijusių suinteresuotųjų šalių patirtį. Interneto platformų ekonomikos stebėjimo centro ekspertų grupė, įsteigta pagal Komisijos sprendimą C(2018)2393, atlieka svarbų vaidmenį teikdama informaciją šio reglamento vertinimą atliekančiai Komisijai. Todėl Komisija turėtų deramai atsižvelgti į grupės jai pateiktas nuomones ir ataskaitas. Atlikusi tą vertinimą, Komisija turėtų imtis deramų priemonių. Tolesnės priemonės, įskaitant teisėkūros pobūdžio priemonės, gali būti tinkamos, jei ir kai paaiškėtų, kad šio reglamento nuostatos yra nepakankamos, kad būtų tinkamai sprendžiamos nesuderinamumo ir nesąžiningos komercinės praktikos, vis dar išliekančios šiame sektoriuje, problemos;
- (50) teikiant pagal šį reglamentą reikalaujamą informaciją, reikėtų kuo labiau atsižvelgti į konkrečius neigalių asmenų poreikius, atsižvelgiant į Jungtinių Tautų neigaliųjų teisių konvencijos ⁽¹⁾ tikslus;
- (51) kadangi šio reglamento tikslas, t. y. užtikrinti sąžiningą, nuspėjamą, darnią ir patikimą internetinio verslo aplinką vidaus rinkoje, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jo masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (52) šiuo reglamentu siekiama užtikrinti, kad būtų visiškai paisoma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje įtvirtintos teisės į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą ir būtų skatinamas Chartijos 16 straipsnyje įtvirtintos laisvės užsiimti verslu taikymas,

⁽¹⁾ 2009 m. lapkričio 26 d. Tarybos sprendimas 2010/48/EB dėl Jungtinių Tautų neigaliųjų teisių konvencijos sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 23, 2010 1 27, p. 37).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šio reglamento tikslas – prisidėti prie tinkamo vidaus rinkos veikimo nustatant taisykles, kuriomis siekiama užtikrinti, kad internetinių tarpininkavimo paslaugų verslo klientams ir bendrovių interneto svetainių naudotojams interneto paieškos sistemų atžvilgiu būtų užtikrinamas atitinkamas skaidrumas, sąžiningumas ir veiksmingos teisių gynimo galimybės.
2. Šis reglamentas taikomas internetinėms tarpininkavimo paslaugoms ir interneto paieškos sistemoms, teikiamoms arba siūlomoms teikti atitinkamai verslo klientams ir bendrovių interneto svetainių naudotojams, kurių įsisteigimo arba gyvenamoji vieta yra Sąjungoje ir kurie, naudodamiesi tomis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis arba interneto paieškos sistemomis, siūlo prekes arba paslaugas Sąjungoje esantiems vartotojams, neatsižvelgiant į tų paslaugų teikėjų įsisteigimo ar gyvenamąją vietą ir neatsižvelgiant į kitu atveju taikytiną teisę.
3. Šis reglamentas netaikomas internetinėms mokėjimo paslaugoms, internetinėms reklamos priemonėms ar internetiniams reklamos mainams, kuriais nesiekama sudaryti sąlygų tiesioginiams sandoriams ir kurie nėra susiję su sutartiniais santykiais su vartotojais.
4. Šiuo reglamentu nedaromas poveikis nacionalinėms taisyklėms, kuriomis, laikantis Sąjungos teisės, draudžiama vykdyti vienašališkus veiksmus ar nesąžiningą komercinę praktiką arba pagal kurias už tokius veiksmus ir praktiką skiriamos sankcijos tiek, kiek atitinkamų aspektų neapima šis reglamentas. Šis reglamentas nedaro poveikio nacionalinei civilinei teisei, visų pirma sutarčių teisei, pavyzdžiui, taisyklėms dėl sutarties galiojimo, sudarymo, poveikio ar nutraukimo, jeigu tik nacionalinės civilinės teisės taisyklės atitinka Sąjungos teisę ir tiek, kiek atitinkamų aspektų neapima šis reglamentas.
5. Šis reglamentas nedaro poveikio Sąjungos teisei, ypač taikytinai teismo bendradarbiavimo civilinėse bylose, konkurencijos, duomenų apsaugos, komercinių paslapčių apsaugos, vartotojų apsaugos, elektroninės prekybos ir finansinių paslaugų srityse.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) verslo klientas– privatus asmuo, vykdamas komercinę ar profesinę veiklą, arba juridinis asmuo, kuris, naudodamasis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis, siūlo prekes arba paslaugas vartotojams su savo prekyba, verslu, amatu arba profesija susijusiais tikslais;
- 2) internetinės tarpininkavimo paslaugos– paslaugos, atitinkančios visus toliau nurodytus reikalavimus:
 - a) tai yra informacinės visuomenės paslaugos, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1535 ⁽¹²⁾ 1 straipsnio 1 dalies b punkte;
 - b) jos leidžia verslo klientams siūlyti prekes arba paslaugas vartotojams siekiant sudaryti sąlygas tų verslo klientų ir vartotojų tiesioginiams tarpusavio sandoriams, neatsižvelgiant į tai, kur tie sandoriai galiausiai sudaromi;
 - c) jos teikiamos verslo klientams remiantis sutartiniais santykiais tarp tų paslaugų teikėjo ir verslo klientų, kurie vartotojams siūlo prekes ar paslaugas;
- 3) internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas– fizinis arba juridinis asmuo, teikiantis arba siūlantis teikti internetines tarpininkavimo paslaugas verslo klientams;

⁽¹²⁾ 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarka (OL L 241, 2015 9 17, p. 1).

- 4) vartotojas– fizinis asmuo, kuris veikia siekdamas su šio asmens prekyba, verslu, amatu ar profesija nesusijusių tikslų;
- 5) interneto paieškos sistema– skaitmeninė paslauga, kuria sudaromos sąlygos naudotojams pateikti užklausas paieškai vykdyti iš esmės visose interneto svetainėse arba visose interneto svetainėse konkrečia kalba, remiantis bet kurio dalyko užklausa, naudojant raktinį žodį, frazę, prašymą balsu arba kitus įvesties duomenis; šioje sistemoje pateikiami bet kokio formato rezultatai, kuriuose gali būti su ieškamu turiniu susijusios informacijos;
- 6) interneto paieškos sistemos teikėjas– fizinis arba juridinis asmuo, teikiantis arba siūlantis teikti interneto paieškos sistemas vartotojams;
- 7) bendrovės interneto svetainės naudotojas– fizinis arba juridinis asmuo, kuris per elektroninę sąsają, tai yra bet kokią programinę įrangą, įskaitant interneto svetainę ar jos dalį ir taikomąsias programas, įskaitant mobiliąsias programėles, siūlo prekes arba paslaugas vartotojams, siekdamas su savo prekyba, verslu, amatu arba profesija susijusių tikslų;
- 8) reitingo nustatymas– prekių arba paslaugų, kurios siūlomos naudojantis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis, santykinis reikšmingumas arba interneto paieškos sistemose paieškos rezultatams, kuriuos atitinkamai internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai arba interneto paieškos sistemų teikėjai pateikia, organizuoja arba praneša, suteikiama svarba, neatsižvelgiant į technologines priemones, kuriomis tokie rezultatai pateikiami, organizuojami ar pranešami;
- 9) kontrolė– įmonės nuosavybės teisė arba galėjimas daryti jai lemiamą įtaką, kaip apibrėžta Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 ⁽¹³⁾ 3 straipsnio 2 dalyje;
- 10) sąlygos– visos sąlygos arba specifikacijos, neatsižvelgiant į jų pavadinimą ar formą, kuriomis reglamentuojami internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjo ir jo verslo klientų sutartiniai santykiai ir kurias vienašališkai nustato internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas; tai, ar sąlygos nustatytos vienašališkai, vertinama atsižvelgiant į bendrą vertinimą, o santykinis atitinkamų šalių dydis, tai, ar vyko derybos, arba tai, ar tose derybose galėjo būti derėtasi dėl tam tikrų nuostatų ir jas kartu galėjo nustatyti atitinkamas teikėjas ir verslo klientas, savaime nėra lemiamas faktorius;
- 11) pagalbinės prekės ir paslaugos– prieš užbaigiant sandorį, inicijuotą naudojantis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis, vartotojui siūlomos prekės ir paslaugos, kuriomis papildoma pirminė prekė ar paslauga, kurią verslo klientas siūlo naudodamasis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis;
- 12) mediacija– struktūrinis procesas, kaip apibrėžta Direktyvos 2008/52/EB 3 straipsnio a punkte;
- 13) patvarioji laikmena– priemonė, kuri suteikia galimybę verslo klientams jiems asmeniškai skirtą informaciją saugoti taip, kad ja būtų galima pasinaudoti ateityje, ir tiek laiko, kiek reikia pagal informacijos paskirtį, ir kad būtų galima saugomą informaciją atkurti jos nepakeičiant.

3 straipsnis

Sąlygos

1. Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai užtikrina, kad jų sąlygos:
 - a) būtų surašytos paprastai ir suprantamai;
 - b) būtų lengvai prieinamos visiems verslo klientams visais jų komercinių santykių su internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėju etapais, įskaitant etapą prieš sudarant sutartį;

⁽¹³⁾ 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (EB Susijungimų reglamentas) (OL L 24, 2004 I 29, p. 1).

- c) jose būtų nustatytos priežastys, dėl kurių gali būti nuspręsta visiškai ar iš dalies sustabdyti arba nutraukti jų internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimą verslo klientams ar pritaikyti jų teikimui bet kokius kitus apribojimus;
- d) apimtų informaciją apie bet kokius papildomus platinimo kanalus ir galimas susijusias programas, kuriomis internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai gali parduoti verslo klientų siūlomas prekes ir paslaugas;
- e) apimtų bendrąją informaciją apie sąlygų poveikį verslo klientų intelektinės nuosavybės teisių turėjimui ir kontrolei.

2. Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai patvariojoje laikmenoje praneša atitinkamiems verslo klientams apie siūlomus savo sąlygų pakeitimus.

Siūlomi pakeitimai neturi būti įgyvendinti nepasibaigus pranešimo terminui, kuris turi būti pagrįstas ir proporcingas, atsižvelgiant į numatomų pakeitimų pobūdį ir mastą ir jų pasekmes atitinkamiems verslo klientams. Tas pranešimo terminas turi būti bent 15 dienų nuo internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjo pranešimo atitinkamiems verslo klientams apie siūlomus pakeitimus dienos. Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai nustato ilgesnius pranešimo terminus, kai tai būtina, kad verslo klientai galėtų atlikti techninius arba komercinius pritaikymus, siekdami laikytis pakeitimų.

Atitinkamas verslo klientas turi teisę nutraukti sutartį su internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėju iki pranešimo termino pabaigos. Toks nutraukimas įsigalioja per 15 dienų nuo pranešimo pagal pirmą pastraipą gavimo, išskyrus atvejus, kai sutarčiai taikomas trumpesnis terminas.

Atitinkamas verslo klientas gali rašytiniu pareiškimu arba aiškiais patvirtinamaisiais veiksmais atsisakyti antroje pastraipoje nurodyto pranešimo termino bet kuriuo metu nuo pranešimo pagal pirmą pastraipą gavimo.

Pranešimo termino metu naujų prekių arba paslaugų teikimas internetinėms tarpininkavimo paslaugoms laikomas aiškiu patvirtinamuoju veiksmu, kuriuo atsisakoma pranešimo termino, išskyrus atvejus, kai pagrįstas ir proporcingas pranešimo terminas yra ilgesnis kaip 15 dienų, nes dėl sąlygų pakeitimų verslo klientui reikia atlikti didelius techninius savo prekių ar paslaugų pritaikymus. Tokiais atvejais nelaikoma, kad automatiškai atsisakoma pranešimo termino verslo klientui pateikus naujas prekes ir paslaugas.

3. Sąlygos arba konkrečios jų nuostatos, kurios neatitinka 1 dalies reikalavimų, taip pat internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjo padaryti sąlygų pakeitimai, prieštaraujantys 2 dalies nuostatomis, yra niekiniai ir negalioja.

4. 2 dalies antroje pastraipoje nustatytas pranešimo terminas netaikomas tais atvejais, kai:

- a) internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjui taikomas teisinis ar reguliavimo įpareigojimas pakeisti savo sąlygas taip, kad laikytis 2 dalies antroje pastraipoje nurodyto pranešimo termino neįmanoma;
- b) internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas turi išimties tvarka pakeisti savo sąlygas, kad būtų išvengta nenumatyto ir neišvengiamo pavojaus ir internetinės tarpininkavimo paslaugos, vartotojai ar verslo klientai būtų apsaugoti nuo sukčiavimo, kenkimo programinės įrangos, brūkalo, duomenų saugumo pažeidimų ar kitos kibernetinio saugumo rizikos.

5. Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai užtikrina, kad verslo klientų, kurie per internetines tarpininkavimo paslaugas teikia prekes ar paslaugas, tapatybė būtų aiškiai matoma.

4 straipsnis

Apribojimas, sustabdymas ir nutraukimas

1. Jeigu internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas nusprendžia konkrečiam verslo klientui apriboti ar sustabdyti savo internetinių tarpininkavimo paslaugų, susijusių su to verslo kliento siūlomomis atskiromis prekėmis arba paslaugomis, teikimą, jis atitinkamam verslo klientui prieš apribojimo ar sustabdymo įsigaliojimą arba tuo pačiu metu pateikia to sprendimo motyvų pareiškimą patvariojoje laikmenoje.
2. Jeigu internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas nusprendžia nutraukti visų savo internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimą konkrečiam verslo klientui, jis bent prieš 30 dienų iki nutraukimo įsigaliojimo atitinkamam verslo klientui pateikia to sprendimo motyvų pareiškimą patvariojoje laikmenoje.
3. Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas apribojimo, sustabdymo ar nutraukimo atvejais verslo klientui suteikia galimybę išsiaiškinti faktus ir aplinkybes, susijusias su 11 straipsnyje nurodytu vidiniu skundų nagrinėjimo procesu. Kai internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas panaikina apribojimą, sustabdymą arba nutraukimą, jis nepagrįstai nedelsdamas atstato paslaugų teikimą verslo klientui, įskaitant prieigos prie asmens duomenų ar kitų duomenų, arba ir vienų, ir kitų duomenų, kurie atsirado jam naudojantis atitinkamomis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis iki apribojimo, sustabdymo ar nutraukimo įsigaliojimo, teikimą.
4. 2 dalyje nustatytas pranešimo terminas netaikomas tais atvejais, kai:
 - a) internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjui taikomas teisinis ar reguliavimo įpareigojimas nutraukti visų savo internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimą konkrečiam verslo klientui tokiu būdu, kad to pranešimo termino laikytis neįmanoma; arba
 - b) internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas pasinaudoja teise nutraukti paslaugų teikimą dėl imperatyvios priežasties pagal nacionalinę teisę, kuri atitinka Sąjungos teisę;
 - c) internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas gali įrodyti, kad atitinkamas verslo klientas keletą kartų pažeidė taikomas sąlygas ir dėl to buvo nutrauktas visų atitinkamų internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimas.

Tais atvejais, kai netaikomas 2 dalyje nustatytas pranešimo terminas, internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas nepagrįstai nedelsdamas pateikia atitinkamam verslo klientui to sprendimo motyvų pareiškimą patvariojoje laikmenoje.

5. 1 ir 2 dalyse bei 4 dalies antroje pastraipoje nurodytame motyvų pareiškime nurodomi konkretūs faktai ar aplinkybės, įskaitant trečiųjų šalių pranešimų, dėl kurių internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas priėmė sprendimą, turinį, ir taikytinos to sprendimo priežastys, nurodytos 3 straipsnio 1 dalies c punkte.

Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas neturi pateikti motyvų pareiškimo, kai jam taikomas teisinis ar reguliavimo įpareigojimas nenurodyti konkrečių faktų ar aplinkybių apie taikomą priežastį ar taikomas priežastis, arba kai internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas gali įrodyti, kad atitinkamas verslo klientas keletą kartų pažeidė taikomas sąlygas ir dėl to buvo nutrauktas visų atitinkamų internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimas.

5 straipsnis

Reitingo nustatymas

1. Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai savo sąlygose nurodo reitingo nustatymą lemiančius parametrus ir santykinės tų pagrindinių parametrų svarbos, palyginti su kitais parametrais, priežastis.
2. Interneto paieškos sistemų teikėjai nurodo pagrindinius parametrus, kurie atskirai ar kartu yra labai svarbūs reitingo nustatymui, ir santykinę tų pagrindinių parametrų svarbą, savo interneto paieškos sistemose pateikdami lengvai ir viešai prieinamą, paprastą ir suprantamą aprašymą. Jie užtikrina, kad aprašymas būtų nuolat atnaujinamas.

3. Jeigu pagrindiniai parametrai apima galimybę daryti įtaką reitingo nustatymui, verslo klientams arba bendrovių interneto svetainių naudotojams tiesiogiai arba netiesiogiai mokant atlygį atitinkamam teikėjui, tas teikėjas taip pat parengia tokių galimybių ir tokio atlygio poveikio reitingo nustatymui aprašymą pagal 1 ir 2 dalyse nustatytus reikalavimus.
4. Jeigu interneto paieškos sistemos teikėjas konkrečiu atveju pakeičia reitingavimo tvarką arba tam tikrą interneto svetainę pašalina iš sąrašo, gavęs trečiosios šalies pranešimą, teikėjas siūlo bendrovių interneto svetainių naudotojui galimybę patikrinti pranešimo turinį.
5. 1, 2 ir 3 dalyse nurodyti aprašymai turi būti pakankami, kad verslo klientai arba bendrovių interneto svetainių naudotojai tinkamai suprastų, ar, kaip ir kiek reitingo nustatymo mechanizme atsižvelgiama į:
 - a) prekių ir paslaugų, siūlomų vartotojams naudojantis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis arba interneto paieškos sistema, savybes;
 - b) tų savybių svarbą tiems vartotojams;
 - c) bendrovės interneto svetainės dizaino savybes (kai naudojama interneto paieškos sistema).
6. Neturi būti reikalaujama, kad internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai ir interneto paieškos sistemų teikėjai, vykdydami šio straipsnio reikalavimus, atskleistų algoritmus ar informaciją, kuri, kaip pagrįstai manoma, galėtų suklaidinti vartotojus ar jiems darytų žalą, nes būtų manipuluojama paieškos rezultatais. Šis straipsnis nedaro poveikio Direktyvai (ES) 2016/943.
7. Siekiant sudaryti palankias sąlygas internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams ir interneto paieškos sistemų teikėjams laikytis šio straipsnio reikalavimų ir juos įgyvendinti, Komisija nustato gaires, kuriomis papildomi šiame straipsnyje nustatyti skaidrumo reikalavimai.

6 straipsnis

Pagalbinės prekės ir paslaugos

Kai internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas, teikdamas internetines tarpininkavimo paslaugas, arba trečiosios šalys, naudodamosi internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis, vartotojams siūlo pagalbines prekes ir paslaugas, įskaitant finansinius produktus, internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas savo sąlygose apibūdina siūlomų pagalbinių prekių ir paslaugų pobūdį ir aprašo, ar ir kokiomis sąlygomis verslo klientui taip pat leidžiama siūlyti savo pagalbines prekes ir paslaugas naudojantis tomis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis.

7 straipsnis

Skirtingų sąlygų taikymas

1. Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai savo sąlygose aprašo visas skirtingas sąlygas, kurias jie taiko arba galėtų taikyti prekėms ar paslaugoms, kurias, naudodamasis tomis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis, tas paslaugų teikėjas vartotojams siūlo pats arba per savo kontroliuojamus verslo klientus, palyginti su kitų verslo klientų siūlomomis prekėmis arba paslaugomis. Tame aprašyme nurodomos svarbiausios ekonominės, komercinės ar teisinės tokio skirtingų sąlygų taikymo priežastys.
2. Interneto paieškos sistemų teikėjai parengia visų skirtingų sąlygų, kurias jie taiko arba galėtų taikyti prekėms ar paslaugoms, kurias, naudodamasis tomis interneto paieškos sistemomis, tas teikėjas vartotojams siūlo pats arba per savo kontroliuojamus bendrovių interneto svetainių naudotojus, palyginti su kitų bendrovių interneto svetainių naudotojų siūlomomis prekėmis ir paslaugoms, aprašymą.
3. 1 ir 2 dalyse nurodyti aprašymai visų pirma apima, kai taikytina, visas skirtingas sąlygas arba veiksmus, įgyvendinamus taikant konkrečias internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjo arba interneto paieškos sistemos teikėjo nustatytas priemones, susijusias su:

- a) paslaugų teikėjo, verslo klientų arba paslaugų teikėjo kontroliuojamų bendrovių interneto svetainių naudotojų galimybe gauti bet kokius asmens duomenis ar kitus duomenis arba ir vienus, ir kitus duomenis, kuriuos verslo klientai, bendrovių interneto svetainių naudotojai arba vartotojai pateikia atitinkamų internetinių tarpininkavimo paslaugų ar interneto paieškos sistemų naudojimo tikslais arba kurie yra sukuriami teikiant tas paslaugas;
- b) reitingavimu ar kitais paslaugų teikėjo taikomais nustatymais, kurie daro įtaką vartotojo prieigai prie prekių ir paslaugų, kurias per tas internetines tarpininkavimo paslaugas siūlo kiti verslo klientai, ar per tas interneto paieškos sistemas, kuriomis naudojasi kiti bendrovių interneto svetainių naudotojai;
- c) tiesioginiu ar netiesioginiu atlygiu, mokamu už naudojimąsi atitinkamomis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis arba interneto paieškos sistemomis;
- d) galimybe naudotis sąlygomis arba tiesioginiu ar netiesioginiu atlygiu, mokamu už naudojimąsi paslaugomis ar funkcijomis arba techninėmis sąsajomis, kurios yra svarbios verslo klientui ar bendrovės interneto svetainės naudotojui ir kurios yra tiesiogiai susijusios su atitinkamų internetinių tarpininkavimo paslaugų ar interneto paieškos sistemų naudojimu arba jį papildo.

8 straipsnis

Specialios sutartinės sąlygos

Siekiant užtikrinti, kad internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų ir verslo klientų sutartiniai santykiai būtų plėtojami gera valia ir remiantis sąžiningos dalykinės praktikos principu, internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai:

- a) nenustato atgaline data sąlygų pakeitimų, išskyrus tuos atvejus, kai jie privalo laikytis teisinio ar reguliavimo įpareigojimo arba kai pakeitimai atgaline data naudingi verslo klientams;
- b) užtikrina, kad jų sąlygose būtų nurodyta informacija apie sąlygas, kuriomis verslo klientai gali nutraukti sutartinius santykius su internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėju, ir
- c) į savo sąlygas įtraukia techninių ir sutartinių galimybių gauti verslo kliento suteiktą arba sukurtą informaciją aprašymą (arba nurodo, kad tokių galimybių nėra), kurį jie išsaugo baigus galioti internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjo ir verslo kliento sutarčiai.

9 straipsnis

Prieiga prie duomenų

1. Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai į savo sąlygas įtraukia verslo klientų techninių ir sutartinių galimybių gauti bet kokius asmens duomenis ar kitus duomenis arba ir vienus, ir kitus duomenis, kuriuos verslo klientai arba vartotojai pateikia naudojimosi atitinkamomis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis tikslais arba kurie sukuriami teikiant tas paslaugas, aprašymą arba aprašymą, kad tokių galimybių nėra.

2. Pateikdami 1 dalyje nurodytą aprašymą, internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai tinkamai informuoja verslo klientus visų pirma apie šiuos dalykus:

- a) ar internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas gali gauti asmens duomenis arba kitus duomenis arba ir vienus, ir kitus duomenis, kuriuos verslo klientai arba vartotojai pateikia naudojimosi tomis paslaugomis tikslais arba kurie gaunami teikiant tas paslaugas, o jeigu taip, tai kokių rūšių duomenis jis gali gauti ir kokiomis sąlygomis;
- b) ar verslo klientas gali gauti asmens duomenis ar kitus duomenis arba vienus, ir kitus duomenis, kuriuos, naudodamasis atitinkamomis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis, tas verslo klientas pateikia arba kurie gaunami teikiant tas paslaugas tam verslo klientui ir jo prekių ar paslaugų vartotojams, o jeigu taip, tai kokių rūšių duomenis jis gali gauti ir kokiomis sąlygomis;

- c) ar be to, kas nurodyta b punkte, verslo klientas gali gauti asmens duomenis ar kitus duomenis arba vienus ir kitus duomenis, įskaitant suvestinius duomenis, pateikiamus arba sukurtus teikiant internetines tarpininkavimo paslaugas visiems jų verslo klientams ir vartotojams, o jeigu taip, tai kokių rūšių duomenis jis gali gauti ir kokiomis sąlygomis; ir
- d) ar a punkte nurodyti duomenys teikiami trečiosioms šalims; kai tokių duomenų teikimas trečiosioms šalims nėra būtinas, kad internetinės tarpininkavimo paslaugos tinkamai veiktų, kartu pateikiama informacija apie tokio dalijimosi duomenimis tikslą bei galimybes verslo klientams atsakyti dalytis tokiais duomenimis.
3. Šis straipsnis nedaro poveikio Reglamento (ES) 2016/679, Direktyvos (ES) 2016/680 ir Direktyvos 2002/58/EB taikymui.

10 straipsnis

Apribojimai siūlyti skirtingas sąlygas kitomis priemonėmis

1. Jeigu, teikdami savo paslaugas, internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai riboja verslo klientų galimybę siūlyti tas pačias prekes ir paslaugas vartotojams skirtingomis sąlygomis kitomis priemonėmis nei naudojantis tomis paslaugomis, jie savo sąlygose nurodo tų apribojimų motyvus ir padaro informaciją apie juos lengvai prieinamą visuomenei. Tie motyvai turi apimti svarbiausias ekonomines, komercines ar teisesines tų apribojimų priežastis.
2. 1 dalyje nustatytas įpareigojimas nedaro poveikio jokiems tokių apribojimų nustatymo draudimams ar apribojimams, kylantiems taikant internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams kitus Sąjungos teisės aktus ar laikantis Sąjungos teisės priimtus valstybių narių teisės aktus.

11 straipsnis

Vidinė skundų nagrinėjimo sistema

1. Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai nustato vidinę verslo klientų skundų nagrinėjimo sistemą.

Ta vidinė skundų nagrinėjimo sistema turi būti lengvai prieinama ir nemokama verslo klientams ir ja užtikrinama, kad skundai būtų išnagrinėti per pagrįstą laikotarpį. Ji turi būti grindžiama skaidrumo ir vienodo požiūrio principais, taikomais vienodoms situacijoms, o skundai turi būti nagrinėjami proporcingai jų svarbai ir sudėtingumui. Naudodamiesi šia sistema, verslo klientai turi turėti galimybę pateikti skundus tiesiogiai atitinkamam paslaugų teikėjui bet kuriuo iš toliau nurodytų klausimų:

- a) įtariama, kad tas paslaugų teikėjas nesilaikė šiame reglamente nustatytų įpareigojimų, todėl skundą pateikusiam verslo klientui (toliau – skundo pateikėjas) buvo padarytas poveikis;
- b) tiesiogiai su internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimu susijusiais technologiniais klausimais, kurie daro poveikį skundo pateikėjui;
- c) priemonės, kurių ėmėsi tas paslaugų teikėjas, arba jo elgesys, tiesiogiai susiję su internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimu ir turintys poveikį skundo pateikėjui.

2. Naudodami vidinę skundų nagrinėjimo sistemą, internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai turi:

- a) tinkamai išnagrinėti pateiktus skundus ir tolesnius veiksmus, kurių gali reikėti dėl skundo, kad iškeltas klausimas būtų tinkamai išspręstas;
- b) nagrinėti skundus sparčiai ir veiksmingai, atsižvelgiant į iškelto klausimo svarbą ir sudėtingumą;

c) pranešti skundo pateikėjui apie vidinio skundų nagrinėjimo proceso rezultatą individualiai, jį suformuluojant paprastai ir suprantamai.

3. Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai savo sąlygose pateikia visą reikšmingą informaciją, susijusią su galimybe pasinaudoti jų vidine skundų nagrinėjimo sistema ir su šios sistemos veikimu.

4. Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai parengia informaciją apie savo vidinės skundų nagrinėjimo sistemos veikimą ir veiksmingumą ir padaro šią informaciją lengvai prieinamą visuomenei. Jie bent kartą per metus patikrina informaciją ir, jei reikia esminių pakeitimų, tą informaciją atnaujina.

Ta informacija apima visų pateiktų skundų skaičių, pagrindines skundų rūšis bei vidutinį laikotarpį, reikalingą skundams išnagrinėti, ir apibendrintą informaciją apie skundų nagrinėjimo rezultatus.

5. Šio straipsnio nuostatos netaikomos internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams, kurie yra mažosios įmonės, kaip apibrėžta Rekomendacijos 2003/361/EB priede.

12 straipsnis

Mediacija

1. Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai savo sąlygose nurodo du ar daugiau mediatorių, su kuriais jie nori bendradarbiauti, mėgindami be teismo susitarti su verslo klientais dėl paslaugų teikėjo ir verslo kliento ginčų, kylančių dėl atitinkamų internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimo, įskaitant skundus, kurių neįmanoma išspręsti naudojantis 11 straipsnyje nurodyta vidine skundų nagrinėjimo sistema.

Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai mediatorius, teikiančius savo paslaugas vietovėje, esančioje už Sąjungos ribų, gali nurodyti tik tuo atveju, kai užtikrinama, kad dėl to, jog mediatoriai tas paslaugas teikia ne Sąjungoje, iš atitinkamų verslo klientų nebus atimta galimybė pasinaudoti Sąjungos teisėje ar valstybių narių teisėje nustatytais teisinėmis apsaugos priemonėmis.

2. 1 dalyje nurodyti mediatoriai turi atitikti šiuos reikalavimus:

a) jie turi būti nešališki ir nepriklausomi;

b) jų mediacijos paslaugos turi būti įperkamos atitinkamų internetinių tarpininkavimo paslaugų verslo klientams;

c) jie gali teikti mediacijos paslaugas kalba, kuria surašytos internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjo ir atitinkamo verslo kliento sutartinius santykius reglamentuojančios sąlygos;

d) jie yra lengvai prieinami fiziškai verslo kliento įsisteigimo ar gyvenamojoje vietoje arba nuotoliniu būdu, naudojantis ryšių technologijomis;

e) jie gali suteikti mediacijos paslaugas nepagrįstai nedelsdami;

f) jie pakankamai gerai išmano bendruosius komercinius įmonių tarpusavio santykius, kad galėtų veiksmingai padėti pamėginti išspręsti ginčus.

3. Nepaisant savanoriško mediacijos pobūdžio, internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai ir verslo klientai turi sąžiningai dalyvauti visuose mediacijos bandymuose, vykdomuose pagal šį straipsnį.
4. Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams kiekvienu atskiru atveju tenka pagrįsta visų mediacijos išlaidų dalis. Pagrįsta visų tų išlaidų dalis mediatoriaus siūlymu nustatoma atsižvelgiant į visas reikšmingas nagrinėjamo atvejo aplinkybes, visų pirma santykinę ginčo šalių reikalavimų esmę, šalių elgesį, taip pat jų dydį ir finansinį pajėgumą viena kitos atžvilgiu.
5. Bet koks bandymas pasiekti susitarimą dėl ginčo pasinaudojant mediacijos paslaugomis pagal šį straipsnį neturi paveikti internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų ir atitinkamų verslo klientų teisių bet kada vykstant arba pasibaigus mediacijos procesui arba prieš jį pradėti teismo procesą.
6. Verslo klientui paprašius, prieš pradėdant mediaciją ar ją atliekant, internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas pateikia verslo klientui informaciją apie su jo veikla susijusio mediacijos proceso veikimą bei veiksmingumą.
7. 1 dalyje nustatytas įpareigojimas netaikomas internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams, kurie yra mažosios įmonės, kaip apibrėžta Rekomendacijos 2003/361/EB priede.

13 straipsnis

Specializuoti mediatoriai

Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, skatina internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjus, taip pat jiems atstovaujančias organizacijas ir asociacijas, atskirai arba kartu steigti vieną ar daugiau organizacijų, teikiančių mediacijos paslaugas, atitinkančias 12 straipsnio 2 dalyje nustatytus reikalavimus, siekiant konkretaus tikslo sudaryti sąlygas išspręsti su internetinių tarpininkavimo paslaugų teikimu susijusius ginčus su verslo klientais, ypač atsižvelgiant į tarpvalstybinį internetinių tarpininkavimo paslaugų pobūdį.

14 straipsnis

Teismo procesai, kuriuos pradeda atstovaujančiosios organizacijos arba asociacijos ir viešosios įstaigos

1. Organizacijos ir asociacijos, teisėtai suinteresuotos atstovauti verslo klientams arba bendrovių interneto svetainių naudotojams, taip pat valstybėse narėse įsteigtos viešosios įstaigos turi teisę perduoti bylą Sąjungos kompetentingam nacionaliniam teismui pagal valstybės narės, kurios teismui perduodama byla, teisės normas, kad sustabdytų arba uždraustų internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų arba interneto paieškos sistemų teikėjų veiksmus, kuriais jie nesilaiko atitinkamų šiame reglamente nustatytų reikalavimų.
2. Komisija skatina valstybes nares keistis geriausia praktika ir informacija su kitomis valstybėmis narėmis remiantis neteisėtų veiksmų, dėl kurių nacionaliniuose teismuose priimtose nutartys dėl uždraudimo, registras, kai tokie registrai yra sukurti atitinkamų valstybės įstaigų ar institucijų.
3. Organizacijos arba asociacijos 1 dalyje nurodytą teisę turi tik tuo atveju, jei jos atitinka visus šiuos reikalavimus:
 - a) jos yra tinkamai įsteigtos pagal valstybės narės teisę;
 - b) jos siekia tikslų, atitinkančių kolektyvinius verslo klientų arba bendrovių interneto svetainių naudotojų grupės, kuriai nuolat atstovauja, interesus;

- c) jos yra pelno nesiekiančios organizacijos;
- d) jokia finansavimą teikianti trečioji šalis, visų pirma internetinių tarpininkavimo paslaugų ar interneto paieškos sistemų teikėjai, nedaro nederamo poveikio jų priimamiems sprendimams.

Šiuo tikslu organizacijos ar asociacijos visapusiškai ir viešai atskleidžia informaciją apie jų narystę ir finansavimo šaltinį.

4. Valstybėse narėse, kuriose įsteigtos viešosios įstaigos, tos viešosios įstaigos turi 1 dalyje nurodytą teisę, jeigu jos yra įpareigosos ginti kolektyvinius verslo klientų arba bendrovių interneto svetainių naudotojų interesus arba užtikrinti, kad būtų laikomasi šiame reglamente nustatytų reikalavimų, pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinę teisę.

5. Valstybės narės gali paskirti:

a) savo teritorijoje įsteigtas organizacijas ar asociacijas, kurios atitinka bent 3 dalyje nustatytus reikalavimus, tų organizacijų ar asociacijų prašymu;

b) savo teritorijoje įsteigtas viešąsias įstaigas, kurios atitinka 4 dalyje nustatytus reikalavimus,

kurioms suteikta 1 dalyje nurodyta teisė. Valstybės narės praneša Komisijai tokių paskirtų organizacijų, asociacijų ar viešųjų įstaigų pavadinimą ir tikslą.

6. Komisija sudaro pagal 5 dalį paskirtų organizacijų, asociacijų ir viešųjų įstaigų sąrašą. Tame sąrašė nurodomas tų organizacijų, asociacijų ir viešųjų įstaigų tikslas. Tas sąrašas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Sąrašo pakeitimai skelbiami nedelsiant, o atnaujintas sąrašas bet kuriuo atveju parengiamas ir skelbiamas kas šešis mėnesius.

7. Teismas 6 dalyje nurodytą sąrašą priima kaip organizacijos, asociacijos ar viešosios įstaigos teismo įrodymą, nedarant poveikio teismo teisei nagrinėti, ar ieškovo motyvai pateisina jo veiksmus konkrečioje byloje.

8. Jei valstybei narei ar Komisijai kyla abejonių dėl to, ar organizacija arba asociacija atitinka 3 dalyje nustatytus kriterijus, arba dėl to, ar viešoji įstaiga atitinka 4 dalyje nustatytus kriterijus, tą organizaciją, asociaciją ar viešąją įstaigą paskyrusi valstybė narė pagal 5 dalį dėl tų abejonių atlieka tyrimą ir, kai tikslinga, atšaukia paskyrimą, jei nustatoma vieno ar daugiau kriterijų neatitiktis.

9. 1 dalyje nurodyta teisė neturi poveikio verslo klientų ir bendrovių interneto svetainių naudotojų teisėms pareikšti ieškinį kompetentingame nacionaliniame teisme pagal valstybės narės, kurioje pareiškiamas ieškinys, teisės normas, kai tas ieškinys grindžiamas individualiomis teisėmis ir juo siekiama nutraukti praktiką, kai internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai arba interneto paieškos sistemų teikėjai nesilaiko atitinkamų šiame reglamente nustatytų reikalavimų.

*15 straipsnis***Vykdymo užtikrinimas**

1. Kiekviena valstybė narė užtikrina tinkamą ir veiksmingą šio reglamento vykdymą.
2. Valstybės narės nustato taisykles, kuriomis nustatomos už šio reglamento pažeidimus taikomos priemonės, ir užtikrina, kad jos būtų įgyvendintos. Nustatytos priemonės turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

*16 straipsnis***Stebėseną**

Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, atidžiai stebi šio reglamento poveikį internetinių tarpininkavimo paslaugų ir jų verslo klientų bei interneto paieškos sistemų ir bendrovių interneto svetainių naudotojų santykiams. Šiuo tikslu Komisija renka atitinkamą informaciją, kad galėtų stebėti šių santykių pokyčius, be kita ko, atlikdama atitinkamus tyrimus. Valstybės narės, gavusios prašymą, padeda Komisijai ir pateikia visą atitinkamą surinktą informaciją, įskaitant apie konkrečius atvejus. Komisija šio straipsnio ir 18 straipsnio tikslais gali prašyti rinkti informaciją iš internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų.

*17 straipsnis***Elgesio kodeksai**

1. Komisija ragina internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjus ir jiems atstovaujančias organizacijas ir asociacijas, kartu su verslo klientais, įskaitant MVĮ ir jiems atstovaujančias organizacijas, parengti elgesio kodeksus, kuriais siekiama padėti tinkamai taikyti šį reglamentą, atsižvelgiant į konkrečias įvairių sektorių, kuriuose teikiamos internetinės tarpininkavimo paslaugos, ypatybes, taip pat į konkrečias MVĮ ypatybes.
2. Komisija ragina interneto paieškos sistemų teikėjus ir jiems atstovaujančias organizacijas ir asociacijas parengti elgesio kodeksus, kuriais konkrečiai siekiama padėti tinkamai taikyti 5 straipsnį.
3. Komisija skatina internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjus priimti ir įgyvendinti konkrečiam sektoriui pritaikytus elgesio kodeksus, kai yra tokių konkrečiam sektoriui pritaikytų elgesio kodeksų ir kurie yra plačiai naudojami.

*18 straipsnis***Peržiūra**

1. Ne vėliau kaip 2022 m. sausio 13 d., o vėliau – kas trejus metus, Komisija įvertina šį reglamentą ir pateikia ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui.
2. Pirmasis šio reglamento vertinimas atliekamas, visų pirma siekiant:
 - a) įvertinti, kaip laikomasi 3–10 straipsniuose nustatytų įpareigojimų, ir tų įpareigojimų poveikį interneto platformų ekonomikai;
 - b) įvertinti nusistovėjusių elgesio kodeksų poveikį ir veiksmingumą, siekiant padidinti sąžiningumą ir skaidrumą;
 - c) išsamiai ištirti problemas, kylančias dėl verslo klientų priklausomybės nuo internetinių tarpininkavimo paslaugų ir internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų nesąžiningos komercinės praktikos, ir toliau nustatyti, koku mastu tokia praktika yra paplitusi;
 - d) ištirti, ar konkurencija tarp prekių ar paslaugų, kurias siūlo verslo klientas, ir prekių ar paslaugų, kurias siūlo ar kurių siūlymą kontroliuoja internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas, yra sąžininga ir ar šiuo atžvilgiu internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai nepiktinaudžiauja konfidencialiais duomenimis;

- e) įvertinti šio reglamento poveikį visiems galimiems nesuderinamumams, egzistuojantiems operacinių sistemų teikėjų ir jų verslo klientų santykiuose;
- f) įvertinti, ar reglamento taikymo sritis, visų pirma susijusi su „verslo kliento“ apibrėžtimi, yra tinkama ir neskatina užsiimti fiktyviu savarankišku darbu.

Pirmojo ir paskesnių vertinimų metu nustatoma, ar gali prireikti papildomų taisyklių, įskaitant nuostatas dėl įgyvendinimo, siekiant užtikrinti sąžiningą, nuspėjamą, tvarią ir patikimą interneto verslo aplinką vidaus rinkoje. Atlikusi vertinimus, Komisija imasi deramų priemonių, tarp kurių gali būti pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų.

3. Valstybės narės pateikia visą savo turimą reikšmingą informaciją, kurios Komisijai gali reikėti 1 dalyje nurodytai ataskaitai parengti.

4. Atlikdama šio reglamento vertinimą, Komisija atsižvelgia, *inter alia*, į Interneto platformų ekonomikos stebėjimo centro ekspertų grupės jai pateiktas nuomones ir ataskaitas. Ji taip pat prireikus atsižvelgia į visų 17 straipsnyje nurodytų elgesio kodeksų turinį ir veikimą.

19 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. Jis taikomas nuo 2020 m. liepos 12 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2019 m. birželio 20 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

A. TAJANI

Tarybos vardu

Pirmininkas

G. CIAMBA

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA (ES) 2019/1151

2019 m. birželio 20 d.

kuria iš dalies keičiamos Direktyvos (ES) 2017/1132 nuostatos dėl skaitmeninių priemonių ir procesų, naudojamų taikant bendrovių teisės aktus

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 50 straipsnio 1 dalį ir 50 straipsnio 2 dalies b, c, f ir g punktus,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavus teisėkūros procedūra priimamo akto projektą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1132 ⁽³⁾, *inter alia*, nustatytos taisyklės dėl atskleidimo ir valstybių narių centrinių, komercinių ir bendrovių registrų sąveikos;
- (2) galimybė naudotis skaitmeninėmis priemonėmis ir procesais, kad, įsteigus bendrovę arba tos bendrovės filialą kitoje valstybėje narėje, būtų galima lengviau, greičiau ir laiko bei ekonominiu požiūriais efektyviau pradėti ekonominę veiklą ir teikti išsamią bei prieinamą informaciją apie bendroves, yra viena iš priedaidų efektyviam konkurencingos vidaus rinkos veikimui, modernizavimui ir administracinių procedūrų supaprastinimui, taip pat bendrovių konkurencingumui ir patikimumui užtikrinti;
- (3) siekiant užtikrinti teises ir administracines sąlygas, atitinkančias naujus globalizacijos ir skaitmeninimo socialinius ir ekonominius iššūkius, nepaprastai svarbu, viena vertus, nustatyti būtinas apsaugos nuo piktnaudžiavimo ir sukčiavimo priemonės ir, kita vertus, siekti tokių tikslų, kaip ekonomikos augimo skatinimas, darbo vietų kūrimas ir investicijų pritraukimas į Sąjungą, nes visa tai būtų ekonominiu ir socialiniu požiūriais naudinga visai visuomenei;
- (4) kalbant apie internetines priemones, kuriomis verslininkams ir bendrovėms sudaroma galimybė palaikyti ryšį su valdžios institucijomis bendrovių teisės klausimais, šiuo metu tarp valstybių narių esama didelių skirtumų. Valsitybėse narėse teikiamos e. valdžios paslaugos skiriasi. Vienos valstybės narės teikia internetu visapusiškai prieinamas išsamias ir vartotojui patogias paslaugas, o kitos internetinių sprendimų negali pasiūlyti tam tikrais pagrindiniais bendrovės gyvavimo ciklo etapais. Pavyzdžiui, norint įsteigti bendrovę arba registruoti pateikti duomenis apie pasikeitusius dokumentus ir informaciją, vienos valstybės narės leidžia tuos veiksmus atlikti tik asmeniškai, kitos – asmeniškai arba internetu, o trečioje juos galima atlikti tik internetu;

⁽¹⁾ OL C 62, 2019 2 15, p. 24.

⁽²⁾ 2019 m. balandžio 18 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2019 m. birželio 13 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1132 dėl tam tikrų bendrovių teisės aspektų (OL L 169, 2017 6 30, p. 46).

- (5) be to, kalbant apie prieigą prie bendrovių informacijos, Sąjungos teisėje nustatyta, kad būtiniausi duomenys visada turi būti teikiamai nemokamai. Tačiau tokios informacijos apimtis lieka ribota. Prieiga prie tokios informacijos skiriasi: vienoje valstybėje narėse nemokamai teikiama daugiau informacijos negu kitose, o dėl to padėtis Sąjungoje nėra subalansuota;
- (6) Komisija savo komunikate dėl Europos bendrosios skaitmeninės rinkos strategijos ir komunikate „2016–2020 m. ES e. valdžios veiksmų planas. Valdžios skaitmeninių permąinų spartinimas“ pabrėžė viešojo administravimo įstaigų vaidmenį padedant įmonėms lengviau pradėti veiklą, vykdyti veiklą internetu ir plėsti veiklą kitose valstybėse. ES e. valdžios veiksmų plane konkrečiai pripažįstama, kad svarbu gerinti skaitmeninių priemonių naudojimą, sykiu laikantis reikalavimų, susijusių su bendrovių teise. 2017 m. spalio 6 d. Taline paskelbtoje deklaracijoje dėl e. valdžios valstybės narės taip pat primygtinai ragino dėti daugiau pastangų, kad Sąjungoje būtų sukurtos efektyvios, į naudotoją orientuotos elektroninės procedūros;
- (7) 2017 m. birželio mėn. ėmė veikti valstybių narių centrinių, komercinių ir bendrovių registrų sąveikos sistema, tuo gerokai palengvinant tarpvalstybinę prieigą prie bendrovių informacijos Sąjungoje ir leidžiant valstybių narių registrams tarpusavyje palaikyti elektroninį ryšį vykđant tam tikras tarpvalstybines poveikio bendrovėms turinčias operacijas;
- (8) kad steigti bendroves ir registruoti jų filialus būtų lengviau, o tų procesų išlaidos, trukmė ir su jais susijusi administracinė našta būtų mažesnės, ypač labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms (toliau – MVI), kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB ⁽⁴⁾, reikėtų nustatyti tvarką, kurią taikant visas bendrovių steigimo ir filialų registravimo procedūras būtų galima atlikti internetu. Šia direktyva bendrovės neturėtų būti įpareigojamos naudoti tokių procedūrų. Tačiau valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė nuspręsti, kad kai kurios arba visos internetinės procedūros būtų privalomos. Šiuo metu su steigimo ir registravimo procedūromis susijusios išlaidos patiriamos ir našta užkraunama ne vien dėl administracinių mokesčių už bendrovės steigimą ar filialo registravimą, bet ir dėl kitų reikalavimų, dėl kurių ilgiau užtrunka visas procesas, ypač kai reikalaujama, kad pareiškėjas atvyktų fiziškai. Be to, informacija apie tokias procedūras turėtų būti teikiama internetu ir nemokamai;
- (9) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1724 ⁽⁵⁾, kuriuo sukuriami bendrieji skaitmeniniai vartai, nustatomos bendrosios taisyklės dėl vidaus rinkos veikimui svarbios informacijos teikimo, procedūrų atlikimo ir pagalbos paslaugų teikimo internetu. Šia direktyva nustatomos specialios taisyklės dėl į minėto reglamento taikymo sritį neįtrauktų ribotos atsakomybės bendrovių steigimo, filialų registravimo ir bendrovių bei filialų dokumentų ir informacijos teikimo internetu (toliau – internetinės procedūros). Visų pirma valstybės narės turėtų teikti konkrečią informaciją apie šioje direktyvoje nustatytas internetines procedūras ir steigimo dokumentų pavyzdžius (šablonus) interneto svetainėse, prie kurių prisijungiama per bendruosius skaitmeninius vartus;
- (10) sudarius galimybę visas bendrovių steigimo ir filialų registravimo bei dokumentų ir informacijos teikimo procedūras atlikti internetu, ryšius su valstybių narių kompetentingomis institucijomis bendrovės galėtų palaikyti skaitmeninėmis priemonėmis. Kad padidintų pasitikėjimą, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad nacionaliniai ir tarpvalstybiniai naudotojai galėtų naudotis saugiomis elektroninėmis atpažinties priemonėmis ir patikimumo užtikrinimo paslaugomis, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 910/2014. Be to, kad būtų galima užtikrinti tarpvalstybinę elektroninę atpažintį, valstybės narės turėtų sukurti elektronines atpažinties schemas, kuriose būtų įdiegtos patvirtintos elektroninės atpažinties priemonės. Tokios nacionalinės schemas būtų naudojamos kaip pagrindas kitoje valstybėje narėje išduotoms elektroninėms atpažinties priemonėms pripažinti. Siekiant, kad tarpvalstybiniais atvejais būtų užtikrintas aukštas patikimumo lygis, reikėtų pripažinti tik tas elektronines atpažinties priemones, kurios atitinka Reglamente (ES) Nr. 910/2014 ⁽⁶⁾ 6 straipsnį. Bet kuriuo atveju pagal šią direktyvą valstybės narės turėtų būti įpareigojamos leisti bendroves steigti, filialus registruoti bei dokumentus ir informaciją teikti internetu pareiškėjams, kurie yra Sąjungos piliečiai, tik pripažįstant jų elektronines atpažinties priemones. Valstybės narės turėtų nustatyti būdą, kuriuo jų pripažįstamos atpažinties priemonės, įskaitant tas, kurios nepatenka į Reglamentą (ES) Nr. 910/2014, būtų skelbiamos viešai;

⁽⁴⁾ 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžties (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

⁽⁵⁾ 2018 m. spalio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1724, kuriuo sukuriami bendrieji skaitmeniniai vartai, skirti suteikti prieigą prie informacijos, procedūrų ir pagalbos bei problemų sprendimo paslaugų, ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 (OL L 295, 2018 11 21, p. 1).

⁽⁶⁾ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB (OL L 257, 2014 8 28, p. 73).

- (11) valstybės narės turėtų turėti galimybę savo nuožiūra nuspręsti, kuris asmuo ar asmenys pagal nacionalinę teisę turėtų būti laikomi pareiškėjais internetinių procedūrų tikslais, su sąlyga, kad tai neriboja šios direktyvos taikymo srities ir tikslo;
- (12) kad bendrovėms būtų paprasčiau taikyti internetines procedūras, valstybių narių registrai turėtų užtikrinti, kad taisyklės, susijusios su mokesčiais už šia direktyva nustatomas internetines procedūras, būtų skaidrios ir taikomos nediskriminuojant. Tačiau taisyklių, susijusių su mokesčiais, skaidrumo reikalavimas neturėtų daryti poveikio laisvei sudaryti sutartis, kai taikoma, tarp pareiškėjų ir asmenų, teikiančių jiems pagalbą bet kuriuo internetinių procedūrų etapu, įskaitant laisvę derėtis dėl tinkamos kainos už tokias paslaugas;
- (13) registrų taikomi mokesčiai už internetines procedūras turėtų būti apskaičiuojami atsižvelgiant į išlaidas už susijusias paslaugas. Tokie mokesčiai taip pat galėtų apimti išlaidas, *inter alia*, už smulkias nemokamai suteiktas paslaugas. Apskaičiuodamos jų dydį, valstybės narės turėtų turėti galimybę atsižvelgti į visas išlaidas, susijusias su atliekamomis internetinėmis procedūromis, įskaitant dėl jų patirtas pridėtines išlaidas. Be to, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama įvesti fiksuoto dydžio mokesčius ir neribotam laikotarpiui nustatyti tokių mokesčių sumą su sąlyga, kad jos reguliariai tikrins, ar tokie mokesčiai ir toliau neviršija vidutinių susijusių paslaugų išlaidų. Mokesčiai už internetines procedūras, kuriuos valstybėse narėse taiko registrai, neturėtų viršyti už tokių paslaugų teikimą susigrąžinamų išlaidų. Be to, kai už procedūros baigimą reikalaujama susimokėti, atlikti mokėjimą turėtų būti įmanoma naudojantis plačiai prieinamomis tarpvalstybinėmis mokėjimo paslaugomis, pavyzdžiui, kredito kortelėmis ir banko pavedimais;
- (14) valstybės narės turėtų padėti asmenims, norintiems įsteigti bendrovę ar įregistruoti filialą, glaustai ir naudotojams lengvai suprantamu būdu teikdamos konkrečią informaciją naudodamosi bendraisiais skaitmeniniais vartais ir, kai taikoma, e. teisingumo portalu apie ribotos atsakomybės bendrovių steigimo, filialų registravimo bei dokumentų ir informacijos teikimo procedūras ir reikalavimus, taisykles, susijusias su direktorių nušalinimu, ir bendrovių administravimo, valdymo ir priežiūros organų įgaliojimų ir atsakomybės aprašymą;
- (15) visas bendrovių steigimo procedūras turėtų būti įmanoma atlikti internetu. Tačiau valstybėms narėms turėtų būti leidžiama riboti tam tikrų tipų ribotos atsakomybės bendrovių, nurodytų šioje direktyvoje, steigimą internetu atsižvelgiant į kitų tipų bendrovių steigimo sudėtingumą nacionaliniuose teisės aktuose. Bet kuriuo atveju valstybės narės turėtų nustatyti išsamias steigimo internetu taisykles. Turėtų būti sudaryta galimybė įsteigti bendrovę internetu, dokumentus ar informaciją pateikiant elektroniniu formatu, nedarant poveikio valstybių narių materialiniams ir procedūriniais reikalavimams, įskaitant reikalavimus, susijusius su teisinėmis steigimo dokumentų rengimo procedūromis ir su pateiktų dokumentų ar informacijos autentiškumu, tikslumu, patikimumu, teisingumu bei tinkama teisine forma. Tačiau dėl tų materialinių ir procedūrinių reikalavimų internetinės procedūros, visų pirma bendrovės įsteigimo internetu ir filialo registracijos internetu procedūros, neturėtų tapti neįmanomos. Kai dokumentų elektroninių kopijų gavimas laikantis valstybių narių reikalavimų techniškai neįmanomas, išimties tvarka galėtų būti prašoma pateikti dokumentus popierine forma;
- (16) kai visi bendrovės steigimui internetu būtini formalumai sutvarkomi, įskaitant reikalavimą, kad bendrovė teisingai pateiktų visus dokumentus ir informaciją, įsteigimas internetu kreipiantis į bet kurią instituciją arba pas bet kurį asmenį ar į bet kurią įstaigą, pagal nacionalinę teisę įgaliotus nagrinėti visus su internetinėmis procedūromis susijusius klausimus, turėtų vykti sparčiai. Tačiau tais atvejais, kai kyla abejonių dėl to, kaip sutvarkomi būtini formalumai, įskaitant susijusius su pareiškėjo tapatybe, bendrovės pavadinimo teisėtumu, direktoriaus nušalinimu arba bet kurios kitos informacijos ar dokumento atitiktimi teisiniais reikalavimais, arba kai kyla įtarimų dėl sukčiavimo ar piktnaudžiavimo, steigimas internetu gali užtrukti ilgiau ir institucijoms nustatytas terminas neturėtų prasidėti tol, kol tokie formalumai nesutvarkomi. Bet kuriuo atveju, kai galimybių baigti procedūrą per nustatytus terminus nėra, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad pareiškėjui būtų pranešta apie bet kokio vėlavimo priežastis.
- (17) Siekdamas užtikrinti bendrovės įsteigimą ar filialo įregistravimą internetu laiku, valstybės narės turėtų pasirūpinti, kad steigimas arba registracija nepriklaustytų nuo licencijos ar leidimo gavimo prieš baigiant tokį steigimą arba registraciją, nebent tai būtų nustatyta nacionalinėje teisėje, siekiant užtikrinti tinkamą tam tikros veiklos priežiūrą. Atvejai, kuriais bendrovėms ar filialams neleidžiama vykdyti tam tikros veiklos be licencijos arba leidimo, po steigimo ar registracijos turėtų būti reglamentuojami nacionaline teise;

- (18) siekiant padėti įmonėms, ypač MVĮ, įsisteigti, turėtų būti suteikta galimybė steigiant privačią ribotos atsakomybės bendrovę naudotis šablonais, kurie turėtų būti prieinami internete. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tokie šablonai galėtų būti naudojami steigimui internetu, ir turėtų turėti galimybę savo nuožiūra nustatyti jų teisinę vertę. Tokiuose šablonuose galėtų būti pateiktas iš anksto pagal nacionalinę teisę apibrėžtų alternatyvų sąrašas. Pareiškėjai turėtų turėti galimybę pasirinkti, ar naudotis šablonais, ar steigiant bendrovę naudotis specialiais steigimo dokumentais, tad valstybės narės turėtų turėti galimybę numatyti šablonus ir kitų tipų bendrovėms;
- (19) siekiant gerbti esamas valstybių narių bendrovių teisės tradicijas, svarbu leisti valstybėms narėms lanksčiai spręsti, kaip sukurti sistemą, kad bendrovių steigimas, filialų registravimas bei dokumentų ir informacijos teikimas, įskaitant kai tai susiję su notarų ar teisininkų dalyvavimu bet kuriame tokių internetinių procedūrų etape, veiktų vien internetu. Pagal šią direktyvą nereglamentuojami internetinių procedūrų klausimai turėtų būti ir toliau reglamentuojami pagal nacionalinę teisę;
- (20) be to, siekiant kovoti su sukčiavimu ir bendrovių užgrobimu bei numatyti nacionaliniuose registruose saugomų dokumentų ir informacijos patikimumo ir teisingumo apsaugos priemones, nuostatos dėl šioje direktyvoje numatytų internetinių procedūrų turėtų apimti ir bendrovę steigti ar filialą registruoti arba dokumentus ir informaciją pateikti norinčių asmenų tapatybės ir veiksnio kontrolės priemonės. Ta kontrolė galėtų būti vykdoma atliekant teisėtumo patikrinimą, kurio reikalaujama kai kuriose valstybėse narėse. Kurti ir tvirtinti priemones bei metodus, kuriais būtų vykdoma ta kontrolė, turėtų būti palikta valstybėms narėms. Todėl valstybės narės turėtų turėti galimybę reikalauti, kad bet kuriuo internetinių procedūrų etapų dalyvautų notari ar teisininkai. Tačiau jų dalyvavimas neturėtų būti kliūtis visą procedūrą užbaigti internetu;
- (21) kai pateisinama priežastimi, susijusia su viešuoju interesu, užkertant kelią netinkamam tapatybės naudojimui ar pakeitimui arba užtikrinant veiksnio ir pareiškėjų įgaliojimų atstovauti bendrovei taisyklių laikymąsi, valstybės narės turėtų būti leidžiama pagal nacionalinės teisės aktus imtis priemonių, tarp jų – reikalauti, kad pareiškėjas fiziškai atvyktų į bet kurią valstybės narės, kurioje ketinama steigti bendrovę arba registruoti filialą, instituciją arba pas bet kurį asmenį ar į bet kurią įstaigą, pagal nacionalinę teisę įgaliotus nagrinėti visus su internetinėmis procedūromis susijusius klausimus. Tačiau fizinio atvykimo neturėtų būti reikalaujama sistemingai, o tik tam tikrais atvejais, kai yra priežasčių įtarti pareiškėjų tapatybės klastojimo arba veiksnio ir pareiškėjų įgaliojimų atstovauti bendrovei taisyklių nesilaikymo atvejį. Toks įtarimas turėtų būti grindžiamas institucijoms arba asmenims ar įstaigoms, pagal nacionalinę teisę įgaliotiems vykdyti tokio pobūdžio kontrolę, prieinama informacija. Tais atvejais, kai reikalaujama atvykti fiziškai, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad bet kuriuos kitus procedūros etapus būtų galima baigti internetu. Veiksnio samprata turėtų būti suprantama kaip apimanti gebėjimą veikti;
- (22) valstybės narėms taip pat turėtų būti leidžiama savo kompetentingoms institucijoms, asmenims ar įstaigoms sudaryti sąlygas patikrinti, ar laikomasi visų bendrovės steigimo sąlygų, taikant papildomą elektroninę tapatybės, veiksnio ir teisėtumo kontrolę. Tokia kontrolė, *inter alia*, galėtų apimti vaizdo konferencijas arba kitus internetinius būdus garso ir vaizdo ryšiui tikruoju laiku užtikrinti;
- (23) siekiant užtikrinti visų ryši su bendrovėmis palaikančių asmenų apsaugą, valstybės narės turėtų turėti galimybę užkirsti kelią sukčiavimui ar kitokio pobūdžio piktnaudžiavimui atsisakydamos skirti asmenį bendrovės direktoriumi ne tik ankstesnio to asmens elgesio jų teritorijoje, bet, kai tai numatyta nacionalinėje teisėje, ir kitų valstybių narių pateiktos informacijos pagrindu. Todėl valstybėms narėms turėtų būti leidžiama prašyti informacijos iš kitų valstybių narių. Atsakymą galėtų sudaryti informacija apie galiojantį nušalinimą arba kita informacija, svarbi nušalinimo prašymą gavusioje valstybėje narėje požiūriu. Prašyti tokios informacijos turėtų būti įmanoma naudojantis registru sąveikos sistema. Tuo požiūriu valstybės narės turėtų turėti galimybę savo nuožiūra spręsti dėl geriausio šios informacijos rinkimo būdo – ar tai būtų reikiamos informacijos rinkimas iš bet kurių registru ar kitų vietų, kur ji saugoma pagal jų nacionalinę teisę, ar specialių registru arba specialių skirsnių verslo registruose sukūrimas. Jei prireikia papildomos informacijos, pavyzdžiui, dėl nušalinimo laikotarpio ir pagrindų, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama ją pateikti naudojantis visomis prieinamomis keitimosi informacija sistemomis pagal nacionalinę teisę. Tačiau šia direktyva neturėtų būti sukuriama pareiga tokios informacijos prašyti kiekvienu atveju. Be to, galimybė atsižvelgti į informaciją apie nušalinimą kitoje valstybėje narėje neturėtų įpareigoti valstybių narių pripažinti kitose valstybėse narėse galiojančių nušalinimų;

- (24) siekiant užtikrinti visų ryši su bendrovėmis ar filialais palaikančių asmenų apsaugą ir užkirsti kelią sukčiavimui ar kitokio pobūdžio piktnaudžiavimui, svarbu, kad kompetentingos valstybių narių institucijos galėtų patikrinti, ar direktoriumi ketinamam skirti asmeniui nėra uždrausta eiti direktoriaus pareigas. Tuo tikslu kompetentingos institucijos, naudodamosi verslo registrų sąveikos sistema, turėtų nustatyti ir tai, ar konkretus asmuo įtrauktas į kurį nors direktorių nušalinimo požiūriu svarbų kitos valstybės narės registrą. Tokie asmens duomenys registrų ir institucijų arba asmenų ar įstaigų, pagal nacionalinę teisę įgaliotų nagrinėti visus su internetinėmis procedūromis susijusius klausimus, neturėtų būti saugomi ilgiau negu būtina asmens tinkamumui būti paskirtam direktoriumi įvertinti. Nežiūrint į tai, saugoti tokią informaciją ilgesniu laikotarpiu minėtiesiems subjektams gali tekti galimos neigiamo sprendimo peržiūros tikslu. Bet kuriuo atveju saugojimo laikotarpis neturėtų viršyti nacionalinėmis taisyklėmis nustatyto laikotarpio asmens duomenims, susijusiems su bendrovės steigimu ar filialo registravimu arba atitinkamu dokumentų ir informacijos pateikimu, saugoti;
- (25) su bendrovių steigimu ir filialų registravimu internetu susijusiais įpareigojimais, numatytais šioje direktyvoje, neturėtų būti daromas poveikis kitiems, ne bendrovių teisės srities formalumams, kuriuos bendrovė turi sutvarkyti, kad galėtų pradėti veiklą pagal Sąjungos ir nacionalinę teisę;
- (26) kaip ir bendrovių steigimo ir filialų registravimo internetu atveju, siekiant sumažinti bendrovių išlaidas ir našta, per bendrovės gyvavimo ciklą visus dokumentus ir informaciją nacionaliniams registrams taip pat turėtų būti galima pateikti internetu. Valstybės narės taip pat turėtų turėti galimybę savo nuožiūra leisti teikti dokumentus ir informaciją kitomis priemonėmis, įskaitant popierine forma. Be to, bendrovių informacija turėtų būti atskleidžiama, tą informaciją viešai paskelbiant tuose nacionaliniuose registruose, nes dabar jie susieti tarpusavyje ir veikia kaip visapusiškas informacijos punktas naudotojams. Kad nesutrikėtų esamų atskleidimo būdų taikymas, valstybės narės taip pat turėtų turėti galimybę rinktis, ar nacionaliniame leidinyje paskelbti visą bendrovės informaciją ar jos dalį, tuo pat metu užtikrinant, kad registras elektroniniu būdu siųstų informaciją nacionaliniam leidiniui. Ši direktyva neturėtų daryti poveikio nacionalinėms taisyklėms, susijusioms su registro teisine verte ir nacionalinio leidinio vaidmeniu;
- (27) siekdamas palengvinti nacionaliniuose registruose saugomos informacijos paiešką ir keitimąsi ja su kitomis sistemomis, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad, pasibaigus reikiamam perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpiui, visi dokumentai ir informacija, kurie yra teikiami bet kuriai institucijai arba bet kuriam asmeniui ar bet kuriai įstaigai, pagal nacionalinę teisę įgaliotiems nagrinėti visus su internetinėmis procedūromis susijusius klausimus, atliekant šioje direktyvoje numatytas internetines procedūras, registruose galėtų būti saugomi kompiuterio skaitomu, paiešką atlikti leidžiančiu arba struktūrinių duomenų formatu. Tai reiškia, kad rinkmenos formatas turėtų būti tokios struktūros, kad programinės įrangos programos galėtų lengvai atpažinti, pripažinti ir išgauti konkrečius duomenis bei jų vidaus struktūrą. Reikalavimas užtikrinti, kad naudojamas paiešką atlikti leidžiantis dokumentų ir informacijos formatas neturėtų apimti skenuojamų parašų ar kitokių duomenų, kurie netinkami dėl to, kad negali būti skaitomi kompiuterio. Kadangi dėl to galėtų būti reikalinga keisti esamas valstybių narių informacines sistemas, šio reikalavimo perkėlimo į nacionalinę teisę terminas turėtų būti ilgesnis;
- (28) siekiant sumažinti bendrovių išlaidas ir administracinę našta bei procedūrų trukmę, valstybės narės, taikydamos bendrovių teisę, turėtų laikytis vienkartinio informacijos pateikimo principo, kuris nustatytas Sąjungoje, kaip rodo, *inter alia*, Reglamentas (ES) 2018/1724, Europos Komisijos e. valdžios veiksmų planas ar Talino deklaracija dėl e. valdžios. Vienkartinio informacijos pateikimo principo taikymas reiškia, kad iš bendrovių nereikalaujama, kad tą pačią informaciją valdžios institucijoms jos teiktų daugiau nei kartą. Pavyzdžiui, bendrovės neturėtų teikti tos pačios informacijos ir nacionaliniam registrui, ir nacionaliniam leidiniui. Atvirkščiai, registras turėtų pateikti informaciją, kuri jau buvo tiesiogiai pateikta nacionaliniam leidiniui. Panašiai, jeigu bendrovė yra įsteigta vienoje valstybėje narėje ir nori įregistruoti filialą kitoje valstybėje narėje, ji turėtų turėti galimybę pasinaudoti prieš tai registrui pateiktais dokumentais ar informacija. Be to, jeigu bendrovė yra įsteigta vienoje valstybėje narėje, bet jos filialas yra kitoje valstybėje narėje, ji turėtų turėti galimybę teikti duomenis apie tam tikrus bendrovės informacijos pasikeitimus tik tam registrui, kuriame įregistruota bendrovė, nereikalaujant tos pačios informacijos teikti registrui, kuriame įregistruotas filialas. Vietoj to registras, kuriame įregistruota bendrovė, ir registras, kuriame įregistruotas filialas, naudodamiesi registrų sąveikos sistema, turėtų elektroniniu būdu keisti informaciją, pavyzdžiui, apie bendrovės pavadinimo arba registruotos buveinės pasikeitimą;

- (29) siekiant užtikrinti, kad apie bendroves Sąjungoje būtų teikiama nuosekli ir naujausia informacija, ir dar labiau padidinti skaidrumą, nacionaline teise turėtų būti suteikiama galimybė naudojantis registrų sąveikos sistema keistis į valstybių narių registrus įtraukta informacija apie visų tipų įregistruotas bendroves. Valstybės narės taip pat turėtų turėti galimybę per tą registrų sąveikos sistemą teikti elektronines dokumentų kopijas ir informaciją apie kitų tipų bendroves;
- (30) siekiant užtikrinti skaidrumą ir apsaugoti darbuotojų, kreditorių ir mažumos akcininkų interesus bei skatinti pasitikėjimą verslo sandoriais, įskaitant vidaus rinkoje sudaromus tarpvalstybinio pobūdžio sandorius, svarbu, kad investuotojai, suinteresuotosios šalys, verslo partneriai ir institucijos galėtų nesunkiai gauti bendrovių informacijos. Kad ta informacija būtų labiau prieinama, visose valstybėse narėse daugiau informacijos turėtų būti teikiama nemokamai. Prie tokios informacijos reikėtų priskirti bendrovės statusą ir informaciją apie jos filialus kitose valstybėse narėse bei informaciją apie asmenis, kurie kaip organas ar bet kokio tokio organo nariai yra įgalioti bendrovei atstovauti. Be to, visų dokumentų ir informacijos, kurią bendrovė atskleidė popierine forma ar elektroninėmis priemonėmis, arba jų dalies kopijos gavimo kaina neturėtų viršyti jų administracinių išlaidų, įskaitant registrų sukūrimo ir priežiūros išlaidas, su sąlyga, kad kaina nėra neproporcinga atsižvelgiant į informaciją, kurią siekiama gauti;
- (31) šiuo metu valstybės narės gali kurti papildomus prieigos prie registrų sąveikos sistemos punktus. Tačiau Komisija neturi galimybių prie registrų sąveikos sistemos prijungti kitų suinteresuotųjų šalių. Kad kitos suinteresuotosios šalys galėtų pasinaudoti registrų sąveikos sistema ir užtikrinti, kad jų sistemose būtų saugoma tiksli, naujausia ir patikima informacija apie bendroves, Komisijai turėtų būti leidžiama kurti papildomus prieigos punktus. Tokiais prieigos punktais turėtų būti laikomos Komisijos arba kitų Sąjungos institucijų, įstaigų, organų ar agentūrų sukurtos ir valdomos sistemos, skirtos savo administracinėms funkcijoms atlikti arba Sąjungos teisės nuostatoms vykdyti;
- (32) siekiant padėti vidaus rinkoje įsteigtoms bendrovėms lengviau plėsti savo verslo veiklą kitose valstybėse, jos turėtų turėti galimybę filialus steigti ir registruoti internetu kitose valstybėse narėse. Todėl valstybės narės turėtų sudaryti filialų registracijos bei dokumentų ir informacijos teikimo internetu galimybę panašiai, kaip ir bendrovių atveju, taip padedant mažinti išlaidas, kartu mažinant administracinę našta ir su tarpvalstybine plėtra susijusių formalumų tvarkymo trukmę;
- (33) registruodamos kitoje valstybėje narėje įregistruotos bendrovės filialą, valstybės narės taip pat turėtų turėti galimybę pasinaudodamos registrų sąveikos sistema patikrinti tam tikrą informaciją apie bendrovę. Taip pat pažymėtina, kad tais atvejais, kai filialas kurioje nors valstybėje narėje uždaromas, tos valstybės narės registras per registrų sąveikos sistemą turėtų informuoti valstybės narės, kurioje įregistruota bendrovė, registrą apie tokį uždarymą ir abu registrai turėtų įtraukti šią informaciją;
- (34) siekiant užtikrinti Sąjungos ir nacionalinės teisės nuoseklumą, reikėtų išbraukti nuostatą dėl Ryšių komiteto, kurio nebėra, ir atnaujinti Direktyvos (ES) 2017/1132 I ir II prieduose nustatytus bendrovių tipus;
- (35) siekiant užtikrinti, kad į valstybių narių ir Sąjungos teisės aktus ateityje būtų galima įtraukti su bendrovių tipais susijusius pakeitimus, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kad ji galėtų atnaujinti Direktyvos (ES) 2017/1132 I, II ir IIA prieduose išvardytų bendrovių tipų sąrašą. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros⁽⁷⁾ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (36) šios direktyvos nuostatos, įskaitant bendrovių registracijos pareigas, neturi poveikio nacionalinei teisei, susijusiai su valstybių narių mokesčių priemonėmis ar jų teritoriniu ir administraciniu suskirstymu;

(7) OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

- (37) šia direktyva neturėtų būti daromas poveikis valstybių narių galioms atmesti prašymus steigti bendroves ir registruoti filialus sukčiavimo ar piktnaudžiavimo atvejais bei valstybėms narėms vykdamas tyrimo ir vykdymo užtikrinimo veiksmus – taip pat ir dalyvaujant policijai ar kitoms kompetentingoms institucijoms. Poveikis neturėtų būti daromas ir kitoms pareigoms pagal Sąjungos ir nacionalinę teisę, įskaitant grindžiamas kovą su pinigų plovimu, kova su teroristų finansavimu bei tikrosios nuosavybės taisyklėmis. Ši direktyva neturi poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/849 ⁽⁸⁾, kuria vadovaujantis kovojama su pinigų plovimo ar teroristų finansavimo keliamomis grėsmėmis, nuostatomis, visų pirma pareigoms, susijusioms su tinkamų deramo klientų tikrinimo priemonių taikymu atsižvelgiant į rizikos lygį ir su bet kurio sukurto naujo subjekto tikrojo savininko nustatymu ir užregistravimu jo įsteigimo valstybėje narėje;
- (38) ši direktyva turėtų būti taikoma laikantis Sąjungos duomenų apsaugos teisės aktų ir užtikrinant privatumo ir asmens duomenų apsaugą, įtvirtintą Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 7 ir 8 straipsniuose. Bet koks fizinių asmenų asmens duomenų tvarkymas pagal šią direktyvą turi būti vykdomas laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 ⁽⁹⁾;
- (39) vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 45/2001 ⁽¹⁰⁾ 28 straipsnio 2 dalimi buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu, kuris pateikė nuomonę 2018 m. liepos 26 d.;
- (40) kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. užtikrinti daugiau skaitmeninių sprendimų vidaus rinkoje veikiančioms bendrovėms, valstybės narės negali deramai pasiekti pačios, o dėl masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (41) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų ⁽¹¹⁾ valstybės narės išpareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudedamųjų dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas;
- (42) atsižvelgiant į nacionalinių sistemų pakeitimų, kuriuos būtina atlikti siekiant užtikrinti šios direktyvos nuostatų laikymąsi, sudėtingumą ir į tai, kad šiuo metu tarp valstybių narių esama didelių skirtumų, susijusių su skaitmeninių priemonių ir procesų naudojimu bendrovių teisės srityje, tinkama numatyti, kad valstybės narės, kurios susiduria su ypač dideliais sunkumais į nacionalinę teisę perkeldamos kai kurias šios direktyvos nuostatas, turėtų turėti galimybę pranešti Komisijai, kad norėtų pasinaudoti galimybe pratęsti atitinkamą įgyvendinimo laikotarpį iki vieno metų. Valstybės narės turėtų nurodyti objektyvias priežastis, dėl kurių prašo tokio pratęsimo;
- (43) Komisija turėtų atlikti šios direktyvos vertinimą. Remiantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 22 dalimi, šis vertinimas turėtų būti grindžiamas penkiais kriterijais – veiksmingumu, efektyvumu, aktualumu, nuoseklumu ir pridėtine verte – ir turėtų būti naudojamas kaip pagrindas galimų papildomų priemonių poveikiui įvertinti. Valstybės narės turėtų padėti atlikti tą vertinimą pateikdamos Komisijai joms prieinamus duomenis apie tai, kaip bendrovių steigimas internetu veikia praktiškai, pavyzdžiui, duomenis apie steigimo internetu atvejų skaičių, apie atvejų, kai buvo naudojami šablonai arba kai buvo reikalaujama atvykti fiziškai, skaičių ir apie vidutinę steigimo internetu trukmę bei išlaidas;

⁽⁸⁾ 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB (OL L 141, 2015 6 5, p. 73).

⁽⁹⁾ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

⁽¹⁰⁾ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

⁽¹¹⁾ OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

- (44) turėtų būti surinkta informacija, kuria remiantis būtų galima įvertinti šios direktyvos veiksmingumą, palyginti su ja siekiamu tikslu, ir atlikti vertinimą pagal 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 22 dalį;
- (45) todėl Direktyvą (ES) 2017/1132 reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos (ES) 2017/1132 daliniai pakeitimai

Direktyva (ES) 2017/1132 iš dalies keičiama taip:

- 1) 1 straipsnyje po antros įtraukos įterpiama ši įtrauka:

„— bendrovių steigimo internetu, filialų registravimo internetu ir bendrovių bei filialų dokumentų ir informacijos teikimo internetu taisyklių,“;

- 2) I antraštinės dalies III skyriaus antraštė pakeičiama taip:

„Internetinės procedūros (steigimas, registravimas ir teikimas), atskleidimas ir registrai“;

- 3) 13 straipsnis pakeičiamas taip:

„13 straipsnis

Taikymo sritis

Šiame skirsnyje ir 1A skirsnyje nurodytos koordinavimo priemonės taikomos valstybių narių įstatymams ir kitiems teisės aktams dėl II priede išvardytų bendrovių tipų ir, jei nurodyta, dėl I ir IIA prieduose išvardytų bendrovių tipų.“;

- 4) įterpiami šie straipsniai:

„13a straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame skyriuje vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) elektroninės atpažinties priemonės – Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 3 straipsnio 2 punkte apibrėžtos elektroninės atpažinties priemonės (*);
- 2) elektroninės atpažinties schema – Reglamento (ES) Nr. 910/2014 3 straipsnio 4 punkte apibrėžta elektroninės atpažinties schema;
- 3) elektroninės priemonės – elektroninė įranga, naudojama duomenims tvarkyti, įskaitant skaitmeninį glaudinimą, ir saugoti, kuria naudojantis informacija iš pradžių siunčiama ir gaunama jos paskirties vietoje; ta informacija iki galo perduodama, perteikiama ir priimama valstybių narių nustatytu būdu;

- 4) steigimas – visas bendrovės įsteigimo vadovaujantis nacionaline teise procesas, įskaitant bendrovės steigimo dokumento parengimą ir visus veiksmus, būtinus bendrovei į registrą įtraukti;
- 5) filialo registravimas – procesas, kurio metu atskleidžiami su valstybėje narėje atidarytu nauju filialu susiję dokumentai ir informacija;
- 6) šablonas – valstybių narių pagal nacionalinės teisės aktus parengtas bendrovės steigimo dokumento pavyzdys, naudojamas bendrovę steigiant internetu pagal 13g straipsnį.

13b straipsnis

Atpažinties priemonių pripažinimas, kai procedūros atliekamos internetu

1. Valstybės narės užtikrina, kad, vykdydami šiame skyriuje nurodytas internetines procedūras, pareiškėjai, kurie yra Sąjungos piliečiai, galėtų naudoti šias elektronines atpažinties priemones:

a) pagal savo valstybės narės patvirtintą elektroninės atpažinties schemą išduotas elektroninės atpažinties priemones;

b) kitoje valstybėje narėje išduotas ir tarpvalstybinio tapatumo nustatymo tikslais pripažįstamas elektroninės atpažinties priemones, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 910/2014 6 straipsnyje.

2. Valstybės narės gali atsisakyti pripažinti elektronines atpažinties priemones, jei tų elektroninės atpažinties priemonių patikimumo lygiai neatitinka Reglamento (ES) Nr. 910/2014 6 straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų.

3. Visos valstybių narių pripažįstamos atpažinties priemonės yra viešai prieinamos.

4. Kai pateisinama priežastimi, susijusia su viešuoju interesu, užkertant kelią netinkamam tapatybės naudojimui ar pakeitimui, valstybės narės, siekdamos patikrinti pareiškėjo tapatybę, gali imtis priemonių ir reikalauti, kad tas pareiškėjas fiziškai atvyktų į bet kurią instituciją arba pas bet kurį asmenį ar į bet kurią įstaigą, pagal nacionalinę teisę įgaliotus nagrinėti su šiame skyriuje nurodomomis internetinėmis procedūromis susijusius klausimus, įskaitant klausimus dėl bendrovės steigimo dokumentų parengimo. Valstybės narės užtikrina, kad fizinio pareiškėjo atvykimo būtų galima reikalauti tik tam tikrais atvejais, kai esama priešasčių įtarti tapatybės klastojimo atvejį, ir kad bet kurios kitas procedūros etapus būtų galima baigti internetu.

13c straipsnis

Bendrosios nuostatos dėl internetinių procedūrų

1. Šia direktyva nedaromas poveikis nacionalinės teisės aktams, pagal kuriuos, atsižvelgiant į valstybių narių teises sistemas ir teises tradicijas, skiriama bet kuri institucija arba bet kuris asmuo ar bet kuri įstaiga, pagal nacionalinę teisę įgalioti nagrinėti visus su bendrovių steigimu internetu, filialų registravimu internetu bei dokumentų ir informacijos teikimu internetu susijusius klausimus.

2. Šia direktyva taip pat nedaromas poveikis nacionalinėje teisėje nustatytioms procedūroms ir reikalavimams, įskaitant susijusius su teisinėmis steigimo dokumentų rengimo procedūromis, su sąlyga, kad bendrovės steigimas internetu, nurodytas 13g straipsnyje, ir filialų registravimas internetu, nurodytas 28a straipsnyje, bei dokumentų ir informacijos teikimas internetu, nurodytas 13j ir 28b straipsniuose, yra įmanomi.

3. Pagal taikomą nacionalinę teisę numatyti teikiamų dokumentų ar informacijos autentiškumo, tikslumo, patikimumo, teisingumo ir tinkamos teisinės formos reikalavimai taikant šią direktyvą lieka nepakitę su sąlyga, kad bendrovių steigimas internetu, nurodytas 13g straipsnyje, ir filialų registravimas internetu, nurodytas 28a straipsnyje, bei dokumentų ir informacijos teikimas internetu, nurodytas 13j ir 28b straipsniuose, yra įmanomi.

13d straipsnis

Mokesčiai už internetines procedūras

1. Valstybės narės užtikrina, kad šiame skyriuje nurodytoms internetinėms procedūroms taikomos mokesčių taisyklės būtų skaidrios ir taikomos nediskriminuojant.
2. Mokesčiai už internetines procedūras, kuriuos taiko 16 straipsnyje nurodyti registrai, negali viršyti susigrąžintų tokių paslaugų teikimo išlaidų.

13e straipsnis

Mokėjimai

Jeigu, norint užbaigti šiame skyriuje nustatytą procedūrą, reikia sumokėti mokesį, valstybės narės užtikrina, kad tą mokesį būtų galima sumokėti naudojantis plačiai prieinama valstybėje narėje įsisteigusios finansinės įstaigos arba mokėjimo paslaugų teikėjo teikiama mokėjimo internetu paslauga, kuri gali būti naudojama tarpvalstybiniam mokėjimams atlikti ir kuri leidžia nustatyti mokesį sumokėjusio asmens tapatybę.

13f straipsnis

Informacijos reikalavimai

Valstybės narės užtikrina, kad registracijos portaluose ar interneto svetainėse, prieinamose naudojantis bendraisiais skaitmeniniais vartais, nemokamai ir bent kalba, kurią suprastų kuo didesnis skaičius tarpvalstybinių naudotojų, būtų teikiama glausta ir naudotojui patogi informacija, kuri padėtų steigiant bendroves ir registruojant filialus. Ši informacija turi apimti bent:

- a) bendrovių steigimo taisykles, įskaitant 13g ir 13j straipsniuose nurodytas internetines procedūras, ir reikalavimus, susijusius su šablonų naudojimu ir kitais steigimo dokumentais, asmenų tapatybės nustatymu, kalbų naudojimu bei taikomais mokesčiais;
- b) filialų registracijos taisykles, įskaitant 28a ir 28b straipsniuose nurodytas internetines procedūras, ir reikalavimus, susijusius su dokumentų registravimu, asmenų tapatybės nustatymu bei kalbų naudojimu;
- c) taikomų taisyklių, kaip tampama bendrovės administravimo, valdymo ar priežiūros organų nariu, įskaitant taisyklių, susijusių su direktorių nušalinimu ir institucijomis ar įstaigomis, kurios atsakingos už informacijos apie nušalintus direktorius saugojimą, aprašymą;
- d) bendrovės administravimo, valdymo ir priežiūros organų įgaliojimų ir atsakomybės, įskaitant įgaliojimus atstovauti bendrovei santykiuose su trečiaisiais asmenimis, aprašymą.

(*) 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB (OL L 257, 2014 8 28, p. 73).“;

5) I antraštinės dalies III skyriuje įterpiamas šis skirsnis:

„1 A skirsnis

Steigimas internetu, teikimas internetu ir atskleidimas

13g straipsnis

Bendrovių steigimas internetu

1. Valstybės narės užtikrina, kad, laikantis 13b straipsnio 4 dalies ir šio straipsnio 8 dalies nuostatų, bendrovės galėtų būti steigiamos vien internetu ir kad pareiškėjams nereikėtų asmeniškai vykti į jokią instituciją, pas jokią asmenį ar į jokią įstaigą, pagal nacionalinę teisę įgaliotus nagrinėti bet kokius bendrovių steigimo internetu klausimus, įskaitant bendrovės steigimo dokumentų parengimą.

Tačiau valstybės narės gali nuspręsti nevykdyti kitų, į IIA priedą neįtrauktų, tipų bendrovių steigimo internetu procedūrų.

2. Valstybės narės nustato išsamias bendrovių steigimo internetu taisykles, įskaitant taisykles, susijusias su 13h straipsnyje nurodytų šablonų naudojimu ir bendrovei steigti reikalingais dokumentais ir informacija. Pagal tas taisykles valstybės narės užtikrina, kad bendrovė internetu galėtų būti įsteigiama dokumentus ar informaciją pateikiant elektroniniu būdu, įskaitant elektronines 16a straipsnio 4 dalyje nurodytų dokumentų ir informacijos kopijas.

3. 2 dalyje nurodytose taisyklėse nustatomi bent šie dalykai:

- a) procedūros, kuriomis užtikrinama, kad pareiškėjai turėtų reikiamą veiksnumą ir būtų įgalioti atstovauti bendrovei;
- b) priemonės pareiškėjų tapatybei patikrinti, kaip nustatyta 13b straipsnyje;
- c) reikalavimai, kad pareiškėjai naudotųsi Reglamente (ES) Nr. 910/2014 nurodytomis patikimumo užtikrinimo paslaugomis;
- d) procedūros bendrovės veiklos objekto teisėtumui patikrinti, jeigu tokie patikrinimai numatyti pagal nacionalinę teisę;
- e) procedūros bendrovės pavadinimo teisėtumui patikrinti, jeigu tokie patikrinimai numatyti pagal nacionalinę teisę;
- f) procedūros direktorių skyrimui patikrinti.

4. 2 dalyje nurodytose taisyklėse taip pat gali būti nustatomi šie dalykai, visų pirma:

- a) procedūros bendrovės steigimo dokumentų teisėtumui užtikrinti, įskaitant patikrinimą, ar teisingai naudojami šablonais;
- b) pasekmės, kai bet kurios valstybės narės kompetentinga institucija nušalina direktorių;
- c) notaro arba bet kurio kito asmens ar įstaigos, pagal nacionalinę teisę įgaliotų nagrinėti bet kokius bendrovės steigimo internetu klausimus, dalyvavimas;
- d) steigimo internetu netaikymas atvejais, kai bendrovės akcinis kapitalas apmokamas įnašais natūra.

5. Valstybės narės pasirūpina, kad bendrovės steigimas internetu nepriklausytų nuo licencijos ar leidimo gavimo prieš bendrovės registraciją, nebent tokia sąlyga yra būtina tinkamai nacionalinės teisės aktuose nustatytai tam tikros veiklos priežiūrai.

6. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai pagal bendrovės steigimo procedūrą reikia apmokėti bendrovės akcinį kapitalą, tokį mokėjimą būtų galima atlikti internetu, vadovaujantis 13e straipsniu, į Sąjungoje veikiančiame banke atidarytą sąskaitą. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad tokio mokėjimo įrodymą būtų galima pateikti ir internetu.

7. Valstybės narės užtikrina, kad steigimas internetu būtų baigtas per penkias darbo dienas, kai bendrovę steigia išimtinai fiziniai asmenys, kurie naudoja 13h straipsnyje nurodytus šablonus, arba kitais atvejais – per dešimt darbo dienų – nuo vėliausio iš šių įvykių:

- a) visų steigimui internetu būtinų formalumų sutvarkymo, įskaitant, kai institucija arba asmuo ar įstaiga, pagal nacionalinę teisę įgalioti nagrinėti visus su bendrovės steigimu susijusius klausimus, gauna visus nacionalinės teisės nuostatas atitinkančius dokumentus ir informaciją, dienos;
- b) registracijos mokesčio sumokėjimo, akcinio kapitalo apmokėjimo pinigais arba akcinio kapitalo apmokėjimo įnašu natūra, kaip nustatyta nacionalinės teisės aktuose, dienos.

Jeigu baigti procedūros per šioje dalyje nurodytus terminus neįmanoma, valstybės narės užtikrina, kad pareiškėjui būtų pranešta apie vėlavimo priežastis.

8. Kai pateisinama priežastimi, susijusia su viešuoju interesu, užtikrinant veiksnio ir pareiškėjų įgaliojimų atstovauti bendrovei taisyklių laikymąsi, bet kuri institucija arba asmuo ar įstaiga, pagal nacionalinę teisę įgalioti nagrinėti visus su bendrovės steigimu internetu susijusius klausimus, įskaitant steigimo dokumento parengimą, gali prašyti pareiškėjo atvykti fiziškai. Valstybės narės užtikrina, kad tokiais atvejais fizinio pareiškėjo atvykimo būtų galima reikalauti tik tam tikrais atvejais, kai esama priežasčių įtarti, jog nesilaikoma 3 dalies a punkte nurodytų taisyklių. Valstybės narės užtikrina, kad, nepaisant to, visus kitus procedūros etapus būtų galima baigti internetu.

13h straipsnis

Bendrovių steigimo internetu šablonai

1. Registracijos portaluose arba interneto svetainėse, prie kurių prisijungiama per bendruosius skaitmeninius vartus, valstybės narės pateikia IIA priede išvardytų tipų bendrovėms skirtus šablonus. Valstybės narės gali pasirūpinti, kad internetu būtų prieinami ir kitų tipų bendrovių steigimo šablonai.

2. Valstybės narės užtikrina, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytus šablonus pareiškėjai galėtų naudoti vykdydami 13g straipsnyje nurodytą steigimo internetu procedūrą. Jeigu naudodami tuos šablonus pareiškėjai laikosi 13g straipsnio 4 dalies a punkte nurodytų taisyklių, laikoma, kad 10 straipsnyje nustatytas reikalavimas parengti ir patvirtinti reikiamos teisinės formos bendrovės steigimo dokumentus, kai nėra nustatyta prevenciškai taikoma administracinė ar teisminė kontrolė, yra įvykdytas.

Šia direktyva nedaromas poveikis jokiame reikalavimui pagal nacionalinę teisę parengti steigimo dokumentus tinkama teisine forma, jei yra galimybė įsteigti bendrovę internetu, kaip nurodyta 13g straipsnyje.

3. Valstybės narės šablonus pateikia bent viena oficialiaja Sąjungos kalba, kurią suprastų kuo didesnis skaičius tarpvalstybinių naudotojų. Šablonai, prieinami kitomis kalbomis, t. y. ne oficialiaja atitinkamos valstybės narės kalba ar kalbomis, naudojami tik informacijai, nebent ta valstybė narė nuspręstų, kad bendrovę taip pat galima įsteigti naudojantis tomis kitomis kalbomis parengtais šablonais.

4. Šablonų turinys reglamentuojamas nacionalinės teisės aktais.

13i straipsnis

Nušalinti direktoriai

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų parengtos direktorių nušalinimo taisyklės. Tos taisyklės apima galimybę atsižvelgti į bet kurią galiojantį nušalinimą arba informaciją, svarbią nušalinimui kitoje valstybėje narėje. Šio straipsnio tikslu direktoriais laikomi bent 14 straipsnio d punkto i papunktyje nurodyti asmenys.

2. Valstybės narės gali reikalauti, kad asmenys, teikiantys paraiškas į direktoriaus pareigas, patvirtintų, jog yra susipažinę su visomis aplinkybėmis, kuriomis atitinkamoje valstybėje narėje galimas nušalinimas.

Valstybės narės gali atsisakyti skirti asmenį bendrovės direktoriumi, jeigu tuo metu tas asmuo kitoje valstybėje narėje yra nušalintas nuo direktoriaus pareigų.

3. Valstybės narės užtikrina, kad jos turėtų galimybę atsakyti į kitos valstybės narės prašymą pateikti direktorių nušalinimo požiūriu svarbią informaciją pagal atsakymą į prašymą teikiančios valstybės narės teisę.

4. Kad atsakytų į šio straipsnio 3 dalyje nurodytą prašymą, valstybės narės bent imasi veiksmų, būtinų užtikrinti, kad jos turėtų galimybę nedelsdamos pateikti informaciją apie tai, ar konkretus asmuo nušalintas, ar ištrauktas į kurią nors iš jų registru, kuriuose saugoma su direktorių nušalinimu susijusi informacija, naudojamosi 22 straipsnyje nurodyta sistema. Valstybės narės taip pat gali keistis tokia papildoma informacija, kaip nušalinimo laikotarpis ir priežastys. Toks keitimasis informacija reglamentuojamas nacionalinės teisės aktais.

5. Komisija 24 straipsnyje nurodytai įgyvendinimo aktais nustato išsamią šio straipsnio 4 dalyje nurodyto keitimosi informacija tvarką ir technines detales.

6. Šio straipsnio 1–5 dalys taikomos *mutatis mutandis*, kai bendrovė pateikia registru 16 straipsnyje nurodytą informaciją apie naujo direktoriaus paskyrimą.

7. Šiame straipsnyje nurodytų asmenų asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis Reglamento (ES) 2016/679 ir nacionalinės teisės nuostatomis, kad institucija arba asmuo ar įstaiga, pagal nacionalinę teisę įgalioti įvertinti būtina informaciją, susijusią su asmens nušalinimu nuo direktoriaus pareigų, galėtų užkirsti kelią sukčiavimui ar kitokiam piktnaudžiavimui bei užtikrinti visų asmenų, palaikančių ryšį su bendrovėmis ar filialais, apsaugą.

Valstybės narės užtikrina, kad 16 straipsnyje nurodyti registrai ir institucijos arba asmenys ar įstaigos, pagal nacionalinę teisę įgalioti nagrinėti visus su internetinėmis procedūromis susijusius klausimus, nesaugotų šio straipsnio tikslais perduodamų asmens duomenų ilgiau nei būtina ir bet kuriuo atveju juos saugotų ne ilgiau nei bet kuriuos asmens duomenis, susijusius su bendrovės steigimu, filialo registracija arba bendrovės ar filialo dokumentų ir informacijos teikimu.

13j straipsnis

Bendrovių dokumentų ir informacijos teikimas internetu

1. Valstybės narės užtikrina, kad 14 straipsnyje nurodytus dokumentus ir informaciją, įskaitant bet kokius jų pakeitimus, registru 16 straipsnyje nurodytiems asmenims būtų galima pateikti internetu iki valstybės narės, kurioje registruota bendrovė, teisės aktuose nustatyto termino. Valstybės narės užtikrina, kad, laikantis 13b straipsnio 4 dalies ir, kai taikoma, 13g straipsnio 8 dalies nuostatų, tokius dokumentus ir informaciją būtų galima pateikti vien internetu ir kad pareiškėjui nereikėtų asmeniškai vykti į jokią instituciją arba pas jokią asmenį ar į jokią įstaigą, pagal nacionalinę teisę įgaliotus nagrinėti dokumentų ir informacijos pateikimo internetu klausimus.

2. Valstybės narės užtikrina, kad internetu teikiamų dokumentų kilmę ir vientisumą būtų galima patikrinti elektroninėmis priemonėmis.
 3. Valstybės narės gali reikalauti, kad tam tikros bendrovės arba visos bendrovės pateiktų tam tikrus arba visus 1 dalyje nurodytus dokumentus ir informaciją internetu.
 4. 13g straipsnio 2–5 dalys *mutatis mutandis* taikomos dokumentų ir informacijos pateikimui internetu.
 5. Valstybės narės ir toliau gali leisti dokumentus ir informaciją teikti kitokia, nei 1 dalyje nurodyta, forma, įskaitant elektroninėmis priemonėmis ar popierine forma, bendrovėms, notarams arba bet kuriems kitiems asmenims ar įstaigoms, pagal nacionalinę teisę įgaliojantiems nagrinėti tokia forma pateiktus dokumentus ir informaciją.“;
- 6) 16 straipsnis pakeičiamas taip:

„16 straipsnis

Paskelbimas registre

1. Kiekvienos valstybės narės centriniam, komerciniam ar bendrovių registre (toliau – registras) yra užvedama kiekvienos joje registruotos bendrovės byla.

Valstybės narės užtikrina, kad bendrovėms būtų suteikiamas Europos unikalus atpažinties kodas (toliau – EUID), nurodytas Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/884 (*) priedo 8 punkte, pagal kurį jas būtų galima aiškiai identifikuoti registrams keičiantis informacija, naudojantis pagal 22 straipsnį sukurta registrų sąveikos sistema (toliau – registrų sąveikos sistema). Tą unikalų atpažinties kodą sudaro bent elementai, pagal kuriuos galima identifikuoti registro valstybę narę, nacionalinį kilmės registrą ir tame registre nurodytą bendrovės numerį, bei, kai tinkama, žymos, kurios padeda išvengti identifikavimo klaidų.

2. Visi dokumentai ir informacija, kuriuos reikalaujama atskleisti pagal 14 straipsnį, saugomi šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje byloje arba įtraukiami tiesiogiai į registrą; tai, kas įtraukiama į registrą, užregistruojama byloje.

Nepriklausomai nuo to, kaip buvo pateikti, visi 14 straipsnyje nurodyti dokumentai ir informacija saugomi registro byloje arba įtraukiami tiesiogiai į registrą elektronine forma. Valstybės narės užtikrina, kad visų popierine forma pateiktų dokumentų ir informacijos forma registre būtų kuo greičiau pakeista į elektroninę.

Valstybės narės užtikrina, kad, gavus prašymą atskleisti dokumentus ir informaciją elektroninėmis priemonėmis, 14 straipsnyje nurodytų anksčiau nei 2006 m. gruodžio 31 d. popierine forma pateiktų dokumentų ir informacijos forma registre būtų pakeista į elektroninę.

3. Valstybės narės užtikrina, kad 14 straipsnyje nurodyti dokumentai ir informacija būtų atskleidžiami registre padarant juos viešai prieinamais. Be to, valstybės narės taip pat gali reikalauti, kad kai kurie arba visi dokumentai ir informacija būtų skelbiami tam tikslui skirtame nacionaliniame leidinyje arba ne mažiau veiksmingais būdais. Tie būdai apima bent sistemas, kurią taikant paskelbtus dokumentus ar informaciją būtų galima gauti pateiktus chronologine tvarka centrinėje elektroninėje platformoje, naudojimą. Tokiais atvejais registras užtikrina, kad tuos dokumentus ir informaciją elektroninėmis priemonėmis nusiųstų nacionaliniam leidiniui arba centrinei elektronei platformai.

4. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad būtų išvengta bet kokio registre laikomų duomenų bei bylos duomenų neatitikimo.

Valstybės narės, reikalaujančios dokumentų ir informacijos paskelbimo nacionaliniame leidinyje arba centrinėje elektroninėje platformoje, imasi būtinų priemonių, kad būtų išvengta bet kokio duomenų, atskleistų remiantis 3 dalimi, ir leidinyje ar platformoje paskelbtų duomenų neatitikimo.

Susidūrus su šiuo straipsnyje minimais neatitikimais, pirmenybė teikiama registre prieinamiems dokumentams ir informacijai.

5. Bendrovė gali remtis 14 straipsnyje nurodytais dokumentais ir informacija prieš trečiuosius asmenis tik po to, kai jie buvo atskleisti šio straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka, nebent bendrovė įrodytų, kad jie tretiesiems asmenims buvo žinomi.

Tačiau operacijų, vykdomų anksčiau nei šešioliką dieną po minėto atskleidimo, atveju šiais dokumentais ir informacija remtis prieš trečiuosius asmenis negalima, jeigu jie įrodo, kad apie juos negalėjo žinoti.

Tretieji asmenys visada gali remtis visais dokumentais ir informacija, kurių atžvilgiu atskleidimo formalumai dar nesutvarkyti, išskyrus atvejus, kai dėl tokių dokumentų ar informacijos neatskleidimo jie neturi galios.

6. Valstybės narės užtikrina, kad visi steigiant bendrovę, registruojant filialą arba teikiant jų duomenis pateikti bendrovės ar filialo dokumentai ir informacija būtų saugomi registruose kompiuterio skaitomu, paiešką atlikti leidžiančiu arba struktūriniu duomenų formatu.

(*) 2015 m. birželio 8 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/884, kuriuo nustatomos techninės specifikacijos ir procedūros, reikalingos pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/101/EB sukurtai registrų sąveikos sistemai (OL L 144, 2015 6 10, p. 1).“;

7) įterpiamas šis straipsnis:

„16a straipsnis

Prieiga prie atskleistos informacijos

1. Valstybės narės užtikrina, kad pateikus prašymą iš registro būtų galima gauti visų 14 straipsnyje nurodytų dokumentų ir informacijos ar bet kurios jų dalies kopijas ir kad tokį prašymą registruui būtų galima pateikti popierine forma arba elektroninėmis priemonėmis.

Tačiau valstybės narės gali nuspręsti, kad tam tikro tipo dokumentų ir informacijos, anksčiau nei 2006 m. gruodžio 31 d. pateiktų popierine forma, ar jų dalies gauti elektroninėmis priemonėmis negalima, jei pasibaigė nustatytas laikotarpis nuo pateikimo dienos iki prašymo padavimo dienos. Toks nustatytas laikotarpis negali būti trumpesnis kaip 10 metų.

2. Kaina už 14 straipsnyje nurodytų visų dokumentų ir informacijos ar bet kurios jų dalies kopijos pateikimą popierine forma ar elektroninėmis priemonėmis neturi viršyti administracinių jų pateikimo išlaidų, įskaitant registrų sukūrimo ir priežiūros išlaidas.

3. Pareiškėjui pateikiamos elektroninės ir popierinės kopijos patvirtinamos, kad yra tikros, išskyrus atvejus, kai pareiškėjas atsisako tokio patvirtinimo.

4. Valstybės narės užtikrina, kad registro pateikiamų dokumentų ir informacijos elektroninių kopijų ir išrašų autentiškumas būtų patvirtintas naudojantis Reglamente (ES) Nr. 910/2014 nurodytomis patikimumo užtikrinimo paslaugomis, taip siekiant garantuoti, kad elektronines kopijas ar išrašus pateikė registras, juose pateikiama tikra registre saugomo dokumento turinio kopija arba kad jie atitinka registre saugomame dokumente esančią informaciją.“;

8) 17 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų pateikiama naujausia informacija, paaiškinant nacionalinės teisės nuostatas, pagal kurias tretieji asmenys gali remtis 14 straipsnyje nurodyta informacija ir kiekvieno tipo dokumentais, kaip nustatyta 16 straipsnio 3, 4 ir 5 dalyse.“;

9) 18 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Elektroninės 14 straipsnyje nurodytų dokumentų ir informacijos kopijos taip pat padaromos viešai prieinamos naudojantis registrų sąveikos sistema. Valstybės narės priemonėmis gali padaryti ir 14 straipsnyje nurodytus dokumentus ir informaciją apie kitų, nei II priede išvardytų tipų bendroves.“;

b) 3 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) 14 straipsnyje nurodytus dokumentus ir informaciją, įskaitant dokumentus ir informaciją apie kitų, nei II priede išvardytų tipų bendroves, jeigu valstybės narės teikia tokius dokumentus;“;

10) 19 straipsnis pakeičiamas taip:

„19 straipsnis

Mokesčiai už dokumentus ir informaciją

1. Mokesčiai už 14 straipsnyje nurodytų dokumentų ir informacijos pateikimą per registrų sąveikos sistemą nevirsija administracinių jų pateikimo išlaidų, įskaitant registrų sukūrimo ir priežiūros išlaidas.

2. Valstybės narės užtikrina, kad per registrų sąveikos sistemą nemokamai būtų teikiama bent ši informacija ir dokumentai:

a) bendrovės pavadinimas arba pavadinimai ir teisinė forma;

b) bendrovės registruota buveinė ir valstybė narė, kurioje ji įregistruota;

c) bendrovės registracijos numeris ir EUID;

d) duomenys apie bendrovės interneto svetainę, jei tokie duomenys įtraukti į nacionalinį registrą;

e) bendrovės statusas, pvz., tai, ar ji uždaryta, išbraukta iš registro, jos veikla nutraukta, ji likviduota, vykdo nacionalinės teisės aktuose apibrėžtą ekonominę veiklą, jeigu tai įrašyta nacionaliniuose registruose;

f) bendrovės veiklos objektas, jei jis įrašytas nacionaliniame registre;

g) visų asmenų, kuriuos kaip organą ar tokio organo narius bendrovė šiuo metu yra įgaliojusi jai atstovauti santykiuose su trečiaisiais asmenimis ir teisminiuose procesuose, duomenys, taip pat tai, ar atstovauti bendrovei įgalioti asmenys gali tai daryti vieni, ar reikalaujama, kad jie veiktų kartu;

h) informacija apie kitoje valstybėje narėje įsteigtus bendrovės filialus, įskaitant pavadinimą, registracijos numerį, EUID ir valstybę narę, kurioje filialas įregistruotas.

3. Keitimasis informacija naudojantis registrų sąveikos sistema registrams yra nemokamas.

4. Valstybės narės gali nuspręsti, kad d ir f punktuose nurodyta informacija turi būti prieinama nemokamai tik kitų valstybių narių institucijoms.“;

11) 20 straipsnio 3 dalis išbraukiama;

12) 22 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 4 dalis papildoma šia pastraipa:

„Komisija taip pat gali kurti papildomus prieigos prie registrų sąveikos sistemos punktus. Tokie prieigos punktai sudaromi iš Komisijos arba kitų Sąjungos institucijų, įstaigų, organų ar agentūrų sukurtų ir valdomų sistemų, skirtų jų administracinėms funkcijoms atlikti arba Sąjungos teisės nuostatomis vykdyti. Komisija nepagrįstai nedelsdama praneša valstybėms narėms apie tokių prieigos punktų sukūrimą ir visus svarbius jų veikimo pasikeitimus.“;

b) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Prieiga prie registrų sąveikos sistemoje esančios informacijos suteikiama per portalą ir per valstybių narių ir Komisijos sukurtus papildomus prieigos punktus.“;

13) 24 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) d punktas pakeičiamas taip:

„d) technines specifikacijas, kuriose apibrėžiami 20, 28a, 28c, 30a ir 34 straipsniuose nurodytų bendrovės registro ir filialo registro keitimosi informacija metodai;“;

b) e punktas pakeičiamas taip:

„e) išsamų duomenų, kurie turi būti perduoti registrų keitimosi informacija tikslu, kaip nurodyta 20, 28a, 28c, 30a, 34 ir 130 straipsniuose, sąrašą;“;

c) n punktas pakeičiamas taip:

„n) papildomų prieigos punktų prijungimo prie platformos tvarką ir techninius reikalavimus, kaip nurodyta 22 straipsnyje;“;

d) papildomas šiuo punktu:

„o) registrų keitimosi 13i straipsnyje nurodyta informacija išsamią tvarką ir technines detales.“;

e) straipsnio pabaigoje įtraukiama ši pastraipa:

„Komisija, vadovaudamasi d, e, n ir o punktais, ne vėliau kaip 2021 m. vasario 1 d. priima įgyvendinimo aktus.“;

14) I antraštinės dalies III skyriaus 2 skirsnio pavadinimas pakeičiamas taip:

„Registravimo ir atskleidimo taisyklės, taikomos kitų valstybių narių bendrovių filialams“;

15) į I antraštinės dalies III skyriaus 2 skirsnį įterpiami šie straipsniai:

„28a straipsnis

Filialų registravimas internetu

1. Valstybės narės užtikrina, kad registruoti valstybėje narėje bendrovės filialą, kuriam taikoma kitos valstybės narės teisė, būtų galima vien internetu ir kad pareiškėjams nereikėtų asmeniškai vykti į jokią instituciją arba pas jokią asmenį ar į jokią įstaigą, pagal nacionalinę teisę įgaliotus nagrinėti visus su filialų registravimo prašymais susijusius klausimus, laikantis 13b straipsnio 4 dalies ir *mutatis mutandis* 13g straipsnio 8 dalies nuostatų.

2. Valstybės narės nustato išsamias filialų registravimo internetu taisykles, įskaitant taisykles, susijusias su tuo, kokius dokumentus ir informaciją reikia pateikti kompetentingai institucijai. Pagal tas taisykles valstybės narės užtikrina, kad registraciją internetu būtų galima atlikti informaciją ar dokumentus pateikus elektronine forma, įskaitant elektronines 16a straipsnio 4 dalyje nurodytų dokumentų ir informacijos kopijas, arba naudojantis registruoti anksčiau pateikta informacija ar dokumentais.

3. 2 dalyje nurodytose taisyklėse nustatomi bent šie dalykai:

- a) procedūra, kuria užtikrinama, kad pareiškėjai turėtų reikiamą veiksnumą ir kad jie būtų įgalioti atstovauti bendrovei;
- b) priemonės filialą registruojančio asmens ar asmenų arba jų atstovų tapatybei patikrinti;
- c) reikalavimai, kad pareiškėjai naudotųsi Reglamente (ES) Nr. 910/2014 nurodytomis patikimumo užtikrinimo paslaugomis.

4. 2 dalyje nurodytose taisyklėse taip pat gali būti nustatytos šios procedūros:

- a) procedūros filialo veiklos objekto teisėtumui patikrinti;
- b) procedūros filialo pavadinimo teisėtumui patikrinti;
- c) procedūros dokumentų ir informacijos, pateiktų siekiant įregistruoti filialą, teisėtumui patikrinti;
- d) procedūros notaro arba bet kurio kito asmens ar įstaigos, pagal taikomas nacionalines nuostatas susijusių su filialo registravimo procesu, dalyvavimui numatyti.

5. Registruodamos kitoje valstybėje narėje įsteigtos bendrovės filialą, valstybės narės gali tikrinti informaciją apie bendrovę, naudodamosi registrų sąveikos sistema.

Valstybės narės pasirūpina, kad filialo registracija internetu nepriklausytų nuo licencijos ar leidimo gavimo prieš filialo registraciją, nebent tokia sąlyga yra būtina tinkamai nacionalinės teisės aktuose nustatytai tam tikros veiklos priežiūrai.

6. Valstybės narės užtikrina, kad filialo registracija internetu būtų baigiama per 10 darbo dienų nuo tada, kai sutvarkomi visi formalumai, įskaitant tai, kad institucija arba asmuo ar įstaiga, pagal nacionalinę teisę įgalioti nagrinėti visus su filialo registravimu susijusius klausimus, gauna visus būtinus, nacionalinės teisės nuostatas atitinkančius dokumentus ir informaciją.

Jeigu įregistruoti filialo per šioje dalyje nurodytą terminą neįmanoma, valstybės narės užtikrina, kad pareiškėjui būtų pranešta apie vėlavimo priežastis.

7. Įregistravus pagal kitos valstybės narės teisės aktus įsteigtos bendrovės filialą, valstybės narės registras, kuriame įregistruotas filialas, naudodamasis registrų sąveikos sistema, praneša valstybei narei, kurioje įregistruota bendrovė, kad filialas įregistruotas. Valstybė narė, kurioje įregistruota bendrovė, patvirtina, kad pranešimas gautas, ir nedelsdama įtraukia informaciją į savo registrą.

28b straipsnis

Filialų dokumentų ir informacijos pateikimas internetu

1. Valstybės narės užtikrina, kad 30 straipsnyje nurodytus dokumentus ir informaciją arba jų pakeitimus būtų įmanoma pateikti internetu iki valstybės narės, kurioje įsteigtas filialas, teisės aktuose nustatyto termino. Valstybės narės užtikrina, kad, laikantis 13b straipsnio 4 dalies ir *mutatis mutandis* 13g straipsnio 8 dalies nuostatų, tokius dokumentus ir informaciją būtų galima pateikti vien internetu ir kad pareiškėjams nereikėtų asmeniškai vykti į jokią instituciją arba pas asmenį ar į įstaigą, pagal nacionalinę teisę įgaliotus nagrinėti internetu teikiamus dokumentus ir informaciją.

2. 28a straipsnio 2–5 dalys *mutatis mutandis* taikomos filialų dokumentų ir informacijos pateikimui internetu.

3. Valstybės narės gali reikalauti, kad tam tikri arba visi 1 dalyje nurodyti dokumentai ir informacija būtų teikiami tik internetu.

28c straipsnis

Filialų uždarymas

Valstybės narės užtikrina, kad, gavęs 30 straipsnio 1 dalies h punkte nurodytus dokumentus ir informaciją, valstybės narės, kurioje įregistruotas bendrovės filialas, registras, naudodamasis registrų sąveikos sistema, praneštų valstybės narės, kurioje įregistruota bendrovė, registru, kad filialas uždarytas ir išbrauktas iš registro. Bendrovės valstybės narės registras, taip pat naudodamasis ta sistema, patvirtina, kad toks pranešimas gautas, ir informaciją nedelsdamas užregistruoja.“;

16) įterpiamas šis straipsnis:

„30a straipsnis

Bendrovės dokumentų ir informacijos pakeitimai

Valstybė narė, kurioje įregistruota bendrovė, naudodamasi registrų sąveikos sistema, nedelsdama praneša valstybei narei, kurioje įregistruotas bendrovės filialas, tuo atveju, kai pateikiama informacija apie tai, kad pasikeitė:

- a) bendrovės pavadinimas;
- b) bendrovės registruota buveinė;
- c) registre įrašytas bendrovės registracijos numeris;
- d) bendrovės teisinė forma;
- e) 14 straipsnio d ir f punktuose nurodyti dokumentai ir informacija.

Gavęs šio straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytą pranešimą, registras, kuriame įregistruotas filialas, naudodamasis registrų sąveikos sistema, patvirtina, kad toks pranešimas gautas, ir užtikrina, kad 30 straipsnio 1 dalyje nurodyti dokumentai ir informacija būtų nedelsiant atnaujinti.“;

17) 31 straipsnis papildomas šia pastraipa:

„Valstybės narės gali nustatyti, kad tais atvejais, kai bendrovė atskleidžia valstybės narės registru, kuriame ji įregistruota, dokumentus ir informaciją pagal 14 straipsnio f punktą, 30 straipsnio 1 dalies g punkte nurodytas privalomas atskaitomybės dokumentų atskleidimas gali būti laikomas įvykdytu.“;

18) 43 straipsnis išbraukiamas;

19) 161 straipsnis pakeičiamas taip:

„161 straipsnis

Duomenų apsauga

Visi su šia direktyva susiję asmens duomenys tvarkomi laikantis Reglamento (ES) 2016/679.“;

20) įterpiamas šis straipsnis:

„162a straipsnis

Daliniai priedų pakeitimai

Valstybės narės nedelsdamos informuoja Komisiją apie visus jų nacionalinės teisės aktuose nustatytus ribotos atsakomybės bendrovių tipų pasikeitimus, kurie gali turėti įtakos I, II ir IIA priedų turiniui.

Jei valstybė narė informuoja Komisiją pagal šio straipsnio pirmą pastraipą, Komisijai, laikantis 163 straipsnio, suteikiami įgaliojimai deleguotaisiais aktais patikslinti I, II ir IIA prieduose pateikiamus bendrovių tipų sąrašus pagal šio straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytą informaciją.“;

21) 163 straipsnis pakeičiamas taip:

„163 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 25 straipsnio 3 dalyje ir 162a straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo 2019 m. liepos 31 d.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 25 straipsnio 3 dalyje ir 162a straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.

5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

6. Pagal 25 straipsnio 3 dalį arba 162a straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per tris mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas trimis mėnesiais.“;

22) I priedo dvidešimt septinta įtrauka pakeičiama taip:

„— Švedija. :

publikt aktiebolag;“;

23) II priedo dvidešimt septinta įtrauka pakeičiama taip:

„— Švedija. :

privat aktiebolag

publikt aktiebolag;“;

24) įterpiamas IIA priedas, kurio tekstas išdėstytas šios direktyvos priede.

2 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 2021 m. rugpjūčio 1 d. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

2. Nepažeidžiant šio straipsnio 1 dalies, valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad būtų laikomasi šios direktyvos 1 straipsnio 5 punkto, susijusio su Direktyvos (ES) 2017/1132 13i straipsniu ir 13j straipsnio 2 dalimi, bei šios direktyvos 1 straipsnio 6 punkto, susijusio su Direktyvos (ES) 2017/1132 16 straipsnio 6 dalimi, ne vėliau kaip 2023 m. rugpjūčio 1 d.

3. Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybės narės, kurios susiduria su ypač dideliais sunkumais perkeldamos šią direktyvą į nacionalinę teisę, turi turėti teisę pasinaudoti galimybe pratęsti 1 dalyje numatytą laikotarpį iki vienu metų. Jos pateikia objektyvias būtinybės pratęsti šį laikotarpį priežastis. Apie savo ketinimą pasinaudoti šiuo pratęsimu valstybės narės Komisijai praneša ne vėliau kaip 2021 m. vasario 1 d.

4. Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

5. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Ataskaitos, peržiūra ir duomenų rinkimas

1. Ne vėliau kaip 2024 m. rugpjūčio 1 d. arba, jei kuri nors valstybė narė pasinaudoja 2 straipsnio 3 dalyje numatyta nukrypti leidžiančia nuostata, ne vėliau kaip 2025 m. rugpjūčio 1 d. Komisija atlieka šią direktyvą į Direktyvą (ES) 2017/1132 įtrauktų nuostatų vertinimą ir Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui pateikia ataskaitą su savo išvadomis; tai netaikoma 2 straipsnio 2 dalyje nurodytoms nuostatomis, kurių atveju vertinimas atliekamas ir ataskaita parengiama ne vėliau kaip 2026 m. rugpjūčio 1 d.

Valstybės narės Komisijai pateikia ataskaitoms parengti būtiną informaciją, o būtent duomenis apie registracijų internetu skaičių ir su tuo susijusias išlaidas.

2. Komisijos ataskaitoje, *inter alia*, įvertinama:
 - a) galimybė registruoti kitų, nei IIA priede išvardytų tipų bendroves vien internetu;
 - b) galimybė, kad valstybės narės teiktų visų tipų ribotos atsakomybės bendrovėms skirtus šablonus, ir būtinybė pateikti suderintą šabloną, kuris galiotų visoje Sąjungoje ir kuri visos valstybės narės naudotų IIA priede išvardytų tipų bendrovėms, bei galimybė tai padaryti;
 - c) praktinė direktorių nušalinimo taisyklių, nurodytų 13i straipsnyje, taikymo patirtis;
 - d) dokumentų ir informacijos pateikimo internetu ir internetinės prieigos metodai, įskaitant naudojamą prašymų programavimo sąsajomis;
 - e) būtinybė sudaryti sąlygas nemokamai gauti daugiau informacijos nei reikalaujama 19 straipsnio 2 dalyje ir užtikrinti nevaržomą prieigą prie tokios informacijos;
 - f) būtinybė taikyti vienkartinio informacijos pateikimo principą ir galimybė tai padaryti.
3. Jei tikslinga, kartu su ataskaita pateikiami pasiūlymai dėl dalinio Direktyvos (ES) 2017/1132 pakeitimo.
4. Siekiant atlikti patikimą šia direktyva į Direktyvą (ES) 2017/1132 įtrauktų nuostatų vertinimą, valstybės narės renka duomenis apie tai, kaip steigimas internetu veikia praktiškai. Paprastai ši informacija turėtų apimti internetu įsteigtų bendrovių skaičių, atvejų, kuriais buvo naudojami šablonai arba kuriais buvo reikalaujama fizinio atvykimo, skaičių bei vidutinę steigimo internetu trukmę ir išlaidas. Šią informaciją jos Komisijai teikia du kartus, ne vėliau nei praėjus dvejais metams po perkėlimo į nacionalinę teisę datos.

4 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

5 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2019 m. birželio 20 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
A. TAJANI

Tarybos vardu
Pirmininkas
G. CIAMBA

PRIEDAS

„IIA PRIEDAS

13, 13f, 13g, 13h ir 162a STRAIPSNIUOSE NURODYTI

BENDROVIŲ TIPAI

— Belgija:

société privée à responsabilité limitée/besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid,

société privée à responsabilité limitée unipersonnelle/Eenpersoons besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid;

— Bulgarija:

дружество с ограничена отговорност,

еднолично дружество с ограничена отговорност;

— Čekija:

společnost s ručením omezeným;

— Danija:

Anpartsselskab;

— Vokietija:

Gesellschaft mit beschränkter Haftung;

— Estija:

osühing;

— Airija:

private company limited by shares or by guarantee/cuideachta phríobháideach faoi theorainn scaireanna nó ráthaíochta,

designated activity company/cuideachta ghníomhaíochta ainmnithe;

— Graikija:

εταιρεία περιορισμένης ευθύνης,

ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία;

— Ispanija:

sociedad de responsabilidad limitada;

— Prancūzija:

société à responsabilité limitée,

entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée,

société par actions simplifiée,

société par actions simplifiée unipersonnelle;

— Kroatija:

društvo s ograničenom odgovornošću,

jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću;

— Italija:

società a responsabilità limitata,

società a responsabilità limitata semplificata;

— Kipras:

ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με μετοχές ή/και με εγγύηση;

— Latvija:

sabiedrība ar ierobežotu atbildību;

— Lietuva:

uždaroji akcinė bendrovė;

— Liuksemburgas:

société à responsabilité limitée;

— Vengrija:

korlátolt felelősségű társaság;

— Malta:

private limited liability company/kumpanija privata;

— Nyderlandai:

besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid;

— Austrija:

Gesellschaft mit beschränkter Haftung;

— Lenkija:

spółka z ograniczoną odpowiedzialnością;

— Portugalija:

sociedade por quotas;

— Rumunija:

societate cu răspundere limitată;

- Slovėnija:
družba z omejeno odgovornostjo;
 - Slovakija:
spoločnosť s ručením obmedzeným;
 - Suomija:
yksityinen osakeyhtiö/privat aktiebolag;
 - Švedija:
privat aktiebolag;
 - Jungtinė Karalystė:
private company limited by shares or guarantee.“
-

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA (ES) 2019/1152**2019 m. birželio 20 d.****dėl skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų Europos Sąjungoje**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 153 straipsnio 2 dalies b punktą kartu su 153 straipsnio 1 dalies b punktu,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 31 straipsnyje numatyta, kad kiekvienas darbuotojas turi teisę į saugias, jo sveikatą ir orumą atitinkančias darbo sąlygas, į tai, kad būtų apribotas maksimalus darbo laikas, teisė į dienos ir savaitės poilsį, taip pat kasmetines mokamas atostogas;
- (2) Europos socialinių teisių ramsčio, apie kurį paskelbta 2017 m. lapkričio 17 d. Geteborge, principu Nr. 5 numatyta: kad darbuotojai, nesvarbu, kokia jų darbo santykių rūšis ir trukmė, turi teisę į sąžiningą ir vienodą požiūrį darbo sąlygų atžvilgiu, galimybę naudotis socialine apsauga ir mokytis ir kad turi būti skatinama pereiti prie neterminuoto darbo; kad pagal teisės aktus ir kolektyvines sutartis darbdaviams turi būti užtikrinamas reikiamas lankstumas, leidžiantis greitai prisitaikyti prie pasikeitusių ekonominių aplinkybių; kad turi būti skatinamos naujoviškos darbo formos, kurios užtikrintų kokybiškas darbo sąlygas, turi būti skatinamas verslumas ir savarankiškas darbas bei sudaromos palankesnės sąlygos profesiniam judumui, ir kad turi būti užkirstas kelias tokiems darbo santykiams, kuriuose sudaromos mažų garantijų darbo sąlygos, be kita ko, užkertant kelią piktnaudžiavimui netipinėmis sutartimis, ir kad bandomasis laikotarpis neturi būti ilgesnis nei pagrįsta;
- (3) Europos socialinių teisių ramsčio principu Nr. 7 numatyta, kad įdarbinimo pradžioje darbuotojai turi teisę būti raštu informuoti apie su darbo santykiais susijusias jų teises ir pareigas, įskaitant bandomąjį laikotarpį; kad darbuotojai turi teisę prieš juos atleidžiant iš darbo būti informuoti apie priežastis; kad jiems turi būti nustatytas pagrįstas išpėjimo laikotarpis ir kad jie turi galimybę veiksmingai ir nešališkai spręsti ginčus, o nepagrįsto atleidimo atveju – teisę į teisių gynimą, įskaitant tinkamą kompensaciją;

⁽¹⁾ OL C 283, 2018 8 10, p. 39.

⁽²⁾ OL C 387, 2018 10 25, p. 53.

⁽³⁾ 2019 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2019 m. birželio 13 d. Tarybos sprendimas.

- (4) nuo Tarybos direktyvos 91/533/EEB⁽⁴⁾ priėmimo darbo rinka labai pasikeitė, nes dėl demografinių pokyčių ir perėjimo prie skaitmeninių technologijų atsirado naujų užimtumo formų, o tai sustiprino inovacijas, darbo vietų kūrimą ir darbo rinkos augimą. Kai kurių naujų formų užimtumas nuspėjamumo požiūriu labai skiriasi nuo tradicinių darbo santykių, todėl susijusiems darbuotojams gali pritrūkti tikrumo dėl taikytinų teisių ir socialinės apsaugos. Todėl tokia kintančiame darbo pasaulyje darbuotojams kyla vis didesnis poreikis būti visapusiškai informuotiems apie savo esmines darbo sąlygas ir ta informacija turėtų būti pateikta laiku ir raštu darbuotojams lengvai prieinama forma. Siekiant tinkamai įteisinti naujas užimtumo formas, Sąjungos darbuotojams turėtų būti suteikta įvairių naujų būtinausių teisių, kuriomis siekiama didinti darbo santykių saugumą ir nuspėjamumą ir drauge siekiama aukštynkryptės konvergencijos valstybėse narėse ir išsaugomas darbo rinkos gebėjimas prisitaikyti;
- (5) pagal Direktyvą 91/533/EEB dauguma Sąjungos darbuotojų turi teisę į rašytinę informaciją apie jų darbo sąlygas. Tačiau Direktyva 91/533/EEB taikoma ne visiems Sąjungos darbuotojams. Be to, dėl darbo rinkos raidos nuo 1991 m. atsirado naujų užimtumo formų ir su jomis susijusių apsaugos spragų;
- (6) siekiant užtikrinti adekvatų visų Sąjungos darbuotojų darbo sąlygų skaidrumą ir nuspėjamumą, Sąjungos lygmeniu turėtų būti nustatyti kiekvienam darbuotojui taikytini būtinausi reikalavimai, susiję su informacija apie esminius darbo santykių aspektus ir su darbo sąlygomis, kartu išlaikant pagrįstą nestandartinio užimtumo lankstumą ir taip išsaugant jo privalumus darbuotojams ir darbdaviams;
- (7) Komisija, laikydama sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 154 straipsnio, dviejų etapų konsultacijose su socialiniais partneriais tarėsi, kaip būtų galima patobulinti Direktyvos 91/533/EEB taikymo sritį ir veiksmingumą bei išplėsti jos tikslus, kad būtų nustatytos naujos darbuotojų teisės. Socialiniai partneriai nesutarė pradėti derybų tais klausimais. Vis dėlto, kaip patvirtina viešųjų konsultacijų, kuriose buvo siekiama gauti įvairių suinteresuotųjų subjektų ir piliečių nuomonę, rezultatai, modernizuojant ir prie naujų pokyčių pritaikant dabartinę teisės aktų sistemą svarbu imtis Sąjungos lygmens veiksmų;
- (8) Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (toliau – Teisingumo Teismas) savo praktikoje nustatė darbuotojo statuso nustatymo kriterijus⁽⁵⁾. Įgyvendinant šią direktyvą turėtų būti atsižvelgiama į Teisingumo Teismo pateiktą tų kriterijų aiškinimą. Į šios direktyvos taikymo sritį galėtų patekti namų ūkio darbuotojai, pagal poreikį išskviečiami darbuotojai, pagal trumpalaikes terminuotas nereguliarus darbo sutartis dirbantys darbuotojai, pagal paslaugų kvitus dirbantys asmenys, interneto platformose dirbantys asmenys, stažuotojai ir pameistriai, jeigu jie tenkina tuos kriterijus. Iš tikrųjų savarankiškai dirbantys asmenys į šios direktyvos taikymo sritį neturėtų patekti, nes jie neatitinka tų kriterijų. Piktinaudžiavimas savarankiškai dirbančio asmens statusu, kaip apibrėžta nacionalinėje teisėje, nacionaliniu lygmeniu arba tarpvalstybiniais atvejais yra apgaulingai deklaruojamo darbo forma, dažnai siejama su nedeklaruojamu darbu. Fiktyvus savarankiško darbo atvejų atsiranda, kai asmuo nurodo, kad dirba savarankiškai, nors jo veikla atitinka darbo santykiams būdingus kriterijus, – taip daroma siekiant išvengti tam tikrų teisinių ar mokesčių pareigų. Tokiems asmenims ši direktyva turėtų būti taikoma. Nustatant, ar esama darbo santykių, turėtų būti remiamasi su faktiniu darbo atlikimu susijusiais faktais, o ne tuo, kaip šalys apibrėžia santykius;

⁽⁴⁾ 1991 m. spalio 14 d. Tarybos direktyva 91/533/EEB dėl darbdavio pareigos informuoti darbuotojus apie galiojančias sutarties arba darbo santykių sąlygas (OL L 288, 1991 10 18, p. 32).

⁽⁵⁾ 1986 m. liepos 3 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Deborah Lawrie-Blum prieš Land Baden-Württemberg*, C-66/85, ECLI:EU:C:1986:284; 2010 m. spalio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Union syndicale Solidaires Isère prieš Premier ministre ir kt.*, C-428/09, ECLI:EU:C:2010:612; 2015 m. liepos 9 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Ender Balkaya prieš Kiesel Abbruch- und Recycling Technik GmbH*, C-229/14, ECLI:EU:C:2015:455; 2014 m. gruodžio 4 d. Teisingumo Teismo sprendimas *FNV Kunsten Informatie en MEDIA prieš Staat der Nederlanden*, C-413/13, ECLI:EU:C:2014:2411, ir 2016 m. lapkričio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Betriebsrat der Ruhrländlinik gGmbH prieš Ruhrländlinik GmbH*, C-216/15, ECLI:EU:C:2016:883.

- (9) valstybės narės turėtų turėti galimybę numatyti, kad, kai tai pateisinama objektyviomis priežastimis, tam tikros šios direktyvos nuostatos neturi būti taikomos tam tikrų kategorijų valstybės tarnautojams, viešosios skubios pagalbos tarnyboms, ginkluotosioms pajėgoms ir policijos institucijoms, teisėjams, prokurorams, tyrėjams arba kitoms teisėsaugos tarnyboms, atsižvelgiant į tai, kad jie turi vykdyti specifinio pobūdžio pareigas arba kad jų įdarbinimo sąlygos yra specifinės;
- (10) atsižvelgiant į jūrininkų ir jūros žvejų įdarbinimo sąlygų ypatumus, šioje direktyvoje nustatyti reikalavimai neturėtų būti jiems taikomi šiose srityse: darbo keliams darbdaviams, kai tai nesuderinama su laivuose arba žvejybos laivuose atliekamu darbu, srityje; minimalaus darbo nuspėjamumo srityje; darbuotojų siuntimo į kitą valstybę narę ar trečiąją valstybę srityje; perėjimo prie kitos darbo formos srityje; ir informacijos apie socialinio draudimo institucijų, gaunančių socialinio draudimo įmokas, pavadinimą teikimo srityje. Šios direktyvos tikslais turėtų būti laikoma, kad jūrininkai ir jūros žvejai, kaip apibrėžta atitinkamai Tarybos direktyvose 2009/13/EB ⁽⁶⁾ ir (ES) 2017/159 ⁽⁷⁾, dirba Sąjungoje, kai jie dirba valstybėje narėje registruotuose arba su valstybės narės vėliava plaukiojančiuose laivuose arba žvejybos laivuose;
- (11) atsižvelgiant į tai, kad darbuotojų, nepatenkančių į Direktyvos 91/533/EEB taikymo sritį, skaičius vis labiau auga, nes valstybės narės pagal tos direktyvos 1 straipsnį taiko išimtis, tas išimtis reikia pakeisti galimybe valstybėms narėms netaikyti šios direktyvos nuostatų darbo santykiams su iš anksto apibrėžtu ir faktiškai išdirbtu darbo laiku, kurį per apskaitinį keturių paeiliui einančių savaitių laikotarpį per savaitę vidutiniškai sudaro ne daugiau nei trys valandos. Apskaičiuojant tas valandas turėtų būti įtrauktas visas darbdaviui faktiškai dirbtas laikas, pvz., viršvalandžiai arba papildomas darbas be sutartyje ar darbo santykiuose garantuojamų arba numatytų darbo valandų. Nuo to momento, kai darbuotojas viršija tą ribą, jam taikomos šios direktyvos nuostatos, neatsižvelgiant į vėliau darbuotojo išdirbtą darbo valandų skaičių arba darbo sutartyje numatytą darbo valandų skaičių;
- (12) darbuotojų, kurių darbo laikas nėra garantuotas, įskaitant darbuotojus, dirbančius pagal nenustatytos apimties darbo sutartis ir darbo pagal poreikį sutartis, padėtis yra itin pažeidžiama. Todėl šios direktyvos nuostatos jiems turėtų būti taikomos neatsižvelgiant į tai, kiek valandų jie faktiškai dirba;
- (13) praktiškai darbdavio funkcijas ir atsakomybę gali prisiimti įvairūs fiziniai ar juridiniai asmenys arba kiti subjektai. Valstybėms narėms turėtų būti paliekama laisvė tiksliau nustatyti asmenis, kurie visiškai ar iš dalies atsako už šioje direktyvoje nustatytą darbdavio pareigų vykdymą, tačiau tos pareigos turi būti įvykdytos. Valstybės narės taip pat turėtų galėti pačios nuspręsti, kad visos tos pareigos ar jų dalis pavedamos fiziniam ar juridiniam asmeniui, kuris nėra nei viena iš darbo santykių šalių;
- (14) valstybės narės turėtų galėti nustatyti konkrečias taisykles dėl šioje direktyvoje išdėstytų reikalavimų netaikymo asmenims, veikiančiams kaip savo namų ūkio darbuotojų darbdaviai šiais klausimais: prašymų dėl skirtingų darbo rūšių svarstymo ir atsakymo į juos; nemokamo privalomo mokymo teikimo; ir teisių gynimo mechanizmų, kurie grindžiami darbuotojui palankia prezumpcija, jeigu trūksta informacijos dokumentuose, kurie pagal šią direktyvą turi būti pateikti darbuotojui, užtikrinimo;
- (15) Direktyvoje 91/533/EEB yra nustatytas esminių darbo sutarčių ar darbo santykių aspektų, apie kuriuos darbuotojai turi būti informuoti raštu, sąrašas. Tą sąrašą, kurį valstybės narės gali išplėsti, būtina pritaikyti atsižvelgiant į darbo rinkos pokyčius, visų pirma į vis labiau plintančias nestandartines užimtumo formas;
- (16) jei darbuotojas neturi nuolatinės ar pagrindinės darbo vietos, jis turėtų gauti informaciją apie tvarką, jei tokia yra, kelionėms tarp darbo vietų;

⁽⁶⁾ 2009 m. vasario 16 d. Tarybos direktyva 2009/13/EB, įgyvendinanti Europos bendrijos laivų savininkų asociacijų (ECSA) ir Europos transporto darbuotojų federacijos (ETF) sudarytą susitarimą dėl 2006 m. Konvencijos dėl darbo jūrų laivyboje ir iš dalies keičianti Direktyvą 1999/63/EB (OL L 124, 2009 5 20, p. 30).

⁽⁷⁾ 2016 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva (ES) 2017/159, kuria įgyvendinamas 2012 m. gegužės 21 d. Europos Sąjungos žemės ūkio kooperatyvų konfederacijos (COGECA), Europos transporto darbuotojų federacijos (ETF) ir Nacionalinių žvejybos įmonių organizacijų Europos Sąjungos asociacijos („Europêche“) sudarytas Susitarimas dėl 2007 m. Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos dėl darbo žvejybos sektoriuje įgyvendinimo (OL L 25, 2017 1 31, p. 12).

- (17) informuojant apie darbdavio suteiktą teisę į mokymo paslaugas, turėtų būti įmanoma pateikti informaciją, kurioje nurodomos mokymo dienos, jei tokių suteikiama, į kurias darbuotojas turi teisę per metus, ir informaciją apie darbdavio bendrą mokymo politiką;
- (18) turėtų būti įmanoma, kad informacija apie procedūrą, kurios turi laikytis darbdavys ir darbuotojas, jei jų darbo santykiai nutraukiami, apimtų laikotarpį, per kurį turi būti pareikštas ieškinys dėl atleidimo iš darbo;
- (19) informacija apie darbo laiką turėtų atitikti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/88/EB ⁽⁸⁾ nuostatas ir ji turėtų apimti informaciją apie pertraukas, dienos ir savaitės poilsį, taip pat kasmetines mokamas atostogas, taip užtikrinant darbuotojų saugą ir sveikatos apsaugą;
- (20) teiktina informacija apie darbo užmokestį turėtų apimti visus darbo užmokesčio elementus, juos nurodant atskirai, įskaitant, jei taikoma, išmokas pinigais ar natūra, atlygį už viršvalandžius, premijas arba kitas išmokas, kurias darbuotojas gauna tiesiogiai ar netiesiogiai už darbą. Tokia informacija turėtų būti teikiama nedarant poveikio darbdavio laisvei nustatyti papildomų darbo užmokesčio elementų, pavyzdžiui, vienkartinį išmokų. To, kad į tą informaciją nebuvo įtraukti darbo užmokesčio elementai, kaip nustatyta teisės aktuose ar kolektyvinėje sutartyje, neturėtų būti galima laikyti priežastimi, dėl kurios apie juos nepranešama darbuotojui;
- (21) jei dėl darbo pobūdžio neįmanoma nustatyti fiksuoto darbo grafiko, pavyzdžiui, darbuotojų darbo pagal poreikį sutarčių sudarymo atveju, darbdaviai turėtų informuoti savo darbuotojus, kaip turi būti nustatomas jų darbo laikas, įskaitant laiko tarpus, kuriais jie gali būti iškviešti dirbti, ir minimalų pranešimo laikotarpį, per kurį darbuotojas turi būti informuotas apie darbo užduoties pradžią;
- (22) informacija apie socialinio draudimo sistemas turėtų apimti informaciją apie socialinio draudimo institucijų, gaunančių socialinio draudimo įmokas, susijusias, kai aktualu, su ligos, motinystės, tėvystės ir vaiko priežiūros išmokomis, išmokomis dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinės ligos ir senatvės, neįgalumo, našlių ir našlaičių, nedarbo, priešpensinėmis ir šeimos išmokomis, pavadinimą. Neturėtų būti reikalaujama, kad darbdaviai pateiktų tą informaciją, jeigu socialinio draudimo įstaigą pasirenka darbuotojas. Darbdavio teikiama informacija apie socialinio draudimo sistemas, kai tinkama, turėtų apimti informaciją apie dalyvavimą papildomų pensijų sistemoje, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/50/ES ⁽⁹⁾ ir Tarybos direktyvoje 98/49/EB ⁽¹⁰⁾;
- (23) darbuotojams turėtų būti suteikta teisė įdarbinimo pradžioje būti raštu informuotiems apie jų su darbo santykiais susijusias teises ir pareigas. Todėl pagrindinė informacija jiems turėtų būti perduota kuo skubiau ir ne vėliau kaip per kalendorinę savaitę nuo jų pirmosios darbo dienos. Likusi informacija jiems turėtų būti perduota per vieną mėnesį nuo jų pirmosios darbo dienos. Pirmąją darbo dieną turėtų būti laikoma diena, kurią darbuotojas faktiškai pradeda vykdyti darbą pagal darbo santykius. Valstybės narės siekia, kad atitinkamą informaciją apie darbo santykius darbdaviai pateiktų prieš pasibaigiant iš pradžių sutartam sutarties galiojimo laikotarpiui;
- (24) atsižvelgiant į tai, kad vis aktyviau naudojamos skaitmeninio ryšio priemonės, informacija, kuri pagal šią direktyvą turi būti pateikta raštu, gali būti pateikiama elektroninėmis priemonėmis;
- (25) kad padėtų darbdaviams laiku teikti informaciją, valstybės narės turėtų galėti pateikti nacionalinio lygmens šablonus, įskaitant aktualią ir pakankamai išsamią informaciją apie taikomą teisės aktų sistemą. Nacionalinės institucijos ir socialiniai partneriai tuos šablonus galėtų toliau pritaikyti sektoriaus ar vietos lygmeniu. Komisija padės valstybėms narėms parengti šablonus ir modelius ir prireikus užtikrins, kad jie būtų plačiai prieinami;

⁽⁸⁾ 2003 m. lapkričio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/88/EB dėl tam tikrų darbo laiko organizavimo aspektų (OL L 299, 2003 11 18, p. 9).

⁽⁹⁾ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/50/ES dėl būtiniausių reikalavimų darbuotojų judumui tarp valstybių narių didinti gerinant teisių į papildomą pensiją igijimą ir išsaugojimą (OL L 128, 2014 4 30, p. 1).

⁽¹⁰⁾ 1998 m. birželio 29 d. Tarybos direktyva 98/49/EB dėl pagal darbo sutartį dirbančių asmenų ir savarankiškai dirbančių asmenų, judančių Bendrijoje, teisių į papildomą pensiją išsaugojimo (OL L 209, 1998 7 25, p. 46).

- (26) į užsienį siunčiamiems darbuotojams turėtų būti pateikiama papildomos, su jų padėtimi susijusios informacijos. Kelių paeiliui vykdomų darbo užduočių keliose valstybėse narėse ar trečiojoje valstybėje atveju, turėtų būti įmanoma informaciją apie kelias darbo užduotis suteikti iki pirmo išvykimo ir vėliau, jei yra pokyčių, atitinkamai ją pakeisti. Darbuotojams, kurie laikomi komandiruotais darbuotojais pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 96/71/EB ⁽¹¹⁾, taip pat turėtų būti pranešta apie priimančiosios valstybės narės nacionalinę interneto svetainę, kurioje jie gali rasti aktualią informaciją apie jų situacijai taikomas darbo sąlygas. Jeigu valstybės narės nenustato kitaip, tos pareigos taikomos tada, kai darbo užsienyje trukmė viršija keturias paeiliui einančias savaites;
- (27) bandomasis laikotarpis leidžia darbo santykių šalims patikrinti, ar darbuotojai ir jų pareigos, kurioms eiti jie buvo įdarbinti, yra suderinami, ir kartu teikti darbuotojams pagalbą. Pirmieji žingsniai darbo rinkoje ar perėjimas į naują darbo vietą neturėtų reikšti neužtikrintos padėties. Todėl, kaip nustatyta Europos socialinių teisių ramstyje, bandomasis laikotarpis neturėtų trukti ilgiau nei pagrįsta;
- (28) didelis valstybių narių skaičius yra nustačiusios bendrą maksimalią bandomojo laikotarpio trukmę – nuo trijų iki šešių mėnesių, kuri turėtų būti laikoma pagrįsta. Išimties tvarka bandomasis laikotarpis turėtų galėti būti ilgesnis nei šeši mėnesiai, kai tai galima pagrįsti darbo pobūdžiu, pavyzdžiui, kai einamos vadovaujamos arba vykdomosios pareigos arba pareigos valstybės tarnyboje arba paties darbuotojo interesais, pavyzdžiui, kai taikomos specialios nuolatinio užimtumo, visų pirma jaunų darbuotojų, skatinimo priemonės. Taip pat turėtų būti įmanoma bandomąjį laikotarpį atitinkamai pratęsti tais atvejais, kai darbuotojas bandomojo laikotarpio metu nebuvo darbe, pavyzdžiui, dėl ligos ar atostogų, kad darbdavys galėtų įvertinti darbuotojo tinkamumą atitinkamai užduočiai vykdyti. Terminuotų darbo santykių, truncančių mažiau kaip 12 mėnesių, atveju, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad bandomojo laikotarpio trukmė būtų tinkama ir proporcinga numatomi sutarties trukmei ir darbo pobūdžiui. Jei tai numatyta nacionalinėje teisėje ar praktikoje, darbuotojai turėtų galėti kaupti teises darbo srityje, įgytas bandomuoju laikotarpiu;
- (29) darbdavys neturėtų drausti darbuotojui kitu laiku, nei su tuo darbdaviu nustatytas darbo grafike nustatytas laikas, dirbti kitiems darbdaviams, ar neturėtų už tai jam taikyti priešiško požiūrio. Valstybės narės turėtų turėti galimybę nustatyti sąlygas, kurių laikantis taikomi nesuderinamumo apribojimai, kurie suprantami kaip darbo kitiems darbdaviams apribojimai, grindžiami objektyviomis priežastimis, pavyzdžiui, siekiant apsaugoti darbuotojų sveikatą ir užtikrinti jų saugą, be kita ko, apribojant darbo laiką, apsaugoti verslo paslaptis ir viešųjų paslaugų vientisumą ar išvengti interesų konflikto;
- (30) jei darbo grafiką daugiausia nustato darbdavys, nesvarbu ar jis tai daro tiesiogiai, pavyzdžiui, skirstydamas darbo užduotis, ar netiesiogiai, pavyzdžiui, reikalaujamas, kad darbuotojas reaguotų į klientų prašymus, darbuotojams, kurių darbo modelis yra visiškai ar daugiausiai nenuspėjamas, turėtų būti užtikrintas bent minimalus nuspėjamumo lygis;
- (31) apskaitinės valandos ir dienos, kurios turi būti suprantamos kaip laiko tarpai, per kuriuos darbdavio reikalavimu gali vykti darbas, turėtų būti nustatytos raštu darbo santykių pradžioje;
- (32) pagrįstas minimalus išankstinio pranešimo laikotarpis, suprantamas kaip laiko tarpas nuo darbuotojo informavimo apie naujos darbo užduoties pradžią momento iki darbo užduoties pradžios momento, yra dar vienas būtinas darbo nuspėjamumo elementas, kai darbo santykiai grindžiami darbo modeliais, kurie yra visiškai arba daugiausiai nenuspėjami. Pranešimo laikotarpiai gali skirtis pagal atitinkamo sektoriaus reikmes, tačiau drauge turi būti užtikrinama adekvati darbuotojų apsauga. Minimalus pranešimo laikotarpis taikomas nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2002/15/EB ⁽¹²⁾;
- (33) darbuotojams turėtų būti suteikta galimybė atsisakyti darbo užduoties, jei ją reikia atlikti ne apskaitinėmis valandomis ir dienomis, arba jei darbuotojui nebuvo pranešta apie darbo užduotį per minimalaus išankstinio pranešimo terminą, ir jei dėl šio atsisakymo jie nepatirtų neigiamų pasekmių. Darbuotojams, jei jie to pageidauja, taip pat turi būti suteikta galimybė sutikti atlikti darbo užduotį;

⁽¹¹⁾ 1996 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje (OL L 18, 1997 1 21, p. 1).

⁽¹²⁾ 2002 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/15/EB dėl asmenų, kurie verčiasi mobiliąja kelių transporto veikla, darbo laiko organizavimo (OL L 80, 2002 3 23, p. 35).

- (34) kai darbuotojas, kurio darbo modelis visiškai arba daugiausiai nenuspėjamas, su savo darbdaviu susitarė atlikti konkrečią darbo užduotį, darbuotojas turėtų galėti atitinkamai planuoti. Darbuotojas turėtų būti apsaugotas nuo pajamų praradimo dėl pavėluoto sutartos darbo užduoties atšaukimo teikiant tinkamą kompensaciją;
- (35) pagal poreikį sudarytos ar panašios darbo sutartys, įskaitant nenustatytos apimties darbo sutartis, pagal kurias darbdavys turi teisę reikalauti, kad darbuotojas būtų iškviestas dirbti darbą, kai to reikia, darbuotojams yra ypač nenuspėjamos. Valstybės narės, kurios leidžia sudaryti tokias sutartis, turėtų užtikrinti, kad būtų taikomos veiksmingos priemonės, užkertančios kelią piktnaudžiavimui. Tokios priemonės galėtų būti tokių sutarčių naudojimo ir trukmės apribojimas, galimybė paneigti prezumpciją dėl darbo sutarties ar darbo santykių su garantuojamu apmokėtų valandų skaičiumi per praėjusį ataskaitinį laikotarpį buvimo arba kitos lygiaverčio poveikio priemonės, kuriomis užtikrinama veiksminga piktnaudžiavimo praktikos prevencija;
- (36) laikantis Europos socialinių teisių ramsčio principų, turėtų būti skatinamas perėjimas į saugesnių darbo sąlygų darbo vietas, jei darbdaviai turi galimybę nestandartinėmis užimtumo formomis dirbantiems darbuotojams pasiūlyti darbo visą darbo dieną ar neterminuotas darbo sutartis. Darbuotojui turėtų būti suteikta galimybė prašyti darbdavio suteikti kitą darbo, kuriame būtų užtikrintos nuspėjamesnės ir saugesnės darbo sąlygos, formą, jei yra tokių galimybių, ir iš darbdavio gauti pagrįstą rašytinį atsakymą, kuriame atsižvelgiama ir į darbdavio, ir į darbuotojo poreikius. Valstybės narės turėtų turėti galimybę riboti tokių prašymų dažnumą. Šia direktyva neturėtų būti užkirstas kelias valstybėms narėms nustatyti, kad pareigų valstybės tarnyboje, kurioms užimti rengiamas konkursas, atveju nelaikoma, kad tas pareigas galima užimti pateikiant paprastą darbuotojo prašymą, ir todėl jų atveju netaikoma teisė prašyti suteikti darbo, kuriame užtikrinamos nuspėjamesnės ir saugesnės darbo sąlygos, formą;
- (37) kai pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę ar kolektyvines sutartis reikalaujama, kad darbdaviai mokytų darbuotojus atlikti darbą, kuriam jie buvo įdarbinti, svarbu užtikrinti, kad toks mokymas būtų teikiamas visiems darbuotojams, įskaitant dirbančius nestandartinėmis užimtumo formomis. Neturėtų būti reikalaujama, kad darbuotojas padengtų tokio mokymo išlaidas, be to, jos negali būti padengtos ar išskaičiuotos iš darbuotojo darbo užmokesčio. Toks mokymas turėtų būti laikomas darbo laiku ir, jei įmanoma, atliekamas darbo valandomis. Ta pareiga neapima profesinio mokymo ar mokymo, kuris reikalingas, kad darbuotojai įgytų, išlaikytų ar atnaujintų profesinę kvalifikaciją, jeigu darbuotojas neprivalo jo teikti darbuotojui pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę arba kolektyvinę sutartį. Valstybės narės turėtų imtis būtinų priemonių, kad darbuotojai būtų apsaugoti nuo piktnaudžiavimo praktikos, susijusios su mokymu;
- (38) turėtų būti gerbiamas socialinių partnerių savarankiškumas ir jų, kaip darbuotojų ir darbdavių atstovų, vaidmuo. Todėl socialiniai partneriai turėtų turėti galimybę laikytis nuomonės, kad siekiant šios direktyvos tikslų konkrečiuose sektoriuose ar situacijose tiksliau taikyti kitokias nuostatas, o ne tam tikrus minimaliuosius standartus, nustatytus šioje direktyvoje. Todėl valstybės narės turėtų galėti leisti socialiniams partneriams palikti galioti kolektyvines sutartis, kurios skirtųsi nuo tam tikrų šioje direktyvoje pateikiamų nuostatų, dėl tokių sutarčių derėtis, jas sudaryti ir užtikrinti jų vykdymą, su sąlyga, kad nesumažinamas bendras darbuotojų apsaugos lygis;
- (39) viešose konsultacijose dėl Europos socialinių teisių ramsčio išryškėjo būtinybė stiprinti Sąjungos darbo teisės vykdymą, kad ji būtų veiksmingesnė. Direktyvos 91/533/EEB įvertinimas, atliktas pagal Komisijos Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programą, patvirtino, kad sustiprinti vykdymo užtikrinimo mechanizmai galėtų padidinti Sąjungos darbo teisės veiksmingumą. Konsultacijos parodė, kad vien žalos atlyginimu grindžiamos teisių gynimo sistemos yra mažiau veiksmingos nei sistemos, pagal kurias darbdaviams, nepateikiantiems rašytinių pažymų, taikomos sankcijos, pavyzdžiui vienkartinės baudos ar leidimų atėmimas. Jos taip pat parodė, kad darbuotojai retai gina savo teises, kol darbo santykiai nenutraukti, o tai kelia pavojų nuostatos dėl rašytinės pažymos teikimo tikslui – užtikrinti, kad darbuotojai būtų informuoti apie esminius darbo santykių aspektus. Todėl būtina nustatyti vykdymo nuostatas, kuriomis būtų užtikrinta, kad tais atvejais, kai informacija apie darbo santykius nepateikiama, būtų taikoma darbuotojui palanki prezumpcija arba procedūra, pagal kurią gali būti reikalaujama, kad darbdavys pateiktų trūkstantą informaciją, o jam to nepadarius gali būti skirtos sankcijos, arba reikalauti pateikti trūkstantą informaciją ir skirti sankciją. Turėtų būti įmanoma į tokią palankią prezumpciją įtraukti prezumpciją, kad darbo santykiai yra neterminuoti, kad nėra bandomojo laikotarpio ar kad darbuotojas dirba visą darbo dieną, kai trūksta atitinkamos informacijos. Galėtų būti reikalaujama, kad prieš pradėdant taikyti teisių gynimo priemones turi būti įvykdyta procedūra, pagal kurią darbuotojas arba trečioji šalis, pavyzdžiui, darbuotojo atstovas arba kita (-as) kompetentinga (-as) institucija ar organas, praneštų darbdaviui, kad trūksta informacijos, ir paprašytų laiku pateikti išsamią ir teisingą informaciją;

- (40) nuo Direktyvos 91/533/EEB įsigaliojimo Sąjungoje priimta išsami socialinio *acquis* vykdymo nuostatų sistema, visų pirma veikianti vienodo požiūrio srityje, kurios elementai turėtų būti taikomi šiai direktyvai siekiant užtikrinti, kad darbuotojai galėtų naudotis veiksmingu ir nešališku ginčų sprendimu, pavyzdžiui, civiliniame arba darbo teisme, ir teise į teisių gynimą, kuri gali apimti tinkamą kompensaciją, kaip nustatyta Europos socialinių teisių ramsčio 7 principė;
- (41) konkrečiai atsižvelgiant į teisės į veiksmingą teisinę apsaugą fundamentalų pobūdį, darbuotojams apsauga turėtų būti užtikrinta net pasibaigus darbo santykiams, dėl kurių atsirado tariamas šioje direktyvoje nustatytų darbuotojų teisių pažeidimas;
- (42) norint veiksmingai įgyvendinti šią direktyvą, reikia tinkamos teisminės ir administracinės apsaugos nuo priešiško požiūrio, kuris gali atsirasti darbuotojui bandant naudotis šioje direktyvoje nustatytais teisėmis, taip pat skundų darbdavio atžvilgiu ar teisinių ar administracinių procedūrų, kuriomis siekiama užtikrinti atitiktį šios direktyvos reikalavimams, atveju;
- (43) darbuotojai, besinaudojantys šioje direktyvoje nustatytais teisėmis, turėtų būti apsaugoti nuo atleidimo iš darbo ar lygiavėrio poveikio žalos, pavyzdžiui, pagal poreikį iškviečiamam darbuotojui nebeduodama darbo užduočių, arba nuo rengimosi atleisti iš darbo dėl to, kad jie siekė pasinaudoti savo teisėmis. Jeigu darbuotojas mano, kad buvo atleistas iš darbo ar patyrė lygiavėrio poveikio žalą dėl tų priežasčių, darbuotojams ir kompetentingoms institucijoms (-iems) ar organams turėtų būti suteikta galimybė prašyti darbdavio tinkamai pagrįsti tokį atleidimą ar lygiavėrio poveikio priemonę;
- (44) jei darbuotojui kreipusis į teismą arba kitą kompetentingą instituciją ar organą nustatomi faktai, kuriais remiantis galima daryti prielaidą, kad jis iš tiesų buvo dėl tokių priežasčių atleistas iš darbo ar patyrė lygiavėrio poveikio žalą, įrodinėjimo pareiga nustatant, jog darbuotojas buvo atleistas iš darbo arba jam pritaikytos atleidimui iš darbo lygiavėrio poveikio priemonės dėl kitų priežasčių nei naudojimas šioje direktyvoje nustatytais teisėmis, turėtų tekti darbdaviui. Valstybės narės turėtų turėti galimybę tos taisyklės netaikyti procesuose, kuriuose faktines aplinkybes turi iširti teismas ar kita (-as) kompetentinga (-as) institucija ar organas, visų pirma sistemose, kuriose tokia (toks) institucija ar organas turi iš anksto patvirtinti atleidimą iš darbo;
- (45) valstybės narės turėtų numatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas, taikomas už pareigų pagal šią direktyvą pažeidimus. Sankcijos gali apimti administracines ir finansines sankcijas, pavyzdžiui, baudas arba kompensacijos išmokėjimą, ir kitų rūšių sankcijas;
- (46) kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. gerinti darbo sąlygas skatinant skaidresnį ir nuspėjamesnį užimtumą kartu užtikrinant darbo rinkos gebėjimą prisitaikyti, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl poreikio nustatyti bendrus būtiniausius reikalavimus to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina tam tikslui pasiekti;
- (47) šioje direktyvoje nustatomi būtiniausi reikalavimai, taip išsaugant valstybių narių prerogatyvą nustatyti arba toliau taikyti palankesnes nuostatas. Pagal galiojančią teisinę sistemą įgytos teisės turėtų būti ir toliau taikomos, nebent šia direktyva būtų nustatytos palankesnės nuostatos. Įgyvendinant šią direktyvą, negalima mažinti esamų teisių, nustatytų galiojančioje šios srities Sąjungos ar nacionalinėje teisėje; tai taip pat nėra teisėtas pagrindas bendram apsaugos, suteikiamos darbuotojams šios direktyvos taikymo srityje, lygiui mažinti. Visų pirma ja neturėtų būti naudojama kaip pagrindu įvesti nenustatytos apimties darbo sutartis arba panašių rūšių darbo sutartis;
- (48) įgyvendindamos šią direktyvą valstybės narės turėtų vengti nustatyti administracinius, finansinius ir teisinius apribojimus, kuriais būtų varžomas labai mažų ir mažųjų ir vidutinių įmonių kūrimas ir plėtra. Todėl valstybės narės raginamos įvertinti šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę poveikį mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kad užtikrintų, jog joms nedaromas neproporcingas poveikis, ypatingą dėmesį skiriant labai mažoms įmonėms bei administracinei naštai, ir paskelbti tokių vertinimų rezultatus;

- (49) valstybės narės gali pavesti socialiniams partneriams įgyvendinti šią direktyvą, jeigu socialiniai partneriai to bendrai paprašo ir jeigu valstybės narės imasi visų būtinų veiksmų užtikrinti, kad bet kuriuo metu galėtų garantuoti, jog bus pasiekti pagal šią direktyvą siektini rezultatai. Jos taip pat turėtų, vadovaudamosi savo nacionaline teise ir praktika, imtis tinkamų priemonių, kad užtikrintų veiksmingą socialinių partnerių dalyvavimą ir skatintų bei stiprintų socialinį dialogą siekiant įgyvendinti šios direktyvos nuostatas;
- (50) valstybės narės turėtų imtis visų tinkamų priemonių, siekdamos užtikrinti, kad būtų vykdomos visos iš šios direktyvos išplaukiančios pareigos, pavyzdžiui, prireikus atliekant patikrinimus;
- (51) atsižvelgiant į tai, kad šia direktyva iš esmės keičiama Direktyva 91/533/EEB jos nustatyto tikslo, taikymo srities ir turinio atžvilgiu, nėra tikslinga to direktyvos keisti iš dalies. Todėl Direktyva 91/533/EEB turėtų būti panaikinta;
- (52) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų⁽¹³⁾ valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudėtinių dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Tikslas, dalykas ir taikymo sritis

1. Šios direktyvos tikslas – gerinti darbo sąlygas skatinant skaidresnį ir nuspėjamesnį užimtumą kartu užtikrinant darbo rinkos gebėjimą prisitaikyti.
2. Šioje direktyvoje nustatomos būtiniausios teisės, taikomos kiekvienam Sąjungos darbuotojui, dirbančiam pagal darbo sutartį ar susijusiam darbo santykiais, kaip apibrėžta pagal kiekvienos valstybės narės galiojančią teisę, kolektyvines sutartis arba taikomą praktiką, atsižvelgiant į Teisingumo Teismo praktiką.
3. Valstybės narės gali nuspręsti netaikyti šioje direktyvoje nustatytų pareigų darbuotojams, kurie turi darbo santykius su iš anksto apibrėžtu ir faktiškai išdirbtu darbo laiku, kurį per apskaitinį keturių paeiliui einančių savaičių laikotarpį per savaitę vidutiniškai sudaro ne daugiau kaip trys valandos. Į tą trijų valandų vidurkį įskaičiuojamas visiems darbdaviams, kurie sudaro tą pačią įmonę, grupę ar subjektą ar priklauso tai pačiai įmonei, grupei ar subjektui, dirbtas laikas.
4. 3 dalis netaikoma darbo santykiams, pagal kuriuos iki darbo pradžios nėra iš anksto nustatyta garantuota apmokamo darbo apimtis.

⁽¹³⁾ OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

5. Valstybės narės gali nuspręsti, kurie asmenys atsako už šioje direktyvoje nustatytų darbdavio pareigų vykdymą, tačiau visos tos pareigos turi būti įvykdytos. Jos taip pat gali nuspręsti, kad visos tos pareigos ar jų dalis turi būti pavedamos fiziniam ar juridiniam asmeniui, kuris nėra darbo santykių šalimi.

Šia dalimi nedaromas poveikis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2008/104/EB ⁽¹⁴⁾.

6. Valstybės narės, remdamosi objektyviomis priežastimis, gali numatyti, kad III skyriuje įtvirtintos nuostatos netaikomos valstybės tarnautojams, viešosios skubios pagalbos tarnyboms, ginkluotosioms pajėgoms, policijos institucijoms, teisėjams, prokurorams, tyrėjams arba kitoms teisėsaugos tarnyboms.

7. Valstybės narės gali nuspręsti netaikyti 12 ir 13 straipsniuose ir 15 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytų pareigų fiziniams asmenims, kurie yra darbdaviai, kai darbas atliekamas jų namų ūkiuose.

8. Šios direktyvos II skyrius jūrininkams ir žvejams taikomas nedarant poveikio atitinkamai direktyvoms 2009/13/EB ir (ES) 2017/159. 4 straipsnio 2 dalies m ir o punktuose, 7, 9, 10 ir 12 straipsniuose nustatytos pareigos netaikomos jūrininkams ar jūros žvejams.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) darbo grafikas – grafikas, kuriame nustatytos darbo pradžios ir pabaigos valandos ir dienos;
- b) apskaitinės valandos ir dienos – laiko tarpai konkrečiomis dienomis, kuriomis darbdavio reikalavimu gali vykti darbas;
- c) darbo modelis – darbo laiko organizavimo ir jo paskirstymo pagal tam tikrą darbdavio nustatytą modelį forma.

3 straipsnis

Informacijos teikimas

Darbdavys pagal šią direktyvą reikalaujamą informaciją kiekvienam darbuotojui pateikia raštu. Informacija pateikiama ir perduodama popieriuje arba elektronine forma, su sąlyga, kad informacija yra prieinama darbuotojui, ją galima saugoti ir atsispausdinti ir kad darbdavys pasilieka perdavimo ar gavimo elektronine forma įrodymą.

⁽¹⁴⁾ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/104/EB dėl darbo per laikinojo įdarbinimo įmones (OL L 327, 2008 12 5, p. 9).

II SKYRIUS

INFORMACIJA APIE DARBO SANTYKIUS

4 straipsnis

Pareiga informuoti

1. Valstybės narės užtikrina, kad darbdaviai privalėtų informuoti darbuotojus apie esminius darbo santykių aspektus.
2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija apima bent šiuos aspektus:
 - a) darbo santykių šalių tapatybę;
 - b) darbo vietą; kai nėra nuolatinės ar pagrindinės darbo vietos, nurodomas principas, kad darbuotojas įdarbinamas įvairiose darbo vietose arba gali pats pasirinkti savo darbo vietą, taip pat registruotą buveinę arba, atitinkamai atvejais, darbdavio nuolatinę gyvenamąją vietą;
 - c) vieną iš nurodytų aspektų:
 - i) darbo, kurį atlikti įdarbintas darbuotojas, pavadinimą, rūšį pobūdį ar kategoriją arba
 - ii) trumpą darbuotojo atliekamo darbo aprašą ar jo apibūdinimą;
 - d) darbo santykių pradžios datą;
 - e) terminuotų darbo santykių atveju – tų santykių pabaigos datą ar numatomą trukmę;
 - f) per laikinojo įdarbinimo įmonės įdarbinamų darbuotojų atveju – įmonės laikinojo darbo naudotojos pavadinimą iškart kai jis tampa žinomas;
 - g) bandomojo laikotarpio, jei toks yra, trukmę ir sąlygas;
 - h) darbdavio suteiktą teisę į mokymo paslaugas, jei tokia teisė suteikiama;
 - i) darbuotojui suteikiamų mokamų atostogų trukmę arba, kai teikiant informaciją to nurodyti neįmanoma, nurodoma tokių atostogų suteikimo ir trukmės nustatymo tvarka;
 - j) tvarką, kurios turi laikytis darbdavys ir darbuotojas nutraukdami darbo santykius, įskaitant oficialius reikalavimus ir pranešimo apie atleidimą iš darbo pateikimo terminą arba, kai teikiant informaciją pranešimo apie atleidimą iš darbo pateikimo termino nurodyti neįmanoma, nurodomas tokio pranešimo apie atleidimą iš darbo terminų nustatymo metodas;
 - k) darbo užmokestį, kurį darbuotojas turi teisę gauti, įskaitant pradinę bazinę sumą, kitus jo sudedamuosius elementus, jei taikoma, juos nurodant atskirai, ir darbo užmokesčio mokėjimo dažnumą ir būdus;
 - l) jei darbo modelis visiškai ar daugiausiai nuspėjamas, darbuotojo darbo dienos ar savaitės darbo laiko normą, viršvalandžius ir apmokėjimo už juos tvarką ir, jei taikoma, bet kokią tvarką dėl pamainos pasikeitimo;

- m) jei darbo modelis visiškai ar daugiausiai nenuspėjamas, darbdavys darbuotoją informuoja apie:
- i) principą, kad darbo grafikas yra kintamas, garantuojamų apmokamų valandų skaičių ir apmokėjimą už papildomą darbą, viršijantį tas garantuojamas valandas;
 - ii) apskaitines valandas ir dienas, kuriomis iš darbuotojo gali būti reikalaujama dirbti;
 - iii) minimalų pranešimo laikotarpį, į kurį darbuotojas turi teisę iki darbo užduoties pradžios, ir, kai taikoma, 10 straipsnio 3 dalyje nurodytą atšaukimo terminą;
- n) darbuotojo darbo sąlygas nustatančias kolektyvines sutartis arba, kai kolektyvinės sutartys yra sudaromos nesusijusių su verslu specialių jungtinių įstaigų ar institucijų, tokių įstaigų ar institucijų, su kuriomis sudarytos sutartys, pavadinimą;
- o) jei už tai atsakingas darbdavys, socialinio draudimo institucijų, gaunančių su darbo santykiais susijusias socialinio draudimo įmokas, pavadinimą ir bet kokią kitą darbdavio teikiamą su socialiniu draudimu susijusią apsaugą.
3. 2 dalies g–l ir o punktuose nurodyta informacija prireikus gali būti pateikta kaip nuorodos į tuos punktus reglamentuojančius įstatymus ir kitus teisės aktus arba kolektyvines sutartis.

5 straipsnis

Informavimo laikas ir priemonės

1. Jei informacija nebuvo pateikta anksčiau, 4 straipsnio 2 dalies a–e, g, k, l ir m punktuose nurodyta informacija teikiama kiekvienam darbuotojui asmeniškai, pateikiant vieną ar daugiau dokumentų laikotarpiu, kuris prasideda pirmą darbo dieną ir baigiasi ne vėliau kaip septintą kalendorinę dieną. Kita 4 straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija teikiama kiekvienam darbuotojui asmeniškai, dokumentą pateikiant per vieną mėnesį nuo pirmos darbo dienos.
2. Valstybės narės gali parengti 1 dalyje nurodytų dokumentų šablonus ir modelius ir suteikia galimybę darbuotojui ir darbdaviui jais naudotis, be kita ko, pavišindamos juos bendroje oficialioje nacionalinėje interneto svetainėje ar kitomis tinkamomis priemonėmis.
3. Valstybės narės užtikrina, kad informacija apie įstatymus ir kitus teisės aktus ar visuotinai taikomas kolektyvines sutartis, reglamentuojančius taikomą teisės aktų sistemą, kurią turi pateikti darbdaviai, būtų viešinama nemokamai, būtų aiški, skaidri, išsami ir lengvai prieinama nuotoliniu būdu ar elektroninėmis priemonėmis, įskaitant dabartinius interneto portalus.

6 straipsnis

Darbo santykių pokyčiai

1. Valstybės narės užtikrina, kad apie bet kokius darbo santykių aspektų, nurodytų 4 straipsnio 2 dalyje, pokyčius ir bet kokius į kitą valstybę narę ar trečiąją valstybę siunčiamiems darbuotojams teikiamos papildomos informacijos, nurodytos 7 straipsnyje, pokyčius darbdavys praneštų darbuotojui dokumente kuo anksčiau ir ne vėliau nei pokyčių įsigaliojimo dieną.

2. 1 dalyje nurodytas dokumentas netaikomas pokyčiams, kurie tik atspindi įstatymų ir kitų teisės aktų, ar kolektyvinių sutarčių, nurodytų 5 straipsnio 1 dalyje ir, prireikus, 7 straipsnyje išvardytuose dokumentuose, pasikeitimą.

7 straipsnis

Papildoma informacija į kitą valstybę narę ar trečiąją valstybę siunčiamiems darbuotojams

1. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai reikalaujama, kad darbuotojas dirbtų kitoje valstybėje narėje ar trečiojoje valstybėje, kuri nėra jo įprastinė darbo vietos valstybė, prieš darbuotojui išvykstant darbdavys jam pateiktų 5 straipsnio 1 dalyje nurodytus dokumentus, kuriuose pateikiama bent ši papildoma informacija:

- a) užsienio valstybė ar valstybės, kuriose bus dirbama, ir numatoma darbo trukmė;
- b) valiuta, kuria bus mokamas darbo užmokestis;
- c) kai taikytina, išmokos pinigais ar natūra, kurios yra susijusios su darbo užduotimis;
- d) informacija, ar užtikrinama darbuotojo repatriacija, ir, jei taip, darbuotojo repatriacijos sąlygos.

2. Valstybės narės užtikrina, kad komandiruojamam darbuotojui, kuriam taikoma Direktyva 96/71/EB, būtų papildomai pranešta apie:

- a) darbo užmokestį, kurį darbuotojas turi teisę gauti pagal priimančiosios valstybės narės taikomą teisę;
- b) kai taikytina, visų rūšių komandiruojuočių pinigų ir visų rūšių kelionės, maitinimo ir apgyvendinimo išlaidų atlyginimą;
- c) nuorodą į oficialią nacionalinę interneto svetainę, priimančiosios valstybės narės parengtą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/67/ES⁽¹⁵⁾ 5 straipsnio 2 dalį.

3. 1 dalies b punkte ir 2 dalies a punkte nurodyta informacija atitinkamais atvejais gali būti pateikta kaip nuorodos į konkrečias tą informaciją reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų ar kolektyvinių sutarčių nuostatas.

4. Jeigu valstybės narės nenustato kitaip, 1 ir 2 dalys netaikomos tais atvejais, kai kiekvieno darbo ne valstybėje narėje, kuri yra darbuotojo įprastinė darbo šalis, laikotarpio trukmė neviršija keturių paeiliui einančių savaičių.

III SKYRIUS

BŪTINIEJI REIKALAVIMAI, SUSIJĘ SU DARBO SĄLYGOMIS

8 straipsnis

Maksimali bandomojo laikotarpio trukmė

1. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai darbo santykiams taikomas bandomasis laikotarpis, kaip apibrėžta nacionalinėje teisėje arba praktikoje, tas laikotarpis neviršytų šešių mėnesių.

2. Terminuotų darbo santykių atveju, valstybės narės užtikrina, kad tokio bandomojo laikotarpio trukmė būtų proporcinga numatomi sutarties trukmei ir darbo pobūdžiui. Jei sutartis atnaujinama tai pačiai funkcijai ir toms pačioms užduotims, darbo santykiams naujas bandomasis laikotarpis netaikomas.

⁽¹⁵⁾ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/67/ES dėl Direktyvos 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje vykdymo užtikrinimo ir kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 dėl administracinio bendradarbiavimo per Vidaus rinkos informacinę sistemą (IMI reglamentas) (OL L 159, 2014 5 28, p. 11).

3. Valstybės narės gali išimties tvarka numatyti ilgesnį bandomąjį laikotarpį tais atvejais, kai tai galima pagrįsti darbo pobūdžiu arba darbuotojo interesais. Valstybės narės gali nustatyti, kad tais atvejais, kai darbuotojas bandomojo laikotarpio metu nebuvo darbe, bandomasis laikotarpis gali būti atitinkamai pratęstas atsižvelgiant į nebuvimo darbe trukmę.

9 straipsnis

Darbas keliems darbdaviams

1. Valstybės narės užtikrina, kad darbdavys nedraustų darbuotojui kitu laiku, nei darbdavio darbo grafike nustatytas laikas, dirbti kitiems darbdaviams arba neturėtų už tai jam taikyti priešiško požiūrio.

2. Valstybės narės gali nustatyti darbdavių taikomas nesuderinamumo apribojimų naudojimo sąlygas dėl objektyvių priežasčių, t. y. sveikatos ir saugos, verslo konfidencialumo apsaugos, viešųjų paslaugų vientisumo ar interesų konflikto vengimo.

10 straipsnis

Minimalus darbo nuspėjamumas

1. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai darbuotojo darbo modelis yra visiškai ar daugiausiai nenuspėjamas, darbdavys nereikalautų, kad darbuotojas dirbtų, jei nėra tenkinamos abi šios sąlygos:

- a) darbas vyksta iš anksto nustatytais apskaitinėmis valandomis ir dienomis, kaip nurodyta 4 straipsnio 2 dalies m punkto ii papunktyje, ir
- b) darbdavys informuoja darbuotoją apie darbo užduotį per pagrįstą pranešimo laikotarpį, nustatytą pagal nacionalinę teisę, kolektyvines sutartis ar praktiką, kaip nurodyta 4 straipsnio 2 dalies m punkto iii papunktyje.

2. Jei neįvykdomas vienas ar abu 1 dalyje nustatyti reikalavimai, darbuotojas turi teisę atsisakyti darbo užduoties nepatirdamas neigiamų pasekmių.

3. Kai valstybės narės leidžia darbdaviui atšaukti darbo užduotį be kompensacijos, valstybės narės imasi reikalingų priemonių pagal nacionalinę teisę, kolektyvines sutartis ar praktiką, siekdamos užtikrinti, kad darbuotojas turėtų teisę gauti kompensaciją, jeigu darbdavys po nurodyto pagrįsto laikotarpio atšaukia darbo užduotį, dėl kurios darbuotojas iš pradžių davė savo sutikimą.

4. Valstybės narės gali nustatyti šio straipsnio taikymo sąlygas pagal nacionalinę teisę, kolektyvines sutartis arba praktiką.

11 straipsnis

Papildomos priemonės, taikomos darbo pagal poreikį sutartims

Kai valstybės narės leidžia naudoti darbo pagal poreikį ar panašias darbo sutartis, jos, siekdamos užkirsti kelią piktnaudžiavimo praktikai, imasi vienos ar daugiau iš šių priemonių:

- a) nustato darbo pagal poreikį ar panašių darbo sutarčių naudojimo apribojimus;
- b) daro galimą paneigti prezumpciją dėl darbo sutarties su minimaliu apmokamų darbo valandų skaičiumi, grindžiamu vidutiniu per nustatytą laikotarpį išdirbtų valandų skaičiumi, buvimo;

c) nustato kitas lygiavėrcio poveikio priemones, kuriomis veiksmingai užkertamas kelias piktnaudžiavimui.

Valstybės narės apie tokias priemones praneša Komisijai.

12 straipsnis

Perėjimas prie kitos darbo formos

1. Valstybės narės užtikrina, kad darbuotojui, išdirbusiam tam pačiam darbdaviui bent šešis mėnesius ir užbaigusiam bandomąjį laikotarpį, jei jis buvo taikomas, būtų suteikta teisė prašyti suteikti darbo, kuriame būtų užtikrintos nuspėjamesnės ir saugesnės darbo sąlygos, formą, jei tai įmanoma, ir gauti pagrįstą atsakymą raštu. Valstybės narės gali riboti prašymų, dėl kurių atsiranda pareiga pagal šį straipsnį, dažnumą.

2. Valstybės narės užtikrina, kad darbdavys per vieną mėnesį nuo prašymo gavimo pateiktų pagrįstą rašytinį atsakymą, nurodytą 1 dalyje. Fizinio asmens, kuris yra darbdavys, ir labai maža, mažoji ar vidutinė įmonė atveju, valstybės narės gali nustatyti, kad tą terminą būtų galima pratęsti ne daugiau nei iki trijų mėnesių ir, gavus vėlesnį panašų to paties darbuotojo prašymą, leisti pateikti atsakymą žodžiu, jeigu atsakymo pagrindimas, susijęs su darbuotojo padėtimi, lieka nepakitęs.

13 straipsnis

Privalomas mokymas

Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę ar kolektyvines sutartis reikalaujama, kad darbdavys mokytų darbuotoją atlikti darbą, kuriam jis yra įdarbintas, toks mokymas darbuotojui būtų teikiamas nemokamai, būtų skaičiuojamas kaip darbo laikas ir, jei įmanoma, vykėtų darbo valandomis.

14 straipsnis

Kolektyvinės sutartys

Valstybės narės gali leisti socialiniams partneriams, laikantis nacionalinės teisės ar praktikos, palikti galioti kolektyvines sutartis, kuriose, užtikrinant bendrą darbuotojų apsaugą, būtų nustatytos į 8–13 straipsnius neįtrauktų darbuotojų darbo sąlygų reglamentavimo nuostatos, dėl tokių sutarčių derėtis, jas sudaryti ir užtikrinti jų vykdymą.

IV SKYRIUS

HORIZONTALIOSIOS NUOSTATOS

15 straipsnis

Teisinė prezumpcija ir išankstinio ginčų sprendimo mechanizmas

1. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai darbuotojas laiku negauna 5 straipsnio 1 dalyje ar 6 straipsnyje nurodytų dokumentų ar jų dalies, būtų taikoma viena arba abi iš šių sistemų:

- a) darbuotojui taikoma valstybės narės apibrėžta palanki prezumpcija, kurią darbdaviui suteikiama galimybė paneigti, arba
- b) darbuotojui suteikiama galimybė pateikti skundą kompetentingai (-am) institucijai ar organui ir laiku bei veiksmingai pasinaudoti tinkamomis teisių gynimo priemonėmis.

2. Valstybės narės gali numatyti, kad 1 dalyje nurodyti prezumpcija ir mechanizmai taikomi tuomet, kai darbdaviui buvo pateiktas pranešimas ir darbdavys laiku nepateikė trūkstamos informacijos.

*16 straipsnis***Teisių gynimas**

Valstybės narės užtikrina, kad darbuotojams, įskaitant tuos, su kuriais darbo santykiai yra pasibaigę, būtų suteikta galimybė veiksmingai ir nešališkai spręsti ginčus ir teisė į teisių gynimą, jei pažeidžiamos iš šios direktyvos išplaukiančios jų teisės.

*17 straipsnis***Apsauga nuo priešiško požiūrio ar neigiamų pasekmių**

Valstybės narės nustato būtinas priemones, kad apsaugotų darbuotojus, įskaitant tuos darbuotojus, kurie yra darbuotojų atstovai, nuo darbdavio priešiško požiūrio ir neigiamų pasekmių pateikus skundą tiesiogiai darbdaviui arba atsirandančių pradėjus procesą siekiant užtikrinti, kad būtų paisoma šioje direktyvoje numatytų teisių.

*18 straipsnis***Apsauga nuo atleidimo iš darbo ir įrodinėjimo pareiga**

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad būtų uždrausta darbuotojus atleisti iš darbo arba imtis atleidimui iš darbo lygiaverčio poveikio priemonių ir rengtis jų atleidimui iš darbo, jei tokio atleidimo iš darbo priežastis – darbuotojų naudojimas šioje direktyvoje numatytomis teisėmis.

2. Darbuotojai, manantys, kad buvo atleisti iš darbo arba jiems buvo taikomos atleidimui iš darbo lygiaverčio poveikio priemonės dėl to, kad jie pasinaudojo šioje direktyvoje numatytomis teisėmis, gali prašyti darbdavio tinkamai pagrįsti jų atleidimą iš darbo ar lygiaverčio poveikio priemones. Darbdavys tokį pagrindimą pateikia raštu.

3. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, siekdamos užtikrinti, kad, kai 2 dalyje nurodytiems darbuotojams kreipusis į teismą arba kitą kompetentingą instituciją ar organą nustatomi faktai, kuriais remiantis galima preziumuoti, kad jie buvo dėl to atleisti iš darbo ar jiems taikytos atleidimui iš darbo lygiaverčio poveikio priemonės, įrodinėjimo pareiga, jog darbuotojas buvo atleistas ne dėl 1 dalyje nurodytų priežasčių, tenka darbdaviui.

4. 3 dalimi netrukdoma valstybėms narėms nustatyti darbuotojams palankesnes įrodinėjimo taisykles.

5. Valstybės narės neprivalo taikyti 3 dalies procesams, kuriuose faktines aplinkybes turi ištirti teismas ar kita (-as) kompetentinga (-as) institucija ar organas.

6. 3 dalis netaikoma baudžiamajam procesui, nebent valstybės narės nustatytų kitaip.

*19 straipsnis***Sankcijos**

Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų pažeidus pagal šią direktyvą priimtas nacionalines nuostatas, arba kitas jau galiojančias nuostatas, susijusias su teisėmis, kurioms taikoma ši direktyva, taisykles. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS*20 straipsnis***Draudimas bloginti sąlygas ir palankesnes nuostatas**

1. Ši direktyva negali būti tinkamas pagrindas sumažinti bendrą apsaugos lygį, kurį jau turi valstybių narių darbuotojai.

2. Ši direktyva nedaro įtakos valstybių narių prerogatyvai taikyti arba priimti darbuotojams palankesnius įstatymus ir kitus teisės aktus, arba skatinti ar leisti taikyti darbuotojams palankesnes kolektyvines sutartis.
3. Šia direktyva nepažeidžiamos jokios kitos teisės, kurios buvo suteiktos darbuotojams kitais Sąjungos teisės aktais.

21 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę ir įgyvendinimas

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2022 m. rugpjūčio 1 d. imasi visų būtinų priemonių, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.
2. Valstybės narės, priimdamos 1 dalyje nurodytas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.
3. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.
4. Valstybės narės taip pat turėtų, vadovaudamosi savo nacionaline teise ir praktika, imtis tinkamų priemonių, kad užtikrintų veiksmingą socialinių partnerių įsitraukimą ir skatintų bei stiprintų socialinį dialogą siekiant įgyvendinti šią direktyvą.
5. Valstybės narės gali pavesti socialiniams partneriams įgyvendinti šią direktyvą, jeigu socialiniai partneriai to bendrai paprašo ir jeigu valstybės narės imasi visų būtinų veiksmų užtikrinti, kad bet kuriuo metu galėtų garantuoti, jog bus pasiekti pagal šią direktyvą siektini rezultatai.

22 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio priemonės

Šioje direktyvoje nustatytos teisės ir pareigos visiems darbo santykiams taikomos ne vėliau kaip 2022 m. rugpjūčio 1 d. Tačiau darbdavys pateikia ar papildo dokumentus, nurodytus 5 straipsnio 1 dalyje ir 6 ir 7 straipsniuose, tik darbuotojo, kuris tą dieną jau yra įdarbintas, prašymu. Tai, kad toks prašymas nepateikiamas, nereiškia, kad darbuotojams gali būti neužtikrinamos 8–13 straipsniuose nustatytos būtinausios teisės.

23 straipsnis

Komisijos atliekama peržiūra

Ne vėliau kaip 2027 m. rugpjūčio 1 d. Komisija, pasikonsultavusi su valstybėmis narėmis ir socialiniais partneriais Sąjungos lygmeniu ir atsižvelgdama į poveikį labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, peržiūri šios direktyvos įgyvendinimą ir prireikus pasiūlo teisės aktų pakeitimus.

24 straipsnis

Panaikinimas

Direktyva 91/533/EEB panaikinama nuo 2022 m. rugpjūčio 1 d. Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą.

25 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

26 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje .2019 m. birželio 20 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

A. TAJANI

Tarybos vardu

Pirmininkas

G. CIAMBA

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA (ES) 2019/1153**2019 m. birželio 20 d.**

kuria nustatomos taisyklės dėl paprastesnio finansinės ir kitos informacijos naudojimo tam tikrų nusikalstamų veikų prevencijos, nustatymo, tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo už jas tikslais ir kuria panaikinamas Tarybos sprendimas 2000/642/TVR

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 87 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) norint užkirsti kelią sunkiems nusikaltimams, juos nustatyti, tirti ar vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už juos, būtina palengvinti finansinės informacijos naudojimą;
- (2) siekiant stiprinti saugumą, gerinti baudžiamąjį persekiojimą už finansinius nusikaltimus, kovoti su pinigų plovimu ir užkirsti kelią mokestiniams nusikaltimams valstybėse narėse ir visoje Sąjungoje, būtina pagerinti finansinės žvalgybos padalinių (toliau – FŽP) ir valdžios institucijų, atsakingų už sunkių nusikaltimų prevenciją, nustatymą, tyrimą arba baudžiamąjį persekiojimą už juos, prieigą prie informacijos, kad būtų sustiprinti jų gebėjimai atlikti finansinius tyrimus ir pagerintas jų tarpusavio bendradarbiavimas;
- (3) pagal Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 4 straipsnio 3 dalį Sąjunga ir valstybės narės privalo viena kitai padėti. Jos taip pat turėtų įsipareigoti bendradarbiauti lojaliai ir operatyviai;
- (4) 2016 m. vasario 2 d. komunikate dėl kovos su teroristų finansavimu stiprinimo veiksmų plano Komisija įsipareigojo išnagrinėti galimybę sukurti atskirą savarankišką teisinę priemonę, skirtą valstybių narių institucijų, įskaitant institucijas, kompetingas vykdyti nusikalstamų veikų prevenciją, nustatymą, tyrimą ar baudžiamąjį persekiojimą už jas, turto susigrąžinimo tarnybas, mokesčių administratorius ir kovos su korupcija institucijas, prieigai prie centralizuotų banko ir mokėjimo sąskaitų registrų padidinti. Be to, tame veiksmų plane taip pat raginama nustatyti kliūtis, trukdančias susipažinti su informacija, ja keistis ir naudotis, taip pat trukdančias FŽP operatyviam bendradarbiavimui;

⁽¹⁾ OL C 367, 2018 10 10, p. 84.

⁽²⁾ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2019 m. birželio 14 d. Tarybos sprendimas.

- (5) kova su sunkiais nusikaltimais, įskaitant finansinį sukčiavimą ir pinigų plovimą, tebėra vienas iš Sąjungos prioritetų;
- (6) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2015/849 ⁽³⁾ reikalaujama, kad valstybės narės įsteigtų centralizuotus banko sąskaitų registrus arba duomenų paieškos sistemas, kad būtų galima laiku nustatyti asmenų, turinčių banko ir mokėjimo sąskaitų bei banko seifų, tapatybę;
- (7) pagal Direktyvą (ES) 2015/849 tokiuose centralizuotuose banko sąskaitų registruose saugoma informacija turi būti tiesiogiai prieinama FŽP ir taip pat prieinama nacionalinėms institucijoms, kompetentingoms vykdyti pinigų plovimo, susijusių pirminių nusikaltimų ir teroristų finansavimo prevenciją;
- (8) dažnai itin svarbu turėti greitą ir tiesioginę prieigą prie centralizuotuose banko sąskaitų registruose saugomos informacijos, norint sėkmingai atlikti nusikalstamų veikų tyrimą arba laiku nustatyti, surasti ir išaldyti susijusį turtą siekiant jį konfiskuoti. Tiesioginė prieiga yra pati greičiausia prieiga prie centralizuotuose banko sąskaitų registruose saugomos informacijos. Todėl šioje direktyvoje turėtų būti nustatytos taisyklės, kuriomis paskirtosioms valstybių narių institucijoms, kompetentingoms vykdyti nusikalstamų veikų prevenciją, nustatymą, tyrimą ar baudžiamąjį persekiojimą už jas, būtų suteikta tiesioginė prieiga prie centralizuotuose banko sąskaitų registruose saugomos informacijos. Jei valstybė narė teikia prieigą prie banko sąskaitos informacijos per centrinę elektroninę duomenų paieškos sistemą, ta valstybė narė turėtų užtikrinti, kad paieškos sistemas tvarkanti institucija nedelsdama pateiktų paskirtosioms kompetentingoms institucijoms nefiltruotus paieškos rezultatus. Šia direktyva neturėtų būti daromas poveikis kompetentingų institucijų keitimosi informacija kanalams arba jų įgaliojimams gauti informaciją iš įpareigotųjų subjektų pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę. Prieiga prie informacijos, kurią nacionalinės institucijos saugo centralizuotuose registruose kitais nei šios direktyvos tikslais arba kuri yra susijusi su kitomis nusikalstamomis veikomis nei tos, kurioms taikoma ši direktyva, nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį;
- (9) kadangi kiekvienoje valstybėje narėje yra daug institucijų arba įstaigų, kurios yra kompetingos vykdyti nusikalstamų veikų prevenciją, nustatymą, tyrimą ar baudžiamąjį persekiojimą už jas, ir siekiant užtikrinti proporcingą prieigą prie finansinės ir kitos informacijos pagal šią direktyvą, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės paskirtų institucijas arba įstaigas, kurioms būtų suteikti priegios prie centralizuotų banko sąskaitų registrų įgaliojimai ir kurios galėtų prašyti FŽP pateikti informaciją šios direktyvos tikslais. Įgyvendindamos šią direktyvą valstybės narės turėtų atsižvelgti į tokių institucijų ir įstaigų pobūdį, organizacinį statusą, užduotis ir prerogatyvas, kaip nustatyta jų nacionalinėje teisėje, įskaitant esamus finansų sistemų apsaugos nuo pinigų plovimo ir teroristų finansavimo mechanizmus;
- (10) turto susigrąžinimo tarnybos turėtų būti paskiriamos iš kompetentingų institucijų ir joms turėtų būti suteikta tiesioginė prieiga prie centralizuotuose banko sąskaitų registruose saugomos informacijos vykdant konkrečios sunkios nusikalstamos veikos prevenciją, nustatymą ar tyrimą arba padedant atlikti konkretų nusikalstamų veikų tyrimą, įskaitant turto nustatymą, paiešką ir išaldymą;
- (11) tiek, kiek mokesčių administratoriai ir kovos su korupcija agentūros yra kompetentingi vykdyti nusikalstamų veikų prevenciją, nustatymą, tyrimą arba baudžiamąjį persekiojimą už jas pagal nacionalinę teisę, jie taip pat turėtų būti laikomi institucijomis, kurias galima paskirti šios direktyvos tikslais. Ši direktyva neturėtų apimti administracinių tyrimų, kurie nėra FŽP vykdomi tyrimai siekiant užkirsti kelią pinigų plovimui ir teroristų finansavimui, nustatyti šiuos nusikaltimus ir veiksmingai su jais kovoti;

⁽³⁾ 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB (OL L 141, 2015 6 5, p. 73).

- (12) nusikalstamų veikų vykdytojais, visų pirma nusikalstamos grupės ir teroristai, dažnai veikia įvairiose valstybėse narėse, o jų turtas, įskaitant banko sąskaitas, paprastai yra kitose valstybėse narėse. Atsižvelgiant į sunkių nusikalstamų, įskaitant terorizmą, ir su jais susijusios finansinės veiklos tarpvalstybinį pobūdį, dažnai vienoje valstybėje narėje nusikalstamų veikų tyrimus atliekančioms kompetentingoms institucijoms reikia gauti informacijos apie kitose valstybėse narėse esančių bankų sąskaitas;
- (13) kompetentingų institucijų iš nacionalinių centralizuotų banko sąskaitų registru gauta informacija galima keistis su kitoje valstybėje narėje esančiomis kompetentingomis institucijomis pagal Tarybos pamatinį sprendimą 2006/960/TVR ⁽⁴⁾, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/41/ES ⁽⁵⁾ ir taikomas duomenų apsaugos taisykles;
- (14) Direktyva (ES) 2015/849 iš esmės sustiprinta Sąjungos teisinė sistema, kuria reglamentuojama FŽP veikla ir bendradarbiavimas, įskaitant Komisijos įvertinimą dėl galimybės sukurti koordinavimo ir paramos mechanizmą. FŽP teisinis statusas įvairiose valstybėse narėse skiriasi nuo administracinio arba teisėsaugos įstaigos statuso iki hibridinio. FŽP įgaliojimai apima teisę susipažinti su finansine, administracine ir teisėsaugos informacija, kurios jiems reikia pinigų plovimo, susijusių pirminių nusikaltimų ir teroristų finansavimo prevencijos, nustatymo ir kovos su jais tikslais. Tačiau Sąjungos teisėje nenustatytos visos konkrečios priemonės ir mechanizmai, kurių FŽP reikėtų, kad jie galėtų susipažinti su tokia informacija ir atlikti savo užduotis. Kadangi už FŽP įsteigimą ir sprendimą dėl jų organizacinės struktūros yra visiškai atsakingos valstybės narės, o skirtingi FŽP turi skirtingų lygių prieigą prie teisės aktais įsteigtų duomenų bazių, todėl teisėsaugos institucijos arba prokuratūros ir FŽP nepakankamai keičiasi informacija;
- (15) siekiant padidinti teisinį tikrumą ir veiklos veiksmingumą, šioje direktyvoje turėtų būti nustatytos taisyklės, kuriomis būtų sustiprintas FŽP gebėjimas dalytis su jų valstybėje narėje esančiomis paskirtosiomis kompetentingomis institucijomis finansine informacija ir finansine analize apie visas sunkias nusikalstamas veikas. Kalbant tiksliau, turėtų būti reikalaujama, kad FŽP bendradarbiautų su savo valstybių narių paskirtosiomis kompetentingomis institucijomis ir galėtų laiku atsakyti į tų paskirtųjų kompetentingų institucijų pagrįstus finansinės informacijos arba finansinės analizės prašymus, jeigu ta finansinė informacija arba finansinė analizė būtina atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį, ir kai tokie prašymai yra grindžiami susirūpinimu dėl sunkių nusikalstamų veikų prevencijos, nustatymo, tyrimo arba baudžiamojo persekiojimo už jas, taikant Direktyvos (ES) 2015/849 32 straipsnio 5 dalyje numatytas išimtis. Tas reikalavimas neturėtų kenkti FŽP savarankiškumui pagal Direktyvą (ES) 2015/849. Visų pirma tais atvejais, kai prašoma informacija gaunama iš kitos valstybės narės FŽP, turėtų būti laikomasi visų apribojimų ir sąlygų, kuriuos nustato tas FŽP tos informacijos naudojimo tikslu. Naudoti informaciją bet kokiais kitais nei iš pradžių patvirtintais tikslais turėtų būti galima tik gavus išankstinį to FŽP sutikimą. FŽP turėtų tinkamai paaiškinti atsakymą atsakyti į informacijos arba analizės prašymą. Šia direktyva neturėtų būti daromas poveikis FŽP veiklos nepriklausomumui ir savarankiškumui, kaip nustatyta Direktyvoje (ES) 2015/849, įskaitant FŽP savarankiškumą savo iniciatyva išplatinti informaciją šios direktyvos tikslais;
- (16) šioje direktyvoje taip pat turėtų būti nustatytas aiškiai apibrėžtas teisinis pagrindas, pagal kurį FŽP galėtų prašyti savo valstybės narės paskirtųjų kompetentingų institucijų pateikti saugomų atitinkamų duomenų, kad jie galėtų veiksmingai užkirsti kelią pinigų plovimui, susijusiems pirminiems nusikaltimams ir teroristų finansavimui, nustatyti šiuos nusikaltimus ir kovoti su jais;
- (17) FŽP išimtiniais ir skubiais atvejais turėtų stengtis nedelsiant keistis finansine informacija arba finansine analize, kai tokia informacija arba analizė yra susijusi su terorizmu arba organizuotu nusikalstamumu, susijusiu su terorizmu;

⁽⁴⁾ 2006 m. gruodžio 18 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2006/960/TVR dėl keitimosi informacija ir žvalgybos informacija tarp Europos Sąjungos valstybių narių teisėsaugos institucijų supaprastinamo (OL L 386, 2006 12 29, p. 89).

⁽⁵⁾ 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/41/ES dėl Europos tyrimo orderio baudžiamosiose bylose (OL L 130, 2014 5 1, p. 1).

- (18) toks keitimasis neturėtų varžyti FŽP aktyvaus vaidmens pagal Direktyvą (ES) 2015/849 platinant savo analizę kitiems FŽP, kai ta analizė atskleidžiami faktai, elgesys ar įtarimas dėl pinigų plovimo ir teroristų finansavimo, kurie yra tiesiogiai svarbūs tiems kitiems FŽP. Finansinė analizė apima veiklos analizę, kurioje daugiausia dėmesio skiriama atskiriems atvejams ir konkrečioms tikslams arba atitinkamai pasirinktai informacijai, atsižvelgiant į gautos informacijos rūšį ir apimtį, taip pat į tikėtiną informacijos panaudojimą ją išplatinus ir strateginę analizę, skirtą pinigų plovimo ir teroristų finansavimo tendencijoms bei modeliams. Tačiau šia direktyva neturėtų būti daromas poveikis pagal valstybių narių nacionalinę teisę FŽP suteiktam organizaciniam statusui ir vaidmeniui;
- (19) atsižvelgiant į tai, kad finansiniai duomenys, kuriuos turėtų analizuoti FŽP, yra neskelbtini, ir į būtinas duomenų apsaugos priemonės, šioje direktyvoje turėtų būti konkrečiai nustatyta informacijos, kuria tarpusavyje gali keistis FŽP, FŽP ir paskirtosios kompetentingos institucijos bei skirtingų valstybių narių paskirtosios kompetentingos institucijos, rūšis ir apimtys. Ši direktyva neturėtų keisti duomenų rinkimo metodų, dėl kurių šiuo metu jau susitarta. Tačiau valstybės narės turėtų turėti galimybę nuspręsti išplėsti finansinės informacijos ir banko sąskaitos informacijos, kuria gali keistis FŽP ir paskirtosios kompetentingos institucijos, apimtį. Valstybės narės taip pat turėtų turėti galimybę paskirtosioms kompetentingoms institucijoms palengvinti prieigą prie finansinės informacijos ir banko sąskaitos informacijos kitų nei sunkių nusikalstamų veikų prevencijos, nustatymo, tyrimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas tikslais. Šia direktyva neturėtų būti nukrypstama nuo taikomų duomenų apsaugos taisyklių;
- (20) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/794 ⁽⁶⁾ įsteigtos Teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (toliau – Europol) konkrečias kompetencijas ir uždavinius, Europolas, kaip nustatyta tame reglamente, teikia paramą valstybių narių tarpvalstybiniam tyrimams dėl tarpvalstybinių nusikalstamų susivienijimų pinigų plovimo veiklos. Tuo atžvilgiu Europolas turėtų informuoti valstybes nares apie bet kokią informaciją ir ryšius tarp nusikalstamų veikų, susijusių su tomis valstybėmis narėmis. Pagal tą reglamentą nacionaliniai Europolo padaliniai yra Europolo ir valstybių narių institucijų, kompetentingų tirti nusikalstamas veikas, ryšių palaikymo įstaigos. Kad Europolui būtų suteikta informacija, būtina jo užduotims vykdyti, kiekviena valstybė narė turėtų leisti savo FŽP atsakyti į finansinės informacijos ir finansinės analizės prašymus, kuriuos Europolas teikia per tos valstybės narės nacionalinį Europolo padalinį arba, kai tikslinga, tiesiogiai. Be to, valstybės narės turėtų nustatyti, kad jų nacionaliniai Europolo padaliniai ir, kai tikslinga, jų paskirtosios kompetentingos institucijos turėtų teisę atsakyti į Europolo teikiamus banko sąskaitos informacijos prašymus. Europolo prašymai turėtų būti tinkamai pagrįsti. Jie turėtų būti pateikiami kiekvienu konkrečiu atveju neviršijant Europolo atsakomybės ribų ir būti skirti jo užduotims vykdyti. Neturėtų būti keliamas pavojus FŽP veiklos nepriklausomumui ir savarankiškumui, o sprendimą, ar pateikti prašomą informaciją arba analizę, turėtų ir toliau priimti FŽP. Siekiant užtikrinti greitą ir veiksmingą bendradarbiavimą, FŽP turėtų laiku atsakyti į Europolo prašymus. Pagal Reglamentą (ES) 2016/794 Europolas turėtų tęsti dabartinę praktiką teikti valstybėms narėms grįžtamąją informaciją apie tai, kaip panaudota pagal šią direktyvą suteikta informacija arba analizė;
- (21) šioje direktyvoje taip pat reikėtų atsižvelgti į tai, kad, kai taikytina, pagal Tarybos reglamento (ES) 2017/1939 ⁽⁷⁾ 43 straipsnį Europos prokuratūros deleguotieji prokurorai yra įgalioti gauti visą svarbią informaciją, saugomą nacionalinėse nusikalstamų veikų tyrimo ir teisėsaugos duomenų bazėse, taip pat kituose atitinkamuose valdžios institucijų registruose, įskaitant centralizuotus banko sąskaitų registrus ir duomenų paieškos sistemas, tokiais pačiomis sąlygomis, kokios panašiais atvejais taikomos pagal nacionalinę teisę;

⁽⁶⁾ 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/794 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europolo), kuriuo pakeičiami ir panaikinami Tarybos sprendimai 2009/371/TVR, 2009/934/TVR, 2009/935/TVR, 2009/936/TVR ir 2009/968/TVR (OL L 135, 2016 5 24, p. 53).

⁽⁷⁾ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

- (22) siekdama stiprinti FŽP bendradarbiavimą, Komisija artimiausiu metu turėtų atlikti poveikio vertinimą, kad įvertintų tokio koordinavimo ir paramos mechanizmo kaip „ES FŽP“ sukūrimo galimybę ir tinkamumą;
- (23) siekiant užtikrinti tinkamą pusiausvyrą tarp veiksmingumo ir aukšto duomenų apsaugos lygio, turėtų būti reikalaujama valstybių narių užtikrinti, kad tvarkyti neskelbtiną finansinę informaciją, kuri galėtų atskleisti neskelbiamus duomenis apie asmens rasinę ar etninę kilmę, politines pažiūras, religinius ar filosofinius įsitikinimus, ar narystę profesinėse sąjungose arba duomenis apie fizinio asmens sveikatą, lytinį gyvenimą ar seksualinę orientaciją, būtų leidžiama tik specialiai įgaliotiems asmenims ir laikantis taikomų duomenų apsaugos taisyklių;
- (24) šia direktyva gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų ES sutarties 6 straipsnyje ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, visų pirma teisės į privatų ir šeimos gyvenimą, teisės į asmens duomenų apsaugą, diskriminacijos draudimo, laisvės užsiimti verslu, teisės į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą, nekaltumo prezumpcijos ir teisės į gynybą bei teisėtumo ir nusikalstamos veikos bei baudmės proporcingumo principų, taip pat tarptautinėje teisėje ir tarptautiniuose susitarimuose, kurių šalys yra Sąjunga arba visos valstybės narės, įskaitant Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją, ir valstybių narių konstitucijose atitinkamose jų taikymo srityse numatytas pagrindines teises ir principus;
- (25) būtina užtikrinti, kad tvarkant asmens duomenis pagal šią direktyvą būtų visiškai paisoma teisės į asmens duomenų apsaugą. Tvarkant tokius duomenis taikomas Reglamentas (ES) 2016/679⁽⁸⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680⁽⁹⁾ atsižvelgiant į atitinkamą jų taikymo sritį. Turto susigrąžinimo tarnybų prieigai prie centralizuotų banko sąskaitų registru ir duomenų paieškos sistemų taikoma Direktyva (ES) 2016/680, o Tarybos sprendimo 2007/845/TVR⁽¹⁰⁾ 5 straipsnio 2 dalis netaikoma. Europolui taikomas Reglamentas (ES) 2016/794. Šioje direktyvoje turėtų būti nustatytos konkrečios papildomos apsaugos priemonės ir sąlygos, kuriomis būtų užtikrinta asmens duomenų apsauga, kiek tai susiję su mechanizmais, kuriais užtikrinamas neskelbtinų duomenų ir informacijos prašymų įrašų tvarkymas;
- (26) visus pagal šią direktyvą gautus asmens duomenis, laikantis taikomų duomenų apsaugos taisyklių, turėtų tvarkyti tik kompetentingos institucijos, kai tai būtina ir proporcinga sunkių nusikaltimų prevencijos, nustatymo, tyrimo ar baudžiamojo persekiojimo už juos tikslais;
- (27) be to, kad būtų gerbiama teisė į asmens duomenų apsaugą ir teisė į privatumą ir ribojamas prieigos prie centralizuotuose banko sąskaitų registruose ir duomenų paieškos sistemose esančios informacijos poveikis, būtina numatyti tokios prieigos ribojimo sąlygas. Visų pirma valstybės narės turėtų užtikrinti, kad šios direktyvos tikslais kompetentingų institucijų prieigai prie asmens duomenų būtų taikoma tinkama duomenų apsaugos politika ir priemonės. Prieigą prie informacijos, kurioje pateikta asmens duomenų ir kurią galima gauti centralizuotuose banko sąskaitų registruose arba taikant tapatumo nustatymo procedūras, turėtų turėti tik įgalioti darbuotojai. Darbuotojams, kuriems suteikta prieiga prie tokių neskelbtinų duomenų, turėtų būti rengiami mokymai apie saugumo praktiką, susijusią su keitimusi duomenimis ir jų tvarkymu;

⁽⁸⁾ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinį asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

⁽⁹⁾ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680 dėl fizinį asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuriuo panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (OL L 119, 2016 5 4, p. 89).

⁽¹⁰⁾ 2007 m. gruodžio 6 d. Tarybos sprendimas 2007/845/TVR dėl valstybių narių turto susigrąžinimo tarnybų bendradarbiavimo nusikalstamu būdu įgytų pajamų bei kito susijusio turto paieškos ir nustatymo srityje (OL L 332, 2007 12 18, p. 103).

- (28) perduoti finansinius duomenis trečiosioms šalims ir tarptautiniams partneriams šios direktyvos tikslais turėtų būti leidžiama tik laikantis Reglamento (ES) 2016/679 V skyriuje arba Direktyvos (ES) 2016/680 V skyriuje nustatytų sąlygų;
- (29) praėjus trejiems metams po šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę dienos, o vėliau – kas trejus metus Komisija turėtų pateikti direktyvos įgyvendinimo ataskaitą. Pagal 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinį susitarimą dėl geresnės teisėkūros ⁽¹¹⁾ Komisija, siekdama įvertinti tikrąjį direktyvos poveikį ir tolesnių veiksmų poreikį, taip pat turėtų atlikti šios direktyvos vertinimą remdamasi informacija, surinkta taikant specialias stebėsenos priemones;
- (30) šia direktyva siekiama užtikrinti, kad būtų priimtos taisyklės, kuriomis pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 67 straipsnį būtų užtikrintas aukštesnio lygio Sąjungos piliečių saugumas užkertant kelią nusikalstamumui ir su juo kovojant. Dėl savo tarpvalstybinio pobūdžio terorizmo ir nusikalstamumo grėsmės daro poveikį visai Sąjungai, todėl kovoti su jomis reikia visos Sąjungos mastu. Nusikaltėliai galėtų pasinaudoti tuo, kad tam tikroje valstybėje narėje veiksmingai nesinaudojama banko sąskaitos informacija ir finansine informacija, ir jiems tai būtų naudinga, o tai galėtų turėti pasekmių kitoje valstybėje narėje.
- (31) kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. pagerinti FŽP ir valdžios institucijų, atsakingų už sunkių nusikaltimų prevenciją, nustatymą, tyrimą arba baudžiamąjį persekiojimą už juos, prieigą prie informacijos, kad būtų sustiprinti jų gebėjimai atlikti finansinius tyrimus ir pagerintas jų tarpusavio bendradarbiavimas, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl veiksmo masto arba poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (32) siekiant užtikrinti vienodas šios direktyvos įgyvendinimo sąlygas, susijusias su leidimu valstybėms narėms laikinai taikyti ar sudaryti susitarimus su trečiosiomis šalimis, kurios yra Europos ekonominės erdvės susitarimo Susitariančiosios Šalys, dėl klausimų, kurie patenka į šios direktyvos II skyriaus taikymo sritį, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 ⁽¹²⁾;
- (33) Tarybos sprendimas 2000/642/TVR turėtų būti panaikintas, nes jo dalykas yra reglamentuojamas kitais Sąjungos aktais ir jo daugiau nebereikia;
- (34) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 3 straipsnį Jungtinė Karalystė ir Airija pranešė apie savo pageidavimą dalyvauti priimant ir taikant šią direktyvą;
- (35) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šią direktyvą ir ji nėra jai privaloma ar taikoma;
- (36) vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 45/2001 ⁽¹³⁾ 28 straipsnio 2 dalimi buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos pareigūnu ir jis pateikė nuomonę 2018 m. rugsėjo 10 d.,

⁽¹¹⁾ 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1).

⁽¹²⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

⁽¹³⁾ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

1. Šioje direktyvoje nustatomos priemonės, kuriomis supaprastinama kompetentingų institucijų prieiga prie finansinės informacijos ir banko sąskaitos informacijos ir jų naudojimas tokia informacija sunkių nusikalstamų veikų prevencijos, nustatymo, tyrimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas tikslais. Joje taip pat nustatomos priemonės, kuriomis supaprastinama finansinės žvalgybos padalinių (toliau – FŽP) prieiga prie teisėsaugos informacijos, siekiant užkirsti kelią pinigų plovimui, susijusiems pirminiams nusikaltimams ir teroristų finansavimui ir kovoti su šiais nusikaltimais, ir priemonės, kuriomis palengvinamas FŽP tarpusavio bendradarbiavimas.

2. Šia direktyva nedaromas poveikis:

- a) Direktyvai (ES) 2015/849 ir susijusioms nacionalinės teisės nuostatoms, įskaitant FŽP pagal nacionalinę teisę suteiktą organizacinį statusą, taip pat jų veiklos nepriklausomumą bei savarankiškumą;
- b) kompetentingų institucijų keitimosi informacija kanalams arba kompetentingų institucijų įgaliojimams pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę gauti informaciją iš įpareigotųjų subjektų;
- c) Reglamentui (ES) 2016/794;
- d) pareigoms, susijusioms su Sąjungos savitarpio teisinės pagalbos arba sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo priemonėmis, taip pat su Pamatiniu sprendimu 2006/960/TVR.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) centralizuoti banko sąskaitų registrai – centralizuoti automatizuoti mechanizmai, tokie kaip centriniai registrai arba centrinės elektroninių duomenų paieškos sistemos, įsteigti pagal Direktyvos (ES) 2015/849 32a straipsnio 1 dalį;
- 2) turto susigrąžinimo tarnybos – pagal Sprendimą 2007/845/TVR valstybių narių įsteigtos arba paskirtos nacionalinės tarnybos;
- 3) finansinės žvalgybos padalinys (FŽP) – pagal Direktyvos (ES) 2015/849 32 straipsnį įsteigtas FŽP;
- 4) įpareigotieji subjektai – Direktyvos (ES) 2015/849 2 straipsnio 1 dalyje nustatyti subjektai;
- 5) finansinė informacija – bet kokios rūšies informacija arba duomenys, tokie kaip duomenys apie finansinį turtą, lėšų judėjimą arba finansinius verslo santykius, kuriuos jau turi FŽP pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos, nustatymo ir veiksmingos kovos su jais tikslais;

6) teisėsaugos informacija:

- i) bet kokios rūšies informacija arba duomenys, kuriuos kompetentingos institucijos jau turi nusikalstamų veikų prevencijos, nustatymo, tyrimo arba baudžiamojo persekiojimo už jas kontekste;
- ii) bet kokios rūšies informacija arba duomenys, kuriuos nusikalstamų veikų prevencijos, nustatymo, tyrimo arba baudžiamojo persekiojimo už jas kontekste turi valdžios institucijos arba privatūs subjektai ir kurie yra prieinami kompetentingoms institucijoms netaikant prievartos priemonių pagal nacionalinę teisę.

Tokia informacija gali būti, *inter alia*, informacija apie teistumą, informacija apie tyrimus, informacija apie turto išaldymą ar areštą arba apie kitas tiriamąsias ar laikinąsias priemones ir informacija apie apkaltinamuosius nuosprendžius bei konfiskacijos atvejus;

7) banko sąskaitos informacija – centralizuotuose banko sąskaitų registruose laikoma toliau nurodyta informacija apie banko bei mokėjimo sąskaitas ir banko seifus:

- i) kliento sąskaitos turėtojo ir bet kurio asmens, veikiančio kliento vardu, atveju: vardas ir pavardė (pavadinimas), kuriuos papildo arba kiti tapatybės nustatymo duomenys, kurių reikalaujama pagal nacionalines nuostatas, kuriomis į nacionalinę teisę perkeliama Direktyvos (ES) 2015/849 13 straipsnio 1 dalies a punktas, arba unikalus identifikavimo numeris;
- ii) kliento sąskaitos turėtojo tikrojo savininko atveju: vardas ir pavardė (pavadinimas), kuriuos papildo arba kiti tapatybės nustatymo duomenys, kurių reikalaujama pagal nacionalines nuostatas, kuriomis į nacionalinę teisę perkeliama Direktyvos (ES) 2015/849 13 straipsnio 1 dalies b punktas, arba unikalus identifikavimo numeris;
- iii) banko arba mokėjimo sąskaitos atveju: IBAN numeris ir sąskaitos atidarymo ir uždarymo data;
- iv) banko seifo atveju: nuomininko vardas ir pavardė (pavadinimas), kuriuos papildo kiti tapatybės nustatymo duomenys, kurių reikalaujama pagal nacionalines nuostatas, kuriomis į nacionalinę teisę perkeliama Direktyvos (ES) 2015/849 13 straipsnio 1 dalis, arba unikalus identifikavimo numeris ir nuomos laikotarpis;

8) pinigų plovimas – Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/1673 ⁽¹⁴⁾ 3 straipsnyje apibrėžtas elgesys;

9) susiję pirminiai nusikaltimai – Direktyvos (ES) 2018/1673 2 straipsnio 1 punkte nurodytos nusikalstamos veikos;

10) teroristų finansavimas – Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2017/541 ⁽¹⁵⁾ 11 straipsnyje apibrėžtas elgesys;

11) finansinė analizė – FŽP jau atliktos veiklos analizės ir strateginės analizės rezultatai, jiems vykdant savo užduotis pagal Direktyvą (ES) 2015/849;

12) sunkios nusikalstamos veikos – Reglamento (ES) 2016/794 I priede išvardyti nusikaltimai.

⁽¹⁴⁾ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1673 dėl kovos su pinigų plovimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 284, 2018 11 12, p. 22).

⁽¹⁵⁾ 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/541 dėl kovos su terorizmu, pakeičianti Tarybos pamatinį sprendimą 2002/475/TVR ir iš dalies keičianti Tarybos sprendimą 2005/671/TVR (OL L 88, 2017 3 31, p. 6).

3 straipsnis

Kompetentingų institucijų skyrimas

1. Kiekviena valstybė narė iš savo institucijų, kompetentingų vykdyti nusikalstamų veikų prevenciją, nustatymą, tyrimą ar baudžiamąjį persekiojimą už jas, paskiria kompetentingas institucijas, kurioms suteikiami priegios prie jos nacionalinio centralizuoto banko sąskaitų registro įgaliojimai ir įgaliojimai atlikti jame paiešką. Tos kompetentingos institucijos apima bent turto susigrąžinimo tarnybas.
2. Kiekviena valstybė narė iš savo institucijų, kompetentingų vykdyti nusikalstamų veikų prevenciją, nustatymą, tyrimą ar baudžiamąjį persekiojimą už jas, paskiria kompetentingas institucijas, kurios gali FŽP prašyti finansinės informacijos arba finansinės analizės ir jas gauti.
3. Kiekviena valstybė narė praneša Komisijai apie savo kompetentingas institucijas, paskirtas pagal 1 ir 2 dalis, ne vėliau kaip 2021 m. gruodžio 2 d. [keturi mėnesiai nuo šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę dienos] ir praneša Komisijai apie visus susijusius pakeitimus. Komisija skelbia pranešimus *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

II SKYRIUS

KOMPETENTINGŲ INSTITUCIJŲ PRIEIGA PRIE BANKO SĄSKAITOS INFORMACIJOS

4 straipsnis

Kompetentingų institucijų prieiga prie banko sąskaitos informacijos ir jos paieška

1. Valstybės narės užtikrina, kad pagal 3 straipsnio 1 dalį paskirtos kompetentingos nacionalinės institucijos turėtų įgaliojimus tiesiogiai ir nedelsiant gauti prieigą prie banko sąskaitos informacijos ir atlikti jos paiešką, kai tai būtina jų užduotims vykdyti sunkių nusikalstamų veikų prevencijos, nustatymo, tyrimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas tikslais arba padedant atlikti sunkių nusikalstamų veikų tyrimą, įskaitant su tokiu tyrimu susijusio turto nustatymą, paiešką ir išaldymą. Laikoma, kad prieiga suteikiama ir paieška atliekama tiesiogiai ir nedelsiant, kai, *inter alia*, nacionalinės institucijos, tvarkančios centralizuotus banko sąskaitų registrus, kompetentingoms institucijoms operatyviai perduoda informaciją apie banko sąskaitą naudodamosi automatizuotais mechanizmais su sąlyga, kad jokia tarpinė institucija negali daryti įtakos prašomiems duomenims arba pateiktinai informacijai.
2. Prieiga prie papildomos informacijos, kurią valstybės narės laiko esmine ir įtraukia į centralizuotus banko sąskaitų registrus pagal Direktyvos (ES) 2015/849/ES 32a straipsnio 4 dalį, kompetentingoms institucijoms nesuteikiama ir jos negali atlikti jos paieškos pagal šią direktyvą.

5 straipsnis

Kompetentingų institucijų priegios ir jų atliekamos paieškos sąlygos

1. Prieigą prie banko sąskaitos informacijos turi ir jos paiešką pagal 4 straipsnį atlieka tik tie darbuotojai, kurie yra kiekvienu konkrečiu atveju kiekvienos kompetentingos institucijos konkrečiai paskirti ir įgalioti toms užduotims atlikti.
2. Valstybės narės užtikrina, kad paskirtųjų kompetentingų institucijų darbuotojai laikytųsi aukštų profesinių konfidencialumo ir duomenų apsaugos standartų, būtų sąžiningi ir tinkamos kvalifikacijos.
3. Valstybės narės užtikrina, kad būtų numatytos techninės ir organizacinės priemonės, skirtos užtikrinti duomenų saugumą laikantis aukštų technologinių standartų, kompetentingoms institucijoms pagal 4 straipsnį naudojantis įgaliojimais gauti prieigą prie banko sąskaitos informacijos ir atlikti jos paiešką.

6 straipsnis

Kompetentingų institucijų prieigos ir jų atliekamos paieškos stebėseną

1. Valstybės narės nustato, kad centralizuotus banko sąskaitų registrus tvarkančios institucijos užtikrintų, kad kiekvienu atveju būtų išsaugomi registracijos įrašai, kai paskirtosios kompetentingos institucijos gauna prieigą prie banko sąskaitos informacijos ir atlieka jos paiešką. Registracijos įrašuose pateikiama visų pirma tokia informacija:

- a) nacionalinės bylos numeris;
- b) užklausos arba paieškos data ir laikas;
- c) užklausiai pateikti arba paieškai pradėti naudotų duomenų rūšis;
- d) unikalūs rezultatų identifikatoriai;
- e) informacijos registre ieškančios paskirtosios kompetentingos institucijos pavadinimas;
- f) užklausą pateikusio arba paiešką atlikusio pareigūno ir, kai taikytina, užklausą ar paiešką užsakiusio pareigūno unikalus naudotojo identifikatorius, taip pat, kiek įmanoma, užklausos arba paieškos rezultatų gavėjo unikalus naudotojo identifikatorius.

2. Registracijos įrašus reguliariai tikrina centralizuotiems banko sąskaitų registrams skirti duomenų apsaugos pareigūnai. Gavus prašymą, kompetentingai priežiūros institucijai, įsteigtai pagal Direktyvos (ES) 2016/680 41 straipsnį, sudaroma galimybė susipažinti su registracijos įrašais.

3. Registracijos įrašai naudojami tik duomenų apsaugai stebėti, be kita ko, siekiant patikrinti prašymo priimtinumą ir duomenų tvarkymo teisėtumą, ir duomenų saugumui užtikrinti. Jie tinkamomis priemonėmis apsaugomi nuo neteisėtos prieigos ir ištrinami praėjus penkeriems metams nuo jų sukūrimo, išskyrus atvejus, kai jie reikalingi pradėtoms stebėsenos procedūroms atlikti.

4. Valstybės narės užtikrina, kad institucijos, tvarkančios centralizuotus banko sąskaitų registrus imtųsi tinkamų priemonių, kad darbuotojai būtų supažindinti su taikoma Sąjungos ir nacionaline teise, įskaitant taikomas duomenų apsaugos taisykles. Tokios priemonės apima specializuotas mokymo programas.

III SKYRIUS

KOMPETENTINGŲ INSTITUCIJŲ IR FŽP BEI FŽP TARPUSAVIO KEITIMASIS INFORMACIJA

7 straipsnis

Kompetentingų institucijų FŽP teikiama informacijos prašymai

1. Kiekviena valstybė narė, laikydama nacionalinių procedūrinių garantijų, užtikrina, kad jos nacionaliniam FŽP būtų taikomas reikalavimas bendradarbiauti su jos paskirtosiomis kompetentingomis institucijomis, nurodytomis 3 straipsnio 2 dalyje, ir jis galėtų laiku atsakyti į savo atitinkamoje valstybėje narėje paskirtųjų kompetentingų institucijų pagrįstus finansinės informacijos arba finansinės analizės prašymus, jeigu ta finansinė informacija arba finansinė analizė yra būtina atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį ir jeigu prašymai yra grindžiami susirūpinimu dėl sunkių nusikalstamų veikų prevencijos, nustatymo, tyrimo arba baudžiamojo persekiojimo už jas.

2. Jeigu yra objektyvių priežasčių daryti prielaidą, kad suteikus tokią informaciją būtų padarytas neigiamas poveikis atliekamiems tyrimams ar analizėms, arba išskirtinėmis aplinkybėmis tais atvejais, kai informacijos atskleidimas būtų aiškiai neproporcingas teisėtiems fizinio ar juridinio asmens interesams arba neatitiktų tikslų, kuriais jos prašoma, FŽP informacijos prašymo patenkinti neprivalo.

3. Informacija bet kokiais kitais nei iš pradžių patvirtintais tikslais gali būti naudojama tik jei gautas išankstinis to FŽP sutikimas. FŽP tinkamai paaiškina atsisakymą atsakyti į prašymą, pateiktą pagal 1 dalį.

4. Sprendimą dėl informacijos platinimo vykdymo priima FŽP.

5. Paskirtosios kompetentingos institucijos gali tvarkyti iš FŽP gautą finansinę informaciją ir finansinę analizę konkrečiais sunkių nusikalstamų veikų prevencijos, nustatymo, tyrimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas tikslais, išskyrus tikslus, kuriais asmens duomenys renkami pagal Direktyvos (ES) 2016/680 4 straipsnio 2 dalį.

8 straipsnis

FŽP kompetentingoms institucijoms teikiami informacijos prašymai

Kiekviena valstybė narė, laikydamasi nacionalinių procedūrinių garantijų, užtikrina ne tik FŽP galimybę susipažinti su informacija, kaip nurodyta Direktyvos (ES) 2015/849 32 straipsnio 4 dalyje, bet ir tai, kad jos paskirtosios kompetentingoms institucijoms būtų taikomas reikalavimas laiku atsakyti į nacionalinio FŽP pateiktus teisėsaugos informacijos prašymus kiekvienu konkrečiu atveju, kai tos informacijos reikia pinigų plovimo, susijusių pirminių nusikaltimų ir teroristų finansavimo prevencijos, šių nusikaltimų nustatymo ir kovos su jais tikslais.

9 straipsnis

Keitimasis informacija tarp skirtingų valstybių narių FŽP

1. Valstybės narės užtikrina, kad išimtiniais ir skubiais atvejais jų FŽP turėtų teisę keistis finansine informacija ar finansine analize, kuri gali būti svarbi su terorizmu arba organizuotu nusikalstamumu, susijusiu su terorizmu, susijusiai informacijai tvarkyti ar analizuoti.

2. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalyje nurodytais atvejais, atsižvelgiant į FŽP veiklos apribojimus, jie stengtųsi skubiai keistis tokia informacija.

10 straipsnis

Keitimasis informacija tarp skirtingų valstybių narių kompetentingų institucijų

1. Kiekviena valstybė narė, laikydamasi nacionalinių procedūrinių garantijų, užtikrina, kad jos kompetentingos institucijos, paskirtos pagal 3 straipsnio 2 dalį, gavusios prašymą ir kiekvienu konkrečiu atveju, galėtų keistis finansine informacija ar finansine analize, gauta iš jų valstybės narės FŽP, su kitos valstybės narės paskirtąja kompetentinga institucija, kai tos finansinės informacijos ar finansinė analizė reikia pinigų plovimo, susijusių pirminių nusikaltimų ir teroristų finansavimo prevencijos, šių nusikaltimų nustatymo ir kovos su jais tikslais.

Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad jos paskirtosios kompetentingos institucijos naudotųsi finansine informacija ar finansine analize, kuria pasikeista pagal šį straipsnį, tik tuo tikslu, kuriuo jos buvo prašoma ar kuriuo ji buvo pateikta.

Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad tais atvejais, kai jos paskirtųjų kompetentingų institucijų iš toje valstybėje narėje esančio FŽP gauta finansinė informacija ar finansinė analizė platinama bet kokiai kitai institucijai, agentūrai ar skyriui arba kai ta informacija naudojama kitais nei iš pradžių patvirtintais tikslais, būtų privaloma gauti išankstinę informaciją suteikusio FŽP sutikimą.

2. Valstybės narės užtikrina, kad pagal šį straipsnį pateiktas prašymas ir atsakymas į jį būtų perduodami naudojant tam skirtus saugius elektroninius ryšius, kuriais užtikrinamas aukštas duomenų saugumo lygis.

IV SKYRIUS

KEITIMASIS INFORMACIJA SU EUROPOLU

11 straipsnis

Banko sąskaitos informacijos teikimas Europolui

Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad jos kompetentingos institucijos turėtų teisę per nacionalinį Europolo padalinį arba naudodamosi tiesioginiais ryšiais su Europolu, jei tai leidžia ta valstybė narė, atsakyti į deramai pagrįstus prašymus, susijusius su banko sąskaitos informacija, kuriuos kiekvienu konkrečiu atveju, neviršydamas savo atsakomybės ribų, pateikia Europolas, siekdamas vykdyti savo užduotis. Taikomos Reglamento (ES) 2016/794 7 straipsnio 6 ir 7 dalys.

12 straipsnis

Keitimasis informacija tarp Europolo ir FŽP

1. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad jos FŽP turėtų teisę atsakyti į deramai pagrįstus prašymus, kuriuos per nacionalinį Europolo padalinį arba naudodamasis tiesioginiais FŽP ir Europolo ryšiais, jei tai leidžia ta valstybė narė, pateikė Europolas. Tokie prašymai turi būti susiję su finansine informacija ir finansine analize, ir teikiami kiekvienu konkrečiu atveju, neviršijant Europolo atsakomybės ribų ir kiek to reikia jo užduotims vykdyti.

2. Keitimuisi informacija pagal šį straipsnį taikoma Direktyvos (ES) 2015/849 32 straipsnio 5 dalis ir Reglamento (ES) 2016/794 7 straipsnio 6 ir 7 dalys.

3. Valstybės narės užtikrina, kad prašymo netenkinimas būtų visada tinkamai paaiškintas.

13 straipsnis

Išsami keitimosi informacija tvarka

1. Valstybės narės užtikrina, kad pagal šios direktyvos 11 ir 12 straipsnius informacija būtų keičiamasi pagal Reglamentą (ES) 2016/794 elektroniniu būdu per:

a) SIENA arba ją pakeisiančią programą SIENA taikoma kalba, arba

b) kai taikytina, per FIU.NET arba jį pakeisiantį tinklą.

2. Valstybės narės užtikrina, kad informacija pagal 12 straipsnį būtų keičiamasi laiku ir kad tuo atžvilgiu Europolo pateikti informacijos prašymai būtų vertinami taip, lyg jie būtų pateikti kito FŽP.

*14 straipsnis***Duomenų apsaugos reikalavimai**

1. Asmens duomenis, susijusius su šios direktyvos 11 ir 12 straipsniuose nurodyta banko sąskaitos informacija, finansine informacija ir finansine analize, pagal Reglamento (ES) 2016/794 18 straipsnį tvarko tik tie Europolo darbuotojai, kurie yra specialiai paskirti ir įgalioti toms užduotims atlikti.
2. Europolas praneša pagal Reglamento (ES) 2016/794 41 straipsnį paskirtam duomenų apsaugos pareigūnui apie kiekvieną pagal šios direktyvos 11, 12 ir 13 straipsnius atliekamą keitimąsi informacija.

V SKYRIUS

SU ASMENS DUOMENŲ TVARKYMU SUSIJUSIOS PAPILDOMOS NUOSTATOS*15 straipsnis***Taikymo sritis**

Šis skyrius taikomas tik paskirtosioms kompetentingoms institucijoms ir FŽP keičiantis informacija pagal III skyrių ir nacionaliniams Europolo padaliniais keičiantis finansine informacija ir finansine analize pagal IV skyrių.

*16 straipsnis***Neskelbtinų asmens duomenų tvarkymas**

1. Tvarkyti asmens duomenis, kurie atskleidžia asmens rasinę ar etninę kilmę, politines pažiūras, religinius ar filosofinius įsitikinimus, ar narysę profesinėse sąjungose, arba duomenis apie asmens sveikatą, lytinį gyvenimą ar seksualinę orientaciją, leidžiama tik taikant atitinkamas duomenų subjekto teisių ir laisvių apsaugos priemones, laikantis taikomų duomenų apsaugos taisyklių.
2. Tik darbuotojai, kurie buvo specialiai apmokyti ir buvo specialiai įgalioti duomenų valdytojo, gali susipažinti su 1 dalyje nurodytais duomenimis ir juos tvarkyti, vadovaujami duomenų apsaugos pareigūno.

*17 straipsnis***Informacijos prašymų įrašai**

Valstybės narės užtikrina, kad įrašai apie informacijos prašymus, pateiktus pagal šią direktyvą, būtų saugomi. Tuose įrašuose pateikiama bent ši informacija:

- a) informacijos prašančios organizacijos ir jos darbuotojo, taip pat, kiek įmanoma, užklauso arba paieškos rezultatų gavėjo vardas, pavardė (pavadinimas) ir kontaktiniai duomenys;
- b) nacionalinės bylos, dėl kurios prašoma informacijos, numeris;
- c) prašymų dalykas ir
- d) bet kokios tokių prašymų patenkinimo priemonės.

Tie įrašai saugomi penkerius metus nuo jų sukūrimo ir naudojami tik asmens duomenų tvarkymo teisėtumui patikrinti. Atitinkamos institucijos, gavusios prašymą, visus įrašus pateikia nacionalinei priežiūros institucijai.

*18 straipsnis***Duomenų subjektų teisių apribojimai**

Valstybės narės gali priimti teisėkūros priemones, kuriomis visiškai arba iš dalies apribojama duomenų subjektų teisė susipažinti su pagal šią direktyvą tvarkomais jų asmens duomenimis, laikantis Reglamento (ES) 2016/679 23 straipsnio 1 dalies arba Direktyvos (ES) 2016/680 15 straipsnio 1 dalies, priklausomai nuo to, kas taikoma.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS*19 straipsnis***Stebėseną**

1. Valstybės narės, naudodamos išsamius statistinius duomenis, peržiūri savo kovos su sunkiomis nusikalstamomis veikomis sistemų veiksmingumą.
2. Ne vėliau kaip 2020 m. vasario 1 d. Komisija parengia išsamią šia direktyva sukuriamos vertės, jos rezultatų ir poveikio stebėsenos programą.

Toje programoje nustatomos duomenų ir kitų būtinų įrodymų rinkimo priemonės ir periodiškumas. Joje nurodomi veiksmai, kurių turi imtis Komisija ir valstybės narės duomenims bei kitiems įrodymams rinkti ir analizuoti.

Valstybės narės pateikia Komisijai stebėsenai atlikti reikalingus duomenis ir kitus įrodymus.

3. Bet kuriuo atveju 1 dalyje nurodyti statistiniai duomenys apima šią informaciją:
 - a) paskirtųjų kompetentingų institucijų pagal 4 straipsnį atliktų paieškų skaičius;
 - b) duomenys, kuriais remiantis nustatomas kiekvienos institucijos pagal šią direktyvą pateiktų prašymų kiekis, veiksmai, kurių imtasi gavus tokius prašymus, tirtų bylų skaičius, asmenų, dėl kurių vykdytas baudžiamasis persekiojimas, skaičius ir už sunkias nusikalstamas veikas nuteistų asmenų skaičius, jei tokių duomenų turima;
 - c) duomenys, kuriais remiantis nustatomas laikas, per kurį prašymą gavusi institucija atsako į prašymą;
 - d) duomenys, kuriais remiantis nustatomos vidaus ir tarpvalstybiniai prašymams, kuriems taikoma ši direktyva, nagrinėti skirtų žmoniškųjų ar IT išteklių išlaidos, jei tokie duomenys yra.
4. Valstybės narės organizuoja statistinių duomenų rengimą ir rinkimą ir 3 dalyje nurodytus statistinius duomenis kasmet perduoda Komisijai.

*20 straipsnis***Ryšys su kitomis priemonėmis**

1. Šia direktyva neužkertamas kelias valstybėms narėms toliau taikyti arba sudaryti dvišalius ar daugiašalius tarpusavio susitarimus ar sutartis dėl kompetentingų institucijų keitimosi informacija tiek, kiek tokie susitarimai ar sutartys yra suderinami su Sąjungos teise, visų pirma su šia direktyva.

2. Šia direktyva nedaromas poveikis valstybių narių ar Sąjungos pareigoms ir išpareigojimams pagal galiojančius dvišalius arba daugiašalius susitarimus su trečiosiomis šalimis.

3. Nedarant poveikio kompetencijos pasidalijimui tarp Sąjungos ir valstybių narių, remdamosi Sąjungos teise, valstybės narės praneša Komisijai apie savo ketinimą pradėti derybas dėl valstybių narių ir trečiųjų šalių, kurios yra Europos ekonominės erdvės susitarimo Susitariančiosios Šalys, susitarimų dėl dalykų, kurie patenka į šios direktyvos II skyriaus taikymo sritį, ir juos sudaryti.

Jeigu per du mėnesius nuo pranešimo apie valstybės narės ketinimą pradėti pirmoje pastraipoje nurodytas derybas gavimo Komisija padaro išvadą, kad derybomis gali būti pakenkta atitinkamai Sąjungos politikai arba jų metu gali būti pasiektas su Sąjungos teise nesuderinamas susitarimas, ji apie tai informuoja tą valstybę narę.

Valstybės narės reguliariai informuoja Komisiją apie visas tokias derybas ir, kai tikslinga, kviečia Komisiją dalyvauti stebėtojo teisėmis.

Valstybėms narėms leidžiama laikinai taikyti arba sudaryti pirmoje pastraipoje nurodytus susitarimus su sąlyga, kad jie yra suderinami su Sąjungos teise ir nekenkia atitinkamos Sąjungos politikos objektui ir tikslui. Komisija įgyvendinimo aktais priima sprendimus dėl tokio leidimo. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 22 straipsnyje nurodytos patariamiosios procedūros.

21 straipsnis

Vertinimas

1. Ne vėliau kaip 2024 m. rugpjūčio 2 d., o vėliau – kas trejus metus Komisija parengia šios direktyvos įgyvendinimo ataskaitą ir ją pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai. Ataskaita skelbiama viešai.

2. Remdamasi Direktyvos (ES) 2015/849 65 straipsnio 2 dalimi Komisija įvertina FŽP tarpusavio bendradarbiavimo stiprinimo Sąjungoje kliūtis ir galimybes, įskaitant koordinavimo ir paramos mechanizmo sukūrimo galimybę ir tinkamumą.

3. Ne vėliau kaip 2024 m. rugpjūčio 2 d. Komisija pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai, kurioje įvertina, ar būtina ir proporcinga išplėsti finansinės informacijos apibrėžtį į ją įtraukiant bet kokios rūšies informaciją ar duomenis, kuriuos turi valdžios institucijos arba įpareigotieji subjektai ir kurie yra prieinami FŽP, netaikant prievartos priemonių pagal nacionalinę teisę, ir, jei tikslinga, pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

4. Ne vėliau kaip 2024 m. rugpjūčio 2 d. Komisija atlieka galimybių ir iššūkių vertinimą dėl keitimosi finansine informacija ar finansine analize tarp FŽP Sąjungoje išplėtimo įtraukiant sunkias nusikalstamas veikas, kurios nėra terorizmas ar organizuotas nusikalstamumas, susijęs su terorizmu.

5. Ne anksčiau kaip 2027 m. rugpjūčio 2 d. Komisija atlieka šios direktyvos vertinimą ir jo pagrindinių išvadų ataskaitą pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai. Šioje ataskaitoje, be kita ko, pateikiamas vertinimas, kaip laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje pripažintų pagrindinių teisių ir principų.

6. Šio straipsnio 1–4 dalių taikymo tikslais valstybės narės teikia Komisijai reikalingą informaciją. Komisija atsižvelgia į valstybių narių pagal 19 straipsnį pateiktus statistinius duomenis ir gali paprašyti valstybių narių ir priežiūros institucijų pateikti papildomos informacijos.

22 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

23 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

Valstybės narės ne vėliau kaip 2021 m. rugpjūčio 1 d. užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos apie tai informuoja Komisiją.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

24 straipsnis

Sprendimo 2000/642/TVR panaikinimas

Sprendimas 2000/642/TVR panaikinamas nuo 2021 m. rugpjūčio 1 d.

25 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

26 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva pagal Sutartis skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2019 m. birželio 20 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

A. TAJANI

Tarybos vardu

Pirmininkas

G. CIAMBA

ISSN 1977-0723 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-5120 (popierinis leidimas)

Europos Sąjungos leidinių biuras
L-2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT